

༡༣། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་སྒོ་གསར་ཡིད་གྱི་ མེ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཐུབ་བསྟན་རིག་བྱེད་ལྷ་མོས་བཅུ་མ་ས།

དཀར་ ཆག

། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་སྒོ་གསར་ཡིད་གྱི་ མེ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བ།	༡
དང་པོ། མཚན་གྱི་དོན།	༢
གཉིས་པ། འགྲུར་གྱི་ཐུག་.....	༤
གསུམ་པ། གཞུང་གི་དོན།	༧
། བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཚོད་པར་ བརྗོད་པ།	༧
། བཅུ་མ་བྱ་བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་དངོས།	༢༡
༡ ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཤད་པ།	༢༡
ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ།	༤༣
ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ།	༥༢
ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ།	༤༢
ས་ལྔ་པ་སྒྱུར་དཀར་བ་བཤད་པ།	༤༣
ས་དྲུག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་བ་བཤད་པ།	༤༥

ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་བཤད་པ།	༢༩༧
ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ།	༢༩༨
ས་དགུ་བ་ལེགས་པའི་སློ་བྱོས་བཤད་པ།	༢༩༩
ས་བཅུ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་བཤད་པ།	༣༠༠
མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པ།	༣༠༡
༡༣ མཐུག་མཐར་ཐུན་པའི་བྱ་བ།	༣༠༢
བཞི་བ། མཐུག་གི་དོན།	༣༠༣

༣། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་སྒྲ་
གསར་ཡིད་ཀྱི་མེ་ཏྲ་ག་ཅེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

གང་གིས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མཐའ་བྲལ་ཆེན་མོར་གཟིགས། །
མ་རྟོགས་འགྲོ་ལ་བཅེ་བས་ཆོས་འཁོར་རིམ་གསུམ་བསྐྱར། །
མཁྱེན་དང་བཅེ་བས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱུ་འབྲས་སྤྱན་གཅོད་པ། །
མཁྱེན་བཅེ་རྣམས་མངའ་ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་དག་ལེགས་སྦྱོལ། །
རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དེས་དོན་ཐབ་མོའི་དོན། །
རི་བཞིན་མཁྱེན་པའི་མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུ་བྱི་པོར་བསྟེན། །
དེའི་གཞུང་རྩེ་ལ་བཞིན་འཛིན་ཅིང་གསལ་བར་མཛད་རྣམས་པའི། །
དཔལ་ལྷན་རྣམས་བ་ཤགས་པའི་ཞབས་ལའང་གུས་བྱག་འཆོལ། །
གང་ཐུགས་འདིགས་མེད་སྒྲོས་བྲལ་དབུ་རྟོགས་དབྱེ་མེད་སྒྲིང་།
འགགས་མེད་བཅེ་བས་སྒྱིགས་རྣམས་མེས་ཅན་བྱ་བཞིན་སྒྲིང་།
དོན་གཉིས་སྤྱན་ཆོགས་འབྱུང་གནས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཡི། །
སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་འཕོ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། །
ཆོས་སྤྱུ་ཀྱན་རུ་བཟང་མོའི་ནམ་རྩལ་རྩེ་བཅུན་ལ། །
སྤྱུ་མེད་འགྲོ་ལ་དམིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ནག་དགོངས་ཤིང་།
ཁྱད་པར་ཉམ་ཐག་བྱུང་མེད་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱད་པ་ཀུན། །

བསལ་མཛད་མཆོད་ལྷ་མོས་ཆོ་རབས་མེད་པར་སྒྲིབ་།
 གཞུང་གི་ཆོག་འབྲེལ་ཅན་ལ་འདྲ་གོ་བས་མཛད་མཆོད་ལྷ་མོ་བྱུང་།
 ཉམ་པས་ཐུ་མར་མཆོད་མྱེད་རྒྱལ་མཆོད་ཆུང་མྱེད་པར་།
 རང་འདྲ་འགའ་ལ་ཐན་པའི་བསམ་པས་ཀྱན་བསྐྱེད་པར་།
 འབྲེལ་བ་རྣམས་ལས་བཀུས་ཏེ་བསྐྱེད་པར་སྒྲིབ་པར་།
 འདིར་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་དཀོར་ས་པ་
 མཐར་ཐུག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ། བརྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབྱ་
 མ་ལ་འཇུག་པ་འདི་འཆད་པ་ལ། མཆོན་ཀྱི་དོན། འཇུར་ཀྱི་ཕྱག་གཞུང་གི་དོན།
 མཇུག་གི་དོན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མཆོན་བསྐྱར་བ་དང་། མཆོན་ཀྱི་དོན།
 མཆོན་བཀྲམས་པའི་དཀོས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། བསྐྱར་བ་དངོས་
 དང་ཤལ་སྐྱར་པ། མཆོན་སྐད་གཉིས་ཤལ་སྐྱར་ཏུ་བཞག་པའི་དཀོས་པ་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱ་གར་ཞེས་པ་ཡུལ་གྱི་མིང་ཞིང་། འདྲེལ་བ་ཆོག་ལེ་ལས། བཅུན་
 ཡོད་གནས་བཅས་ཅན་པ་གྲ་སྐྱར་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནི་བྱ་ག་
 པ་ཞིང་། འདི་དག་གོང་ཁྱེད་ཆེན་པོར་ཤེས། ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱང་ཁྱེད་ཆེན་པོ་བྱ་ག་
 གནས་པའི་རྒྱལ་པ་འདྲོད་རྒྱལ་ཏུ་བརྒྱུས་ནས་རྒྱ་གར་ཞེས་བཀྲམས་པས་
 སྒྲིབ་ཏེ་ཡུལ་སྐྱར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཏུ་སྐྱེད་ལེགས་སྐྱར་ལྟེན་སྐད་པ་
 ཡིན་པར་བཞིན་ཀྱི་སྐད། ཨ་པ་རྩི་ཤ་རྒྱར་ཆག་གི་སྐད། བི་གཙུག་ཤ་འདྲེལ་
 སྐད་དེ་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་ཡོངས་སྤྱུག་པས། ལེགས་སྐྱར་ལྟེན་སྐད་
 ཟེར་བའང་ལྟ་མི་གཉིས་སྤྱེད་པའི་ལྟེན་སྐད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གཙུག་མཐམས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་བརྟན་བཅོས་དང་མཐུན་པའི་སྐད་དེ་ལ་དེ་སྐད་ལྷགས་
 པ་ཅན་མོ། ཤུ་ཡི་ཏུ་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་ནི་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་སྐད་
 དག་མ་དེ་ཡིན། ཨ་པ་རྩི་ཤ་རྒྱར་ཆག་གི་སྐད་ནི་གཞུང་སྐད་དམ་རང་བཞིན་

ཀྱི་སྐད་ལས་རྒྱར་ཆག་པ་ཞིང་། དཔེར་ན། ཨ་པ་རྩི་ཤ་ཡོད་པས་པའི་སྐད་
 ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། གཙུག་གཞུང་དང་འདྲ་ཡང་རྒྱར་ཆག་ཅུང་ཟད་ཉམས་པས་
 སྒྲིབ་ཏེ་ཤི་གཙུག་ཤ་འདྲེལ་སྐད་ཟེར་བའང་ལྟ་འདྲི་མི་གསུམ་ཏུ་བྱེད་པའི་འདྲེལ་
 སྐད་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་པའི་ཤལ་པ་མེགས་ཀྱི་སྐད་ལྟ་བུ་ཤིང་ཀའ་ཞིང་
 མིའི་སྐད་གང་ཞིག་གོང་གི་སྐད་རིགས་གསུམ་ཏུ་མ་འདྲས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་
 མཐའ་འཁོབ་པའི་སྐད་དེ་ལ་དེ་སྐད་བཀྲམས་པ་ཅན་མོ། ཤུ་ཡི་ཏུ་སྐྱེད་ཏེ་
 སྐད་ཏུ། མ་རྒྱུ་མ་ག་ཨ་པ་རྩི་ཤ་ཡོད་པས་ཤིང་ཉིད་ཅོན་མི་སམ་སྐྱོད་པས་མཛད་
 པའི་ཤིང་གི་བརྒྱུད་པའི་བརྟན་བཅོས་དང་མཐུན་པའི་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་ན་དཔུ་
 མ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ།
 གཉིས་པ་ཤལ་སྐྱར་ན་མ་རྒྱུ་མ་ག་ནི་དཔུ་མ། ཨ་པ་རྩི་ཤ་ཡོད་པས་ཤིང་ཉིད་ཅོན་མི་
 བེ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། བ་མ་ཡི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །
 གསུམ་པ་མཆོན་སྐད་གཉིས་ཤལ་སྐྱར་ཏུ་བཞག་པའི་དཀོས་པ་ནི། རྒྱ་གར་ཆོས་
 རྒྱུང་ས་བཅུན་པས་བརྟན་བཅོས་རྒྱུང་ས་མར་ཡིད་ཆེས་པའི་དཀོས་པ་དང་།
 ཏུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལེགས་སྐྱར་ལྟེན་སྐད་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་
 པས་རང་གིས་དེའི་སྐད་ཏུ་བརྟན་ཅིང་བཤད་པས་རང་རྒྱུད་ལ་བྱིན་སྐྱབས་འཇུག་
 པ་དང་། མ་འོངས་པ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་ན་དེའི་སྐད་ཀྱིས་ཆོས་གསུང་བར་
 འཇུར་བས་སྐད་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་པ་དང་། མཆོན་འདི་རི་ལྟར་བར་གཞུང་
 ཀྱན་རྒྱ་གར་སྐད་ཏུ་ཡིན་ན་དོན་ཤེས་ཤིང་འཆད་པར་ལྟ་ཅི་ཆོག་ཅན་ཡང་རི་
 བཞིན་འདོན་པར་དཀའ་བར་ཤེས་ནས་ཡོ་རྫོང་པའི་བཀའ་བྱིན་བྱན་པའི་དཀོས་
 པ་དང་བཞི་ཡོད།
 གཉིས་པ་མཆོན་དོན་ནི། སྐྱར་དཔུ་མའི་མཆོན་ཉིད་ནི་ཅོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བ་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་པ་ཞིང་། སྐྱར་བའི་འཆར་སྐྱོ་མ་འགག་པས་ཆད་པའི་

མཐའ་ལས་འདས། རྒྱུ་རྒྱུ་ཉིད་ནས་མཐའ་གང་རྒྱུ་ཡང་བཟུང་རྒྱུ་མེད་པས་
 ཉུག་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པའོ། དེ་ལ་དེ་ཕྱི་ན་བརྒྱུད་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་མ་དང་
 རྒྱུ་ཕྱིད་ཆོག་གི་དབུ་མ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ལ་གཞུང་ལྟེ་གཞི་དབུ་
 མ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་པ་འཕགས་པ་དེ་ན་གཉིས་
 ཟུང་འཇུག་ ལམ་དབུ་མ་ལ་རྒྱས་པའི་མཐའ་བྲལ་རྣམས་པའི་རྣམ་པ་རྒྱུ་ལ་འབྲུང་
 དང་བཅས་པ་འཕགས་པ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ འབྲུས་པ་དབུ་མ་ལ་རྒྱས་པ་མ་ལུས་
 པ་ཞི་བའམ་སྤྱི་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གོ། གཉིས་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་རྒྱས་པ་འབྲིང་
 བསྟུག་གསུམ་ལྟ་བུ་བཀའ་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ཆ་ཤིས་ལྟ་བུ་
 བསྟུག་བཅས་དབུ་མ་ལྟེ་གཉིས་ཡོད། འདིར་དབུ་མ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་བརྒྱུད་
 བྱ་དང་རྒྱུད་ཕྱིད་དབུ་མ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡང་བཀའ་དང་
 བསྟུག་བཅས་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་ལྟེ། དེ་ཡང་ཞིབ་མོར་རྣམས་འཐག་དང་
 ཆ་ཤིས། རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་པ་དང་རྒྱུད་བརྒྱུ་ཉིད་བཟུང་ཅུ་དབུ་མ་རིན་
 ཆེན་མེད་པ་ལྟེ་རིགས་ཆོགས་རྒྱག་ཆོགས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་དབུ་མ་འི་དོན་ནི་
 ཆ་བ་ཤིས་རབ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས་དབུ་མ་འི་བསྟུག་བཅས་ལ་འཇུག་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྒྱུ་པར་འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ།
 དེ་ཡང་སྒྱིར་རང་འབྲེལ་རྒྱུ་བསྟུག་བཅས་ལས་ཞེས་ཁྱུངས་བྱངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཆ་བ་ཤིས་རབ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། ཁྱུང་པར་རྒྱུ་བ་དཔོན་གྱི་ཆ་བ་ལུས་
 ལྟ་བུའི་བསྟུག་བཅས་ནི་ཆ་ཤིས་དང་རིགས་པ་རྒྱག་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་
 སྤྱི་མ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤིས་ཀྱིས་གཞིགས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་རྣམ་
 བཅད་མེད་དགག་གི་རྒྱུད་ཉིད་རྒྱུ་པ་དང་། ཕྱི་མ་འཕགས་པའི་རྒྱུ་མོ་བྱི་
 ལྟ་བུ་ལའི་དཔེས་བསྟུག་པ་གཙོ་བོ་ཆེ་བས། འདིར་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 ཡི་ཤིས་ཀྱིས་གཞིགས་པ་རྒྱུར་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཐལ་འབྲུར་བའི་

དགོངས་པ་ཡིན་པས། གཞུང་ཆ་ཤིས་དེ་ལ་འཇུག་པ་ལྟེ་གཞུང་དེ་གསལ་བར་
 བཞེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱལ་ཁི་རྒྱར་གསལ་བར་བྱེད་པ་འཕེལ་འཇུག་ན།
 ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣོ་ནས་འཇུག་ཏེ། དེ་ཡང་གཞུང་རྒྱ་ཟབ་ཅིང་
 རྒྱ་ཆེའི་རྒྱལ་ལ་མཁས་པས་ནི། རིམ་གྱིས་རབ་རྒྱ་དགའ་བའི་ས་མོ་བ་པས།
 དེ་དོན་གཉེར་བས་ལས་འདི་མཉམ་པར་བྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱར་ཟབ་
 པ་རྒྱས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས་ཐུན་མོང་བ་དང་
 ཐལ་འབྲུར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གཞན་ལ་ཤུགས་པའི་རྒྱུ་དཔེ། འགལ་བ་བརྒྱུད་
 པའི་ཐལ་འབྲུར། རྒྱ་མཆོན་མཆོངས་པའི་མགོ་རྒྱུ་མས། རྒྱུ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་
 དང་མཆོངས་པའི་མ་ཐུབ་པ་ལྟེ་གཏན་ཆོགས་དེ་དག་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་
 པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་ཤིང་རྒྱ་རྣམས་བཟུན་གྱི་རིགས་པས་གཏན་
 ལ་འབེབས་ཏེ་རང་བཞིན་རྒྱུད་པ་བསྟུག་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆ་དོན་གྱིས་བསྟུག་
 གྱི་དངོས་སུ་མ་བསྟུག་པ་ལས་འདིར་ནི་རིན་ཆེན་མེད་པ་ལས་ཁ་བསྐྱང་ནས་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣོ་ནས་བྱུང་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཆའི་སྟེ་བའི་རྒྱུ་མ་གསུམ་དང་འཕགས་
 པ་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་མ་ཐུ། མཐར་ཐུག་མི་སྒྲིབ་པའི་ས་དང་བཅས་པ་བཟད་པའི་
 ཕྱིར་རྒྱ། ཡང་ན་ཡུང་དང་མན་རག་གཉིས་ཀྱི་རྣོ་ནས་འཇུག་ཏེ། ལུགས་འདི་
 དག་རྒྱུར་ཟླ་ཤུགས་བྱིས། དབུ་མའི་བསྟུག་བཅས་ལས་བཟུས་ནས། ཡུང་རི་
 བཞིན་དང་མན་རག་ནི། རི་རྒྱར་བ་བཞིན་བཟད་པ་ཡིན། ཅིས་པས་སོ། །
 ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་རྒྱར་ཆ་ཤིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་
 པའི་རྒྱུད་ཕྱིད་ཀྱི་རྣོ་ནས་ཆོག་ལྷག་མ་ཡིན་པ་ཆོགས་བཅད་རྒྱུ་བསྟུག་པའི་
 དོན་ཡིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་མཆོན་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྱིར་མིང་ཅན་བཏགས་པས་དོན་
 གོ་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། མིང་རྒྱ་གདགས་པར་མ་མཛད་ན། འཛིག་

ཉེན་ཐམས་ཅད་སྐྱོད་པར་འབྱུང། །དེ་བས་སྐྱོད་པ་བསལ་བའི་བྱིར། །
 མགོན་པོས་མིང་ཏུ་བཏགས་པར་མཛད། །ཅེས་སོ། །བྱི་བྱག་ཏུ་འདྲ་འབྲེལ་
 གྱི་སྐྱོན་པ་བཏགས་ན་དབང་པོ་རབ་བྱིས་སྐྱོན་པ་མཁས་པས་ནད་པའི་ཆ་ལ་
 རེག་ནས་ནད་སྐྱོན་རྩལ་ཟུག་པ་ལྟར་མིང་ལ་བཞེན་ནས་གཞུང་གི་དབུ་ཞབས་
 གྱི་དོན་རྣམས་བདེ་ཐུག་ཏུ་རྒྱུགས་པ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་གིས་དམག་ལ་
 མད་འབྱུང་བཏགས་ན་དག་ཐུག་པ་ལྟར་ཕྱག་པ་ལྟར་ཕྱག་པ་གང་ཏུ་གཏོགས་
 པ་ཤིས། དབང་པོ་ཐམས་ཀྱི་སྐྱོན་སྐྱུ་ལ་ལ་ཁ་བྱང་བཀལ་ན་སྐྱུ་ལྟོད་རྩལ་
 ཟུག་པ་ལྟར་མིང་སྤྲོད་ཏུ་སྐྱོན་པས་གཞུང་ལུགས་སྐྱུ་མཆོད་འོང་ནས་བྱི་བྱག་
 ཏུ་གཞུང་དེ་ཉིད་བཅའ་སྤྲེལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད།

གཉིས་པ་འབྱུར་བྱག་ལ་ཆོག་དོན་དང་དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ། འཕགས་
 པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཏུར་བྱུར་པ་ལ་བྱག་འཆོལ་སོ། །ཞེས་པས་བཏུན་ཏེ།
 གང་གི་བྱགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རྩ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བྱུར་པ་ལ་སྐྱོན་
 པའི་བྱག་ཏུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་འཇམ་དང་། མཐེན་གཉིས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་
 རྒྱས་ཏེ་དོན་གཉིས་ལྷན་སྦྲུལ་ཏུ་མཛད་པས་དཔལ་དང་ལྷན་པ་སྟེ། དོན་ལ་
 རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱགས་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རོ་པོ་ཡིན་ཏུང་
 རྣམས་པས་བཅུད་མེས་པ་འཆོན་པའི་ཆུ་ལྟ་སྤྲང་ནས་འཁོར་བ་རིམ་གྱི་ཉིད་
 ཏུ་རྟག་བཏུན་སྟེ་འཆོ་བཤེས་སྐྱད་དང་བྲལ་བའི་གཞོན་ཏུ་བཅུ་བྱག་གི་ན་ཆོད་
 དང་ལྷན་པས་ན་གཞོན་ཏུར་བྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མགོན་པོ་གང་ལ་
 རྫོགས་སྐྱུ་འདྲུང་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱག་སྟེ་དག་པ་དང་རྒྱལ་
 པའི་བྱགས་སྐྱད་ལ་ཡོད་པའི་བྱིན་སྐབས་རང་རྒྱུད་ལ་འཆོལ་བའམ་ཐོབ་པས་
 བྱ་བྱག་འཆོལ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལོ་ནི་སྤར་བཅུད་ཆུང་། །སྤར་འཆོལ་ན་ནག་ཆོལ་
 གིས་སྐྱུ་ལ་བས་སོ། །ནམ་འཆོལ་ན་བཏུན་བཅོས་འདི་རྒྱ་གཞུང་ནས་བཏུར་

བའི་སྐྱོན་རྩལ་དུ་འོ། དེ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རལ་བྱིས་བཀའ་བཅད་དང་མཐུན་པར་
 མཛོན་པའི་བཏུན་བཅོས་རྩལ་འཛིན་གྱི་འབྱུར་བྱག་ཡིན་པས། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་
 བཅད་ཀྱི་བྱག་དང་སྟེ་སྤྲོད་རྩལ་འཛིན་གྱི་བྱག་ཅེས་བྱང་བུའོ། །

གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལོ་སྤྱི་བས་བྱག་བྱས་པས་འབྱུར་མཐར་བྱིན་
 པ་དང་། རང་ཅག་འཆད་ཉན་བྱེད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུ་ལ་བཞིན་བྱག་བྱས་
 བ་སོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་མཐར་བྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་གཞུང་དོན་ལ། འདིའི་བཟོད་བྱ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཏེ།
 དེ་ལ་ཟབ་པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་
 པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཀྱང་རྒྱུ་ཆེ་བ་བྱི་མེས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་སྟོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་ཆེ་བེམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་བྱང་རྒྱུ་ཆེ་བེམས་དཔའི་ས་བཅུ་དང་། འབས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུམ་ཡོན་ཉན་མིན་ལས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་
 བྱ་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་བཏུན་བཅོས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདིའི་བཅུས་
 པའི་དོན་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལྟར།

བཏུན་བཅོས་ཆོས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་པར་བཟོད་པ། བཅམ་
 བྱ་བཏུན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས། བཅམ་པ་མཐར་བྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་
 པོ་ལ། བྱང་མེས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་སྤྱིར་བཏུན་པ་དང་། དེ་ལས་སྤྱིར་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ལ་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཟོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་སོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་
 རྣམས་སྤྱབ་དབང་སྟེས། །སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱུ་ཆེ་བེམས་དཔའི་ལས་འབྱུངས་
 ཤིང་། །སྤྱིར་རྒྱུ་ཆེ་བེམས་དང་གཉིས་སྤྱེད་སྟོང་དང་། །བྱང་རྒྱུ་ཆེ་བེམས་ནི་རྒྱལ་
 སྤར་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་པས་བཏུན་ཏེ། དེ་ཡང་ཉན་སོས་དང་སངས་རྒྱས་
 འབྲིང་རྣམས་བཅོས་ལྷན་འདས་སྤྱབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་སྟེས་པ་ཡིན་

ཏེ། དེས་ཆེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ཤིག་པར་བརྟན་པའི་རྟོན་
 གཏུལ་བྱ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟུང་ཞིང་བསམ་པ་ལས་ཟུང་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསམས་པའི་རྟོན་སྒྲིམ་ཟུང་གིས་རྒྱལ་བ་ཞིན་
 ཏེ་ཉམས་སྤྱད་པར་ལས་རང་རང་གི་སྒྲུལ་བ་དང་འཆོམས་པའི་ཉན་རང་
 གི་འབྲས་ལུ་ཡོང་ས་སྒྲིམ་གས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ལ་ཅི་འདྲིས་
 ཉན་སྒྲིམ་དང་མངས་རྒྱས་འཁྱིལ་ཞེས་བྱ་བ་ཏེ། དེ་ལ་ཉན་སྒྲིམ་ཀྱི་སྒྲིམ་རྟོན་ནི་
 སྤྱི་བཟུང་ཞེས་པ་སྒྲིམ་པར་འབྱུང་བ་ལས་སྒྲིམ་པའི་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་སྒྲིམ་ནས་དེ་རྟོན་ཏེ་གཉིས་བ་ནམས་ལ་སྒྲིམ་པར་
 བྱེད་པས་ན་ཉན་སྒྲིམ་ཞེས་བྱ་བ་ཏེ། དམ་ཆོས་པར་དག་པ་ལས། མགོན་པོ་བདག་
 ཅག་དེ་ཡིང་ཉན་སྒྲིམ་ཟུང་། བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲུབ་པར་བཟྱི། །
 བྱང་རྒྱལ་བ་ཡི་སྒྲིམ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྒྱུད། དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་སྒྲིམ་མེ་ཟད་
 འདྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱང་
 ཉན་སྒྲིམ་སྒྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་སྒྲིམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 ལམ་སྒྲིམ་ནས་གཞན་ལ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས། མངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ལུ་
 དང་བཅས་པ་གཞན་ལ་སྒྲིམ་པ་ཅམ་ཡིན་ཀྱི། རང་གི་སྒྲིམ་སྤྱོད་ལ་ཕྱེད་པ་ཅམ་
 ཡང་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་ལ་ཉན་སྒྲིམ་ཞེས་སྒྲིམ་བྱས་པས། བྱང་མེམས་རྣམས་
 ཀྱིས་རང་གིས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བརྒྱུལ་གྱིས་གཞན་ལ་ཡང་སྒྲིམ་པས་
 ཉན་སྒྲིམ་སྤྱོད་པར་མི་འབྱུང་རོ། །རང་མངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཟང་ནི། མངས་
 རྒྱས་འཁྱིལ་ཞེས་པ་རང་མངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། མངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་འདི་
 བྱི་དེ་ཆོན་ཉིད་རྣམས་པའི་རྟོན་ཅན་ཡིན་པས་ཉན་སྒྲིམ་དང་རང་མངས་རྒྱས་
 དང་ཡང་དག་པར་སྒྲིམ་པའི་མངས་རྒྱས་ཏེ་མིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལ་འབྱུག་
 བྱང་འཁྱིལ་གྱི་སྒྲིམ་དང་འབྲེལ་བས་འདིར་རང་རྒྱལ་ལ་བརྟན་དོ། །ཅི་འདྲིས་

འཁྱིལ་ཞེས་བྱ་བ་ཏེ། བསྐྱེད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་མཁུ་གཉིས་ཉན་སྒྲིམ་ལས་
 འབྲས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་མཁུ་གཉིས་དང་སྤྱུགས་སྒྲིམ་ཆེ་ཆེན་པོ་རྣམས་མཁུ་
 ཆོས་མཁུ་པས་སྒྲིམ་པའི་མངས་རྒྱས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་འཁྱིལ་རོ། །
 དེས་ན་མིང་པ་མ་མའི་ཆོ་གཞན་ཀྱིས་ཉེ་བར་བརྟན་པ་ལ་མི་སྒྲིམ་པར་རྟོན་
 འབྲེལ་ལན་ལག་བཟུ་གཉིས་ལེགས་སྒྲིམ་ཏེ་སྒྲིམ་ནས་རང་སྒྲིམ་ཀྱིས་རང་
 བྱང་གི་ཡེ་ཤེས་མཁུ་རྟོན་ཏེ་བྱེད་ཅིང་། བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་མངས་རྒྱས་
 བས་རང་མངས་རྒྱས་སོ། །འོ་ན་སྤྱི་ཡོད་སྒྲིམ་སྤྱོད་ལ་ཕྱེད་ཆོས་ཞི་བ་སྒྲིམ་
 པ་རྣམས་མངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས་སྒྲིམ་པར་མིགས་ན་འདྲ་ཉན་སྒྲིམ་གཞན་
 དང་རང་མངས་རྒྱས་རྣམས་གཞན་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་མི་སྒྲིམ་པར་རང་གིས་བྱང་
 རྒྱལ་མཁུ་རྟོན་ཏེ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྤྱི་ཡོད་མངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས་སྒྲིམ་
 པ་ཡིན་ཞེས། རང་རྒྱལ་དེ་དག་གིས་བྱང་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པར་མངས་རྒྱས་
 ལས་རྟོན་འབྱུང་གི་རྟོན་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པས་ཕྱོད་ཆོས་ཆེ་འདི་ལ་བྱང་ན་ལས་
 འདས་པར་མ་སྒྲིམ་བྱུང་། བྱང་བར་དེས་པའི་ལས་བཞིན་ཆོ་རབས་གཞན་
 ཏེ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་ཀྱིས་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྲས་ལུ་ཡོང་ས་སྒྲིམ་པར་
 འབྱུང་ཏེ། འབྲས་པ་ལྟམ། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གཤེད་འདིར། བྱང་ན་འདས་
 པ་མ་སྒྲིམ་བྱུང་། སྒྲིམ་ཕྱི་མར་འབད་མེད་པར། དེས་པར་སྒྲིམ་པའི་འབྱུང་ལས་བཞིན་
 བོ། ཞེས་དང་། ཆེ་ཤེས་ལས་བྱུང་། ཆོས་མཁུ་མངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱང་ཞིང་།
 ཉན་སྒྲིམ་རྣམས་བྱུང་ཟད་པ་ན། རང་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྟོན་པ་མེད་
 ལས་རབ་ཏུ་སྒྲིམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་དག་ཀྱང་མངས་རྒྱས་ལས་འབྱུངས་
 པ་ཆོན་པོ། ཅི་འདྲིས་སྒྲིམ་པའི་མངས་རྒྱས་ལ་སྤྱུང་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ཏེ།
 དཔེར་ན། མི་ཞེས་པ་མི་མཁས་ཅད་ལ་གོ་ཡང་། མི་འདྲིས་པ་ཞེས་པ་རྒྱལ་
 པ་ཆོན་པོ་ལ་གོ་བ་ལྟར། ཆོས་སྒྲིམ་ཀྱི་ཉན་སྒྲིམ་པ་ལས་བརྟན་སྤྱུང་བས་པས་ན་

ཐུབ་པ་ཉི་ཉལ་མོས་རང་སངས་རྒྱལ་ཆོག་པའི་སངས་རྒྱལ་གསུམ་གཤམ་གྱི་ལ་གོ་
 ཡང་། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཞེས་པས་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱལ་མོལ་ལ་གོ་དེ་
 ཡང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་དབང་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟོག་པས་བཅུ་མི་འཇིགས་
 པ་བཞི་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སྟགས་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཐུག་ཐུག་ཐུག་ཆོག་པས་
 པ་མངའ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་བྱང་མེས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་པ་གཤམ་
 ཡིས་དབང་བརྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་
 གང་ལས་བཏུ་མས་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱལ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 མེས་ཀྱི་དབང་རྣམས་ལས་འཁྲུངས་སོ། །གཤམ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མེས་ཀྱི་དབང་རྣམས་
 ཀྱང་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཉན་མེས་ཀྱི་མེས་པར་བྱུང་པ་
 ལས་བྱང་པས་རྒྱལ་པས་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། རི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱལ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མེས་ཀྱི་དབང་ལས་འཁྲུངས་ཞེ་ན།
 བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རིགས་པ་དང་ལྷང་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་
 མེས་ཀྱི་དབང་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱུར་བཏུན་ཏོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་རིགས་པ་ནི་བྱང་
 ཆུབ་མེས་ཀྱི་དབང་རྣམས་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱལ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུ་ལོ་གཙོ་མོར་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཡང་
 དག་པར་འཛིན་ཏུ་འཇུག་པ་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པས་
 གནས་སྐབས་ནི་བྱང་ཆུབ་མེས་ཀྱི་དབང་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། འདི་ལྟར། ས་བཅུ་རྒྱུན་ཀྱི་མ་མཐོང་བྱང་ཆུབ་མེས་ཀྱི་དབང་རྣམས་རྟོ་
 རྟོ་ལྟར་བྱུང་ཏིང་པོ་འཛིན་བསྐྱེད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ། མཐོན་པར་རྣམས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
 ཀྱི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་

པ་རྣམས་རྣམས་མེ་ཏོག་མེ་ཏོག་པར་བྱ། བྱང་ཆུབ་མེས་ཀྱི་དབང་རྣམས་ཀྱིས་
 མོག་མ་ཉིད་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེས་ཀྱི་དབང་པར་མེན་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 རི་ལྟར་འབགས་པ་འཇུག་དབང་བྱང་ཆུབ་མེས་ཀྱི་དབང་པར་དེ་བཞིན་
 གསལ་གསལ་པ་ཐུག་ཐུག་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་རྣམས་
 མོག་མར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མེས་ཀྱི་དབང་པར་འཛིན་ཏུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཡང་ཡང་ཡོད་དེ། རི་སྐད་ཏུ། འབགས་པ་དཀོན་མཆོག་བཅེགས་
 པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས་འདི་ལྟར་དཔེར་ན། ཟླ་བ་ཆོས་པ་ལ་ཐུག་འཆེལ་
 བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་མི་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་ཏུ་གང་དག་པ་ལ་རབ་
 ཏུ་དང་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་མེས་ཀྱི་དབང་ལ་ཐུག་བྱའི། དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་
 བཞིན་གསལ་གསལ་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་
 མེས་ཀྱི་དབང་རྣམས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་རྣམས་འབྱུང་རྟོ། །དེ་བཞིན་
 གསལ་གསལ་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་མོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ལྷང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་
 གསལ་གསལ་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་མེས་ཀྱི་དབང་ལས་འཁྲུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱབས་
 བྱིང་། ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་འདིར་བྱང་ཆུབ་མེས་ཀྱི་དབང་ལ་བསྐྱབས་པར་མཛད་
 ཅི་ན། བྱང་ཆུབ་མེས་ཀྱི་དབང་པོ་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོག་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་
 ཀྱི་རྒྱ་ཐུག་ཐུག་ཆོག་པ་ཆེས་བཤིང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་ལ་མཆོད་པར་
 བརྗོད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མཆོད་པར་དོན་གྱིས་འཕངས་པར་དགོངས་
 ཏེ། རི་ལྟར་ཐུན་ཀྱི་ཐོན་ཤིང་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟར་པའི་ཐུ་
 ཐུ་ནི་བསྐྱམས་ཏེ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་ཐུན་ཀྱི་ཤིང་
 ཐོན་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མེས་ཀྱི་དབང་ལ་ཐུག་པ་ལས་བསྐྱམས་
 ཏེ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་བཏུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏུས་དེར་ཉེ་བར་བྱུང་པའི་

གདུལ་བྱ་ཐོག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེས་པར་
 རྒྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་པ་ཐོས་སྒྲུབ་དཔལ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ་མཛད་
 པ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་བྱང་ཐོས་སྒྲུབ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལྟར་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་རྣམས་ལྟག་
 བསྐྱེད་ལྟ་འབྲས་གཉིས་ལས་བསྐྱེད་པ་འདྲོད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་རྒྱུར་རྒྱུ་པའི་
 ཐོས་སྒྲུབ་དང་དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མོག་པ་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་
 བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཉེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ན་འཇུག་གི་བདག་ཉིད་
 ཅན་གྱི་ཀླན་རྒྱུ་པའི་བྱང་རྒྱུ་པའི་ཐོས་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱལ་ལྟས་བྱང་རྒྱུ་པ་ཐོས་སྒྲུབ་དཔལ་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་རྒྱ་གསུམ་ལས་འབྱུངས་པའི་རྒྱལ་ལྟས་ཀྱི་མ་མཐའི་
 ས་མཆོམས་གང་ནས་བཟུང་སྟུང་ན། རང་ལྟགས་ནི་རྒྱལ་ལས་འདིར་སྤང་དང་
 པོ་ནས་འཛོགས་པོ། གལ་ཏེ་ཆོག་པ་ལས་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་ལས་རྒྱུར་
 ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཐོས་སྒྲུབ་པས་དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་གསུམ་ལས་
 འབྱུངས་པའི་རྒྱལ་ལྟས་ཀྱི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་རྒྱུར་ལས་ནས་འཛོགས་དགོས་
 ཞེ་ན། རྒྱུར་རྒྱུ་པའི་ཀླན་རྒྱུ་པའི་བྱང་རྒྱུ་པའི་ཐོས་སྒྲུབ་ལས་བྱང་ཐོས་སྒྲུབ་འབྱུངས་
 པའི་ཆོད་ནི་ཐོས་སྒྲུབ་དེ་རྒྱུར་ལ་སྒྲུབ་པ་ཅོམ་གྱིས་མ་སྟེད་འཛོགས་པར་རྒྱུར་འཇུག་
 ལས་གསུངས་བྱང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་འབྱུངས་པའི་ཆོད་ནི་
 དེས་པར་འཕགས་པ་ལ་འཛོགས་དགོས་ཉེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོག་པས་
 རྒྱུར་གཉིས་ཆར་ན་ཡོད་བྱང་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱུང་དེས་པར་འཕགས་པ་ལ་
 འཛོགས་དགོས་པ་དང་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་འདི་གསུམ་
 གང་གི་རྒྱར་བཞག་པའི་བྱང་ཐོས་སྒྲུབ་དེའི་མ་མཐའ་ལས་ཞུགས་ཀྱི་བྱང་ཐོས་སྒྲུབ་
 ཆོག་མ་པ་ལ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཐོས་སྒྲུབ་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱར་
 འཛོགས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐོབ་མ་ཐག་བྱང་ཐོས་སྒྲུབ་སུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ། མི་བྱེད་ན་ནི་རྒྱ་བཞོམ་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཐོས་སྒྲུབ་པ་གདང་པ་དང་། རྒྱན་

ཕྱི་རྒྱན་ཁིང་གི་རྒྱ་བྱ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཐོས་སྒྲུབ་པ་གདང་པ་དང་འགལ་བར་འབྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། འགལ་བ་མེད་དེ། རང་ལྟགས་ནི་རྒྱུར་བྱང་ཐོས་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་ལྟ་རྒྱུར་གཉིས་
 ཀྱི་རྒྱ་ནས་འཇུག་རྒྱུ་པའི་ཡོད་པ་ལས། རྒྱུར་པའི་དབང་ཏུ་ན་ལྟག་པས་མ་བསྐྱེད་པ་
 བའི་མདོ་ལས། དུ་རམ་ཁིང་ལྟན་ཉིད་པོ་ཅི་ཡང་མེད། དགའ་བར་བྱ་བའི་རོ་
 བོ་ནང་ལ་འདུག རི་ལྟར་ལྟར་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་བ་ཉེ། རོ་ལྟ་བུ་ནི་འདི་ལ་དོན་
 ཐོས་སྒྲུབ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་མ་ཞུགས་ཀྱིས་མ་ཤེས་དེ་ན་དུན་མོགས་
 རྒྱ་འབྲས་མན་རག་བཏུན་གྱིས་བཅོས་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཐོས་སྒྲུབ་བསྐྱེད་དེ་དུ་རམ་
 ཁིང་ལྟན་ལྟ་བུའི་ཐོས་སྒྲུབ་བསྐྱེད་དང་བྱང་རྒྱུ་པའི་ཐོས་སྒྲུབ་རྒྱུར་བའི་མན་རག་
 བཞིན་ཏུ་རྒྱུར་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བམ་དེ་བཅོས་མིན་རམ་རམ་སྐྱེད་ཀྱིས་
 རྒྱུར་ལ་སྐྱེད་པའི་ཆོད་ཐོས་སྒྲུབ་བསྐྱེད་དེ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་། དེ་རྒྱུར་ལྟན་གྱི་གང་
 ཐག་རྒྱལ་ལྟས་སུ་རྒྱུར་པ། ཐོག་ཆེན་ཆོག་པས་ལས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཏུ་སྤྱུང་ལོན་
 ཉེ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཞིབ་ལྟས། བྱང་རྒྱུ་པ་ཐོས་སྒྲུབ་རྒྱུར་བ་རྒྱུར་ཅིག་
 གིས། འཁོར་བའི་བཅོན་རར་བསྐྱེད་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། བདེ་གསེགས་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱུང་ཞེས་བརྒྱུད་བྱ་ཞིང་། འདི་ག་རྟེན་ལྟ་མི་བཅས་པས་ཐུག་བྱར་
 འབྱུར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་བྱང་ཐོས་སྒྲུབ་ཆོག་པས་ལས་པ་རྒྱལ་ལྟས་སུ་འཛོགས་
 བ་དེའི་རྒྱར་ཏུ་རྒྱ་གསུམ་རི་ལྟར་འཛོགས་སྟུང་ན། ཐོག་མར་ཐོག་ཆེན་གྱི་རིགས་
 ཅན་གྱིས་རྒྱུར་རྒྱུ་པའི་ཆོད་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་རྒྱུ་པ་མཆོག་ཏུ་ཐོས་སྒྲུབ་བསྐྱེད།
 ཐོག་ཆེན་ཐོས་སྒྲུབ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོད་ཏུ་གཉིས་བྱ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕར་དེ་ཐོབ་
 པ་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཅིང་དེ་གསུམ་འདྲེས་མར་བསྐྱེད་སྤྱོད་
 པས་ཐོག་ཆེན་ཐོས་སྒྲུབ་བསྐྱེད་མཆོན་ཉིད་པ་རྒྱུར་ལ་སྐྱེད་པ་ན་རྒྱལ་ལྟས་བྱང་
 རྒྱུ་པ་ཐོས་སྒྲུབ་དཔལ་འཛོགས་ དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་དགོས་པའི་རྒྱུགས་ཀྱི་སྤྱུང་
 དབང་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱན་གྱི་རྒྱུ་ཁིང་གི་རྒྱ་བྱ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཐོས་སྒྲུབ་དང་རྒྱ་བཞོམ་

པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ལེན་སྒྲུབ་ཆོག་པ་ལས་ནས་བཞེད་བྱང་། དེ་ནི་ལྷ་ལྷུང་དང་
 བྱམས་པའི་གཞུང་གཉིས་དང་འགལ་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བཟོད་པར། ཇི་ལྟར་
 མར་རོའི་པུ་བཞི་ལ། ལྷ་པུ་རུ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་མོས་སྒྲིབ་ཞུགས་
 རྣམས་ཀྱིས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མཚད་ཅན་ཅན་། ཅི་ལྟར་ཆོས་པའི་ལྷ་པ་ལ། ཇི་ལྟར་
 སྤྱི་མ་ཇི་ལྟར་འཕེལ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་སྤྱི་མ་
 ཇི་ལྟར་འཕེལ་བར་མཐོང་། ཞེས་ལྷ་པ་ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ལེན་སྒྲུབ་པ་དང་
 པོ་ནས་བཞག་པའི་བྱིར་དང་། ལྷ་པུ་མ་ལས། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཞུགས་པའི་སྤྱི་མ་
 པས། ས་པོ་ན་ལྷ་པ་པུ་ཅོད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་མཐོང་པམ་ཇི་ལྟར་སྤྱི་མ་པས།
 མཐོང་སྒྲུབ་རྣམས་ནི་གཅོད་པར་བྱེད། ཞེས་ས་པོ་ན་ལྷ་པ་པུ་ཅོད་ནས་
 ལྷ་པུ་སྤྱི་མ་པའི་གནས་སྐབས་དང་། མཐོང་སྒྲུབ་དང་བཤམ་ནས་མཐོང་པམ་སྤྱི་མ་
 པའི་གནས་སྐབས་དཔེ་དོན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་ཡང་བྱམས་པའི་
 རྣམ་ཐར་ལས། རྣམ་ཐར་འཕྲིང་གི་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལྷ་པུ་ལྟོ་དཔེ་སྤྱོད་པ་ནས་བྱིར་འཕྲོད་པ་
 དང་། བརྟེན་པུ་ལྷུང་པ་ལས། འཁོར་ལོས་བཟུང་པའི་བྱུ་པོའི་ལྷ་པུ་མར་ལ་
 རྣམ་བྱིར་པཅས་མ་ཐག་པ་རྣམས་དོན་དམ་པའི་མེས་དང་པོ་སྤྱོད་པ་དང་
 དཔེ་དོན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་དོ། དེས་ན་མར་རོའི་པུ་བཞི་ལྷ་པུ་དང་། རྟོན་
 བྱིར་གི་ས་པོ་ན་མ་ཐག་ཏུ་པུ་ཅོད་ནས་ལྷ་པུ་མོན་པའི་གནས་སྐབས་དང་།
 རྣམ་ཐར་འཕྲིང་གི་སྤྱོད་པ་ལྟར་དཔེ་སྤྱོད་པ་ནས་པའི་གནས་སྐབས་དང་།
 འཁོར་ལོས་བཟུང་པའི་བྱུ་པོའི་པུ་མར་ལ་ན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་
 མོས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་དཔེ་དོན་ཏུ་ལྷ་པུ་ལྟོ་དཔེ་སྤྱོད་པ་དང་ས་པོ་ན་
 ཀྱི་ལྷ་པུ་པ་པུ་ཅོད་ནས་ལྷ་པུ་སྤྱི་མ་པའི་གནས་སྐབས་དང་། རྣམ་ཐར་འཕྲིང་
 གི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ནས་བྱིར་འཕྲོད་པ་དང་། འཁོར་ལོས་བཟུང་པའི་བྱུ་པོ་
 པོའི་པུ་མར་ལ་ནས་བྱིར་པཅས་མ་ཐག་པ་བཞི་མ་ཐོབ་པ་དང་དཔེ་དོན་ཏུ་སྒྲུབ་

པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་བཟོད་པ་དང་། ལྷ་པུ་ལ། བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་དང་།
 བརྟེན་པུ་ལྷུང་པའི་དགོངས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ཐོག་པ་ཡིན་ཞིང་བཟུན་བཅོས་ཆ་
 འབྲེལ་འདྲིའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ལྷ་པའི་དབང་ཏུ་ན་ལྷ་པུ་མ་ཐོབ་པའི་
 ས་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་པོར་འཛག་དགོས། དེའང་བྱང་ཆུབ་
 བྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་པ་མེས་དཔལ་འཕེལ་བའི་དེ་ནི་ལྷ་པུ་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་
 པས་སྤྱོད་པ་དེ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷ་པུ་ལྟོ་དཔེ་སྤྱོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 མེས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་པའི་མེས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལྷ་དུགས་
 ཏེ་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ལྟོ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པའོ། ། ཇི་ལྟར་ཤེས་
 བྱེན། མ་བྱུང་བ་དང་ཡང་དག་པར་མ་བྱུང་བ་དང་། མ་ཐོག་པ་དང་། དེ་དག་
 ཇི་ལྟར་བྱིན་པ་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་ལྷ་པུ་པོའི་ལྷ་པུ་པོའི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་
 མེས་དཔལ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ལྷ་པུ་ལས། མ་དག་མ་དག་
 དག་པ་དང་། བྱིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་ཇི་ལྟར་བཞིན། མེས་ཅན་བྱང་ཆུབ་མེས་
 དཔལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། ། ཞེས་མེས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 མཐོང་སྒྲུབ་གིས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མེས་ཅན་དང་། མཐོང་སྒྲུབ་
 གིས་དག་ནས་སྤྱོད་སྒྲུབ་གིས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་མེས་
 དཔལ་དང་། ཇི་ལྟར་གཉིས་གས་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོགས་པའི་སངས་
 ལྷ་པུ་ཞེས་བཟོད་པ་ལྟར་འདྲིའི་ཡང་ལྷ་པུ་རྟོགས་པའི་མེས་པུ་ལྟོ་དཔེ་སྤྱོད་པ་
 རྣམ་ཐར་སྤྱོད་ཀྱི་མའི་པར་ཏུ་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས། བྱང་ཆུབ་མེས་
 དཔལ་པའི་གནས་སྐབས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་གསུམ་ཏུ་སྤྱོད་
 པའི་བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་ཉིད་ལ་འཛག་ དཔུ་མ་འཇུག་པའི་གཞུང་འདྲི་
 པས་བྱང་། དེ་ནས་བཟུང་སྤྱོད་པ་པར་བྱུར་པ་དེས། བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་
 ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་པ་ལྟོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ དེ་ལྟར་

རྒྱུ་ལྟར་ན་མིང་རྒྱུ་ལྟར་ལྟོན་པ་དང་འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་འདྲ་ཆོག་མ་
ལས་ཀྱང་མིང་རྒྱུ་དང་འབྲུག་པ་ལྟར་ལྟོན་པ་དང་འབྲུག་པ་ལྟར་ལྟོན་པ་
ལྟར་ལྟོན་པ་ དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ལྟོན་པ་ལྟར་ལྟོན་པ་དེ་དོན་དམ་ཤིང་ཞི་མཉམ་
པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དེས་པའི་གདོང་ཚོད་ནས་ལོག་མའི་ལྟར་འདྲུག་པ་ལྟར་
མི་ཤིང་པས། འདྲི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གསལ་དམིགས་མེད་ཀྱི་མིང་རྒྱུ་དང་འབྲུག་
མི་ཤིང་པས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་ཀྱང་བརྟག་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མེས་མ་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་མིང་རྒྱུ་དང་འབྲུག་པ་དང་། ཆོས་
ལ་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་མིང་རྒྱུ་དང་འབྲུག་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། དང་པོར་བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་ལྟར་ཅིང་། དངོས་པོ་རྣམས་
ལ་བདག་གི་ཞེས་བཟུང་བས། རྩོམ་ཆུང་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། འཁྱ་
ལ་མིང་རྒྱུ་དང་འབྲུག་པ་དེ་ལ་འབྲུག་། ཅིས་པས་བརྟག་། དེ་འདྲ་དམིགས་པའི་
ཁྱེ་བྱུང་ལ་འཇུག་པའི་རྩོམ་མ་མིང་རྒྱུ་དང་འབྲུག་པ་ལྟར་ལྟོན་།
མིང་རྒྱུ་དང་པོའི་ལྟུང་འཁྱ་བ་རྩོམ་པ་ཞེན་ལྟར་ལྟོན་། ལྟར་པར་གཉིས་དང་ལྟར་པ་ལྟོ་
ལྟའི་ལྟར་པར་ནི། བདག་གིས་མདོན་པར་ཞེན་པའི་དང་པོར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་
ལྟར་པོ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཏུ་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་ར་ཞེས་མདོན་
པར་ཞེན་པར་ལྟར་ཅིང་། རར་འཛིན་ཀྱི་ལྟུང་མ་ཡིན་པའི་མེས་མ་ཅན་གཞན་
དང་། མེས་མ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདག་གི་རྣམས་དང་མེས་
ཆུང་འདི་ཞེས་ཆགས་པ་ལྟེད་པར་ལྟར་ཅིང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་རྒྱ་ལས་སྟེ།
རོ་པོའི་ལྟར་པར་ནི། རྩོམ་ཆུང་ལྟར་མོ་འབྲུག་པ་ལྟར་ཆོས་མཆོངས་ རྣམ་པར་
ཀྱུ་གཤིས་རྩོམ་མ་ལས་ཉོན་ཀྱི་མཐུས་རང་དབང་མེད་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་
པར་འབྲུག་པའི་འཁྱ་བའོ། དེ་ལྟ་བུའི་འཁྱ་བ་རྣམས་ལ་ལྟུག་བཟུལ་དང་བྲལ་
པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་མིང་རྒྱུ་དང་འབྲུག་པ་གང་ཡིན་པ་མིང་རྒྱུ་དང་འབྲུག་པ་

འབྲུག་པོ། ཆོག་དང་པོས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་བརྟན་ཅིང་། གཉིས་
པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བརྟན་ཏོ། རྩོམ་ཆོ་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཆོས་མཆོངས་
ཞེན་། བདག་དང་བདག་གིས་ཞེན་པའི་འཛིག་ཉེན་པ་འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་ཐག་པས་ཆོས་བརྟོན་པས་ནིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འབྲུལ་འཁོར་
མཐུག་ཀྱིས་བརྟུན་པ་ལ་རགས་ལས་ཉེ་འཇུག་པ། འཁོར་བའི་ཁོན་པ་ཆེན་
པོ་ཤིང་པའི་ཆོ་མོན་མཐར་མེད་པར་ལྟག་པར་ཟབ་ཅིང་བར་མཆོངས་མེད་
པར་འབྲུག་པ། རྩོམ་ཆུང་ཀྱི་རྩོམ་ཀྱི་རང་གིས་འཁྱ་བ་ལྟར་རན་མོང་ཏུ་རང་
གི་རང་གིས་འཇུག་ཅིང་ལྟན་ཏུ་འབད་པས་ཀྱང་བར་བྱ་དགོས་པ་ལྟར་དག་
བ་བརྟའི་འབད་པས་ལྟོ་མིའི་གནས་སུ་ཀྱང་བར་བྱ་བ་དང་། རྩོམ་ཆུང་མོའི་
ཐོག་མ་བར་གསུམ་ཀྱི་རིམ་པ་མི་ཟེན་པ་ལྟར་མ་རིག་ཤིང་ལེག་གསུམ་ལྟོ་ཉོན་
མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འབྲུག་དང་ཤིང་པ་གཉིས་ལས་
ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས། མིང་གཟུགས། རྩོ་མཆོང་། རིག་
པ། ཆོར་བ། རྩོ་བ། ལ་ཉེ་ལྟོ་ལྟེ་བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལྟོ་ཉོན་མོངས་པ་
གསུམ་ཀྱིས་ལྟོ་བར་ཀྱི་རིམ་པ་མི་ཟེན་པ། ལྟའི་གཉེར་མ་ལྟར་ཉེ་མ་རེ་
ཞིང་ལྟུག་བཟུལ་ཀྱི་ལྟུག་བཟུལ་དང་། འབྲུར་བའི་ལྟུག་བཟུལ་དག་གིས་གཅིག་
པའི་ཕྱིར་རྩོམ་ཆུང་ཀྱི་རྩོམ་མོ་དང་མཆོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་མིང་རྒྱུ་དང་འབྲུག་པ་འཆོལ་བ་ནི། འཁྱ་
བ་གཤི་བའི་རྩོན་རྒྱ་བ་ལྟར། གཤི་དང་རང་བཞིན་རྩོར་པར་མཐོང་བ་ཡི། །
ཞེས་པས་བརྟན་ཏོ། དེ་ལ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་མིང་རྒྱུ་དང་། འཁྱ་བ་རྣམས་
ནི་དཔེར་ན་རྒྱུད་ཉ་ཅང་ཀྱལ་པོ་མ་ཡིན་པས་གཤི་བའི་རྩོ་བའི་ཏུ་དྲངས་པའི་
ནང་ཏུ་རྒྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་གསལ་བ་རྒྱུད་གིས་བརྟུན་པའི་ཆོ་འཛིག་ཉེན་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེན་ཀྱི་ལྟུང་རྩོད་ཅིག་ཏུ་འཛིག་པ་མཐོང་བ་ལྟར་བྱང་།

ཕྱི་ལོ་མེས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཐའ་ཡས་པའི་མེས་ཅན་འཇིག་ཆོག་མས་
 ལ་ཉལ་བའི་མཆོ། མ་རིག་པའི་རྣམ་པ་ལྟར་ལྟ་བུར་བ་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ལྟར་པའི་ནང་ཏུ་གནས་པ། རང་གི་ལས་ཀྱི་
 གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་རྒྱུད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པའི་བྱང་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ལྟར་ལྱིས་རབ་ཏུ་གཤེས་པར་མཐོང་བ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྒྱུ་
 བྱི་རྒྱ་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་བ་ལྟར་འཁོར་བ་འདི་དག་གསོད་པ་ནས་མ་སྒྲིལ་
 པས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་བར་མཐོང་བ་ཡི་བྱུང་བར་ཏུ་བྱས་པའི་འཁོར་བ་ལ་
 དམིགས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་སངས་རྒྱལ་ཚུལ་མཐོང་བར་བཞེད་པའི་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་
 རྒྱུ་རྣམས་ལ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་བས་རབ་ཏུ་བཏུང་ནས་དུམ་མ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་
 བརྟན་པར་འདོད་པའི་བཞེད་པ་བརྟན་པོ། ། དམིགས་པའི་བྱེད་པ་གཤེས་
 དེ་བྱེད་པ་གནད་བརྟན་ན་མེས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ལྟར་དང་
 གཤེས་པར་འདོད་པའི་བཞེད་པ་མེས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྒྱུ་མཆོན་
 ཉིད། ཅམ་རྒྱས་མེས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་། བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ཆེས་མ་ཐེན་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟན། མི་རྟག་པས་ཆེས་ཐེན་པའི་སྐོར་ནས་
 མེས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ལྟར་བརྟན་པ་ལྟར་དང་གཤེས་པར་འདོད་པའི་
 བཞེད་པ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྒྱུ་མཆོན་ཉིད། བདེན་མེད་ཀྱིས་ཆེས་ཐེན་
 པའི་སྐོར་ནས་མེས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ལྟར་བརྟན་པ་ལྟར་དང་གཤེས་པར་
 འདོད་པའི་བཞེད་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྒྱུ་མཆོན་ཉིད་དེ་གསུམ་མོ། །
 རྣམ་པའི་སྐོར་ནས་དེ་བྱེད་པ་མེད་དེ། གསུམ་གསུམ་བརྟན་པ་དང་གཤེས་པར་འདོད་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟོ། ། དམིགས་ལྟུང་འཁོར་པ་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་
 པར་མེད་དེ། སྒྲིང་རྒྱུ་དང་པོའི་སྐབས་འཁོར་ལ་སྒྲིང་རྒྱུ་རྒྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད།
 ཅས་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སྐབས་འཁོར་པ་གཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་

བྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། ། གྲུག་མཆོན་གསུམ་པས་སྒྲིང་རྒྱུ་གསུམ་པོ་མེས་པར་
 དང་པོའི་ལྟུང་ནི་སྐྱེད་དང་ཉན་རང་སྒྲོལ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། གཉིས་པའི་ལྟུང་
 བྱི་དེའི་སྒྲིང་ཏུ་ཉན་རང་མི་སྒྲོལ་བ་དང་། ས་བཅུའི་རྒྱུ་ཚོལ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་མེས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ཅིང་། གསུམ་པའི་ལྟུང་ནི་དེ་དག་གི་སྒྲིང་ཏུ་ས་
 བཅུའི་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་པར་ཤེས་པ་
 བྱུང་ཞེས་དམིགས་པ་དང་ལྟུང་གཉིས་གཤེས་ནས་བྱུང་བར་ཡོད་པར་གསུངས་
 མོ། །
 གཉིས་པ་བརྟན་ཏུ་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་ལྟུང་དངོས་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་བཟང་
 པ་དང་། མཐའ་སྐབས་ཀྱི་ས་བཟང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ས་བཅུ་སྐོར་བཟང་
 པ་དང་། ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བཟང་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རབ་དགའ་སྐབས་ལྟ་
 བཟང་པ་དང་། ས་བྱུག་པ་མཐོན་ཏུ་སྐྱུར་བ་བཟང་པ་དང་། རིང་ཏུ་སྐྱུར་
 བ་སྐབས་བཞི་བཟང་པོ། ། དང་པོ་ལ། ས་དང་པོ་རབ་དགའ་བ་བཟང་
 པ། གཉིས་པ་བྱི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འདོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འདོད་འཁོར་བ།
 ལྟ་བུ་སྐྱུང་དགའ་བ་བཟང་པ་དང་ལྟ། དང་པོ་ལ་ས་དང་པོ་དངོས་བཟང་
 པ་དང་། ལེའུ་ལི་སྐབས་བརྟན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བྱུང་གཞི་སའི་རོ་མ་མཐོང་
 བརྟན། བྱུང་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཟང་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་
 པའི་སྐོར་ནས་མཆུག་བརྟན་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ། འཁོར་བ་སྐྱུལ་བྱིར་སྒྲིང་
 རྒྱུ་མཆོན་དཔལ་གས། གྲུག་ཏུ་བཟང་པོའི་སྐོར་ནས་རབ་སྐོར་ན་ཞིང་། ཁྱེད་
 གི་མེས་ཅན་ནི་རབ་དགའ་ལ་གནས་པ། དེ་ནི་རྒྱལ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དང་པོར་བརྟན། །
 ཅས་པས་བརྟན་ཏེ། དེ་ལ་བྱང་མེས་ཀྱི་ཐག་པ་མེད་པའི་ཡོ་ཤེས་སྒྲིང་རྒྱུ་དང་
 རྒྱུ་སྐབས་ཀྱིས་ཐེན་པའི་ཐབས་ཤེས་ལྟར་འཇུག་གི་རོ་མོ་དེ་ཉིད་ས་ཞེས་བྱ་
 ཞི། ཡོ་ཤེས་རང་གི་རོ་མོར་སར་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། ས་ཡིན་མིན་སྐབས་དཔུང་

པར་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པ་ལོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གཞན་
 གྱི་སྒོ་དང་རང་གི་རྣམ་ཐོབ་ཀྱི་རྣམ་ཐོག་པའི་ཆར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་
 བྱ་བའི་མིང་འཛོལ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་བྱང་མེས་ས་
 གྱིས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་དབྱིངས་མཐོང་ཚུལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་
 ས་བཅུར་འབྱེད་མི་རུས་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། རི་ལྷར་བར་ལྷར་བྱ་རྒྱུ་
 མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བརྒྱུད་པར་རུས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྷར་རྒྱལ་
 བའི་ཕྱིར་ཀྱིས་ཀྱུན་གྱིང་། །བརྒྱུད་མི་རུས་ན་ཉན་པར་ག་ལ་རུས། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འོན་ས་བཅུར་རི་ལྷར་འབྱེད་སྟེ་ན། རང་འབྱེད་ལས། དེ་ཡང་
 ཞོང་ནས་ཞོང་ཏུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་དང་། མཐུ་ལུལ་ཏུ་གྱུར་བ་ཐོབ་པ་དང་།
 རྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
 འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་
 དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུར་གཞག་གི་འདི་ལ་རང་གི་རོ་པོའི་བྱང་པར་གྱིས་བྱས་པའི་
 དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ཡོན་
 ཏན་གྱངས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་
 བྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་ཞོང་ནས་ཞོང་ཏུ་བྱང་པར་ཏུ་འཕགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཐུ་ལུལ་ཏུ་གྱུར་བ་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་འོག་མ་འོག་
 མས་སྒོར་མི་རུས་པའི་སྒྲིབ་པ་གོང་མ་གོང་མས་སྒོར་བའི་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་པར་ཕྱིན་སྟགས་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་རྒྱུན་པའི་པར་
 ཕྱིན་ལྷག་པ་ནས་བཅུ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་རྣམས་སྤྱི་མཐུ་བཞིན། འཛོམ་
 ཏུ་སྤྱིང་གི་རྒྱལ་པོ་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷོ་ལུང་དབང་ལྷག་ཆེན་པོའི་བར་ཏུ་སྟེ་
 པ་འཛོན་པར་དབུ་མ་རིན་ཆེན་མེད་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱལ་བའི་

ཕྱིས་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པ་འདིའི་མེས་སྤྱིང་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་ཕྱིན་པའི་མེས་ས་
 གང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་པོ་ཅན་མཐུ་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་
 པའི་འབྲས་བུས་ཉེ་བར་མཆོན་པ་དེ་ནི་མེས་ས་བསྟེན་པ་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །
 དེ་ཡང་བྱང་པར་བཞི་དང་ལྷན་པ་སྟེ། བྱང་པར་དང་པོའི་དཀོན་པ་ནི་རྒྱལ་
 བའི་ཕྱིས་པོ་ས་དང་པོ་པ་འདི་ཡེ་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་མེས་ས་གང་ཞིག་འཛོམ་བ་རྣམས་སྒོར་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་གྱུར་ཐབས་སྤྱིང་རྒྱུ་
 ལྷག་པ་ལྷལ་ལས་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ཐབས་ཀྱི་
 བྱང་པར་ནི། སྤྱིང་རྒྱུ་ཆེན་པོས་ཆེས་ཕྱིན་པའི་སྒྲོན་པ་གཞན་དབང་ཏུ་གྱུར་
 ཅིང་། གསུམ་པ་བསྟེན་པའི་བྱང་པར་ནི། སྤྱིང་རྒྱུ་ཆེན་པོས་གྱིས་རྒྱུ་ཐོབ་ཏུ་འཕགས་
 པ་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྒྱན་ལས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་འཁོར་འབུམ་ལྷག་གངས་མེད་
 དང་བཅས་ཏེ་སྟག་པ་མེད་པའི་གནས་བཅུར་སྟབ་པས་གཞན་དོན་ཏུ་རབ་
 ཏུ་སྒྲོན་ཞིང་བསྟེན་བྱེད་པ་དང་། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་བྱང་མེས་ས་གང་གི་
 རྒྱུ་ཐོབ་ཀྱི་མེས་ས་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་སྟེ་ཐག་པ་མེད་པའི་དགའ་
 བདེ་ལྷན་མེད་གསར་ཏུ་ཐོབ་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་མིང་གི་བྱང་པར་ཐོབ་
 ཏེ། མདོ་མེད་རྒྱན་ལས། བྱམ་ཚུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། མེས་ས་ཅན་དོན་རྒྱུ་མཐོང་
 པ་ལས། རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྟེ་འབྱུང་བས། དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྒྱུད་དོ། །
 ཅས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྷར་བྱང་པར་བཞི་དང་ལྷན་པའི་བྱང་མེས་ས་དེ་
 ནི་རྒྱལ་བའི་ཕྱིས་ཀྱི་དང་པོར་བརྒྱུད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་ལས་ས་བཅུ་
 རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་མོས་པས་སྒྱུད་པ་གང་གི་ནང་ཏུ་འདུ་ཞེན། རི་ལྷར་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ས་བཅུད་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་ཏུ་འདིར་ཡང་བྱང་ཚུབ་
 མེས་ས་དཔའི་ས་བཅུ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷར་ཉན་ཐོས་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་མཐུན་
 རྒྱུ་མ་ཅམ་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་འདིར་

ཡང་ཡིན་ཏེ། དགོན་མཆོག་གི་ཐོག་ལྷན་པའི་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོས་
 རྒྱུད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ས་དང་པོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱོད་པ་ཤར་གནས་པ་འདི་ནི་བྱང་
 རྒྱུད་ཐེམས་དཔེའི་ཐེམས་མ་བརྒྱུད་པའི་ཐེམས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་
 དེ་ཉིད་ལས། མཉམ་པ་སྒྱུར་པའི་སྒྲུབ་ཅིག་དེ་ལ་གནས་པ་ཡང་། རིགས་ཀྱི་
 ལུ་འདི་ལྟ་ལྟོད་པའི་ན་འཁོར་ལོས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱལ་པོ་ནི་མིའི་མདོག་ལས་འདས་
 ལ་ལྷའི་མདོག་མ་སྐྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་རྒྱུད་ཐེམས་དཔེའི་ཡང་
 འཛིག་ཆེན་པོ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་ལྡན་རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཐེམས་ཅན་ལས་ནི་
 ཐོན་ཏུ་འདས་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱུད་ཐེམས་དཔེའི་ས་ནི་མ་སྐྱོད་པ་ཡིན་
 བྱོལ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རང་གི་རྒྱུད་མཆོས་པར་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཐིམ་
 གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན། ས་དང་པོར་སྒྲུག་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དོན་ལྡན་གྱི་མཆོན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། རིགས་
 སྒྱུ་པ་ཐོགས་སྒྲུབ་བྱའི་བྱང་པར་སྐྱོད་པའི་ཡོན་ཏན། རན་སྐྱོད་ཐོགས་སྒྲུབ་
 བྱའི་གཤམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བརྒྱུད་ཆེ་
 དེ་ནི་སྐྱོད་པར་ལྷུར་པ་དེས། བྱང་རྒྱུད་ཐེམས་དཔེའི་ཐེམས་བརྟན་
 དོ། །ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། ས་དང་པོ་སྐྱོད་པ་དེ་ནས་བརྒྱུད་ཆེ་དོན་དམ་བྱང་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཐེམས་དེ་ནི་སྐྱོད་པར་ལྷུར་པའི་རྒྱུ་མཆོན་དེས་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་
 ལ་བྱང་རྒྱུད་ཐེམས་དཔེའི་ཐེམས་བྱའི་སྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟན་དོ། །རྣམ་པ་གཞན་
 ཐེམས་ཅན་དང་སྒྱུ་ལྷན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་འབགས་པ་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱོད་པོ་ལ་བྱང་རྒྱུད་ཐེམས་དཔེའི་སྒྲུབ་བརྟན་པར་བྱ་བ་
 མིན་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱུད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ལ། ཐེམས་དཔེའི་དེ་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་སྒྱུ་ལ་མི་འབྱུང་པའི་རྒྱུ་ལ་ལྷན་ཏེས་རྟོག་

ལྟ་བུ་པའི་བྱང་རྒྱུད་པ་ལྟར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ། རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། སྐྱངས་པའི་ཡོན་ཏན། རྟོགས་པའི་ཡོན་
 ཏན། ལུས་པའི་ཡོན་ཏན། སྐྱང་ཏུ་འཁེལ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷ་ལས། དང་
 པོ་ནི། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རིགས་སྒྱུས་ཏེ། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ།
 བྱང་རྒྱུད་ཐེམས་དཔེའི་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏུར་འཛིན་
 པའི་རིགས་སྒྲུབ་སྒྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་དང་ཉན་རང་གི་ས་ཐེམས་ཅན་ལས་
 འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ས་ཀྱན་ཏུ་འདྲ་ཅེས་བྱ་བའི་
 རྟོགས་སྒྲུབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་པོ་སྒྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲ་གི་སྒྲུ་ནི་
 དོན་ལྡན་གྱི་མཆོན་ཐོབ་པ་མ་ཟད་ཅེས་སྒྲུབ་ལྟར་པའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། འདི་ཡི་ཀྱན་རྒྱུར་གསུམ་པོ་སྒྲུབ་པར་ལྷུར། ཞེས་པས་བརྟན་
 ཏེ། ས་དང་པོ་སྐྱོད་པ་དེ་ཡི་ཆེ་བྱང་ཐེམས་འདི་ཡི་འཁོར་པའི་རྒྱལ་བུ་ལ་ཀྱན་
 ལ་རྒྱུར་པར་བྱེད་པའི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཐོཾ་མཱ་ལྷུ་ལ་ལྷེས་པ་རྒྱལ་
 རྒྱལ་མཆོག་འཛིན་གསུམ་པོ་སྒྲུབ་པར་ལྷུར་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་པ་མདོན་ལྷན་ཏུ་མཆོང་བས་དེ་དག་སྒྲུབ་མི་སྒྱུ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མཆོང་
 སྒྲུབ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཀྱན་རྒྱུར་གསུམ་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། འཛིག་སྒྲུབ་བདག་ཆེན་པར་དོགས་ནས་ཐར་པ་ལ་འགྲོ་བར་མི་འདོད།
 རྒྱུ་ལ་ལྷེས་པ་རྒྱལ་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ཐར་ལས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐར་ལས་
 ཏུ་འཛིན་ནས་ལམ་ལོར་བར་བྱེད། ཐོཾ་མཱ་གྱིས་ལས་ལ་དག་ལ་སྒྲོ་ཆེ་གཉིས་
 ཏུ་འཁྱལ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐར་པར་འགྲོ་བའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མཆོང་ལས། འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ལོར་དང་། ལམ་ལ་ཐོཾ་མཱ་རི་ཉིད་ཅིག་
 ཐར་པར་བསྐྱོད་ལ་གོགས་བྱེད་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བརྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་ཕྱར་འཆར་ཞིང་། ཞེས་པ་མ་འདྲོན་།
རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷན་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་
མའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩོན་དང་བྲལ་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་བ་
ལྷན་པར་ཅན་སྐྱེས་པས་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་ཕྱར་པ་འཆར་ཞིང་གཅིག་སྟེས་
སྤྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་གཞི་བར་རྩལ་པའང་ཡིན། ཞེས་པ་མ་
འདྲོན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
མི་གཅིག་པ་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཞི་བར་རྩལ་པ་ལ་མོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་མཁ་
བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་པར་ཕྱར་པའང་ཡིན་ནོ། དེའང་རྒྱ་དེ་གཞི་གཅིག་ལ་ཏིང་
དེ་འཇིན་བརྒྱ་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་བརྒྱ་མཐོང་བ། སངས་རྒྱལ་བརྒྱལ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བར་ཤེས་པ། ཞིང་བརྒྱར་འཁོ་བ། ཞིང་བརྒྱར་འོད་ཟེར་འབྱེད་
པ། སེམས་ཅན་བརྒྱ་མིན་པ། བརྒྱལ་བ་བརྒྱར་གནས་པ། རྩོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་
བརྒྱར་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པ། ཆོས་ཀྱི་རྩ་བརྒྱ་འབྱེད་པ། ལུས་བརྒྱར་རྩོན་པ། ལུས་
རེ་རེར་འཁོར་བརྒྱ་རེའི་བརྒྱར་བར་རྩོན་པ་རྩེ་རྩལ་པ་ལྷན་པར་ཅན་གྱི་ཡོན་
ཏན་ནོ། །

ལྷ་པ་ནི། ས་ནས་སར་གཞོན་གོང་ཏུ་འཁོ་བར་འབྱུང་། ཞེས་པ་མ་འདྲོན་ཏེ།
ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་རྩེ་ནས་ས་གཉིས་པ་གསུམ་པ་ལེགས་པར་གཞོན་པ་རྩེ་
བརྒྱད་པར་བྱེད་ཅིང་གོང་མ་ཀུན་ཏུ་འོད་གྱི་བར་ཏུ་རབ་ཏུ་འཁོ་བར་འབྱུང་
པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྩེ་འོང་ཏུ་རྒྱད་པའི་ས་ནིང་གྱི་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ས་གཉིས་པ་ལ་མོགས་པ་གཞོན་པ་ལ་ཆེས་རྩོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་དངོས་དང་། དེ་དཔེས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཆོ་འདི་
ཡི་རྩ་འཁོར་ལམ་འགག་ཅིང་། ཁོ་ཁོ་སྐྱེ་བའི་ས་རྩལ་མཐའ་འབྱུང་ཏེ། །

ཞེས་པ་མ་འདྲོན་ཏེ། ས་ཐོབ་པ་དེའི་རྩ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཡི་རྩ་དང་
གྱི་རྩ་འཁོར་འཁོར་བའི་ལམ་རྩལ་མཐའ་དག་འགག་པར་འབྱུང་ཏེ། ཟག་
མེད་གྱི་རྩོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། བརྒྱད་ཐོབ་པར་སོང་ཡོང་མི་འདྲ། ཞེས་པ་
ནི་རྩོན་མ་ཆར་བའི་རྩོམ་པ་གྱིས་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་གཉེན་པོས་ས་ཐོན་བཅོམ་
པའི་རྩོམ་པ་གྱིས་ཡིན་པས་ལྷན་པར་ཆེའོ། དེའི་རྩ་འདི་ཡི་ཁམས་གསུམ་གྱི་
རྩ་ཐོབ་སྐྱེ་བའི་ས་རྩལ་མཐའ་ཅན་བྱང་པ་འབྱུང་ཏེ། བདེན་པ་མཐོན་སྟུམ་
ཏུ་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་བཞིན་ཏུ་བརྟན། ཞེས་པ་མ་འདྲོན་
ཏེ། བྱང་སེམས་འདི་ནི་དག་བཅོམ་ཞུགས་གནས་གཉིས་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་
གནས་གཉིས་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས་གཉིས་རྒྱལ་ཞུགས་ཞུགས་གནས་གཉིས་
ཞེས་པས་རིམ་ནས་བཅིས་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རྩེ་རྩལ་ཏུ་ཞུགས་པ་འབྲས་
གནས་ཀྱི་སར་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་མོགས་སྤངས་རྩོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་
པ་རི་རྩེ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལས་བྱང་སེམས་རང་དང་འཆོམས་
པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཅིང་རྩོན་བྱང་པ་ཡིན་ཞེས་དཔེའི་རྩོ་ནས་ཉེ་བར་བརྟན་
པ་ཡིན་ནོ། རང་འབྲེལ་ལས་མདོར་ན་རི་རྩེ་འཕགས་པ་རྒྱལ་ཏུ་ཞུགས་པ་
ལ་རང་དང་རྩེ་སྟུ་མཐུན་པའི་ཞེས་མོགས་གསུངས། རྩེ་ཅོང་ལ་མཆོན་པོས།
དང་པོ་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་ནས་མཐའ་འབྲས་གནས་བཞི་དང་། དེ་ནས་
ཞུགས་པ་བཞི་ཡང་དེ་རྩེ་བ་ཕྱངས་ཏེ་བརྒྱད་པའི་དོན་རྒྱལ་ཞུགས་ཞུགས་པ་
ལ་བཞེད་ཅིང་། རྒྱུ་མཆོག་པས་ཀྱང་རྒྱལ་ཞུགས་ཞུགས་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཡིས་གཞོན་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་གཉིས།
དང་པོ་ནི། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོས་ཀྱང་། ཐུབ་དབང་
གསུང་སྐྱེས་རང་རྒྱལ་བཅས་པ་ནུམས། བཅོད་ནུམས་རྩོགས་ཀྱིས་པམ་བྱས་

ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་རང་རྣམས་སྤོའི་རྣམས་ཀྱིས་ཟེལ་ཀྱིས་གཞོན་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ས་ཤུན་པ་ནས་སྤོའི་རྣམས་ལ་ཤུང་བར་འཁོ་བའི་
 ཡུང་གི་ཁྲུང་ས་ནི། འཕགས་པ་ས་ཤུང་པ་ལས། རྩེ་རྒྱལ་པའི་ཡུང་དག་འདི་
 རྩེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པའི་རིགས་ལྟ་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་པའི་མཆོག་དང་
 རྩན་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཙམ་ཀྱིས་རྒྱལ་པའི་ཕྱིན་ཀྱིས་སྤོའི་ཆོག་པས་ཐམས་ཅད་
 ཟེལ་ཀྱིས་གཞོན་ཀྱི་རང་གི་སྤོའི་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་ཡུར་བ་དེའི་ཆེ་རང་གི་སྤོའི་རྣམས་བསྐྱེད་པས་
 སྤོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩེ་རྒྱལ་པའི་ཡུང་
 དག་དེ་བཞིན་ཏུ་ཡུར་ཆུབ་ཐེམས་དཔེར་ཡང་ཐེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་རྩག་
 པའི་པས་མ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་སོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ཟེལ་ཀྱིས་གཞོན་ཀྱི་རང་གི་སྤོའི་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཡུར་ཆུབ་ཐེམས་དཔེར་ས་ཤུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་ཡུར་ཆུབ་ཐེམས་
 དཔེར་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་སོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྩེ་ལྟོ། །
 ཡུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྣམས་པ་ཡོད་པར་བརྟན་
 ཏེ། དེ་ཡང་མི་མས་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་དང་རྒྱུར་ནས་རིགས་པ་གསུམ་
 དང་ཡུར་གསུམ་ཀྱིས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྣམས་པའི་རྒྱུར་བ་
 འགོད་པ་ལ། རིགས་པ་དང་པོ་ནི། ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཐེམས་
 དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཡུར་ཐེམས་ཀྱིས་སྤོའི་རྣམས་ཀྱིས་ཟེལ་ཀྱིས་གཞོན་པར་
 ཐལ། རར་འཛིན་སྤྱོད་པའི་གཞི་ཡུར་པོ་རིགས་པའི་དཔོན་པོ་རར་བཞིན་མེད་
 པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཛིན་རྟེན་པའི་ཆོག་པས་
 ཡུལ་བཞིན་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡུར་པོ་རིགས་པ་བདེན་མེད་ཏུ་མ་རྣམས་

ན་གང་ལག་གི་བདག་མེད་མི་རྣམས། དེ་མ་རྣམས་ན་ཉན་རང་རྣམས་བདག་
 མེད་པའི་འགག་པ་ལ་རྣམས་པར་འབྱུག་མི་རྣམས། དེ་མ་རྣམས་ན་ས་དང་པོའི་
 ཡུར་ཐེམས་ཀྱིས་སྤོའི་རྣམས་ཀྱིས་གཞོན་པའི་རྒྱུ་མཆོག་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། ཆོག་པས་ཡུལ་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རིགས་པ་གཉིས་
 པ་ནི། ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཐེམས་གསུམ་ན་རྒྱུར་པའི་རྒྱུས་ཡུར་
 མ་ཡུར་པར་ཐལ། གསུམ་པ་ཆོག་པས་པ་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་ཡུར་
 པོ་རིགས་པ་བདེན་མེད་ཏུ་མ་རྣམས་ན་དེ་དག་གི་པོ་པོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་
 ཅི་ཆོག་ཏུ་ཡུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩར་པོ་པ་བཞིན། ཞེས་སོ། །རིགས་
 པ་གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན། གང་ལག་གི་བདག་མེད་རྣམས་
 པར་ཡང་མི་འབྱུར་པར་ཐལ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་ཡུར་པོ་རིགས་པ་
 ལ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །རི་མིད་ཡུར་པོ་རིགས་པ་ལ་བདེན་
 པར་དམིགས་པ་དེ་མིད་ཏུ་དེ་ལ་རར་འཛིན་སྤྱོད་པའི་བྱུལ་པ་ཡོད་དེ། དེ་རྩར་
 ཡོད་པའི་རྒྱུ་བ་ཕྱིད་ཡུར་དང་པོ་ནི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། རི་མིད་ཡུར་
 པོར་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་མིད་དེ་ལ་རར་འཛིན་ཡོད། རར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་
 ལས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་ནི་སྤྱོད་པ་ཡིན། ལས་གསུམ་ཆོག་པས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་མེད་པ།
 འཁོར་པའི་དབྱེལ་འཁོར་ཐག་ལ་མེ་ཡི། དབྱེལ་འཁོར་རྩེ་ལ་ཐན་ཆུ་ལྟ་བུ་
 རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་པར་འབྱུར། དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། ཏུས་
 གསུམ་ཉིད་ཏུ་འང་མ་ཆོབ་ཕྱིར། རར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འབྱུར། དེ་ནས་
 ལས་དང་སྤྱོད་པ་དང་། ཞེས་ཆོག་པས་བཅད་གསུམ་ལས། ཆོག་པས་བཅད་དང་
 པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུར་པོ་རིགས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་མིད་ཏུ་གང་ལག་
 ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་རྟེན་དང་དེ་ལས་ལས་དང་ཉན་སོངས་པ་དང་
 རྣམས་སྤོའི་གསུམ་པོ་པར་མཆོམས་མེད་པར་འཁོར་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་སྤོའི་

བར་བསྟན། ཆོག་མ་བཅད་ཕྱི་མས་ཕྱང་པོ་རགས་པ་ཆ་ཕྱི་ནས་དབྱད་ན་རང་
 གཞན་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱལ་གསུམ་རྒྱུ་ཆེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་
 རྣམས་ལ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲིལ་བར་བསྟན། ཕྱང་གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།
 རི་རྩེ་མིག་ནི་འབྱུང་པ་ཡིས། བཀའ་མེད་འཁོར་པོ་འཇིག་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་
 དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། དེ་རྩེ་ཡུལ་དག་འཇིག་པར་བྱེད། དབང་པོ་དང་
 བོ་དབང་དོན་རྣམས། འབྱུང་བ་ལྟ་ཡི་རང་བཞིན་འདྲོད། འབྱུང་བ་སྐྱོ་སྐྱོ་
 དོན་མེད་པས། འདི་དག་དོན་རྒྱ་དོན་མེད་དོ། འབྱུང་རྣམས་སྐྱོ་སྐྱོ་མ་དང་
 བ། བྱད་ཤིང་མེད་པའི་མེར་ཐལ་འབྱུར། འདུས་ན་མཆོན་ཉིད་མེད་འབྱུར་
 ཉེ། རྟུག་མ་ལ་ཡང་དེ་རྩེ་དེས། དེ་རྩེ་འབྱུང་རྣམས་རྣམས་གཉིས་སུ་འདྲ།
 དོན་མེད་པས་ན་འདུས་དོན་མེད། འདུས་པ་དོན་མེད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཟུགས་
 གྲང་དོན་རྒྱ་དོན་མེད་དོ། རྣམས་ཤེས་ཆོར་དང་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་
 རྣམས་གྲང་ཐམས་ཅད་རྒྱ། སྐྱོ་སྐྱོ་བདག་ཉིད་དོན་མེད་ཕྱིར། དམ་པའི་
 དོན་རྒྱ་དོན་མེད་དོ། རི་རྩེ་རྟུག་པས་ཕྱིར་བཅོས་ལ། དོན་རྒྱ་བདེ་བར་
 འབྱུང་བྱེད། དེ་བཞིན་བདེ་འཇོགས་བྱུང་བ་ལ། རྟུག་པས་ལྟ་ཡང་འབྱུང་
 བྱེད། དེ་རྩེ་རོ་ཅ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། བདེ་དང་ཐད་པའི་མེད་པ་དང་། རྟུག་
 པས་ལྟ་ཡང་པའི་མེད་པ་སྐྱོར། དེ་ཕྱིར་དེ་རྩེ་མཆོང་བ་ཤོལ། བཀ་གིས་
 མཆོང་བར་འབྱུར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེས་ལ་བརྟུན། བཅས་འབྱུང་མེད་
 པར་མེས་མེད་དེ། དོན་མེད་ཕྱིར་བཤད་མི་འདྲོད། དེ་རྩེ་ཡང་དག་རི་
 བཞིན་རྒྱ། འཕྱོ་བའི་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི། རྒྱ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་རྒྱ།
 གནས་མེད་ལེན་མེད་ཐུང་བ་འདྲ། ཞེས་ཆོག་མ་བཅད་དག་པོས་འབྱུང་བ་
 དང་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཕྱང་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་
 བས། བདེ་བ་དང་འཕྲད་མེད་དང་རྟུག་པས་ལྟ་ཡང་མེད་སྐྱངས་ནས་འཁོར་

བ་ལས་སྒྲིལ་བར་བསྟན། དེ་བྱང་མེས་ཀྱི་དབང་རྒྱུས་ནས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ་རྟུག་ན་མིན་ཉེ། ཉན་རང་གི་དབང་རྒྱུས་ཆོད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཉེ། དེ་ལེ་མཇུག་ཐོག་ཐོན་ན། དེ་རྩེ་བྱང་ཆུབ་མེས་དཔལ་གྱང་། བཅོང་
 བས་བྱང་ཆུབ་དེས་པར་འདྲོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྱིར་རྒྱུ་ཡིས། བྱང་ཆུབ་བར་
 རྒྱ་མིད་མཆོམས་སྒྱུར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ལྟར་གསུམ་པ་
 བོ། ཉན་སོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་དབྱེ་བ་རྣམས་པ་འདྲ། ཆོར་
 བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བྱར་བཞིན། འདུ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱ་རྩེ་བྱེ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་
 ཤིང་བཞིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་མ་རྩེ། ཉི་མའི་གཉེན་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུལ་
 ཉོ། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་སྤྱིར་དཔོན་རྒྱ་རྒྱུ་ཡི་དགོངས་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྒྱུ་མེད་བསྟན། བཞན་ཀྱི་ཟད་པ་སྤོང་པ་
 ཉིད། ཟད་དང་མི་སྒྱུ་དོན་རྒྱ་བོ། བཅོམ་པས་དེ་ཕྱིར་བཅོད་པར་གྱིས།
 ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྟན་དོན་དང་དོན་མེད་པ། བཞུན་པས་ཀ་ཉ་ལ་ན་
 ཡི། བཅོམས་དག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཀ་དག་པར་མཆོང་།
 ཅེས་དང་། ཤར་བྱིན་ལས་གྱང་། ཉན་སོས་ཀྱི་ས་ལ་སྤྱིར་བར་འདྲོད་པས་གྱང་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རྩེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་བསྟུང་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 རྒྱད་པ་ལས་གྱང་། བཅད་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་སོས་འབྱུར་བར་བྱ་རྟུམ་དང་།
 རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འབྱུར་འདྲོད་པས། བཅོད་པ་འདི་
 ལ་མ་བཅོན་སོལ་པར་མི་ལུས་ཉེ། དཔེར་ན་ཆུ་ལ་རྩལ་པ་རྩལ་འཕྱོ་དོགས་མི་
 མཆོང་བཞིན། ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྣམས་པའི་ལམ་ལ་མ་བཅོན་
 པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མི་འཐོབ་པར་བཤད་དོ། བཀའ་ཉེ་ཉན་སོས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་གྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་
 དོན་མེད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་

ཅམ་ཉིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། ས་རྒྱལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 དང་། རྒྱལ་ལམ་དང་། རྒྱུང་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། བརྒྱུ་དང་། རྒྱུ་མ་གཉིས་
 དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་མཉམ་བཅུ་གཉིས་ལ་སྐྱེས་པ་དང་། མཛད་པ་བཅུ་ག
 ཉིས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱལ་ཏུ་ས་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་
 བརྒྱལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཐོང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐོག་པ་དེ་ལས་
 བློ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ལམ་དང་། རྒྱུང་པ་ཡོང་ས་བརྒྱུ་མ་བཤད་
 དེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ག་ལ་འཁྱུར། བྱང་ཆུབ་རྒྱུང་ལ་གནས་པ་ནི།
 མདོ་རྒྱུ་ལས་ནི་བཀའ་མ་རྒྱལ། ཐོག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་རྒྱལ་ལ། དེ་ཕྱིར་མཐའ་
 པ་རྒྱལ་གྱིས་བཟུང་། ཞེས་གསུངས་པས། དེས་ན་དཔལ་ལྷན་ཆུང་བ་ལྟགས་
 པས་ཕྱིར་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱལ་པའི་མ་རྒྱུད་མཛད་ཀྱང་
 འཕགས་གསུམ་རྒྱལ་པའི་གསུམ་མཛོད་མཛན་ཡོད་པ་བཞེད་པར་གསལ་ཡོ།
 གསུམ་པ་ས་དང་པོར་ལྟག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ས་འདིར་ཕྱིན་པའི་སར་ཕྱིན་
 ལྟག་ཚུལ། ཕྱིན་པའི་བསམ་གསུམ་ལ། ཕྱིན་པའི་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
 དེ་ཆེ་དེ་ལ་རྒྱལ་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ། དང་པོ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ནི་ལྟག་པར་འཁྱུར།
 རང་ག་གཏོང་ལའང་གསུམ་པར་བྱས་པ་ཡིས། རྒྱུང་ཏུ་མི་རྒྱུད་དཔོག་པའི་རྒྱུར་
 ཡང་འཁྱུར། ཞེས་པས་བརྒྱལ་ཏེ། དེའང་ཕྱིར་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་རྒྱལ་ས་
 ལ་སར་ཕྱིན་གང་ལྟག་པར་ལྟག་མི་ལྟག་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་
 བཞག་རང་དོན་ནས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྟག་
 པ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱལ་ཐོབ་ཏུ་སར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་ལྟག་པར་རྒྱུད་པའི་བྱང་པར་ཡོད་
 པས། ས་འདིར་ནི་ཕྱིན་པའི་སར་ཕྱིན་ལྟག་ཅིས་བྱེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་
 ཡི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཅན་རྒྱལ་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་
 ཆུབ་རྒྱལ་པར་ཐམས་ཅད་མཉམ་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་ཕྱིན་བཅུའི་དང་པོ་ཕྱིན་

པའི་སར་ཕྱིན་ཉིད་ནི་ཆེས་ལྷག་པར་འཁྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་པའི་སར་ཕྱིན་གྱི་
 མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་ལོན་གྱི་གཙོ་
 བོ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དོན་པོ་གཏོང་བ་ལ་གསུམ་པར་
 མ་ཟད། རང་གི་ལུས་ལས་བྱ་བཅད་དེ་གཞན་ཏུ་གཏོང་བ་ལའང་གསུམ་པར་
 བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་རང་ག་གཏོང་བ་ལའང་གསུམ་
 པར་བྱས་པ་ཡི་ལུས་དག་གི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པའི་ཏུ་བ་ལས་མེད་པོག་
 པ་བཞེན་ཏུ་སྐྱེས་ལ་མདོ་རྒྱུ་སུམ་ཏུ་མི་རྒྱུད་པ་ཆོས་ཉིད་མདོ་རྒྱུ་
 ཏུ་རྒྱལ་པ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔོག་པའི་རྒྱུར་ཡང་འཁྱུར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་
 མདོ་རྒྱུ་སུམ་ཏུ་རྒྱལ་པར་རང་གི་བ་བཅད་དེ་རྒྱུར་བ་ལ་གསུམ་པ་བྱང་པར་ཅན་
 བྱང་པར་མི་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ས་དེར་ཕྱིན་པའི་སར་ཕྱིན་ལྟག་པ་ཡིན་
 གྱི་སར་ཕྱིན་གཞན་རྒྱལ་པའི་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
 གཉིས་པ་ལ། ཕྱིན་པའི་བསམ་གསུམ་པ་དཔོན་དང་། བསམ་གསུམ་པ་དེ་ལྟག་གི་ཕྱིན་
 པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་དཔལ་པའི་
 ཕྱིན་པ་ལ་བསམ་གསུམ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་རྒྱལ་པའི་ཕྱིན་པ་ལ་བསམ་གསུམ་ལ། དེ་ལྟར་
 བསམ་གསུམ་པའི་མཐུག་བསྐྱེད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་རྒྱུ་དཔལ་པ་ལ་ཕྱིན་པ་དགོས་
 ཚུལ་དང་། ཕྱིན་པ་ཕྱིན་པའི་སར་ཕྱིན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་པོ་འདི་ཀུན་
 བདེ་བ་མདོ་རྒྱུ་འདོད་ཅིང་། མི་རྒྱལ་པ་བདེ་བའང་མངས་རྒྱུད་མེད་མིན་ལ།
 མངས་རྒྱུད་ཀྱང་ནི་ཕྱིན་པས་ལྷུང་མཉམ་ནས། ཐུབ་པས་དང་པོར་ཕྱིན་པའི་
 གཏམ་མཛད་དོ། ཞེས་པས་བརྒྱལ་ཏེ། སྐྱོ་པོ་འདི་ཀུན་ཕྱིན་ཅི་ཐོག་
 གི་རྒྱ་ཅན་འདི་ཀུན་ནི་བཞེས་རྒྱལ་དང་ཆོ་གང་ལ་སྐྱེས་པའི་ལྟག་བསམ་ཕྱིར་
 བཅོས་པ་ཅན་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གནས་སྐབས་མིད་
 པའི་བདེ་བ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཏུ་མདོ་རྒྱུ་པར་འདོད་ཅིང་ཞེས་ལ། མི་ལ་སྐྱེས་པའི་

གཏུ་པ་ལྟུག་པར་ལྟུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཏོར་བ་པོ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་
པ་དེ་དག་གི་ཡང་འདྲོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གང་ཅི་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་རྟུག་བསྐལ་
ཉེར་ཁིའི་རྒྱར་ལྟར་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཀྱི་རྟུག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་
ཡོད་པར་བརྟམ་ཏེ་གཏོར་བ་པོ་གཡོར་བག་བྱེད་པའམ་གཡ་ཆེན་བྱེད་པ་དེ་
ལས་ལྟར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་ཡང་འདྲོད་ཡོན་ལྷའི་
བདེ་བ་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་རྟུག་པ་ལས་ལྟར་བར་བརྟམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟུག་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་ཚུལ་དང་། རྟུག་པས་ལྟར་འདས་
ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟེན་རྒྱུ་མཉམ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྒྱབ་ཐེམས་
ཅན། རང་དོན་རྒྱར་ལེན་ཉིད་ཀྱི་ལྟར་པ་གང་། དེ་དག་གི་ཡང་འདྲོད་པའི་
ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་ རྟུག་བསྐལ་ཉེར་ཁིའི་རྒྱར་ལྟར་རྟུག་ལས་འབྱུང་། ཞེས་
པས་བརྟམ། ལྟར་རྒྱབ་ཐེམས་དཔའི་རྟུག་པ་ལས་ཡོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་རིགས་
ཀྱང་། གཏོར་བ་པོ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་གཞན་ལ་ཐན་པའི་བསམ་པ་སྤངས་
ནས་རང་གི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་ཀྱི་རྣོ་རྣུང་ཏུ་བཏང་ནས་དེའི་རྣམ་པར་
རྟུག་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདྲོད་པ་དག་གི་རྟུག་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཅི་རྒྱར་འབྱུང་ཞེ་
ན། དེ་ནི་གཏོར་བ་པོ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཡང་། རྟུག་པས་རང་དང་རྒྱུ་ལྟ་
མཐུན་པའི་འབས་ཏུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏོར་བ་པོ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་
པ་དེ་ཡང་བྱེད་པར་གསུམ་དང་ལྟན་པ་ཉི། ལྟར་པར་དང་པོ་རྟུག་བསྐལ་ལས་
བསྐལ་འདྲོད་ཀྱི་བསམ་པ་མེད་པས་རྟེན་རྒྱུ་མཉམ་ཞིང་། ལྟར་པར་གཉིས་
པ་ནི་རྟེན་བའོ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཁྱོ་བ་དང་བཅས་པས་རྒྱབ་པའི་ཐེམས་དང་ལྟན་
པ་ཅན་ནོ། ལྟར་པར་གསུམ་པ་ནི་རང་འབའ་ཞིག་གི་དོན་ཀྱི་རྣོ་རྣུང་ཟེད་
བཏང་བས་འབས་ཀྱི་རྣོ་རྣུང་པོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱར་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱི་འདྲོད་ནས་

རྟུག་པ་ལ་ལྟུག་པར་ལྟུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཏོར་བ་པོ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་
པ་དེ་དག་གི་ཡང་འདྲོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གང་ཅི་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་རྟུག་བསྐལ་
ཉེར་ཁིའི་རྒྱར་ལྟར་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཀྱི་རྟུག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་
ཡོད་པར་བརྟམ་ཏེ་གཏོར་བ་པོ་གཡོར་བག་བྱེད་པའམ་གཡ་ཆེན་བྱེད་པ་དེ་
ལས་ལྟར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་ཡང་འདྲོད་ཡོན་ལྷའི་
བདེ་བ་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་རྟུག་པ་ལས་ལྟར་བར་བརྟམ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ཡང་རྟུག་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ཆོ། འབགས་པའི་རྟུ་
མོ་དང་སྤང་རྒྱར་ཏུ་འཁོབ། དེ་ནས་མིད་རྒྱན་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ། །
དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་ཞི་བར་འཁོ་བར་འབྱུང་། ཞེས་པས་བརྟམ་ཏེ། རྟེན་རྒྱུ་མཉམ་ཞིང་ཡལ་
བས་རང་གི་རྟུག་བསྐལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཅོ་མ་ཕྱི་དོན་ཀྱི་རྟུག་པ་གཏོར་བ་ལ་གུས་
པ་འདི་ཡང་རྟུག་པ་གཏོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྟུག་ནམ་ཞིག་གི་ཆོ། ཡོན་གནས་
དམ་པ་འབགས་པའི་རྟུ་མོ་དང་སྤང་པ་རྒྱར་ཏུ་ཐོབ་ཉི། རྟུག་བདག་གི་ཐད་
ཏུ་འབགས་པ་རྣམས་ཕྱིན་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་འབགས་པ་དང་འསྤང་ལ།
འབགས་པ་དང་སྤང་པ་དེ་ནས་དམ་པ་དེ་དག་གིས་གདམས་དག་ཉེ་བར་བརྟམ་
པའི་མཐུ་ལས། འཁོར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་རིག་ཅིང་འབགས་པའི་ལམ་
ཁྱིམ་མེད་པ་མངོན་ཏུ་བྱས་པའི་རྟོག་བསྐྱེད་པས་མ་རིག་པ་སྤངས་ནས་མིད་པའི་
རྒྱན་རྟུ་འཆི་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ཡང་དག་པར་བཅད་པར་བྱས་
ཏེ། ལམ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་འབས་ཏུ་ཉན་རང་གི་ཁྱི་རྒྱ་ཅན་ལས་འདས་པར་
འཁོ་བར་འབྱུར་རོ། འདི་དག་གིས་ནི་ལྟར་རྒྱབ་ཐེམས་དཔའམ་ཡིན་པ་རྣམས་
ཀྱི་རྟུག་པ་ཡང་འཁོར་བ་དང་ལྟ་རན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པར་བརྟམ་ཏེ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ཐེམས་རྣམས་ཀྱི་རྟུག་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི། འཁོ་ལ་ཐན་པར་

དམ་པའི་ཕྱི་ཕྱོད་ཅན་ལྟ་བུ་། རྒྱུན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་འཛོམས་།
 ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་བདག་རྣམས་
 ལ་ནི་རྒྱུན་པའི་དུས་དེམ་ཐག་ཏུ་རི་རྒྱུད་འཆད་པའི་རྒྱུན་འབྲས་ལ་མེད་སྟེ་རྒྱུད་
 པ་མེད་པས་རྒྱུན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་མིན་ན། འཁྱོད་པ་མ་ཐའ་དག་ལ་འབྲས་
 དང་ཕྱན་ཏུ་ཐན་པར་དམ་པའི་ཕྱི་ཕྱོད་ཅན་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་མ་ཆེན་པ་ཉིད་ཏུ་སེམས་
 བརྟེན་པའི་ཕྱི་ཕྱོད་ཅན་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་རྒྱུན་པས་དུས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་
 པར་རྒྱུད་པ་པོའི་ཡིད་ཆེས་པ་ལས་བྱང་སེམས་རང་གི་ཐུགས་ལ་རྒྱུན་འབྲས་
 དགའ་བ་ཆུད་པར་ཅན་འཛོམས་པའི་བྱིར་སེམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་རྒྱུན་པ་ལ་དགའ་
 པར་འབྱུང་རྒྱུ་།

གསུམ་པ་བཟུགས་པས་མཆུག་བརྟུ་བ། རྟིང་རྟེན་དང་རྟིང་རྟེན་མེད་ལ་ཡང་། །
 དེ་བྱིར་རྒྱུན་པའི་གཏམ་ཉིད་ཆ་པར་འདོད། ཅེས་པས་བརྟན་ཏེ། རྒྱུན་
 པ་ལ་བཟུགས་པའི་གཏམ་དེ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་བྱིར་ན་གོང་
 ཏུ་རི་རྒྱུད་བཟང་བ་ལྟར། རྟིང་རྟེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རྟིང་རྟེན་མེད་
 པ་མེ་རྟེན་དང་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྒྱུན་པ་ནི་མཐོན་མཐོན་དང་དེས་པར་
 ལེགས་པའི་བདེ་བ་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་རྒྱུན་པ་ལ་བཟུགས་པའི་གཏམ་
 ཉིད་དགེ་ལེགས་ཀྱང་གྱི་ཆ་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་བཟུགས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་རྒྱུན་པ་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་གུས་ཚུལ་ལ།
 རྒྱུན་པ་ལ་རི་ཅོམ་གས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་གས་ནས་རྒྱུན་པ་གཏོང་ཚུལ་
 དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་རྒྱུད་བྱིན་ཅིག་ཅེས་རྒྱ་ཐོས་སེམས་ལས། །
 རྒྱལ་ཕྱས་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་ཐུབ་རྣམས་ལ། ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་
 མིན་ན། ཐམས་ཅད་བྱང་བས་རྟེ་ཞིག་རྒྱས་ཅི་དགོས། ཞེས་པས་བརྟན་
 ཏེ། རྒྱུན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་འཛོམས་ཅེས་པའི་དགའ་བ་དེ་ཅི་

ལྟ་བུ་ཞེས། བརྟེན་པར་བྱ་ནི། རྒྱུན་འབྲས་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་རི་རྒྱུད་
 བ་རྒྱུད་མོ་བས་ཐོ་བོ་ཅག་ལ་ལོར་མོགས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་པའི་རྒྱ་དེ་བྱང་སེམས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ན་བདག་ལ་ཡིན་ནམ་གཞན་ལ་ཡིན་ཞེས་སེམས་པ་ལས་
 བདག་ལ་རྒྱུད་པ་ཞིག་ཏུ་ཉོགས་པའི་ཆེ་ན། རྒྱལ་ཕྱས་ལ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་
 བདེ་བ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་ཐུབ་པ་ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཞི་བ་ལྟ་
 བཞུགས་འདས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བས་བྱང་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ཏེ་ཐུལ་ཏུ་
 བྱང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། བྱིན་པ་མི་དེས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱང་བ་ལས་
 དགའ་བ་དེ་ཆུད་པར་ཅན་འབྱུང་བ་རྒྱ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། ལུས་བཅད་ཉེར་ཞིང་བདག་གི་ཐུག་བཟུལ་གྱིས། གཞན་དག་
 རྣམས་ཀྱི་དུལ་པ་ལ་སོགས་པའི། ཐུག་བཟུལ་རང་རིག་ཉིད་ཏུ་མཐོང་ནས་
 དེ། བཅད་པར་བྱ་བྱིར་དེ་ནི་བརྟེན་པར་བྱེད། ཅེས་པས་བརྟན་ཏེ། གལ་
 ཏེ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བ་ལ་ནི་ལུས་ལ་ཐུག་བཟུལ་འབྱུང་བའི་བྱིར་དགའ་
 བ་ཐོབ་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས། མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ནི་མེད་བཅད་པ་ལྟར་ལུས་
 ཀྱི་ཐུག་བཟུལ་འབྱུང་མི་མིན་དེ། འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 ལས། འདི་ལྟ་ཉེ་དཔེར་ན་མིང་སྒྲ་ལ་ཆོལ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེར་འགའ་ཞིག་འོངས་
 བས་སྒྲ་ལ་གཅིག་བཅད་པ་ན་མིང་སྒྲ་ལ་ལྟག་མ་དེ་རྣམས་འདི་སྒྲ་ཏུ་འདི་
 བྱི་བཅད་པའོ། བདག་ནི་མ་བཅད་པའོ་སྒྲ་ཏུ་མི་སེམས་མིང་དེ་དག་ལ་རྟེན་
 ཐུ་ཆགས་པ་མེད་དོ། རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ། རྟོག་པ་ཞིན་ཏུ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བཟོད་པ་ཡོངས་
 ཐུང་ག་པ་མཚོག་ནས་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 ཆགས་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་ཆོགས་རྒྱུར་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་
 ཕྱས་རྣམས་ལ་ཐུག་བཟུལ་འབྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་རྟིང་རྟེན་དཔའ་གིས་ཐུག་

པར་ཏུ་ཡང་ཁྱེན་པ་ལ་འཇུག་པར་བརྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་མེས་པོ་དཔལ་ལྷན་གྱི་ཤ་བཅད་དེ་མྱོལ་པ་ལོ་ལ་ཁྱེད་པ་ན། ལུག་ཀྱི་ལྷག་བརྟལ་གདོན་མི་མ་པར་འབྱུང་ཞིང་། བདག་གི་ལུག་བཅད་པའི་ལྷག་བརྟལ་ལྱིན་གཞན་དག་མེས་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དཔུལ་པ་ལ་མོགས་པའི་དན་ཤར་གསུམ་པར་མཆོག་པོ་མེད་པར་རབ་ཏུ་མཛད་པའི་ལྷག་བརྟལ་རྣམས་རང་གི་ལུག་ལས་ག་བཅད་པ་ལ་མོགས་པའི་ལྷག་བརྟལ་རང་རིག་ཉེ་ལྷན་ལྷོ་རྒྱ་ལ་ལས་རྣམས་ལྷད་པ་ག་པ་ཉི། དཔུལ་པ་ལ་མོགས་པའི་ལྷག་བརྟལ་བརྒྱ་འབྱུར་ཉོར་འབྱུར་ཉིད་ཏུ་ལྷག་པ་མཆོང་ནས་ནི། རང་གི་ལྷག་བརྟལ་ཆིན་མེད་ཏུ་བྱུང་ནས་གཞན་གྱི་ལྷག་བརྟལ་དེ་རྒྱན་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་མེས་པོ་དཔལ་ལྷན་གྱི་ལྷག་པ་གཏོང་བ་ལ་བརྟན་འབྱུག་ལྷག་པར་བྱེད་དོ། ། གསུམ་པ་ཁྱེན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། ཁྱེན་པ་ཁྱེན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་རྒྱུད་། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རྣམས་ལྱིན་ཅེས་བྱ། གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྒྲིམ་ལྷུང་པས་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རྣམས་ལྱིན་ཅེས་བརྟན། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། ཁྱེན་པའི་པ་རྣམས་ཏུ་ལྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདྲི་ཡང་། ཁྱེན་བྱ་རྣམས་དང་ལེན་པོ་རྒྱུད་མོ་པ་དང་གཏོང་བ་པོ་རང་ཉིད་ལྷ་ཏུ་ཉེ་རྒྱུད་ཆ་འགགས་པ་མེད་པའི་འཁོར་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆིན་མེད་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཁྱེན་པའི་པ་རྣམས་ཏུ་ལྱིན་པ་ཅེས་བྱ་བར་ཤེར་ལྱིན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་འབྲེལ་ལས་བྱུང་། མི་དམིགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ལ། ཞེས་དང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་མེས་པོ་པའི་གནས་སྐབས་མ་མོ་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་མི་ལུས་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སྟེ། དེ་ལ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་པའི་རྒྱ་མཆོད་པ་རྣམས་ཏེ། ཁྱེད་པ་གཉིས་མ་ལུས་པ་སྐྱེད་པའི་སངས་རྒྱལ་སྟེ། ཕྱིན་པ་ནི་དེར་ཁྱེན་པའོ། ། སེར་ལྱིན་དེ་དངོས་མེད་ཏུ་འཇུག་པའི་གཞི་དང་

བྱུགས་མེད་ཏུ་འཇུག་པའི་གཞི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཤེས་རབ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་པ་རྣམས་ཏུ་ལྱིན་པ་བྱེད་པ་ཏུ་བཤད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཏུ་ལྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུར་ཏེ། སེར་ལྱིན་ཏུ་གསུམ་བཅུ་ལྟེ་རྣམས་ཀྱི་པའི་ཤེར་ལྱིན་མ་ཡིན་གྱི། ཤེར་ལྱིན་གྱི་མདོ་ཡི་བརྒྱུད་བྱའི་གཙོ་བོར་ལྷུང་པའི་ཤེར་ལྱིན་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་མཁའ་གིས། ཤེར་རབ་པ་རྣམས་ལྱིན་གཉིས་མེད། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གི་གཉིས་པ་སྟེ་དང་པོར་ལྷག་པར་མོ་པ་པའི་ལྱིན་པའི་སེར་ལྱིན་མོགས་ནི་པ་རྣམས་ཏུ་ལྱིན་པ་དང་འདྲ་བས་པ་རྣམས་ཏུ་ལྱིན་པའི་མིང་གིས་བྱུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྩར་འདྲ་ན། ཡོངས་ལྷ་བརྒྱུད་པའི་ལྷད་པར་ལྱིས་པ་རྣམས་ཏུ་འཁོར་བར་འབྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། བཅའ་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སེར་ལྱིན་མེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱོལ་ཁྱིམ་ལ་མོགས་པ་འཆད་པར་འབྱུར་བ་དག་བྱུང་དེ་བཞིན་ཏུ་རིག་པ་བྱུངོ། དེ་རྩར་འཁོར་གསུམ་པོ་དག་ལ་བདེན་འཇིག་དང་མཆོན་འཇིག་དང་གཉིས་ལྷ་འཇིག་པའི་ཆགས་པ་སྒྲེས་པར་བྱུར་པའི་ལྱིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རྣམས་ཏུ་ལྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དམིགས་པ་ནི་བརྟན་གྱི་བདེན་པས་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཡང་འཁོར་གསུམ་ཏུ་རྟོག་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྟེ་རབས་ཀྱི་རྣམས་དབྱེ་ན། འཁོར་གསུམ་ཏུ་བདེན་པར་རྟོག་པ་སྒྲེས་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་པ་བདེན་པར་འཇིག་པ་ལྟར། འཁོར་གསུམ་ཏུ་མཆོན་མར་རྟོག་པ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་མ་མཐུན་གྱིས་རང་གི་རྒྱ་མཐུན་པའི་ལུང་མེད་ལ་དབྱེ་བས་མོགས་ལྷ་མཆོན་མར་འཇིག་པ་ལྟར་མ་དག་ས་བུན་རྣམས་མཆོན་མར་འཇིག་པ་ཡོད་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཏུ་གཉིས་ལྷ་འཇིག་པ་སྟེ་མོ་ནི། མདོ་རྒྱུན་ལས། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཤའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར། དག་པ་ས་གསུམ་ཏུ་ཡོད་

པ་དང་མེད་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་ཀྱང་གཉིས་སྒྲིབ་གིས་
 བསྐྱད་པའི་འཛིན་པ་ཤུ་མའི་ཆ་རྒྱུ་ཐོབ་ན་ཡོད། དེས་ན་འཇུག་པའི་རྣམ་
 ཐོབ་ན་མཚན་འཛིན་དང་གཉིས་འཛིན་དེས་བསྐྱད་པའི་རྣམ་ཐོབ་ཀྱི་འཇུག་
 རྣམ་པའི་པར་ཕྱིན་ཞེས་ལྟ་བུ་ཤིང་གནད་འབྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པར་གསུངས་སོ། །
 གསུམ་པ་ས་ཡི་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱོད་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཞིང་། །
 དམ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཆགས་མཛེས་ཀྱང་པའི། །དགའ་བ་འདི་ནི་ལྷོ་རྟེན་པུ་རྩ་
 ཐེལ་བཞིན། །ཕྱོད་ཕྱག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ། །ཞེས་པས་
 བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་པ་ས་གཞི་དམའ་མོ་ལ་མི་གནས་པར་ནམ་མཁའ་མཐོན་
 བོ་ལ་གནས་པ་ལྟར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ས་དམའ་མོ་ལྟ་བུ་སོ་སྟེའི་
 ཡིད་ལ་མི་གནས་པར། སྒྲིབ་ཏུ་རྟེན་པ་འདྲེན་པའི་རྩལ་དེ་ལྟར་མེས་པ་བསྐྱེད་
 པ་དང་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཐག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་
 ཐིང་། འདིར་ཐག་མེད་ཀྱི་ཡིད་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རྟེན་
 དང་བརྟེན་པའི་རྩལ་ཏུ་བསྟན་པའང་། སྤྱིར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འཛིན་རྩལ་
 ལ། སྐྱད་ཅིག་སྟེ་ཕྱི་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འཛིན་པ་དང་། ཏུས་མཉམ་རྩལ་
 ཐུང་དཔེར་པ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། ཏུས་མཉམ་རྩལ་ཐོག་ཅིག་པ་ལ་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པ་འཛིན་རྩལ་གསུམ་ལས་སྐྱབས་འདིར་ཕྱི་མ་དབང་ཏུ་ཡིན་པས་རོ་
 བོ་ཐུང་དཔེར་པར་ཤེས་པ་བྱུང་། དམ་པའི་རྟེན་བྱང་རྩལ་གྱི་མེས་པ་ལ་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཆགས་ཤིང་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པས་
 མཛེས་པར་གྱུར་པའི་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་ས་འདི་ནི། དཔེར་ན་
 ལྷོ་རྟེན་པུ་རྩ་ཐེལ་ལས་ཐུབ་པའི་རྟེན་ཀའི་རྩལ་ཐོགས་ཀྱི་དྲི་མ་བྲལ་བས་
 འོད་ཆགས་ཤིང་མཛེས་པ་དང་། རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བས་ཕྱོད་པ་
 ཐེལ་བ་རྟེན་པ་བཞིན་ཏུ། མཐོང་སྤང་ཀྱང་བཏགས་ཀྱི་ཕྱོད་པ་ཕྱག་པོ་བསལ་

ཞིང་། འོག་ཏུ་རྟེན་པ་འདྲེན་པའི་རྩལ་ལྱིས་སྟོན་སྤང་ལྟ་བུ་སྟོན་གྱི་ཆ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་རྟེན་གྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ་བར་འབྱུར་རོ། །
 གཉིས་པ་སྐྱབས་བསྟུ་བ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་བྱང་རྩལ་ཐེལ་པ་དཔེར་མེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་བཤད་པ་ལོ། །
 གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ། དེས་དང་། མེད་པའི་སྐྱབས་བསྟུ་བ་གཉིས་
 དང་པོ་ལ་བྱུང་གཞི་ས་ཡི་དེས་ཆོག ས་དེའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས། སའི་ཡོན་ཏན་
 བརྟེན་པའི་སྟོན་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཕྱོད་
 ཆོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྟ་བུར། ཁྱི་ལ་མ་ཏུ་ཡང་འཆལ་བྱིས་པ་དྲི་མ་སྤངས། །
 ལུས་རག་ཡིད་ཀྱི་རྩ་བ་དག་གྱུར་པས། །དམ་པའི་ལས་ལས་བསྟུ་ཆར་སོག་པར་
 བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྩལ་ཐེལ་པ་དང་
 དྲི་ནི་རྩལ་བྱིས་པུན་སྟུང་ཆོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བ་བསྟུ་དང་བྲལ་བའི་
 ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྟ་བུར་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཅིའི་བྱིར་རྩལ་བྱིས་
 ཞེས་བྱ་བཞིན། འཆལ་རྩལ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཉན་ཐོངས་པ་དང་ཏུ་མི་ལེན་པའི་བྱིར་
 དང་། བཅས་རང་གི་སྟོན་པ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་ན། སྟོན་པའི་ལས་ཡིད་ལ་བཅགས་
 པའི་མེ་ཞིབས་བསལ་བ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཏེ། སྟོན་པའི་སྟོན་པའི་ཕྱོད་པའི་
 བ་དང་། ལ་ཏི་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའོ། །འདི་བའི་རྩལ་ཡིན་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པ་དག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཡང་རྩལ་
 བྱིས་པ་ཏེ། ཀྱང་ཤིང་གི་ལ་འཇུག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའོ། །རྩལ་བྱིས་ཀྱི་
 རོ་ཐོན་ལུས་རག་གི་སྤྱོད་པ་བསྟན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཀྱང་སྤྱོད་དང་བཅས་
 བ་ལས་ལས་བསྟུ་ལོ། །ཀལ་ཏེ་བྱིས་པའི་རྟེན་ཅན་ལ་སྤྱོད་བསྟན་རྟེན་ལྟར་ཡོད་
 རྣམ་ན། བྱེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་དང་སྤྱོད་བསྟན་ཀྱི་བྱུང་པར་མཐོན་པའི་ཆོ་རི་ཅན་
 མཐོན་པའི་བྱངས་ཀྱི་སྟོན་པ་གསུགས་ཅན་གྱི་དེས་པོ་སོ་སོ་ཐོབ་པར་འདོད་

པམ། དག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་བརྟན་དང་། བཞེན་པར་མ་རྒྱུག་པ་ཁྱིམ་
 པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཞི་འཇག་མེད་ཀྱི། འདིར་ལྷན་རྒྱུ་གི་སྒྲིབ་བྱ་དངོས་སྒྲིབ་པའི་
 སེམས་པ་ཉིད་ལ་འཇག་པས་དག་བཞེན་གྱི་ཕྱོད་པ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པ་མཆོག་ཉིད་
 དེ་དག་ཆར་སྒྲིབ་པ་ལས། དག་བཞེན་སྒྲིབ་པ་གཞན་ལ་མི་བཞེན་པ་ཆོས་དག་
 པ་བརྟན་སྒྲིབ་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། ཚུལ་ཁྱིམ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཆོས་པའི་
 ཆོད་ནི་གཉིད་སྐད་པའི་རྣམ་སྒྲིབ་པ་ཟད་མི་ལས་རྒྱ་ཡང་འཆལ་ཁྱིམ་གྱི་དྲི་
 མ་ཡོངས་སྒྲིབ་པས་ཤིང་དག་པའོ། ། གཞན་ཡང་ས་གནིས་པའི་བྱང་སེམས་
 འདི་ནི་ལྷན་གྱི་རྒྱ་བ་སྒྲིབ་གཙོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་མེན་པ་དང་། འདྲ་
 པས་མེག་པར་གཤེས་པ་དང་གསུམ། དག་གི་རྒྱ་བ་རྒྱལ་པ་མཆོག་རྒྱལ་དག་
 འབྱལ་ཏེ་བཞི་དང་། ཡིད་གྱི་རྒྱ་བ་བརྒྱལ་སེམས་གཙོད་སེམས་མེག་ལྟ་དང་
 གསུམ་ཉི་མོ་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་དྲི་མ་སེམས་ཅན་དག་པར་བྱུང་པས།
 རྒྱ་མཆོན་དེའི་བྱིར་ན་དམ་པའི་ལས་ལས་བརྒྱུ་ཆར་ཏེ་ལྷན་རྒྱུ་གི་སྒྲིབ་པ་བརྟན་
 བྱི་བྱ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ལས་དང་ཡིད་གྱི་གསུམ་ནི་ཀྱན་ནས་སྒྲིབ་
 བྱིད་དམ་བྱ་བ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་བྱིར་ལས་ཞེས་བྱའོ། ། དང་གིས་
 སྒྲིབ་པར་བྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས། གྱི་རྒྱལ་པའི་སྒྲིབ་དག་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འདི་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་གཙོད་པ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་
 དང་ཆོས་དང་དག་འདུན་ལ་བསམ་པ་དེས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་བར་རང་
 འབྲེལ་རྒྱ་བྱངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གནིས་པ་ལ། ས་འདིར་རྒྱལ་ཁྱིམ་གྱི་མར་བྱིན་ལྟར་ཅིང་དག་པར་བཞུན་པ།
 ཚུལ་ཁྱིམ་གྱི་བསྐྱེད་པས། ཚུལ་ཁྱིམ་པར་བྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཚུལ་ཁྱིམ་དག་ཚུལ་བཤད་པ་གནིས། དང་པོ་ནི།

དག་པའི་ལས་འདི་ལྟ་ཞིག་བརྒྱུ་ཆར་ཡང་། དེ་ལ་སྐྱེས་ཏེ་མེན་ཏེ་དག་པར་
 འབྱུང་། རྒྱུན་ཀའི་རྒྱ་ལྟར་རྒྱལ་ཏེ། ཞི་འདྲ་ཆགས་པར་དེ་དག་
 གིས་རྒྱལ་མཆོས། ཞེས་པས་བཞུན་ཏེ། དག་པའི་ལས་ལས་དེ་དག་སེམས་དང་
 པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མི་གསོག་གསལ་ཞེན། གསོག་མེད་ཀྱི་འོན་
 བྱང་། ས་གནིས་པའི་དག་པའི་ལས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐད་པོ་ལ་མེད། ས་དང་
 པོ་ལ་རྒྱུས་ན་དག་པའི་ལས་ལས་བརྒྱུ་ཆར་ཡང་ས་གནིས་པའི་སེམས་དཔའ་
 དེ་ལ་སྐྱེས་པ་ཉི་མོ་ལྟར་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་དེར་རྒྱལ་ཁྱིམ་གྱི་མར་བྱིན་
 རྒྱལ་རྒྱུང་བ་གསུམ་རྒྱ་བ་པའི་བྱིར་དང་རྒྱལ་ཁྱིམ་གྱི་མི་མཐུན་སྒྲིབ་པས་
 གྱི་དྲི་མས་མེན་ཏེ་དག་པར་འབྱུང་པའི་བྱིར་རོ། ། རི་ལྟར་རྒྱལ་པ་དག་ཅེན།
 བྱང་སེམས་དེ་ནི་དཔེར་ན་རྒྱུན་ཀའི་རྒྱ་བ་རྒྱལ་དང་སྒྲིབ་སྐྱེས་གྱི་དྲི་མས་རྒྱལ་
 པར་དག་པ་ལྟར་རྒྱལ་ཏེ་འཆལ་རྒྱལ་གྱི་དྲི་མས་རྒྱལ་པར་དག་པ་ཉི། རྒྱ་པའི་
 རོར་ཆོ་གཏུང་ཞི་བ་ལྟར་དབང་པོའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་ཞི་བ་དང་རྒྱལ་ཁྱིམ་གྱི་
 རྒྱལ་གྱིས་དཀར་འདྲ་ཆགས་པར་ལྟམ་མེར་གསལ་བ་ཉི་གནིས་པ་དེ་དག་གིས་
 རྒྱལ་པར་མཆོས་སོ། ། གནིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་ནི་ཁྱིམ་དག་རང་བཞིན་
 ལྟ་དེ་བྱིར་དེ་ནི་རྒྱལ་ཁྱིམ་དག་མི་འབྱུང་། དེ་བྱིར་དེ་ནི་རྒྱལ་ཏེ་གསུམ་ཆར་
 ལའང་། གནིས་སྒྲིབ་རྒྱ་བ་ཡང་དག་བྲལ་པར་འབྱུང་། ཞེས་པས་བཞུན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཁྱིམ་མ་ཉམས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་གལ་ཏེ་གང་ཟག་འདི་
 བྱི་རྒྱལ་ཁྱིམ་རྒྱལ་པར་དག་པར་བསྐྱེད་རོ་ལྟར་རྒྱལ་ཁྱིམ་ལ་རང་བཞིན་
 ཏེ་མཆོན་པར་ལྟ་བྱང་བྱིད་ན། དེའི་བྱིར་དེ་ནི་རྒྱལ་ཁྱིམ་རྒྱལ་པར་དག་པ་
 དང་ལྟར་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། རི་སྐད་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་དཔོན་མཆོག་བཞེད་པས་
 པའི་མདོ་ལས། འདྲ་སྐད་འདི་ལ་དག་སྒྲིབ་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་ཁྱིམ་དང་ལྟན་
 པ་ཡིན་ཏེ། ས་སྐར་ཐར་པའི་སྐྱེས་པས་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཞེས་པ་ནས་རང་

འཛིན་པ་དང་ང་ཡིས་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་འོད་ཀྱངས་རྒྱུ་ལ་གྱིས་མ་འཆལ་
བ་རྒྱལ་གྱིས་མ་དང་ལྷན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་བཞི་བ་ཉེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བར་བྱ་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ། ། རྣམ་པ་དང་བཅས་ན་རྒྱལ་གྱིས་མ་དག་པར་མི་འབྱུང་བ་དེ་འདི་ཕྱིར།
ས་གཉིས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་མེས་པ་དཔལ་དེ་ནི་བྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷ་ལ་གང་ལ་སྒྲོང་བ་
དང་། གང་ཞིག་སྒྲོང་བ་དང་། གང་གིས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་གསུམ་ཆར་ཡང་
དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སྐྱབས་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་རྒྱ་བ་ཡང་དག་
པར་བྱལ་བར་ཡང་འབྱུང་རྒྱུ་ལོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་གྱིས་མ་བྱེད་པ་ལ། བཟུགས་པ་དངོས་དང་། བཟུགས་པ་
དེ་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་མ་བྱེད་པ་ལྟར་མེས་པ་ལྟར་གནས་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྟེན་
དམན་པར་ཡང་རྒྱལ་གྱིས་མ་དགོས་རྒྱལ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་
བྱ་རྒྱུ་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་མ་དང་བྱལ་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་།
ལྷན་པའི་སྐབས་ཡོན་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་མ་དང་བྱལ་ན་བདེ་འཁྱ་
མི་སྐྱོབ་པའི་སྒྲིབ་དང་། བདེ་འབྲས་ལན་གཅིག་གིས་ཟད་པའི་སྒྲིབ་དང་། རན་
སྐྱོང་ལས་ཐར་དཀའ་པའི་སྒྲིབ་དང་། སྒྲིབ་དེ་ནམས་པས་ལ་བའི་སྒྲིབ་ཀྱི་པའི་
རྒྱུ་རྒྱལ་གྱིས་མ་བཟུན་པའི་རྒྱལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་སྒྲིབ་རྒྱལ་གྱིས་མ་
ཀར་པ་ཆག་བྱུར་ན། སྒྲིབ་པས་མངས་སྒྲིབ་ལྷན་ཡང་རན་འཁྱ་ལྟར། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་བཟང་ཞིང་རྒྱལ་གྱིས་མ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པོ་འགའ་ཞིག་ཀྱིས་
མཆོད་སྐྱབས་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱལ་གྱི་ཀར་པ་ཆག་ཉེ་ཉམས་པར་བྱུར་
ན། ལས་འབྲས་རྒྱུ་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་མངས་སྒྲིབ་ལྷན་
སྐྱོང་ཆོག་པ་དང་ལྷན་ཡང་རྒྱལ་གྱིས་མ་འཆལ་བའི་དབང་གིས་རན་འཁྱར་
ལྟར་བ་འབྱུང་ཏེ། ཉེ་ཆོ་བའི་དཔུལ་བ་དང་ན། ཟུང་པོ་ཆེ་དང་ཡི་དྲགས་རྒྱ་
འབྲལ་ཆེན་པོ་སྐྱབས་སྒྲིབ་ནས་རན་འཁྱའི་རྟེན་དེ་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་འབྲས་

བྱ་ལ་མངས་སྒྲིབ་པར་འབྱུང་རྒྱུ་ལོ། །
གཉིས་པ་སྒྲིབ་བཅས་མ་བཤོངས་སྒྲིབ་པས་ན། སྒྲིབ་ཆད་དེ་ལ་མངས་སྒྲིབ་
འབྱུང་མི་འབྱུང་། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་གང་དག་ས་སྐོན་ཆེས་ཉུང་བ་
བཟུང་ནས་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་སོང་བ་མཆོང་བས་སྐར་ཡང་དེ་བས་བྱང་རྒྱ་
ཆེ་བའི་ས་སྐོན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་རིམ་བཞིན་
ཉེ་བར་འཕལ་བ་ཡིད་ཀྱི། བྱས་པ་རྒྱུད་གསལ་བའི་རྒྱལ་གང་ཞིག་སྐྱབས་པས་
སྐར་གྱི་ས་སྐོན་ཅན་ཡང་ཉེ་བར་མངས་སྒྲིབ་པས་སྐྱིས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་རྒྱུ་
ཆད་པ་ལྟར། གཏོང་བ་སོ་རྒྱལ་གྱིས་མ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་ལྟ་དང་
མིའི་ལྷལ་བྱ་མངས་སྒྲིབ་སོང་བ་ན། ཟུར་ཡང་སྒྲིབ་པ་བཟང་བ་ལས་སྒྲིབ་པའི་
འབྲས་བྱ་རྒྱ་ཆེ་མི་འཆད་པར་མངས་སྒྲིབ་པ་སོང་བར་འབྱུང་ལ། རྒྱལ་གྱིས་མ་
བྱེད་ཀར་པ་དང་བྱལ་བའི་སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་མངས་སྒྲིབ་རྒྱུ་མི་ཆད་པ་འབྱུང་
བ་མ་ཡིན་ཏེ། རན་སྐྱོང་བྱ་སྒྲིབ་པ་ནམས་ནི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་སྐྱོང་ས་
པའི་ཕྱིར་སྐྱོབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་འབྲས་བྱ་སྒྲིབ་དང་བཅས་པ་མངས་སྒྲིབ་པ་ཅན་
བྱ་ཟད་ཀྱི། ཕྱི་མའི་འབྲས་བྱའི་དོན་བྱ་སྒྲིབ་པ་གཞན་སྐྱེལ་བར་མི་བྱེད་པས་
ཕྱི་མའི་མངས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱ་བ་མངས་སྐྱེད་ཟད་པས་ན། སྒྲིབ་ཆད་གང་ཟག་དེ་ལ་
མངས་སྒྲིབ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་རྒྱུ་ལོ། །

གསུམ་པ། རང་དབང་འཁྱུག་ཅིང་ཐུབ་པའི་ལྷལ་གནས་པ། དེ་ཆོ་འདི་བདག་
འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། །གཡང་སར་རྒྱུད་བས་གཞན་དབང་འཁྱུག་བྱུར་པ།
དེ་ཆོ་དེ་ནས་གང་གིས་འབྱིན་པར་འབྱུང་། ཞེས་པས་བཟུན་ཏེ། དཔལ་པོ་ཐུབ་
པའི་ལྷལ་ན་གནས་པ་འཆོང་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ལྟར། གང་གི་ཆོ་དལ་འཁྱར་གྱི་
ལྷས་སོང་བས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རང་དབང་གིས་བྱ་བ་གང་ཡང་
འཁྱུག་ཏེ་བྱེད་ཅིང་ཐུབ་པའི་ལྷལ་ལྟ་མི་འཁྱ་བར་གནས་པ་དེ་ཡི་ཆོ། གལ་

ཉེ་གར་ཐག་འདྲི་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་འཇུག་པའི་དོན་ཏུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་
བཟུང་བ་ལ་མོགས་པས་བདག་རང་ཉིད་རན་འཁོ་ལས་འཁོར་བར་མི་བྱེད་
ན་དཔལ་པོ་བཅའ་མ་ནས་རི་རྒྱལ་ཏུ་བཟུང་བ་ལྟར། ཕྱི་ནས་རན་མོང་གི་གཡང་
སར་རྒྱང་བས་དགོ་བ་ལ་རྒྱུད་པའི་རྒྱལ་བ་མེད་པར་གཞན་དབང་ཏུ་འཇུག་
པར་འཇུག་བ་དེ་ཆོ་དེ་ནས་ཐབས་གང་གིས་སྤྱོད་པའམ་འབྱོན་པར་འཇུག་
ཉེ་མི་འཇུག་རྒྱུ་།

བཞི་པ། དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སྤྱོད་པའི་གཏམ་མཛད་ནས། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱུ་
འཁོ་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དན་
མོང་ཏུ་ལྟར་བ། དེ་ལས་ཐར་དགའ་བ་དང་སྤྱོད་འབྲས་ལན་གཅིག་སྤྱོད་ནས་
ཐད་པར་འཇུག་པ་མོགས་ཉེས་པ་ཏུ་མའི་གནས་ལྟ་ལྟར་པར་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་ག་
པའི་ཆོས་མཐའ་དག་པམ་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བས་སྤྱོད་པ་ལ་མོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་རྒྱུད་མི་ཐ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ལ་བཟུགས་པའི་གཏམ་མཛད་
པའི་རྒྱུ་མོག་ནས་སྤྱོད་མོགས་ཡོན་ཏན་ཉིད་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཛད་པའི་
གཏམ་ཉིད་བཟུགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཁིང་ཏུ་རྒྱལ་འཕེལ་ན། འབྲས་པུ་ཉིར་རྒྱུད་
ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག། ཞེས་པ་ཉི། སྤྱོད་པ་ལ་མོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་
གཞི་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་པར་དག་པ་བཟུང་བའི་ཁིང་སའི་ནང་ཏུ་རྒྱལ་པར་འཕེལ་
བ་ན། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཁིང་དང་འབྲས་པུ་རྒྱ་མཚོ་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁིང་
ས་མོ་མོག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་མོགས་པ་ཡོན་
ཏན་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱུ་ཏུ་ལྟར་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཛད་ཀྱིས་རྒྱ་
དང་འབྲས་པུ་འཇུག་པ་གོང་ནས་གོང་ཏུ་ཉེ་བར་འཕེལ་ཁིང་ཏུ་ས་རིང་པོར་
མོང་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་ཏུ་ས་ཀྱི་གཞན་ཏུ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་ཏུ་རྒྱལ་

ཁྲིམས་པལ་པའི་རྒྱུ་བཟུགས་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཏུ་འཇུག་རྒྱལ་ནི། མོ་མོ་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་
དང་གསུང་སྤྱོད་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་ལ་དེས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། རྒྱལ་
མས་རྒྱལ་ཀྱི་མཛོན་པར་མཛོད་བ་དང་། རེས་ལེགས་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལས་
གཞན་མེད། རེས་པས་བཟུགས་ཏེ། མོ་མོ་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱལ་གསུང་
ལས་སྤྱོད་པ་ཉན་མོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་འབྲས་པུ་འཕེལ་བ་ལ་རིགས་
དེས་པའི་བདག་ཉིད་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་མས་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་རྒྱལ་
ཀྱི་རྒྱ་ནི་རིམ་པར་མོ་སྤྱོད་པས་མཛོན་པར་མཛོད་པའི་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་
མེད་པ་དང་། ཉན་རང་རྒྱལ་ཀྱི་རེས་ལེགས་ཏེ་ཐར་བ་དང་རྒྱལ་མས་རྒྱལ་
ཀྱི་རེས་པར་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་
མེད་དེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བལ་ན་མཛོན་མཛོད་དང་རེས་ལེགས་གང་ཡང་མི་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་པས་མི་དགོ་བ་བཅུ་
རྒྱུད་ཏུ་ཉེ་གཏི་ལྷག་གིས་ཀྱང་ནས་སྤྱོད་པའམ་ཀྱང་སྤྱོད་ཏུ་ག་གསུམ་པས་རྒྱུད་
ཏུ་རྒྱུད་པ་ལས་ནི་གཞི་རྒྱུ་ཆེའི་འཇིག་རྒྱུ་དང་། འདྲིང་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱང་ནས་
སྤྱོད་པའམ་ཏུ་ག་གསུམ་ཀྱི་ཀྱང་སྤྱོད་པས་འཕྱིང་ཏུ་རྒྱུད་པས་ནི་ཏུ་དང་འཕྱིང་དང་།
ཞེ་སྤང་གིས་ཀྱང་ནས་སྤྱོད་པའམ་ཏུ་ག་གསུམ་ཆེན་པོར་སྤྱོད་པས་ནི་མེམས་
ཅན་དཔུལ་བར་ཁིང་པར་འཇུག་རྒྱུ་། གཉེན་པོ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རོ་ཆོང་གི་བ་
བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་རྒྱུད་ཏུ་ཉེ་སྤྱོད་ཉིད་དང་རེས་འཇུག་གང་གིས་
ཆོས་མ་ཟུག་པར་སྤྱོད་པ་ལས་ནི་མཛོན་མཛོད་མི་འདི་གོ་འཕང་འཕྲོང་འཕྲོང་།
དེ་ཉིད་རེས་འཇུག་གི་བསམ་པ་དང་བདེན་བཞི་མི་རྒྱལ་བཅུ་ཏུ་ག་དང་། རྒྱུ་
ཉིད་འདི་པ་ཐབས་མོ་ཆོང་ཏུ་རྒྱུད་པས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་བཞི་འཕྱིང་ཏུ་སྤྱོད་
པ་ལས་ཉན་མོས་དང་རང་རྒྱལ་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་མོང་པར་འཇུག་ལ། རྒྱུད་ཉིད་

ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་། ཚད་མེད་བཞི། བསྟར་དངོས་བཞི་ལ་མཁས་པས་གཏུལ་བྱ་ཡོངས་
སྟ་སྟངས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོན་པ་ཡོངས་སྟ་སྟངས་པ་ཉེ་ཆེན་པོར་སྟུང་
པ་ལས་ནི་སྟ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འཛོལ་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་བསྟགས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བྱང་མེམས་རྣམས་གནས་ཚུལ་
ནི། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ལྟན་ཅིག་དང་། བཟ་མིས་ལྟན་གནས་དང་ལྟན་ཅིག་
བཞིན། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་བྱས་བདག་ཉིད་ཆེ། དེ་འཆལ་བ་དང་ལྟན་
ཅིག་གནས་མི་འདོད། ཅས་དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་གཙང་རྒྱ་ལ་དགའ་བའི་སྟ་ཆེན་
རྣམས་གྱི་རོལ་གནས་རྒྱ་མཚོ་ནི་རོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་
པ་དང་། བཟ་མིས་པའི་དགེ་མཚན་ནི་རྟ་བུ་མ་ཉེ་བཟ་མི་མིས་བྱུར་དང་
ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་མི་མིན་པ་བཞིན་ཏུ། གང་ཏུ་རི་རྩེད་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ཚུལ་
ཁྲིམས་སྟན་སྟམ་ཚོགས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གཉིས་
པ་བའི་ཐུགས་རྒྱུད་ནི་དེ་འཆལ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་ཤིང་དེར་མ་ཟད་
འཁོར་དང་སྟོགས་སྟོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པར་མི་
འདོད་དོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པར་བཟ་མིས་མ་གང་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཕྱི་
ཏུ་རྟ་བུ་མ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདིར་བཤད་
པ་མི་འགལ་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པའི་དོན་ནི་བཟ་མིས་པ་ཟག་བཅས་
ཀྱི་སྟན་ཚོགས་གང་ཏུ་ཡོད་པ་དེར་བཟ་མི་མིས་པ་སྟུག་བསྟུལ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་
དོན་དང་། འདིར་འཇིག་རྟེན་ན་ལྟགས་པའི་བཟ་མིས་པ་དང་མི་མིས་པ་གཉིས་
ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་དོན་དང་། ལྟན་གནས་ནི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀར་བཟ་
མི་མིས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟུ་མཐུན་པོ་ཞེས་ཀྱང་མཁྱེན་གོ་པས་གསུངས་
སྟེ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤྱོད་བྱེད་པ། གསུམ་ཏུ་དམིགས་

པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བཤད། གསུམ་
ལ་ཆགས་པས་སྟོང་དེ་འཇིག་རྟེན་འདས། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བྱང་མེམས་
གང་གིས་སྤྱར་བྱ་གང་ཞིག་ལུལ་གང་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉེ་འཁོར་གསུམ་ཏུ་
མཚན་མ་དང་གཉིས་སྤྱར་གི་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་
པ་ཡི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱི། ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་རི་རྩེད་བཤད་པའི་
གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་པས་སྟོང་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཞེས་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་མཐུག་བསྟར་བཞི། སྤྱིད་མིན་སྤྱིད་པའི་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་སྟམ་གྱི། ལྷ་
པ་ལས་བྱུང་དྲི་བལ་དྲི་མེད་པ། འདི་ཡང་རྟོན་ཀའི་ལྷ་འོད་རི་བཞིན་ཏུ། འཁོ་
བའི་ཡིད་ཀྱི་གཏུང་བ་མེལ་བྱེད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སྟེ། བྱང་མེམས་འདི་
ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སྟུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་སྤྱིད་པ་མིན་ཡང་། སྤྱིད་
པའི་དཔལ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་སྟན་སྟམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྤྱིད་བཞིའི་དབང་སྟུག་སྟན་སྟམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཇི་ལྟར་རྒྱ་ཡིན་ཞེ་ན། དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་སྤྱིད་
བཞི་ལ་དབང་བྱེད་པའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྟེ་བ་ཡོངས་སྟུ་བཟུང་
ནས་གཏུལ་བྱ་ལ་མཛོན་མཛོད་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྒྱལ་པའི་སྟམ་གྱི་ལྷ་པ་ཉེ་རྒྱལ་སྟམ་ལྷ་པ་དང་འདྲ་བ་ལས་བྱུང་པའི་དྲི་
མ་མེད་པ་ཞེས་རྟོན་ཀའི་ལྷ་པ་སྟུ་ལྱི་དྲི་མ་དང་བལ་བ་ལྟར། དགེ་བ་བསྟུའི་
ལས་ལས་ཀྱིས་འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། མ་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་
པའི་མིང་ཅན་འདི་ཡང་ཞེས་ཡང་སྟམ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་ས་ལ་
མཛོད་སྤྱང་གི་དྲི་མ་མེལ་པ་ལ་སྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཅེས་སྟུང་
པའོ། །དཔེར་ན་རྟོན་ཀའི་ཏུས་ཀྱི་ལྷ་པའི་འོད་ཀྱིས་ཆ་བའི་གཏུང་བ་མེལ་བར་

བྱེད་པ་རྩི་ལྟར་བ་བཞིན་ཏུ། འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་འཆལ་ཚུལ་དང་ཉལ་ཚོར་ས་
པའི་གཏུང་བ་མ་ལུག་པ་མེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་སྐབས་བརྟུ་བ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
བྱང་ཆུབ་མེས་ས་དཔའི་མེས་ས་བརྟེན་པ་གཉིས་པའི་བཤད་པ་འོ།

གསུམ་པ་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ། བྱང་གཞི་སའི་དེས་ཆོག་བཤད་
པ། བྱང་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་ས་མཇུག་བརྟུ་
བ་དང་གསུམ་པ་ལ། དང་པོ་ནི། སེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་མ་ལུག་སྟེག་པའི་མེ། འོད་
འབྱུང་བྱིར་ན་གསུམ་པའི་ས་འདི་ནི། འོད་བྱེད་པ་སྟེ་བདེ་གཤེགས་སྟུག་པ་
ལ། རྟེ་ཆེ་ཉི་འོད་ཟངས་འབྱའི་རྣང་བ་འབྱུང་། ཞེས་པ་ས་བརྟུན་ཏེ། སེས་
བྱང་བ་སེས་བྱེད་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་སྟངས་བྱང་བ་གཉིན་པོ་ཆོག་ས་སེས་བྱའི་
རྫོགས་པ་བྱང་ཤིང་རྩ་བུ་མ་ལུག་པ་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་ཏུ་བསྟེགས་
ཏེ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་སེས་ཀྱི་མེའི་འོད་རྫོགས་པ་ཉིད་བར་ཞི་བའི་
བདག་ཉིད་ཅན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། གསུམ་པའི་ས་འདི་ནི་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྟེང་བ་ལས། ས་གསུམ་པ་ནི་འོད་བྱེད་པ་འོ། ཡེ་སེས་ཞི་བའི་
འོད་འབྱུང་བྱིར། ཞེས་གསུངས། གང་ལ་འབྱུང་ཞེན། བདེ་གཤེགས་སྟུག་
པ་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ལོ། ཏུག་གང་གི་ཆོ། ས་གསུམ་པ་ཁོ་བ་པ་
དཔའི་ཆོ་ནམ། རི་རྩུབ་འབྱུང་ན་ཉི་མ་གར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྩ་རྩལ་ཏུ་འོད་
ཟངས་དང་འབྱུང་བའི་རྣང་བ་འབྱུང་བ་རྩུབ་རོ།

གཉིས་པ་བྱང་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་ལ། ས་འདིར་རྩུག་པ་བརྟེན་པའི་སར་ཕྱིན་
བཤད་པ་དང་། ས་འདིར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བཤད་པ་གཉིས། དང་
པོ་ལ་ས་འདིར་བརྟེན་པ་རྩུག་ཚུལ་དང་། བརྟེན་པ་རྩུག་ཚུལ། བརྟེན་པའི་དབྱེ་
བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གནས་མིན་འབྱུགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། དེ་

ཡི་ལུག་ལ་ཏུག་པ་དང་བཅས་ག། སྟངས་ལྟུག་མིང་ཏུག་སྟུག་ཆོད་བྱེད་ལྟར།
གཞན་བྱེད་དེ་ལ་བརྟེན་པ་རྩུག་པར་སྟེ། ཞེས་པ་ས་བརྟུན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མེས་ས་
དཔའི་ནི་རྩེད་རྩེད་ཆོས་རྩེད་ས་གཞན་གྱི་མེས་ས་རྩེད་སྟུང་བའི་ཕྱིར་ན། གལ་
ཏེ་གནས་མིན་འབྱུགས་པ་སྟེ་བྱང་འབྱུགས་ནས་ས་ཁོར་ཁོར་བའི་གནས་མིན་
པ་ས་ན་དེ་ལ་ཁོར་འབྱུགས་པའི་སྟེ་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱང་མེས་ས་ས་གསུམ་
པ་དེ་ཡི་རྩུ་ལུག་ལས་ག་གཞན་ཚུལ་ནི་ཏུག་པ་དང་བཅས་པའི་ག་གཞན་པ་
དང་། སྟངས་ལྟུག་གཞན་པ་དང་དེ་ཡང་གིན་ཏུ་མན་པ་བའི་ཕྱིར་ལུག་མིང་
པའི་ཏུག་སྟུག་ཆོད་ཅིང་ཆོད་ཅིང་གཞན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གཞན་ཚུལ་ནས་པ་གསུམ་
བྱི་རྩེད་ས་བཅད་པར་ལྟར་ལྟར། དེ་རྩུ་བྱའི་གཞན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་མེས་ས་
འབྱུག་པར་མི་འབྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་སྟེ། ལས་དེའི་རྩུ་ལས་དབྱལ་
བ་ལ་ཆོག་ས་བའི་རྩུག་བསྟུལ་མི་བཟད་པ་རྩུང་བར་འབྱུར་རྩེད་སྟུག་ཏུ་བསམས་
ནས་བརྟེན་པ་རྩུག་པར་སྟེ་བར་འབྱུར་རོ།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་བརྩོན་ཚུལ་ལ། དོན་དམ་པའི་རྩེད་ས་བརྟེན་པ་བརྩོན་ཚུལ་
དང་། ཏུན་རྩེད་པ་རྩེད་ས་བརྟེན་པ་བརྩོན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདག་
མེད་རྩེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མེས་ས་དཔའི་ཡིས། གང་གིས་གང་ལ་གང་ཆེ་ཅི་བཅད་
ཅས། གང་བྱིར་དེ་ཡིས་ཆོས་ཏུན་གཟུགས་བརྟུན་རྩུབ། ཁའོར་བའི་ཕྱིར་ཡང་
དེ་ཡིས་བརྟེན་པར་འབྱུར། ཞེས་པ་ས་བརྟུན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་
དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྩུ་བའི་བྱང་ཆུབ་མེས་ས་དཔའི་ཡིས་གཞན་པ་
ས་གང་གིས། གཅད་བྱ་གང་ལ། ཏུག་གང་གི་ཆོ། རྩུག་པ་ཅི་ཞིག་བཅད་ཅས་
འཁོར་གསུམ་ཏུ་ནས་པར་མི་རྩེད་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་པར་འབྱུར་རོ། འཁོར་གསུམ་
ཏུ་མི་རྩེད་པའི་རྩུ་མཆོན། གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱང་མེས་ས་དེ་ཡིས་བྱི་དང་ནང་གི་
ཆོས་ཏུན་གཟུགས་བརྟུན་རྩུབ་རྩུབ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་མཁོར་བའི་ཕྱིར་

པ་ཡི་མིང་གི་པ་ཡི་ལས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དང་མིང་གི་གནས་ནས་ཉམས་སྒྲུབ་པར་
 བྱེད་ཅིང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ལྟར་ཟད་ལུས་པ་གང་ཡིན་པ་ཟད་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་གིས་བརྗོད་པར་འདྲི་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མེ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་
 བྱས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ལྟར་ཟད་པར་ཟེར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་ཀྱི་ལྷག་མ་ཕྱི་ཕྱོད་ལྟར་
 པ་འབྱེད་པའི་དོན་ཏུ་ལུས་ལ་གཏར་བ་ཤེགས་སྤྱད་མོགས་ཀྱིས་མ་འབྱེད་པའི་
 ལྷན་པ་ལ་ཁོང་པར་མི་རིགས་པར་བཞེན་ནོ། ཁྱོད་འཇུག་ལས། འདི་དག་ཉིད་
 ལ་བཞེན་ནས་བདག་པ་མཛད་པས་བདག་སྤྱིག་མང་ཏུ་བྱང་། ཞེས་དང་།
 བདག་གི་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་པ་ལ། ལྷག་བསྐྱེད་འདི་ནི་ཆོད་ཡོད་དེ། ཟུག་རྒྱ་ཁོང་
 ལ་གནོད་བསམ་ཁྱིམ། ལྷན་མ་གཏོད་པའི་ལྷག་བསྐྱེད་བཞེན། ལྷན་པ་ཀྱུ་
 བྱང་གསོད་ཕྱད་ཀྱིས། མི་བདེ་པ་ཡིན་དཔེ་བྱེད་དེ། དེ་བས་ལྷག་བསྐྱེད་མང་
 སོ་དག་གཞིས་ཀྱིས་མི་བདེ་རྒྱུ་བཟོད་བྱ། ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་
 པ་རེ་ལ་པོ་གཞན་ལ་རྒྱུར་པའི་སྒྲུབ་པ་མཛོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཀྱུ་རྒྱུང་ཁོང་
 ཁོ་པའི་སྒྲུབ་པ་ལྷག་བསྐྱེད་པར་འབྱུར་པའི་བྱིས་ལྷག་བསྐྱེད་དེའི་སྒྲུབ་
 ལྷག་ལྷེ་འཇུག་མང་གི་གནས་ཉིད་ཏུ་རང་གིས་རང་མོ་ལྟར་ན་ཁྱོད་པར་བྱེད་
 དེ་བྱེད་མི་རིགས་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། གང་བྱིས་རྒྱལ་ལྷན་ནམས་ལ་ཁོ་པ་ཡིས། ཁྱོད་དང་ཁྱེད་མཁའ་བྱང་
 དག་པ་བསྐལ་པ་བརྒྱུར། བསྐལ་པ་སྒྲུབ་ཅིག་གིས་འཛམ་མཆོད་པ་ཡིས། །
 མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྤྱིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པས་བསྐལ་ཏེ། མི་བཟོད་
 པས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྷག་བསྐྱེད་པ་མ་ཟད། ལྷག་རིང་ཏུ་བསྐལ་པའི་དགེ་
 ཆ་ཡང་འཛམ་མཆོད་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་བྱིས་ན་གལ་ཏེ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་རྒྱལ་
 ལྷན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས། ལྷག་རང་ལས་དམན་པའི་རྒྱལ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་མེས་པ་བྱེད་པ་རྒྱལ་ལྷན་ལྷག་ལྷན་ཅིག་ཅམ་ལ་ཁོ་པ་ཡིས། བཟོད་ནམས་

མེས་པ་ཁོང་ཁོ་པ་བྱེད་ན་རྒྱལ་པར་ཁྱོད་པ་ཁོང་བྱང་ཏུ་མེད་པར་ཡང་
 ལྷག་ལྷེ། རང་འབྲེལ་ལས་བྱང་མེས་པ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་མེས་པ་དཔེ་རྒྱལ་
 ལ་ཁོང་ཁོ་པ་བྱེད་པ་ལ་རྟོ་ཅི་རྒྱུས་ཏེ། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ཆུང་ཆོད་ལྷན་གང་ས་
 ཀྱིས་དེས་པར་མི་ལུས་པ་ལྷུ་ལ། རྒྱལ་པར་ཁྱོད་པའི་མཆོ་མས་དེས་པར་མི་ལུས་
 མ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། མི་ལྷག་གསུགས་བྱེད་དམ་པ་མིན་པར་འཁྲིད། རིགས་དང་མི་
 རིགས་ནམ་དུས་འཛོགས་བྱེད་ཅིང་། མི་བཟོད་པ་ཡིས་ལྷག་ཏུ་རྟོན་འཁྲུགས། །
 ཞེས་པས་བསྐལ་ཏེ། མི་བཟོད་པར་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་མི་ལུས་པ་རྒྱལ་
 ཀྱིས་ནི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་འཛོམས་པར་བྱེད་ལ། ལུས་པ་རྒྱལ་ཀྱིས་ནི་རང་
 གཞན་གཉིས་ཀ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཁོ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཅམ་ནས་གདོད་
 མི་ལྷག་པའི་གསུགས་སྤྱ་བྱེད་ཅིང་དེའི་དབང་གིས་མཆོན་ཆ་ལེན་པ་སྤྱིགས་
 ལ་འཇུག་པས་དམ་པ་མིན་པར་བཀྱི་བ་སྤྱེ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁོ་པས་
 ཟེལ་བྱས་མཐུན་ཏེ། རིགས་པ་དག་ག་དང་མི་རིགས་པ་མི་དག་པའི་བྱང་དོར་
 བེས་པའི་རྒྱལ་དུས་ཀྱི་མེས་རབ་བྱང་འཛོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། མཆོང་ཆོས་
 ཆོ་འདི་ལ་དེ་ལྟར་ཉེས་པ་ཡོད་པར་མ་ཟད་བྱི་མ་རྩ་མིའི་རིགས་མཐུན་པ་བཏང་
 བས་ནི་མི་བཟོད་པ་ཡིས་ལྷག་ཏུ་རྟོན་པ་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པར་རྟོན་འཁྲུགས་
 ལྷག་པར་བྱེད་པས་བཟོད་པ་བསྐྱལ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་བཟོད་པའི་མན་ཡོན་ནི། བཟོད་པས་བཤད་ཟིན་དང་འགལ་ཡོན་
 ཏན་བྱེད། མཆོང་མེད་དམ་པའི་སྐྱེ་ལོས་འདྲོད་པ་དང་། རིགས་དང་མི་རིགས་
 བེས་ལ་མཐུས་འབྱུར་ཞིང་། འདི་ལས་གཞན་ཏུ་ལྷ་མི་དག་ཏུ་སྐྱེ། ཞེས་པས་
 བསྐལ་ཏེ། གལ་ཏེ་མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་ཡིན་ན། དེ་དང་འགལ་པའི་བཟོད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡིན་ཞེས། བཟོད་པས་མི་ལྷག་པ་སྤྱིགས་བཤད་ཟིན་པ་དང་།

འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་དོ། །དེ་རྣམས་གང་ཞིག་ལ་བཟོད་པས་གཞུགས་
 མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་མཆོས་ཤིང་གཞན་དང་བསྐྱེད་དང་། གཤེད་ཡང་སྤྱད་མི་གཤེ
 བ་སྐྱེས་གཞན་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་ལ་གཅེས་ཤིང་པར་མ་པ་
 དང་། དམ་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་ཤིང་རྗེས་སུ་བཟུང་འདོད་པ་དང་།
 མེས་པ་རྣལ་ཏུ་གནས་པས་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷགས་རིགས་པ་དང་། ལྷགས་
 མིན་མི་རིགས་པ་ཤེས་པ་ལ་མཁའ་པར་འཕྱུར་བ་ཉེ་དེ་གསུམ་ནི་མཐོང་བ་
 ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེ་བ་འདི་ཡི་རིགས་མཐུན་བཅུང་ནས་
 བྱི་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་གཞན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལྷ་དང་མིའི་འཁོར་བ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འཕྱུར་
 བསྐྱལ་བ་ཏུ་མའི་དགེ་བ་འཛིན་པ་ལས་པ་ལྷ་གཉེན་ཤིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་
 བར་འཕྱུར་བས་མི་བཟོད་པ་ལ་སྐྱོན་གང་བསྟན་པ་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་
 ཡོན་ཏན་དེ་དག་བཟོད་པ་ལ་རིག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། སྔ་སྐྱེ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་ཕྱས་ཀྱིས། ཁོ་དང་བཟོད་
 པའི་སྐྱོན་ཡོན་རིག་བྱས་ཏེ། མི་བཟོད་སྤངས་པས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །
 བསྐྱེས་པའི་བཟོད་པ་རྟག་ཏུ་བཞེན་པར་བྱ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ལྱིས་པ་
 སྔ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་ནི་རྒྱལ་ཕྱས་བྱང་ཆུབ་མེས་སྤྱད་པའའ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་
 བཞིན་ཏུ་ཁོ་དང་བཟོད་པ་བསྐྱོན་པའི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག་སྤྱད་པ་གདང་
 པ་ལྟར་སྔ་སྤྱད་རིག་ཤིང་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་ཤིག་པ་མེད་ཅེས་
 དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་པའི་མི་བཟོད་པ་སྤངས་པ་བྱས་ནས་འཕགས་པའི་
 སྐྱེ་བོ་ཡིས་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་ལྟོབས་མེད་ཅེས་བསྐྱེས་པའི་བཟོད་པ་རྟག་
 ཏུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་སྤྱད་ཏུ་བཞེན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། རྣམས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་བསྐྱོན་བྱང་། གསུམ་
 དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ཉིད་སངས་

རྒྱལ་གྱིས། འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་པ་རྣམས་ཀྱི་ཅེས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེ་ལྟར་བཟོད་པ་བསྐྱོན་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལས་སྤྱད་མེད་པ་རྣམས་
 པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་བསྐྱོན་སུ་ཞིན་བྱང་། གང་བཟོད་
 བ། གང་གིས་བཟོད་པ། མེས་པ་ཅན་གང་ལ་བཟོད་པ་ཉེ་འཁོར་གསུམ་པོ་འདི་
 དག་ལ་མཆོན་འཇིག་དང་གཉིས་སྤང་གི་དམིགས་པ་ཡོད་ན་བཟོད་པ་དེ་ནི་
 འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོད་པའི་པ་རྣམས་ཏུ་བྱིན་པའོ། །འཁོར་གསུམ་པོ་ལ་དམིགས་
 པ་མེད་ན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་བཟོད་པའི་པ་རྣམས་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་ཅེས་ཤིར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་
 མོ། །

གཉིས་པ་སྤྱད་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ནི། ས་དེར་བསམ་གཏན་མདོན་
 ཤེས་འཕྱང་འཕྱར་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འཕྱུར། །
 དེས་བྱང་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛིན་པ་
 བར་རྟག་པར་འཕྱུར། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ས་གསུམ་པ་དེར་རྒྱལ་བའི་སྐྱས་
 པོ་འདིས་ཉིང་དེ་འཇིག་ལ་རྩལ་སྤྱངས་པ་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་གཞན་དོན་
 རྒྱབས་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་ཏུ་བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ། རྟག་པ་དཔྱད་པ་དགའ་
 བདེ་ཉིང་འཇིག་ཏེ་ཡན་ལག་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པར་རབ་དང་དགའ་བདེ་ཉིང་འཇིག་ཏེ་ཡན་ལག་བཞི་
 དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་བཅུང་སྟོན་དང་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན། བདེ་
 བཅིང་འཇིག་ཉེ་ཡན་ལག་ལྷ། བསམ་གཏན་བཞི་པར་ཆོར་བ་བཅུང་སྟོན་
 དང་དྲན་པ། འདྲ་བྱིང་བཅུང་སྟོན་ཉིང་དེ་འཇིག་དང་ཡན་ལག་བཞི་དང་
 ལྷན་པ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་པ་དང་། ལྷན་པ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེས་གཞུགས་
 མེད་བཞི་དང་། བྱམས་སྐྱེས་ཆོད་མེད་བཞི་རྣམས་ལ་འཇུག་ལྷང་བྱིང་ཅིང་།

བསམ་གཏན་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱ་འབྲུལ་སྐབས་མངོན་ཤིང་མེས་པོ་ཡང་འབྲུང་བར་
 འབྲུར་བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་འཇོག་པའི་དཔེ་དང་། རྣམ་པར་
 འཇིག་པའི་དཔེ་དང་། རྟེན་ཅིང་རྟེན་གསུམ་པ་རང་གི་རྟེན་ལ་བྱིས་པར་བསམ་
 བསམ་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཏི་མུག་ཀྱང་སྒྲར་མི་ཕྱོགས་
 པའི་རྒྱལ་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཟུང་བར་འབྲུར་བ་དང་། ས་གནས་པ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་མེམས་ཀྱིས་སྒྲིང་བཞིན་པའི་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་གཞན་
 རྟོན་བྱེད་པར་མ་ཟད། ས་གནས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེམས་དེས་ཀྱང་སྒྲིང་
 དབང་པོའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས་གཞན་རྟོན་བྱེད་དེ། རྒྱལ་ཏུ་རྒྱུན་མི་
 ཆད་པར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཕྱེད་པའི་འདོད་ཆགས་
 འཇོགས་པར་རྒྱལ་པའི་ཐབས་བརྟན་པའི་སྒྲོན་ནས་གཏུལ་བྱ་རྣམས་འཁོར་བའི་
 འདམ་ནས་འདོན་པར་འབྲུར་བའི་བྱིར་རྟེ། ཞུའི་དབང་པོའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་
 གཏན་བྱི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་རྟོན་ཏུ་སྒྲོན་ལས་
 བྱི་དབང་གིས་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་གཏོགས་སྒྲོམས་འཇུག་དབང་གིས་མི་སྒྲིལ་། དེ་དག་
 གི་རྟེན་མི་སྒྲིང་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་རྟོན་བརྒྱུ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
 བྱིར་རྟེ། །

གསུམ་པ་མཐུག་བརྒྱུ་བ་ལ། བར་བྱིན་ལྷ་མ་གསུམ་ཐུན་མོང་ཏུ་མཐུག་བརྒྱུ་
 བ་དང་། བྱེ་བྲག་འདྲིའི་མཐུག་བརྒྱུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་སྐབས་ཆོས་
 གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེར། །བདེ་བར་གསེགས་པས་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟུགས། །
 བཅོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། །སངས་རྒྱལ་གསུགས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་སྒྲུ་ཡི་རྒྱ། །ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། རྒྱུར་པ་རྣམས་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་
 ཀྱི་རྟེན་ནི་བྱང་ཆུབ་མེས་སྐུ་ཡོན་མོང་གི། རོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མེས་ས་
 དཔལ་བྱིམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུགས་གཉིས་ལས། རྒྱུན་པ་སྐབས་

ཏེ། རྒྱལ་བྱིམ་སྐུ་དང་། བཅོད་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེར་ཏེ་གཙོ་
 ཆེ་བར་བདེ་བར་གསེགས་པས་བྱང་ཆུབ་མེས་སྐུ་དཔལ་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟུགས་
 ཏེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་རྒྱུ་པ་པའི་བྱིར་རྟེ། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 བས་བཅོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཆོགས་ཀྱང་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ལ།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུགས་ཀྱི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་མཆོན་དང་དཔེ་བྱུང་གིས་རབ་
 ཏུ་མཆོས་པའི་རྒྱུ་ཡི་རྒྱ་ཡང་དེ་དག་གོ། བཅོན་འབྲུམ་དང་བསམ་གཏན་དང་
 བེས་རབ་ཆོས་གསུམ་འདི་དག་པལ་མོ་ཆེར་ཏེ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་
 ཡིན་ཏེ་ཅིག་ཞོས་དག་ལ་གཅིག་མི་མིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བདེ་བར་གསེགས་
 པས་རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་བརྟུགས། ཡི་མེས་ཞེས་བྱའི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད།
 སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྒྲུ་ཡི་རྒྱ། ཞེས་བྲགས་ལ་འདོན་པར་བྱས་ནས་
 རྒྱུར་རྟེ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བྱིམ་ཉི་མ་ལ་གནས་འདྲེ་བྱེད་འདི། །རང་རྒྱུད་ཐུན་པ་དང་
 པོར་བསམ་བྱས་ནས། །འཕྲོ་བའི་ཐུན་པ་མེལ་བར་འདོད་པ་ཡིན། །ས་འདི་
 རྣེ་བར་བྱུར་ཀྱང་ཁོ་མི་འབྲུར། །ཞེས་པ་ལྟེ། རྒྱལ་བའི་སྐུ་པོ་ཉི་མའི་དབྱིལ་
 འཁོར་རྒྱ་ཏུ་ལ་གནས་པའི་ས་གསུམ་པ་འདྲེ་བྱེད་པ་འདི་ནི་རང་རྒྱུད་ཏུ་གཏོགས་
 པའི་རྒྱུ་ཡོངས་ཀྱི་ཐུན་པ་ཡི་མེས་རྒྱུ་པའི་གསུམ་སྒྱུར་པ་རྣམས་དང་པོར་
 གཉེན་པོ་རང་ཉིད་རྒྱུ་ཡོངས་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསམ་
 བར་བྱས་ནས། བྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གསུང་གི་འདྲ་ཐེར་འབྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་
 འཕྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ས་གསུམ་པ་རྒྱུ་པའི་གསུམ་སྒྱུར་པའི་ཐུན་
 པ་མེལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་མེས་སྐུ་དཔལ་དེ་ནི་ས་གསུམ་པའི་
 སྐབས་འདིར་ཉི་མས་ཐུན་པ་མེལ་བ་ལྟར་གཞན་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོངས་པའི་གཉེན་
 པོ་ཡིན་ཏུ་རྣེ་བར་བྱུར་ཀྱང་གཞན་སྒྲོན་དང་ཐུན་པའི་གང་ཐག་ལ་ཁོང་ཁོ་བར་

མི་འགྲུང་ཏེ། བཙུང་པ་ལ་ཆེས་ལྷག་པར་གོམས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟིང་རྟེན་རྒྱུད་
 རྒྱུ་མ་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་
 པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་བཤད་པའོ། །
 བཞི་པ་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ས་འདིར་བཙོན་འབྲུམ་
 ལྷག་པ། སའི་དེས་ཆོག །སྤང་པའི་བྱུང་པར་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བཙོན་འབྲུམ་རྟེན་འཁོར་ཞིང་། །བཙོན་ནམས་སྒྲོ་རྒྱས་
 ཆོག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ། །བཙོན་འབྲུམ་གང་ཏུ་འབར་བར་སྤྱར་པ་ཡི། །ས་
 དེ་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲིན་པ་ལ་སྐོས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་བཙོན་འབྲུམ་གྱི་རྟེན་སྒྲོ་ཞོག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བཙོན་འབྲུམ་གྱི་ར་
 བོ་དག་པ་ལ་སྒྲོ་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་མི་ལྷན་པ་ལ་སྒྲིན་སྐོས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 ཡོན་ཏན་མི་འབྱུང་ལ། བཙོན་འབྲུམ་དང་ལྷན་པ་ལ་འོ་སྒྲིན་སྐོས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་མཐོབ་པ་རྣམས་ཐོབ་པར་འབྱུང་ཞིང་། ཐོབ་པ་རྣམས་མི་ཉམས་པར་
 བོང་ནས་བོང་ཏུ་འཕེལ་བ་དང་ཡངས་པར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །དེའི་ཕྱིར་
 བཙོན་ནམས་ཀྱི་ཆོག་པ་དང་། རྒྲོ་རྒྱས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་འོ་ནམ་པ་གཉིས་
 ཀྱི་རྒྱུའང་བཙོན་འབྲུམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱར་བྱུར་
 པའི་བཙོན་འབྲུམ་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒོ་ནས་ས་གང་ཏུ་འབར་
 ཞིང་ལྷག་པར་སྤྱར་པ་ཡིས་དེ་ནི་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། དེར་ནི་བདེ་གསེགས་སྐྱུ་ལ་རྒྱལ་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སྐྱེས་ལྷག་
 བསྐྱེས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི། རྒྱང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་བས་ལྷག་འབྱུང་ཞིང་། །ཞེས་
 པས་བསྟན་ཏེ། ས་བཞི་པ་དེར་ནི་བདེ་གསེགས་སྐྱུ་ལ་རྒྱལ་པ་ཡི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུ་ལ་ལྷ་ཆ་བཟུང་ས་གསུམ་པ་མན་ཆད་ལས་ལྷག་པར་
 བསྐྱེས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤར་བཤད་པའི་རྒྱང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་ལྷ་བྱུ་བས་ལྷག་

པའི་ཉམས་རྒྱང་འབྱུང་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་འབྱུང་བས་ན།
 ས་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱང་བ་འདི་དག་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་ལས་རྟེན་ཐོབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱི་མཉམ་པར་བཞག་
 པ་ལ་ནི་རྒྱང་བ་མི་མངའ་བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་གྲང་གང་ཞེ་
 བ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤྱར་བ་བཞི་དང་། རྒྱ་
 འབྲུལ་གྱི་རྒྱང་བ་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྷ་དང་། རྟོགས་ལྷ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ཡན་ལག་བཟུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བཟུང་རྣམས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། བདག་ཏུ་རྟེན་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་པ་རྟེ། ས་འདི་
 ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྟོགས་བསྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་བདག་ཏུ་རྟེ་
 བ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བ་བདག་གིར་རྟེ་བ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འབྱུང་རྟེ། འདི་ཡང་བག་ཆགས་
 སྤངས་པ་ལ་བྱ་ཡི་འོ་མོ་མཐོང་ལམ་ནས་སྤང་ཟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་ལ་
 འཇུག་པ་ལས། འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་བཞི་པ་བཤད་པའོ། །
 རྒྱ་པ་སྤྱང་དཀའ་བ་བཤད་པ་ལ། རྒྱང་གཞི་སའི་དེས་ཆོག་དང་། རྒྱང་ཆོས་སའི་
 ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱང་དཀའི་སར་གནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 དེ། །བཟུང་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་ཐམ་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྟེ། རྒྱང་དཀའི་
 སར་གནས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། འཛིག་ཉེན་
 ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་རྩེའི་ཕྱི་བཟུང་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་གྱང་
 ཐམ་པར་བྱ་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་བཟུང་གྱི་བཀའ་
 ཉན་ལ་སྐོས་རྣམས་ཀྱིས་རྟེ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ས་འདིའི་མིང་རྒྱང་དཀའ་
 བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ས་རྒྱ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱི་རྩ་བཟུང་དང་འཁོར་གྱི་སྐོག་

ལྷ་པ་མོག་པ་ལྱི་མ་རྒྱུ་ར་པ་མ་དཀའ་བའམ་རྒྱུ་ར་དཀའ་བ་དང་། ཡང་ན་ནང་
ཤི་ཉེན་མོང་པ་ར་པ་རྒྱུ་ར་དཀའ་བ་དེ་ལས་རྒྱལ་པ་མ་ན་ས་ལྷ་པ་ལ་རྒྱུ་ར་དཀའ་
བ་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་སྒྲིབ་པ་དང་བདེན་རང་བཞིན། ཞིབ་མ་
རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ། ཅིས་པ་སྟེ། ས་དེར་པར་བྱིན་བཅའི་
ནང་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རྣམས་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ལྷག་པར་འབྱུང་ཞིང་། སྒྲིབ་པ་དང་
སྟེ་འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །ས་འདིར་གནས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་
པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྩོམ་མ་རང་བཞིན་རི་རྩེ་བ་ཞིབ་མོ་སྟེ་རྟོག་གཤམ་འདས་
པ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ནས་རྟོགས་པ་ལའང་ས་འོག་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །བདེན་པ་བཞི་གང་ཞིན། ལྷག་པསྒྲུལ་དང་། ཀྱུག་འབྱུང་
དང་། འཕྱོག་པ་དང་། ལས་ཀྱི་བདེན་པའོ། དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་
བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞིན། བརྟན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། དེ་མཐོང་
ན་རྣམས་པར་དག་པའི་རྒྱར་འབྱུང་པའི་དོན་ནི་བདེན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་
བདེན་པ་བཞིའི་མཆོན་ཉིད་འདི་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བརྟན་
པའི་དོན་རི་རྩེ་བ་བཞིན་ཡུལ་བདེན་བཞི་རང་རང་གི་རྩོམ་ནས་མི་མཐུན་པ་
མེད་པས་ན་ཡུལ་གྱི་རྩོམ་ནས་བདེན་པ་དང་། བདེན་པ་བཞིའི་མཆོན་ཉིད་རི་
རྩེ་བ་བརྟན་པ་དེ་རྣམས་ཤེས་ན་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་དེ་ཡང་མ་ནོར་བ་ཡིན་པས་ན་ཡུལ་
ཅན་གྱི་རྩོམ་ནས་བདེན་པའོ། །དེ་ཡང་བདེན་བཞི་རང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
རི་རྩེ་བ་གནས་པ་དེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་མཁྱེན་པས་ན་འཕགས་པའི་
བདེན་པར་བཞག་ལ། སྒྲིབ་རྣམས་ལ་ལྷག་པསྒྲུལ་ཀྱུག་འབྱུང་སྟོགས་རང་
ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་རི་རྩེ་བ་པ་མི་ཤེས་པས་བྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་འཛིན་
པས་ན་དེ་དག་གི་བདེན་པར་མ་བཞག་གོ། གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་

བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྒྱུ་རྒྱུ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཁོ་ནར་
 བརྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅི་འི་ཕྱིར་བདེན་པ་བཞིར་རྒྱུ་པར་བཞག་ཅེ་ན། དེ་
 རྒྱུ་ཡིན་མེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བ་མེ་རེ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་
 ཡུལ་གྱི་ནམ་བུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བརྟན་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་དག་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ།
 རི་རྒྱུ་འདུ་ཞེ་ན། རྟུག་བསྐལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་
 རྒྱུ་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ལ། འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་
 ར་པ་ཡིན་དོ། ཅི་འི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཀུན་རྒྱུ་པ་ཏུ་མཛད་ཅེ་ན། འདུས་
 བྱས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་དོ། ཡུལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་ལ་
 ཡུལ་ཅན་འདུས་བྱས་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མི་མཐུན་པར་འཇུར་
 བས་སྒྲིལ་ན། ཡུལ་རྒྱས་པའི་མཐའ་དང་བཤམ་པའ་ཡུལ་ཅན་ཡི་ཤེས་ཀྱང་མཐའ་
 བཤམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྟེན་པ་ལ་མཐུན་པའི་མ་སྟན་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འདུས་
 མ་བྱས་སུ་མཚུངས་པ་ནི་མཐུན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། དེ་ལྟ་
 མ་ལ་འདུག་པ་ལས། སྤྱད་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་རྒྱུ་པ་མེས་པ་དཔེ་མེས་ས་
 བསྟེན་པ་རྒྱུ་པ་བཟད་པ་དོ། །

གཉིས་པ། གཏུག་པ་མངོན་ཏུ་ཐུང་པ་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་གཤེད་པོ་མཛོད་པ་
བརྟན་པ་དང་། ཡུལ་སྤོང་ཉིད་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་དང་། གཤེད་ཅན་ཏན་བརྟེན་
པས་མཐུག་བརྟུབ་ཉི་གསུམ་པས། དང་པོ་ནི། མངོན་ཏུ་སྤྱོད་པར་མཛུགས་
གཞག་མེས་པ་གནས་ཏེ། རྒྱུགས་པའི་མངས་མཐུན་ཆོས་ལ་མངོན་ཏུ་གསུམ་གྱིང་།
རྒྱུན་ཉིད་འདི་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ། ཁེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་སྐོབ་
པར་འཐུར། ཁེས་པས་བརྟན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་མ་ཐུང་པར་བསམ་གཏན་
སྤྱི་པ་རྒྱུ་ཉིད་པ་ཡོང་མ་སྤྱད་པ་སྐོབ་པས། གཏུག་པ་མངོན་ཏུ་སྤྱོད་པ་

པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མེས་པ་ལྟུག་པའི་མེས་པ་གནས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 པར་འབྲུང་བ་རྣམ་ཏེ་འབྲུང་བ་ལྟུག་གི་ཆོས་ཉིད་ཐུག་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལོ། མེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 རྟེན་ལྟུག་ཀྱི་ཕྱིན་པ་གནས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་འགྲོགས་པ་ཐོབ་
 པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ལྟུག་ཀྱི་ཕྱིན་པ་ལོ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་པར་ཞེན་པའི་རྣམས་
 པ་ལོ་མ་རིག་པའི་ཆ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་
 ལྟུག་ཀྱི་ཕྱིན་པ་མེད་པར་རྟོན་པ་ལ་སྐྱེས་པ་མ་ལུས་པ་མེད་པར་ལྟུག་པའི་
 ཕྱིར་རྟེན། སེམས་བརྟེན་པ་དང་པོ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་ན་ཡང་རྣམས་པ་ཉིད་པར་
 ཞི་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་འགྲོགས་པ་མེད་ཅེ་ན། དེས་པོ་ལ་མཐོང་
 པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་རྟེན་པ་ཉིད་ལྟུག་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་མཉམ་བཞག་
 ཏུ་རྣམས་པ་ཉིད་པར་ཞི་བ་ཡོད་ཀྱང་། རྟེན་ཐོབ་ཏུ་དངོས་པོ་དང་རྟེན་པ་ཉིད་
 པ་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ལྟུག་པའི་ཕྱིར་འགྲོགས་པ་ཐོབ་པ་མེད་ལ། མ་ཟུག་པ་
 པ་ལོ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་པའི་མེས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམས་རྟེན་པའི་གནས་
 སྐབས་ན་ཡང་དེས་པོ་ལ་མཐོང་བ་པར་ཞེན་པ་དང་། རྟེན་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་
 པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་རྣམས་པར་བསལ་བས་འགྲོགས་པ་ཐོབ་ཅེས་
 བརྗོད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་མ་འདི་ལ་མཐོང་བ་ཏུ་ལྟུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་ན། རྣམས་པའི་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་པ་ལྟུག་པའི་འཛིགས་པ་བཞི་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་
 རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མཐོང་བ་ཏུ་རྣམས་པའི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་བྱང་གི་
 བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱན་རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཅོམ་མམ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་
 པ་གཟུགས་པ་རྟེན་དང་འབྲུང་བ་རྣམས་པར་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཏེ་འབྲུང་བ་ཏུ་
 འབྲུག་པའི་དེ་ལོན་ཉིད་འོང་བ་ཏུ་ཆུང་དེ་མཐོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ས་ལྟུག་པར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམས་པའི་རྣམས་པའི་གསུམ་གྱིས་མ་འདི་

ལ་མཐོང་བ་ཏུ་ལྟུག་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ལས་ལྟུག་པའི་མེས་རབ་
 རྟེན་མེད་པ་ལ་གནས་པས་འགྲོགས་པ་ཡང་ཐོབ་པར་འབྲུང་བ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་དེ་
 དང་མེད་ན་མི་འབྲུང་གི་འབྲེལ་བའི་དབང་ལས་སོ།
 གཉིས་པ་ལ། རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་། ཆེ་བ་དེ་ལྟན་གྱི་རྟེན་ཉིད་
 དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟེན་པའི་ཆོག་ཀྱན་བདེ་ལྟག་
 ཏུ། མིག་ལྟན་རྟེན་པུ་གཅིག་གིས་འདྲོད་པ་ཡི། དུལ་ཏུ་འཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་
 འདིར་ཡང་ལྟོས། མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྒྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བར་འཁྲིད། ཅིས་གསུངས་
 ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོག་ཀྱན་རྣམས་མེས་རབ་
 པ་རྣམས་ལས་མེས་རབ་ལོ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཏུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏུ་བཤད་
 པ་ནི། རྟེན་པ་དེ་ལྟུག་པའི་ཡོན་ཏན་པའི་ཡོད་པའི་ཆོག་ཀྱན་ནི་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་
 དང་རྣམ་ལག་སྐྱེས་དང་ལྟན་པར་ལྟུག་ཀྱང་མཐོང་བ་པར་འདྲོད་པའི་གནས་
 ཏུ་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཐོན་པའི་ཕྱིན་པ་ལ། དེ་ཀྱན་ཀྱང་གཡང་ས་ལ་སྐྱེས་པ་སྒྲངས་
 ཏེ་བདེ་ལྟག་ཏུ་མིག་དང་ལྟན་པའི་རྟེན་པུ་གཅིག་གིས་འདྲོད་པ་ཡི་དུལ་ཏུ་ཁྲིད་
 པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཐེག་པ་ཆེན་པའི་ལམ་བརྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་
 གནས་ལྟགས་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམས་པའི་མེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་པའི་རྣམས་
 ཀྱང་བ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྒྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བ་བདེ་བར་གསེགས་པའི་
 ས་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་འཁྲིད་ཅིང་འཛིག་པར་འབྲུང་ཏེ། ཡང་དག་
 པའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་ཡང་དག་པའི་ལམ་
 མ་ཡིན་པ་དངོས་པོ་ལ་མཐོང་བ་པར་ཞེན་པ་སྒྲངས་ཏུ་མ་ལོན་པའི་མེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་ཡོན་པའི་ཕྱིར་རྟེན།
 གཉིས་པ་ལ་རྟེན་པ་བཤད་པའི་རྒྱལ་དང་། གང་ལ་བཤད་པའི་རྣམས་པའི་རྣམས་པའི་གང་།

བཤད་པའི་ཚེས་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤོད་ཏུ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་
 བྱང་མེས་པའི། ཤེས་རབ་གནས་པས་འཛིན་པ་མོང་པར་འབྱུང་། ཞེས་སྒྲུ་མ་
 བ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་མོ་ན་ཉིད་ནི་གང་། སྤྲུག་པའི་བྱང་
 མེས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་བའི་རྩལ་རྩི་རྩུབ་ཞེས། དེའི་རང་གི་རོ་མོ་མ་རིག་
 པའི་ཡིང་མོག་གིས་སྒོ་མིག་གཡོག་པ་བདག་ཅག་གི་ཡུལ་ཏུ་མི་འཁྱེད། སྤྲུག་
 པ་སོགས་ས་ཤོད་མ་ལ་གནས་པའི་ཡུལ་ཏུ་ནི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མོ་མ་
 ཅག་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཀྱི། དྲི་མ་མེད་པའི་སྒོ་མང་འབྲེལ་བྱང་རྒྱལ་མེས་ས་
 དཔལ་དང་སངས་རྒྱལ་བཅོས་ལྷན་འདས་དེ་དག་ཉིད་ལ་དྲི་བར་བྱའོ། ཞེས་
 རང་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་འཆད་པ་དང་ཚུམ་པ་མོ་རྒྱལ་ས་
 ལ་དགོངས་ཏེ་ཡུང་རིགས་དང་སྒྲུ་མའི་མན་རག་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་རྩེ་བས་
 ཀྱིས་ཚུམ་མི་རྩལ་པར་རྟེན་པ་དང་དེ་དག་གི་རྒྱལ་བཅག་པའི་ཆེད་དང་།
 མོང་གིས་ཁོངས་པ་བརྒྱུད་བ་ཉིད་ཏུ་རིག་སྟེ། མོང་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཅི་ཡང་
 འཆར་ཏུ་ཏུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་ཐབས་མོང་ཏུ་རྒྱུད་པའི་ལྷན་ལྷན་སེམས་ཀྱིས་
 པའི་བ་ལས་འོ་མ་བཞེས་པའི་མཐོང་སྒྲོལ་དང་ལག་རྩལ་ལས་དེས་རྩལ་པའི་
 རྩུབ་རྩི། གལ་ཏེ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ས་བརྩུ་བ་
 ལ་སོགས་པ་མདོ་ཤེས་དག་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་རྒྱུད་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 མེས་དཔལ་སྤུར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བྱང་གི་དེ་ཉིད་མཐོང་རྩལ་མ་གསུང་
 དམ། དེའི་ཕྱིར་ན་ཡུང་གི་རྩལ་ལྷན་འབྱུང་ནས་བཤད་པར་རིགས་སོ་ཞེས། ཡུང་
 གི་དགོངས་པའང་དེས་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་ན་བདག་ཅག་འདྲ་བས་ཡུང་
 ལས་ཡུང་དེ་མོ་ན་ཉིད་བརྟེན་པར་མི་རྩལ་སྟེ། འོ་ན་དེ་མོ་ན་ཉིད་རྟེན་པའི་བརྟེན་
 བཅོས་བཅུས་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས། གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་
 དཔལ་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་སྤོང་ཏུ་བརྒྱུད་ཀྱི། ཆོད་མར་ཡུར་པའི་ཕྱིས་ཀྱིས་བྱས་

གིང་ཡུང་གི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟེན་པའི་བྱང་པར་གཉིས་དང་
 ལྷན་པའི་བརྟེན་བཅོས་མཐོང་བ་ལས་ཡུང་གི་དགོངས་པ་དེས་པས། ས་
 ཏུག་པའི་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་དེ་ཡིས་ཆེས་ཐབས་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བའི་རྩལ་ཀྱི་དེ་མོ་ན་ཉིད་རྩི་རྩུབ་རྩུགས་པའི་རྩལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཡུང་ལས་གསུངས་པ། འཕགས་པ་སྤྲུལ་བྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོན་
 བས་དབུ་མའི་བརྟེན་བཅོས་ལས་སྤྲུལ་ཏུ་ན་ལ་གདམས་པའི་ཡུང་ལ་སོགས་པ་
 དང་། གཞན་ཡང་བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་
 པས་གསལ་བར་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་རྩུབ་འཕགས་པ་སྤྲུལ་བྱིས་གཞིར་
 ཡུགས་ཆ་བ་ཤེས་རབ་ལས་བརྟེན་པའི་འཁོར་འདས་རྣམ་བཤགས་ཀྱིས་བརྟེན་
 པའི་རྩལ་ཀྱང་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲིམ་བུལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྩི་རྩུབ་གནས་པའི་
 ཡུགས་བཞིན། རྩི་འདོགས་དང་བུལ་བར་དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་བདག་གིས་བརྒྱུད་
 པར་བྱའོ། འཕགས་པ་སྤྲུལ་བྱིས་ཡུང་གི་དགོངས་པ་དེས་པ་རྩི་རྩུབ་ཤེས་
 བེན། ཡུང་ལས་ཤེས་ཏེ། འཆམ་དཔལ་ཆ་རྒྱུད་ལས། བདེ་གཤེགས་ལྷན་ལས་
 འདས་བྱུང་ནས། ཁོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་ནས་ནི། བརྟེན་པ་འདི་ལ་མན་དགའ་
 པའི། དག་སྤོང་སྤྲུལ་ཆེས་བྱ་འབྱུང་། ཞེས་པ་དང་། ལང་གར་གཤེགས་
 པ་ལས། རྩི་རྩུགས་ལེ་ཏའི་ཡུལ་ཏུ་ནི། དག་སྤོང་དཔལ་ལྷན་ཆེར་ཐགས་
 པ། དེ་ཡིང་སྤྲུལ་ཆེས་འཁོར་པ་སྟེ། ཡོད་དང་མེད་པའི་རྩུགས་འཛིག་པ། །
 ར་ཡི་མེག་པ་འཛིག་རྟེན་ཏུ། སྤྲུལ་ཤེགས་པ་རབ་བརྟེན་ནས། རབ་ཏུ་དགའ་
 པའི་ས་བརྒྱལ་པའོ། བདེ་བ་ཅན་ཏུ་དེ་འཁྱེད། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྤྲུལ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་ལས་ཡུང་། ཀྱན་དགའ་པོ་ལོ་སྤྲུལ་གཞིན་ཏུ་
 མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ར་ལྷ་རན་
 ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་སྤྲུལ་ཆེས་པའི་དག་སྤོང་ཏུ་བྱུང་ནས།

དཔེ་བཅུ་པ་རྒྱུ་པར་སྟོན་ཏེ། མཐར་ཁྱིམ་རབ་ཏུ་དང་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་
 པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
 པར་རྒྱུགས་པའི་ཐངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་རྟོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཡུང་འདི་དག་ལས་ཤེས་སོ།
 གཉིས་པ་ལ། གང་ལ་བཤད་པའི་སྟོང་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་
 ཏན་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་ཉན་པར་བསྐྱལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མ་སྟེ་མའི་
 ཉིད་ནའང་སྟོང་ཉིད་ཐོས། ཁང་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་འབྱུང་། དགའ་
 བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་གང་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱེ་ལྡང་འབྱུར་གང་ཡིན་
 བ། དེ་ལ་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ས་ཐོན་ཡོད། དེ་ཉིད་བཟུན་པའི་སྟོང་ནི་
 དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་བཟུན་པར་བྱ། ཞེས་པས་བཟུན་ཏེ།
 རྒྱུར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཡུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱིན་གཤིན་པོས་ཐོས་སྐྱེ་བའི་བྱུ་བ་
 མཐའ་ཁས་ལེན་པ་ལ། ཐལ་འབྱུར་གྱི་རིགས་པས་ལོག་རྟོག་བཅོམ་པའི་སྟོན་ནས་
 བཟུན་པར་བྱ་བ་དང་། ལས་དང་པོ་པའི་སྟོང་རིམ་གྱིས་སྐྱུངས་ནས་བཟུན་པར་
 བྱ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སང་པ་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་བཟུན་པར་བྱ་བ་
 རྣམས་སོ། འོན་འདིར་འབྲེལ་བ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་
 དག་པ་རིམ་བཞིན་ཏུ་སྟོན་པའི་འབྲས་ཏུ་ཅན་གྱི་བཟུན་བཅོམ་དེ་ཡང་ལྡར་
 གོམས་པས་རྒྱུད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་ཐོན་བཞག་པ་རྣམས་ཐོན་ལ་བཟུན་པར་
 བྱའི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་གྱིས་ཐོན་མེད་པ་ལ་བཟུན་ན་སྟོང་
 པ་ཉིད་སྐྱངས་ནས་རན་འཁྱར་འཁྱོ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་གྱི་དོན་ནི་མེད་པ་ཡིན་
 བ་ཞེས་ཁྱིམ་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ་སྟོན་གཉིས་བཟུན་པ་དང་། གཞུང་ཆ་བ་
 ལས་ཀྱང་རིགས་སང་པ་ཐོན་སྟོང་ཏུ་བཟུན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདིར་ནི་
 གཙུ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ། ཡུལ་སྐྱེ་མ་གཉིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་གྱི་

དང་བྱུང་པར་གཞུང་འདིར་ཡང་བྱིན་གཤིན་པོས་སྐྱེ་བ་རྣམས་ལ་བདག་ལས་
 མ་ཡིན་མཁས་སུ་མོང་དང་ཐལ་འབྱུར་སུ་མོང་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལ་གྲགས་
 པའི་རྟེན་དཔག་མཁས་གྱི་རིགས་པས་དངོས་སུ་གསུམ་ཏུ་མ་ནས་སྟོང་ཉིད་བཟུན་
 པ་ནི་གཞུང་དོན་གྱི་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། རྟེན་པ་ཐོས་གཏུལ་བྱ་དེ་སྟོང་ཉིད་
 ལ་ལྟག་པར་ཐོས་པའི་བྱུང་པར་དང་ལྟན་མི་ལྟན་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་ཉན་པ་
 ཐོ་རྣམས་ལ་སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བུ་བཤད་པར་བྱའོ། དེ་ལྟ་མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་ནང་
 གི་བྱུང་པར་དེ་ངེས་དཀའ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གྱི་རྟོ་ལ་གྱི་མཆོན་མ་རྣམས་གྱིས་ངེས་
 ལུགས་ཏེ། མ་སྟེ་མའི་ཏུས་ཉིད་ནའང་གཞན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་སྟོང་མ་ཐོས་
 པ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་ཐོས་པའི་སྟོང་མ་གྱིས་ནང་ཏུ་ཡིད་གྱི་དགའ་
 བ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་འབྱུང་ལ། རང་ཉིད་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དགའ་
 བ་དང་། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྟེ་ལས་བྱུང་བའི་མཆི་
 མས་མིག་གང་ཞིང་བཟུན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དང་པའི་སྟོང་མ་གྱིས་ལུས་
 ཀྱི་ཏུ་སྐྱེ་ལྡང་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་གང་ཐག་དེ་ལ་རྒྱུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་རྒྱ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་ཐོན་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཐོན་ཉིད་ཉེ་བར་
 བཟུན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཐག་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་ཐག་དེ་ལ་འོག་ནས་
 འཆད་པར་འབྱུར་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཟུན་
 པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བཟུན་པས་འབྲས་བཅས་སུ་འབྱུར་བས་སོ།
 གཉིས་པ་ལ། ཀུན་རྒྱལ་ཐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་ལེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དེ་ལི་རྟེན་འཁྱའི་ཡོན་
 ཏན་འབྱུང་། རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱངས་ནས་གནས་པར་འབྱུར། རྒྱིན་པ་
 གཏོང་ཞིང་སྟོང་རྟེན་ཐེ་བཟེན་པར་བྱེད། །བཟོད་པ་སྟོན་ཞིང་དགེ་བ་བྱང་ཚུབ་
 ཏུ། །འཁོར་བ་སྐྱེ་ལྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོན་ཅིང་། །བྱང་ཚུབ་ཁེམས་དཔའ་རྣམས་

ལ་ལྟུག་པར་བྱེད། ཁེས་གསུངས་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཉན་པ་པོ་དེ་ལ་སྤྱོད་ཉིད་རྒྱལ་
 བཞིན་བཅུག་པ་དེ་ལི་རྩེས་ལྟ་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟར་འབྱུང་གྱི། དེ་འདྲ་
 བྱང་རྒྱུ་བཅུ་ལྟུག་པ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྤྱོད་པ་འདི་ཤེས་ནས། ལས་དང་
 འབྲས་ཀྱི་ཉན་པ་གང་། རོ་མཆོར་པས་བྱུང་འདི་རོ་མཆོར། རྒྱུད་བྱུང་པས་
 བྱུང་འདི་རྒྱུད་བྱུང་། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་མོག་པར་
 ཤེས་ན་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ་ཉན་འབྱུང་ཀྱང་འཆར་རྒྱུ་ལ་ཡིད་ཆེས་མི་སྤྲུག་པ་སྤྱི་
 བར་འབྱུར་གྱི། དེ་མིན་ཆོས་ཀྱི་བདེན་ལྟ་བུ་ལོན་ནས་སྤྱོད་པ་ཅེས་ཀྱིས་སྤྱོད་
 པའི་གོ་ཆོད་པ་དང་། མི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟུག་ཀྱང་ལས་པ་དེས་ཉན་འབྱུང་གི་
 གོ་ཆོད་པར་བྱས་ཏེ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཆོག་གས་ཅེས་ལ་མ་ཐར་ལྟུག་གི་དེ་མོན་ཉིད་
 ཀྱི་རེ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་དང་ཉན་འབྱུང་རོ་ཙོག་ཅིག་ཀྱང་གདོད་ནས་
 དཔྱེར་མེད་ཆེན་པོར་ཤེས་ནས་སྤྱོད་ཉིད་ལ་རི་ཅམ་གོ་བ་སྤྱོད་པ་དེ་ཅམ་ཀྱང་
 ལས་འབྲས་ལ་དེས་པ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་ཀྱིས་གཉིས་གཅིག་སྤྱོད་པས་གཉིས་ཤིག་
 ཏེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཕྱི་ལྟ་བུ་ཉན་པ་ལ་འཇོག་པ་ཆེད་ཀྱིས་ཉིད་པ་དང་འདྲ་བར་
 སེམས་ཤིང་། གལ་ཏེ་བདག་རྒྱུ་ལ་ཁྱེས་དང་འཆལ་ན་དེའི་ཕྱིན་ཕྱིས་རན་འཁྱར་
 རྒྱུར་ན་སྤྱོད་ཉིད་ཕྱི་ལྟ་བུ་ཉན་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆད་པར་འབྱུར་རོ་སྟུམ་ཀྱང་། དེར་དོགས་
 བས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་ཁྱེས་ལྟར་ཡང་དག་པར་ཁྱུངས་ནས་ཁྱུངས་པ་དེ་མི་ཉམས་ཤིང་
 གང་འཕེལ་ཀྱང་འཁྱོད་པའི་ཐབས་དྲན་ཤེས་ལ་གནས་པར་འབྱུར་པ་དང་། རྒྱུ་
 ཁྱེས་ས་དག་པས་པ་དེ་འཁྱོར་སྤྱོད་ཀྱང་དཔུལ་པོར་བྱུར་ན་འཆོ་བས་ལྟར་ཉི་
 སྤྱོད་པ་ཉིད་ཉན་པ་རྒྱུ་ཆད་ཀྱང་འོང་སྟུམ་ནས་ཡར་དགོན་མཆོག་གི་ཞིང་དང་
 མར་དན་སྤྱོད་ལ་སྤྱིན་པ་གཏོང་པར་འབྱུར་ཞིང་། ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཆེ་དང་ལལ་པས་
 སངས་རྒྱུས་མི་ཐོབ་པར་ཤེས་ཏེ་སེམས་ཅན་སྟུམ་མི་གཏོང་པའི་སྤྱོད་ཆེ་རང་
 རྒྱུད་ལ་བཅུན་པར་བྱེད་དོ། ཁོ་པས་རན་འཁྱོར་སྤྱོད་པ་དང་འདོག་པ་ན་པ་ཐོབ་

པར་བྱེད་པས་དེའི་རྒྱུ་ལྟུག་ལྟར་ཉིད་ཉན་པའི་ཁྲ་མ་མི་མ་ཉེས་པར་འབྱུར་
 པ་མཆོང་ནས་བཟོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལི་དག་པ་ཅི་ཡོད་བྱང་རྒྱུ་
 ཀྱིས་བསྟོན་ན་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་མི་འཕེལ་བས་འཁྱོད་པ་སྤྱོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་ཀྱང་ཡོད་པས་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ཡིན་
 བྱང་ཉན་རང་དག་དང་སྤྱོད་ལྟུག་པོའི་བཤེས་གཉེན་ཕྱིས་ཉིན་འབྱུང་ཐབ་
 མའི་ཆོས་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཉན་པར་མི་ལུས་སྤྱོད་ཀྱིས་ལས་པ་ནས་བྱང་རྒྱུ་བཅུ་ལྟུག་
 དཔའ་རྒྱུས་ལ་ལྟུག་ཤིང་བཅུན་པར་བྱེད་དོ། །
 གཉིས་པ་ནི། ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱུ་ལ་མ་ཐར་པས་ནི། རིམ་གྱིས་རབ་ཀྱང་གལ་
 བའི་ས་ཐོབ་པས། དེ་དོན་གཉེར་པས་ལམ་འདི་མ་ཉན་པར་བྱིས། ཁེས་པས་
 བཅུན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྟན་པེར་པོར་བར་མེད་པར་དག་པའི་ཆོག་གས་བསམས་པར་
 བྱུར་ནས། ཐབ་པ་ནི་གང་ཐག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་རབ་བཞིན་
 སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་ཆེ་པ་ནི། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་པ་ཀྱན་རྒྱུ་བྱང་རྒྱུ་བཅུ་ལྟུག་
 ཀྱི་རབ་བཞིན་སྤྱོད་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུར་བ་རྒྱ་ཆེ་པ་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་བཅུ་ལྟུག་
 ཀྱི་རབ་བཞིན་བྱང་རྒྱུ་བཅུ་ལྟུག་དཔའི་ས་བཅུ་དང་། འཕམ་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་པ་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལྟུག་པོན་ཏན་དང་ཡིན་ལས་བཅས་པ་ནས་པས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབ་
 ཅིང་རྒྱ་ཆེ་པའི་གཞུང་ལྟུག་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ལ་མ་ལལ་པར་བདེན་པ་གཉིས་
 ལ་བཟང་རན་དང་གཅོ་ཆེ་རྒྱུར་ཀྱི་མི་བཅུ་ཞིང་སྤྱོད་པ་མེད་ཀྱི་པོའི་ས་ནས་བྱུང་
 བདེན་གཉིས་བྱང་འཕྱག་གི་དོན་ལ་མ་ཐར་ཤིང་ལམ་ཆོག་གས་གཉིས་འགལ་མེད་
 ཀྱང་ཉམས་ལྟུག་པའི་སྤྱོད་པས་ནི། རིམ་གྱིས་ཆོག་གས་རྒྱུར་བྱི་ལམ་བཟོད་ནས་རབ་
 ཀྱང་གལ་བའི་ས་ནི་ཉི་དཔྱིར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་ཐུང་ཀྱང་འཕྱག་པའི་ཡི་ཤེས་
 ཉིད་ཐོབ་པར་འབྱུར་བའི་ཉིན་འབྱུང་ཕྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། དེ་ལས་གཞན་ཀྱང་ཆོག་གས་
 རྒྱུར་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་བྱུང་གི་ཆ་ཅེས་བསྟོན་པས་མཐོང་ལམ་ན་བྱུང་འཕྱག་

གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་དང་གཏན་ཆེགས་མ་བརྒྱུད་ཀྱང་རྒྱུན་མེད་པས་ལྷན་
 འབྲེན་སྒྲུབ་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་དེ་ཡང་རི་ལྷོ་ཞེན། གངས་ཅན་པས་དངོས་
 སོ་དག་རྒྱུ་དུས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་མེད་ན་སྟེ་བ་མི་འཐད་པར་མཐོང་
 བས་རང་རང་གི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་ཏུ་མཛོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་
 ལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་ལྟར་པ་ལ་སྟེ་བ་ཞེས་པའི་ས་སྟངས་བྱ་ཞིང་གསལ་ཐིག་
 པ་སྒྲར་ཡང་སྟེ་བར་མི་འདོད་དེ་ཡོད་པ་སྟེ་བ་སྟེ་བ་དོན་མེད་ལྷན་མེད་ཏུ་འབྱུར་
 བར་འདོད་པས་སོ། །དེས་ན་སྟེ་བ་ཐིག་སྒྲར་མི་སྟེ་བས་སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་
 ལྷན་མེད་ཏུ་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཤངས་རྒྱས་པ་སྒྱུར་པ་གྱིས། རང་གི་རྒྱུའི་བདག་
 ཉིད་ཏུ་ཡོད་པའི་མཛོན་པར་མི་གསལ་བའི་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། ལྷན་སྟེ་བ་ལ་
 དོན་མེད་དང་ལྷན་མེད་ཏུ་ཐལ། རང་གི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱམ་སྐྱེས་
 ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་པར་ཐལ། སྟེ་བ་དོན་ཡོད་དང་ལྷན་པ་དང་
 བཅས་པ་གང་ཞིག་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ་བ་ན་ལྷན་མེད་དང་དོན་
 མེད་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགལ་བ་རྒྱུད་བའི་ཐལ་འབྱུར་ཡིན་ལ། གངས་ཅན་
 པས་འགལ་བ་ཅི་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་ཞེན། སྟེ་བ་ཡོད་པ་སྟེ་བ་སྟེ་བ་དོན་མེད་
 དང་ལྷན་མེད་ཏུ་འབྱུར་པ་ཡང་ཁས་སྒྲངས་གིང་། ལྷན་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་
 ཏུ་ཡོད་པ་སྒྲར་སྟེ་བར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དོ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ལ་
 བར་འགལ་བ་རྒྱུ་ཀྱང་མི་ལྷོག་ན་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་དང་གཏན་ཆེགས་པ་རྒྱུད་
 ཀྱང་མི་ལྷོག་པས་རྒྱུན་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་མི་ཆོད་དོ། ཞེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་
 ཆེགས་མི་དགོས་པར་བརྟན་པའོ། །གཞན་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་
 བཞོད་པ་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སྤྱད་པས་
 བྱ་བ་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུགས་གཞན་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མོགས་
 གྱིས་ཁས་ལེན་ཀྱང་བྲལ་གྱི་རྟེན་པ་རྣམས་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་

གཏན་འཇགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་གཏན་ཆེགས་རང་རྒྱུད་ཏུ་བཞོད་ན་ཁས་སྒྲངས་
 དང་བཅས་པར་འབྱུར་བས་སོ། །གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་
 ཉེས་པ་འདྲ་མེད་དེ། དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུན་ནི་གཞན་གངས་ཅན་པས་
 ཅི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱགས་དེ་མཛོན་པར་གསལ་
 ཐིག་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། ལྷན་ཐིག་སྒྲུབ་པའི་རྒྱགས་དང་། མཛོན་པར་མི་གསལ་
 བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་འགལ་རྒྱགས་སུ་འབྱུར་ཏེ། མཛོན་པར་མི་གསལ་བའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ན། སྟེ་བས་བྱུབ་ཅེས་སྒྲུབ་དེའི་ཉེས་པ་བསལ་དགོས་ཞེས་པའི་
 དོན་ནོ། རྒྱུན་དེ་གཉིས་མེད་དེ། གངས་ཅན་པས་མཛོན་པར་མི་གསལ་བའི་
 ཚུལ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ཡོད་པའི་རྒྱགས་ཀྱིས་བདག་ལས་སྟེ་བར་འདོད་པ་འདིར་
 འགྲོག་པས་ལྷན་ཐིག་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུན་མེད། ཡོད་ན་མི་སྟེ་བའི་བྱུབ་པ་དཔེ་མཛོན་
 གསལ་གྱི་བྱམ་པའི་ཉིད་ཏུ་གངས་ཅན་པ་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་པས་འགལ་རྒྱགས་
 སུ་ག་ལ་འབྱུར། དེས་ན་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པ་བསལ་ཐིག་པ་ཡིན་
 ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་པ་རང་ལ་རྒྱགས་གཞན་ཁས་སྒྲངས་མེད་
 པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ནི་མི་བཞོད་པས་དེའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་དཔེ་
 གཏན་མེད་ཀྱང་། གཞན་གྱགས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་དཔེ་དང་གཏན་ཆེགས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་མཛོན་གསལ་གྱི་བྱམ་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཏན་ཆེགས་དང་
 དཔེ་མ་བརྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་
 ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷོ་ཞེན། གངས་ཅན་པ་དག་མཐུན་
 བ་གནས་པའི་བྱམ་པ་མཛོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་མཛོན་པར་
 གསལ་བར་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་འདིར་དཔེ་ཉིད་ཏུ་ལྷན་པའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ལ། ལྷན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཅིང་མཛོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་

མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་ཤིག་པ་མ་ཡིན་པ་རུ་བྱས་པ་ནི་བཟུང་བ་རུ་བྱ་བ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱུང་པ་ལ་ཟུང་བ་པའི་ཕྱགས་ཀྱི་སྐྱོན་རྒྱུ་རྟོགས་པ་ལས། གཏན་མཛོགས་
འགལ་པའི་དོན་ཉིད་རྒྱུ་རྟོགས་པ་ག་ལ་ཡིད། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་རྗེས་སྤྲད་པ་ག་
པས་འགལ་བ་བརྒྱན་པ་ན་ཡང་ཁི་སྤྲད་སྤྲུམ་པའི་ཉེས་པ་བརྒྱན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་གཞན་གྱིས་སྤྲུམ་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱན་
འབྱེན་འདི་དག་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
སོ། །

ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཙོ་བོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་འཛོགས་ཉི། རྣམ་
གངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆལ་རུ་བརྟོན་ནས་འཆད་པའི་བྱུང་མཐའ་
ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་གངས་མ་ཡིན་
པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆལ་རུ་བརྟོན་ནས་འཆད་པའི་བྱུང་མཐའ་ལ་གནས་
པའི་གང་ཟག་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡན་ལག་གི་བྱུང་པར་
ལ། ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར། ཐ་སྙད་རྒྱུ་རྟོགས་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས་ཀྱི་བྱུང་པར། རང་བཞིན་མེད་སྤྱད་ཀྱི་གཏན་མཛོགས་ཐལ་
རང་རྒྱུ་འགོད་ཚུལ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་བྱུང་པར་སྤྱད་མི་སྤྱད་ཀྱི་བྱུང་
པར་བཅས་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཁས་
ལེན་མི་ལེན་ཀྱི་དབྱུང་པ་མེད། དེས་ན་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གཏན་མཛོགས་རྒྱུ་བཞེས་
ལ་ཁས་ལེན་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་དང་། དོན་དམ་
ཡུལ་རྒྱུ་བྱས་པའི་ཆོ་ཁས་ལེན་མེད་དེ། རང་གི་སྤྱན་མིན་ཁས་ལེན་གཏན་ཡུལ་
ཀྱི་རྟོག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏན་མཛོགས་ཁས་ལེན་
ཡོད་པ་ནི་རྗེས་སྤྲད་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་ཆོ་ཁས་ལེན་ཡོད་དེ། ཐ་
སྙད་རྒྱུ་རྟོགས་ཚུལ་མི་འགོག་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཐ་སྙད་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལྟར་རྒྱུ་ཁས་ལེན་པ་ཅེས་སོ། །དབུ་མ་
རང་རྒྱུད་པ་ནི་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་དང་གཏན་མཛོགས་གཏན་འབེབས་གཉིས་
ཀའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ན་ཁས་ལེན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་ཆོགས་རྒྱུ་ག་
གི་སྐྱོན་གཙོ་བོ་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གཞུགས་པ་ལ་སྐྱོན་པའི་ཆོག་ཁི་རྟོགས་རྟོག་པ་འདི་
ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་གཏན་མཛོགས་རྒྱུ་རྟོགས་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། མི་བཞེས་པ་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་པའོ། །གསུམ་
པ་རྒྱུ་ལ་གསུམ་རང་རྟོག་ནས་བྱུང་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་
དོན་འགོག་པར་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འབྱུར་ཅན་གྱིས་ཕྱིར་ཕྱོད་
ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བཟུང་བ་བྱོན་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཐལ་འབྱུར་པའོ། །
བཞི་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་གྱི་སྤྲུམ་པའི་དོན་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་
དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་བདེན་པའི་གཅིག་རྒྱུ་མ་དང་ཡུལ་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཞུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་ཀྱི་
སྤྱུ་སྤྱུར་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། དགག་བྱ་ལ་བྱུང་པར་མ་མཚན་པར་བདག་ལས་
མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན་ཞེས་ཀྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་རྒྱེ་བ་ཤིག་པ་ཐལ་
འབྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། གཉིས་
ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་བཞི། དང་པོ་ལ་འབྲེལ་
བ་མཚན་པའི་མཚན་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་དང་། རིགས་པས་དགག་པ།
བརྟན་བཅས་མཚན་པའི་སྤྱུ་སྤྱུལ་མཚན། རིགས་པས་དགག་པ་གཉིས། དང་
པོ་ལ་དེ་ཆོན་ཉིད་བདག་སྐྱེད་དགག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་རྒྱུ་འང་བདག་
སྐྱེ་མེད་པར་བརྟན་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་བྱུང་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ལ་རང་དང་རྟོག་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲེལ་དོ་

སོ་གཅིག་པ་དགག་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བས་དགག་
 པ། སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པས་དགག་པ། འབྲས་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བས་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་
 བས་དགག་པ། ས་ཐོན་ཐུག་མེད་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་དགག་པ་བཞི་ལས། དང་
 བོ་ནི། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་མེད། ཁྱེད་པས་བཏུན་
 ཏེ། དེ་ཡང་ཐུག་ཉེགས་གངས་ཅན་པས་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས། མེད་པ་གསར་
 ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་ཡོན་མ་གཅི་པོའི་རང་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པས་རྒྱ་ལ་འབྲས་
 ཏུ་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འབྲས་ཏུ་རྣམས་རྒྱའི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་གི་རྗེས་
 གཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྗེས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 རྒྱ་ལས་འབྲས་ཏུ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་འབྲས་ཏུ་ནི་རྒྱའི་རང་བཞིན་
 གྱི་རྗེས་གཟུང་དེ། རྣམ་ཏུ་རྣལ་མའི་རང་བཞིན་དང་གསེར་ཏུ་མ་གསེར་གྱི་
 རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ལུས་པའི་རྗེས་གཟུང་པ་ཡང་ཏིག་ཏུ་འཁྱེད་
 པ་དང་། ཏུ་རམ་གྱི་མངར་བ་དང་། རྣམས་གྱི་ཏུ་མ་པ་ལས་གྱི་པ་མ་འབྱུང་ལ།
 ཤེལ་ཏུ་མ་ལས་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ནི་ཡོད་
 པ་ཡིན་གྱི། མེད་པ་ནི་གསར་ཏུ་སྐྱེར་མི་ཏུ་མྱེ། རྒྱ་པ་ཉིད་རྒྱུ་པོར་ཡོད་པ་
 ལས་ཆོས་གྱི་འཕེལ་བ་བཞིན་ཡིན་གྱི། བྱེ་མ་ལས་མར་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།
 ཞེས་འབྲས་ཏུ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱའི་ཏུ་མ་ན་མའོན་པར་མི་གསལ་བའི་
 རྒྱལ་གྱིས་རྒྱ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་རྒྱ་འབྲས་རོ་ཙམ་
 གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། དེ་ཉིད་རྒྱ་ཁྱེད་ཀྱིས་མའོན་པར་གསལ་བར་ཡུར་པ་ལ་
 འབྲས་ཏུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། འདི་མི་འཐད་པར་བཏུན་པ་ནི། རྒྱ་
 ས་ཐོན་གྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པའི་འབྲས་ཏུ་ཐུག་དེ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་
 ཡོད་པའི་ས་ཐོན་དེ་ལས་འབྱུང་བའམ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ཡོན་ཏན་ན་མ་དགོས་པ་
 རྣམས་པ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། ས་ཐོན་གྱི་ཏུ་མ་རང་གི་རོ་ཙམ་གསལ་བར་ཡུག་པའི་ནི་

པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མའོན་གསལ་གྱི་ཏུ་མ་པ་བཞིན་ནོ།
 གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་ཟིན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། ཁྱེས་
 གསུངས་ཏེ། ཆོས་རང་གི་རོ་ཙམ་གཅིག་སྐྱེས་ཟིན་པར་ཡུར་པའི་ཆོས་དེ་
 ཉིད་སྐར་ཡང་བཏུན་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ནི་ཆོད་མ་གང་གིས་རོར་བྱས་ཡུར་རིགས་
 བྱིང་འཐད་པའང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་ཏུ་སྐྱེས་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །
 འར་གི་རྒྱ་ནི་སྐར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཏུ་འབྱུར་བ་མ་ཐད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་
 དག་ནི་སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་ཀྱི་རིགས་པའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་ཟིན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་ཏུ་རྒྱུག་ན་ནི། རྒྱ་ལུ་སྐགས་
 གྱི་སྐྱེ་བ་འཐོབ་པར་མི་འབྱུར་ཞིང་། ཞེས་པས་བཏུན་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བར་
 མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཞིབ་ཏུ་ཤོད་ན། གསལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེས་ཟིན་པའི་
 ཆོས་དེ་ལན་གཅིག་སྐྱེས་པས་མི་ཆོག་པར་ད་ཏུ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་ཏུ་
 རྒྱུག་པ་ཉིད་འདོད་པར་འབྱུར་ན་ནི་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ས་ཐོན་དེ་འར་ཡང་ནས་ཡང་
 ཏུ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་བས་ས་ཐོན་འགགས་ནས་རྒྱ་ལུ་སྐྱེད་གོས་ཡུར་ཁྱོད་ལ་ས་ཐོན་
 འགག་པའི་ཏུ་མ་མི་ཤིད་པས་རྒྱ་ལུ་དང་སྐྱོད་ཏུ་སྐྱབས་འཆའ་དང་མེ་རྒྱུ་ལ་
 སྐགས་འབྲས་ཏུ་འདོད་པར་ཆོས་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་བའི་གྲ་ལས་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདིར་
 འཐོབ་པར་མི་འབྱུར་པར་ཐལ་ཞིང་། ཞེས་ཞིང་གི་སྐྱས་སྐྱོན་དེ་ཉིད་དང་ད་
 ཏུ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་འབྱུར་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་པར་རྟོན་པའོ། དེ་ནི་རྒྱ་ལས་
 ལ་བསྐྱང་བའོ། །
 བཞི་པ་ནི། ས་ཐོན་ཤིད་མཐར་ཐུག་པར་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཏུ་འབྱུར། ཞེས་པས་བཏུན་
 ཏེ། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ས་ཐོན་འདི་ནི་ཤིད་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་
 བར་ཏུ་ཐུག་མེད་ཏུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཉིད་ཏུ་འབྱུར་ཏེ། ས་ཐོན་
 ལས་ས་ཐོན་སྐྱེ་བ་ལ་མཐུན་སྐྱེན་མ་ཆོང་བ་མེད་པ་དང་། འགལ་སྐྱེན་གྱི་གོགས་

དེ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འཇུག་རྒྱུ། །རྒྱ་དང་འབྲས་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་
ན། །རྒྱེད་དང་འཇུག་པ་གཅིག་ཀྱང་འཇུག། །ཞེས་དང་། །གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་
ན། །ཁྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འཇུག། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་བདེན་
གཉིས་ཁྱེན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་
ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ཁྲུང་བར་མི་བྱེད།

གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ། །གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་སྐྱེར་དགག་པ་དང་། །མེས་
ཙམ་པའི་ལྷགས་ཁྱེད་ཀྱང་དགག་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་གཞན་
སྐྱེ་འདོད་པའི་ལྷགས་སྐྱེར་དགག་པ་དང་། །ཐ་སྙད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་ཁྱེད་ཀྱང་དགག་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། །གཞན་
སྐྱེ་དགག་པ་དངོས་དང་། །བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་སྤངས་པ།
དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ལ། །གཞན་
སྐྱེ་སྐྱེར་དགག་པ། །གཞན་སྐྱེ་ཁྱེད་ཀྱང་དགག་པ། །འབྲས་ཀྱི་ལ་ལྷ་བཞེད་དབྱེད་
ནས་དགག་པ་གསུམ། །དང་པོ་ལ། །ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ། །སྐྱོན་སྒྲོང་གི་
ལན་དགག་པ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། །གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཞིག་
འབྱུང་ན་ནི། །མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། །ཀྱན་
ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །སྐྱེད་ཁྱེད་མིན་པ་ཀྱན་ལའང་
གཞན་ཉིད་མཚུངས་ཕྱིར་རྒྱུ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། །འདིར་རང་གི་སྡེ་པ་དག་
ན་པེ། །དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི་རིགས་ཏེ། །རང་ལས་
སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ། །གཞན་དག་ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག་ ཅས་སྐྱེ་བ་ནི་མི་
རིགས་ཏེ། །འདི་ལྟར་གཞན་ཀྱང་ཕྱིར་པའི་སྐྱེན་བཞི་པོ་རྒྱ་དང་། །དམིགས་པ་དང་།
དེ་མ་ཐག་པ་དང་། །བདག་པོའི་སྐྱེན་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། ། །ཞེས་བྱ་བའི་མདོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་

མི་འདོད་བཞིན་ཀྱང་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ཁྲུང་བར་བྱེད། །དེ་ལ་བྱེ་སྐྱེ་
ན་པེ། །རྒྱའི་སྐྱེན་ནི་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལྷ་སྟེ། །ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་།
སྐལ་མཉམ་དང་། །མཚུངས་ལྷན་དང་། །ཀྱན་འཁྱོད་དང་། །ནམ་སྐྱེན་གྱི་རྒྱ་རྣམས་
ཡིན་ཏེ། །མཛོད་ལས། །རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ལྷ་ཡིན། ཅས་སོ། །དམིགས་པའི་སྐྱེན་
ནི་རྣམ་ཤེས་བྱ་ག་གི་དམིགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཏེ། །དེ་ཉིད་ལས། །དམིགས་པ་
ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་ནི་ལྷ་ག་མེད་ཐུང་འདས་
ལ་འཇུག་ཁ་མའི་མེས་མ་ཐམས་ཀྱང་ལས་གཞན་པའི་མཚུངས་ལྷན་སྐྱེས་པ་
རྣམས་ཏེ། །དེ་ཉིད་ལས། །མེས་དང་མེས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་རྣམས། །མཐའ་མ་
མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག་ ཅས་སོ། །བདག་པོའི་སྐྱེན་ནི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ། །དེ་ཉིད་
ལས། །བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དག་པོར་བཤད། ཅས་སོ། །མདོ་སྟེ་པ་དག་ན་པེ། །རྒྱུ་
པར་བྱེད་པ་ས་པོན་གྱི་རྩ་པོར་གནས་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱའི་སྐྱེན་ཡིན་ལ། །སྐྱེས་ཀྱི་
ཐུན་པོ་འཁར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷང་བ་ལྟར། །མེས་དང་མེས་ཀྱང་རྣམས་
དམིགས་པ་གང་གིས་སྐྱེད་པར་འབྱུར་བ་དེ་ནི་དམིགས་པའི་སྐྱེན་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་
པའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྒྱ་འགག་མ་ཐག་པ་ནི་འབྲས་
ཀྱི་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་ཡིན་ཏེ། །རྟེན་དང་ས་པོན་འགག་མ་ཐག་པ་ལྷ་གའི་
མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་ཡིན་པ་ལྷ་གའོ། །གང་ཞིག་ཡོད་ན་གང་འབྱུང་བ་
དེ་ནི་དེའི་བདག་སྐྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེས། །སྐྱེན་གཞན་གང་དག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་
ལྷ་གའང་དེ་ནི་དེའི་བདག་པོའི་སྐྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེས། །སྐྱེན་གཞན་གང་དག་ལྷན་
ཅིག་སྐྱེ་བ་ལྷ་གའང་དེའི་བྱིབ་མ་དང་། །མར་མེ་དང་དེའི་ཡོད་ལྷ་གའི་བདག་
པོའི་སྐྱེན་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་བ་དང་། །དུས་གསུམ་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་
མ་ཡོངས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུར་འདོད་པ་ལྷ་གའི་བྱིབ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས། །བཤད་པ་སྐྱེ་མ་ལྷར་ན་རྒྱའི་སྐྱེན་ཀྱང་འདུ། །ཕྱི་མ་ལྷར་ན་བདག་པོའི་

ཕྱིན་ཏུ་འདྲུབ་པར་འདོད། དཔལ་ལྷན་ལ་མོག་པ་མི་རིམ་དང་གཅིག་ཆར་
 བྱིན་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིན་པ་ལོ་ཕྱིར་ཕྱིན་པ་ལོ་ཕྱིར་ཕྱིན་པ་ལོ་ཕྱིར་ཕྱིན་པ་ལོ་
 དེ་མི་ལོ་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཡུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་དང་འགལ་
 པའི་ཕྱིར་རྒྱ། དེ་ཡང་རིགས་པའི་དཔལ་ཏུ་བྱས་ན། གལ་ཏེ་རང་གི་རོ་པོས་
 བྱུང་པའི་རྒྱ་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་ཏུ་གཞན་ཞིག་འབྲུང་བར་འབྲུང་
 བ་ནི། འོན་མེད་མེད་པར་འབྲས་ཏུ་ལྷན་པ་འབྲུག་པོ་འབྲུང་བར་འབྲུང་
 ཞིང་ཐལ། ལྷན་པ་དེ་མེད་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ། དེ་ནི་གཞན་ལ་བྱས་
 པའི་རྒྱུ་དཔལ་གི་རིགས་པ་སྟེ། དེ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་འབྲས་ཀྱི་གཉིས་གཞན་ཡིན་
 པ་དང་མེད་པར་ལྷན་པ་གཞན་ཡིན་པར་མཆོངས་པར་སྒྲིལ་རང་ལ་བྱས་
 པ་ཉགས་ཏུ་བཞོད་པའོ། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཀྱན་ལས་ཀྱང་འབྲས་
 ཏུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འབྲུང་བར་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་མཆོན་གང་གི་ཕྱིར་
 ཞེན། རྒྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་ཡིན་པ་མ་ལྟས་པ་ཀྱན་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་ཏུ་ཡིན་
 པར་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ། ཅ་ཤེས་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་ཏུ་གཞན་ཉིད་
 ཏུ། བཅ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ལོ། རྒྱ་དང་འབྲས་ཏུ་གཞན་ཉིད་ན། རྒྱ་
 དང་རྒྱ་ཡིན་མཆོངས་པར་འབྲུང། ཞེས་སོ། དེ་ནི་རྒྱ་མཆོན་མཆོངས་པའི་
 མགོ་སྟོན་གྱི་རིགས་པའོ། དེ་ཡང་སྐྱེ་བའི་གཉིས་རང་བཞིན་ཕྱིས་བྱུང་པའི་
 གཞན་ཡིན་ན་མོ་མོ་རང་ས་ན་རང་དཔལ་གིས་བྱུང་བའི་པ་ཞིག་དགས་པས།
 དེ་ལྟར་ན་བྱུང་བའི་གཞན་ལས་བྱུང་བའི་གཞན་འབྲུང་ན་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་
 པ་མི་དགོས་པས་གཞན་ཡིན་ཆོད་ལས་གཞན་ཡིན་ཆོད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་ལྷན་
 འདིར་ནི་གཞན་སྐྱེ་བ་སྟེད་ཏུ་འདྲེས་པའི་བཞེད་དེ། རྟན་དཔྱད་རིགས་པས་དཔྱད་
 ཀྱང་བ་སྟེད་ཏུ་མི་སྟོང་པར་གཞན་སྐྱེ་བ་སྟེད་ཏུ་ཡོད་ཆོག་ལ། རྟན་དཔྱད་རིགས་
 པས་དགག་པ་ནི་རྟན་དམ་པར་འགོག་པའོ་སྟེ་མ་ཏུ་མེས་པ་མི་རང་རྒྱད་པའི་

ལྷན་པ་ཡིན་ཞིང། འདིར་ནི་རྟན་དཔྱད་ཕྱིས་དཔྱད་ཀྱང་མི་སྟོང་པར་དཔྱད་
 པ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་དེ་བདེན་བྱུང་ཏུ་འབྲུང་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཏུ་འདྲེས་
 གཞན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཀྱང་དེ་འབྲེལ་གྱི་དཔྱད་ནས་སྐྱེ་བའི་ཡིན་བཞིན་ཏུ་རྟེན་
 འབྲུང་གི་རྒྱར་བ་བསྐྱེད་ཉིད་མིན་ཏུ་འཐད་པའི་རྒྱལ་མི། རྒྱུ་དཔལ་ཕྱིས་
 ཆོས་ཉམས་སྟོང་པ་འདི་མེས་ནས། ལས་དང་འབྲས་ཏུ་རྟེན་པ་གང་། ཁྱད་
 ཏུང་བས་ཀྱང་འདི་རྒྱད་བྱུང། རོ་མཆོར་བས་ཀྱང་འདི་རོ་མཆོར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་དཔྱད་སྟེན་དོན་རྒྱུ་བཞིན་པའི་གནད་བསྐྱར་བ་འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་པའི་
 ལྷན་པ་སྟེ། །
 གཉིས་པ་སྐྱོན་སྟོང་གི་ལན་དང། ལན་དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རབ་
 ཏུ་བྱུང་བར་ལྷན་པ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་ཏུ་རེས་བརྒྱད་ཅིང། གང་ཞིག་སྐྱེད་བྱེད་
 ལྷན་པ་དེ་ནི་གཞན་ནའང་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་དང་སྐྱེད་པར་
 བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ལྷ་ལའི་རྒྱ་བྱ་ནས་ལ་མོགས་ལས་དེ་ལྟར་མིན་ཞེ་
 བ། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གཞན་ཏུ་བྱུང་པ་ཡིན་ཡང་གཞན་
 ཡིན་ཆོད་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་མི་འབྲུང་སྟེ། གཞན་ཡིན་པར་མཆོངས་ཀྱང་
 འབྲས་ཏུ་གང་ཞིག་རྒྱ་གང་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ལྷན་པ་འབྲེད་པར་བྱ་ལྷན་
 པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི་འབྲས་ཏུ་རེས་པར་བརྒྱད་ཅིང། རྒྱ་གང་ཞིག་གིས་འབྲས་
 ཏུ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལྷན་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་འབྲས་ཏུ་ལས་གཞན་ཡིན་ནའང་
 དེ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གཞན་ཉིད་བྱེད་པར་ཅན་ཁོ་ནས་རྒྱ་འབྲས་ཏུ་འཐད་
 གྱི། གཞན་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ལོ། དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
 པ་དང། རྒྱུད་ཅིག་ལྷན་པ་སྐྱེ་བ་སྟེད་པར་བྱེད་ཏུ་འདྲེས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་
 ལྷ་ལའི་རྒྱ་བྱ་གང་ཞིག་ནས་དང་གི་སར་ལ་མོགས་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་མི་ལྷན་
 པའི་ཕྱིར་དང་ནས་ལ་མོགས་པ་ལ་ལྷ་ལའི་རྒྱ་བྱ་སྐྱེད་པའི་ལྷན་པ་མེད་པ་དང་

པའི་རོང་དག་མ་དག་གི་ཚུལ་དུ་སྒྲིམ་པའི་སྒྲུབ་པ་ལྷོ་ཆོག་མ་ཕར་བ་སྐྱད་
 ཅིག་གཅིག་ལ་མཛོད་ཀྱི་ལྷན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་བྱུང་
 ཆས་ཁོ་ན་ལགས་སོ། མཛོད་ཀྱི་ལྷན་པ་ཡང་དག་དང་རྒྱན་པའི་དབང་ལས་
 རྒྱང་ཚུལ་ལྟར་ན་སྒྲིམ་པ་ལས་ཀྱི་ལྷན་པ་ལྷོ་ཆོག་མ་དག་གིས་སྐྱབས་
 དེས་པར་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཡང་དག་པའི་མཁུན་
 གཞག་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་མཛོད་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ལ་
 སོགས་པ་སྒྲིམ་པའི་མཛོད་མ་ཐམས་ཅད་དང་ཡུལ་བཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་
 ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཞེས་དོན་དམ་པའི་མཛོད་གཞི་བཟུང་། མཛོད་པ་འབྲུལ་
 བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཟོད་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་གང་ཟག་དང་
 ཆོས་སྤྱི་ཐམས་ཅད་པའི་གང་ཞིག་གསུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་པར་རི་སྟེང་
 པའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་བྱུང་པས་གསུངས་སོ། ཞེས་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པའི་མཛོད་གཞི་བཟུང་རོ།

གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཆད་མའི་སྒྲིམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་
 དང་། ཡུལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཟུན་པ་དང་། དེས་དོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཆད་མ་དང་།
 ཆད་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེས་ཡུལ་འཇལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཛོད་
 པ་འབྲུལ་བའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་
 རྒྱན་ལྟོན་རོ། རྒྱན་ལྟོན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། དབང་པོ་ལེགས་
 རྒྱུར་ཤེས་སྟོན་ལོག་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེ་གཞི་བདེན་
 པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་བདེན་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་སམ། ཡང་ན་ཤེས་བྱ་ཅན་
 ལ་དབྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་སྤྱད་པར་མ་ཟད་མཛོད་པ་འབྲུལ་བའང་མ་

ཡུལ་ཅན་རྒྱན་པ་འང་རྣམ་པ་གཉིས་སྤྱད་དེ། གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། རབ་
 རིབ་དང་མིག་མེར་དང་ལས་འབྲས་མེད་པར་སྟེ་པ་སོགས་ཀྱི་ནང་གི་འབྲལ་
 གྱི་འབྲལ་རྒྱས་མ་བཟུང་པའི་དབང་པོ་གསལ་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་
 དག་དང་། རྒྱན་པ་གི་འབྲལ་རྒྱས་བཟུང་པའི་དབང་པོ་རྒྱན་དང་ལྟན་པ་ཡིན་
 རྒྱུ་ཅིག་གི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ནི་ལོག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱན་དང་ལྟན་པའི་དབང་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནི། རྒྱན་མེད་པའི་དབང་པོ་ལེགས་པར་
 རྒྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆད་མར་རྒྱུར་པ་ལ་རྒྱས་ན་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ཀྱིན་
 ཅི་ལོག་པའི་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཐལ་རང་གཉིས་གས་
 རྒྱད་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ལའང་ཡང་ལོག་གཉིས་སྤྱད་པར་མཛོད་དོ།

གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་ཡང་ལོག་གི་བྱུང་པར་སྒྱིར་བཟུན་པ་དང་། བྱེད་ཀྱི་ཆད་
 ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཞེས་ཡུལ་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དེའི་རོལ་ཡང་བདེན་
 པར་མི་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་
 པོ་དུག་རྣམས་ཀྱིས། གསུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། འཇིག་
 རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟར་མ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་
 པར་བཞག། ཞེས་པས་བཟུན་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་གཞོད་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སྤྱི་
 མ་བཟུང་བར་གཞོད་པ་མེད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་མི་འབྲུར་བས་གཞོད་པའི་
 རྒྱ་རོལ་བཟུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱ་དང་། ཡིད་ལ་གཞོད་
 པའི་རྒྱ་དང་། གཉིས་གས་གཞོད་པའི་རྒྱ་ལོ། དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས་དབང་
 པོར་གཞོད་རྒྱུན་ནང་ན་ཡོད་པ་ནི་རབ་རིབ་དང་མིག་མེར་རྩ་རྩུ་ར་ཆོས་པ་
 ལ་སོགས་པ་ལོ། དབང་པོར་གཞོད་རྒྱུན་གྱི་ན་ཡོད་པ་ནི་ཉིལ་མར་དང་རྒྱ་མེ་
 མོང་དང་བྲག་སྐྱལ་ལ་སོགས་པ་དང་ཉི་མའི་མོང་མེར་དང་ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་
 རྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གསུགས་བཟུན་དང་བྲག་ཅ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་རྒྱ་སོགས་

གཉིས་མཐོང་དང་དམངས་དག་ ། རྒྱལ་མཉམ་མ་ཡིན་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་
བཞིན་ཏུ། ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དག་གི་སྐྱེ་འགག་འབྱུང་ཞེན། ། ཞེས་པ་ཉི།
མདོ་ཉི་པ་དག་ནི། དཔེ་རྒྱུ་ན་ཤར་གི་མགོ་མཇུག་གི་མདངས་གཉིས་མཐོང་
བ་དང་ནི་དམངས་དག་རྒྱལ་མཉམ་མ་ཡིན་པ་ནི་མེད་པར་ཉི་རྒྱལ་གཅིག་
རྒྱལ་མཐོང་དམངས་བྱེད་པར་མཐོང་བྱེད་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། ། བསྐྱེད་པར་
བྱ་བ་འབྲས་པུ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་དག་གི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་འགག་པའི་
བྱ་བ་རྒྱལ་མཉམ་པས་བྱེད་པ་པོ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱང་རྒྱལ་མཉམ་ཏུ་འབྲུབ་
པར་འབྱུང་ལ། དེའི་ཆོ་གཞན་ཉིད་ཏུ་འབྲུབ་པོ་ཞེན།

གཉིས་པ་ལ། དམ་བཅངས་དང་། རྒྱ་མཚན་གྱི་རིགས་པ། འབྲས་ཏུ་དངོས་མེད་
ཀྱང་དེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ལྟམ་པ་དག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཡ་
ཉི་རྒྱལ་གཅིག་ཡིན་ན་འདིར་རྒྱལ་གཅིག་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཡ་ཉི་
ཤར་གི་མདའི་མཐོང་དམངས་ནི་རྒྱལ་གཅིག་གི་ཆོ་གྲུབ་ཏུ་བ་པ་ཡིན་ན། དོན་གྱི་
རྒྱལ་པ་འདིར་ནི་རྒྱ་འབྲས་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་རྒྱལ་མཉམ་ཏུ་ཡིན་ཆུག་ཀྱང་རྒྱ་
འབྲས་གཉིས་རྒྱལ་གཅིག་རྒྱ་ཏུ་བ་པ་ནི་མེད་དེ། ཞེས་དམ་བཅངས།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་སྒྲུགས་པས་ཡོད་མེད་ཞིང་། ། འགག་པ་ཞིན་
པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་སྒྲུགས་ཏུ་པ། ། དེ་ཆོ་འདིར་ནི་རྒྱུ་ཤར་དང་
མཚུངས་པ་ཡིན། ། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱ་འབྲས་ས་སྐྱུག་གཉིས་རྒྱལ་
གཅིག་ཏུ་མེད་ཅེན། དེ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མཐོང་ན་རྒྱུགས་
པ་ལ་ཟེར་བས་མ་འོངས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ད་ལྟ་ཡོད་པ་མེད་ཞིང་། དེ་བཞིན་
ཏུ་འགག་བཞིན་པ་ཞེས་པ་འང་འགག་པ་ལ་མཐོང་ན་རྒྱུགས་པ་ལ་ཟེར་ན་དེ་
ནི་ད་ལྟ་བ་ཡིན་དགོས་པས་ད་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་པ་ལ་སྒྲུགས་པ་ཅན་ཡིན་
པར་འདོད་པས་ད་ལྟ་ཞིག་མཚར་བར་བྱུང་བ་དེའི་ཆོ་ན་རྒྱུ་ཤར་ས་པོ་ཡོད་

པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཁྱུ་ཁྱུ་མ་འོངས་པ་དང་། རྒྱ་ཁྱུ་ཁྱུ་བ་ཟིན་པ་ན་ས་པོ་ན་འགག་ཟིན་
པས་དེ་གཉིས་ནས་ཡང་རྒྱལ་མཉམ་པ་མི་སྤྲོད་པས་ན་ས་སྐྱུག་འདི་ནི་རྒྱ་
ཏུར་ན་ཤར་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་ཉིད་ཏུ་འང་མཚུངས་པར་འབྲུབ་མི་
སྤྲོད་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་གཡ་ཉི་ས་
སྐྱུག་རང་གི་རྒྱུ་ཆོས་ཤིང་དག་རྒྱལ་གཅིག་པ་ཉིད་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་འང་
དེའི་བྱ་བ་དག་ལ་རྒྱལ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡོད་དོ་རྒྱུ་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་ཉི། ས་
སྐྱུག་དེ་དག་གི་བྱ་བ་སྐྱེ་འགག་གཉིས་པོ་ས་སྐྱུག་གཉིས་ལས་ཆོས་མ་དང་པར་
ཆོ་ལ་བ་རང་གིས་ཁས་མ་ལྷངས་བས་ཀྱང་མི་འཐད་ཅིང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་ཁྱུ་
སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་འདི་ནི་ད་ལྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བར་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་
པ་པོ་རྒྱ་ཁྱུ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་
བྱ་བ་མ་ཁྱུ་བ་པར་བྱུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་སོ། ། འདོད་ན་ནི་ས་པོ་ན་
འགག་པའི་བྱ་བ་ད་ལྟ་རྒྱུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱང་རྒྱལ་
གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་རིགས་པའི་རྒྱུ་ཆོས་པ་ཆོ་ནོ། ། འོ་ན་འཐགས་པ་སྐྱ་
ལུ་ལྷང་ཏུ་མདོ་ལས། ཤར་མདའི་མཐོང་དམན་གྱི་ཆོ་ལ་གྱིས་རྒྱུ་ཅིག་གཅིག་
ཆོན་ལས་པོ་ན་འགག་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཁྱུ་སྐྱེ་འོ་ཞེས་ཤར་གི་དཔེ་ཉི་པར་བཞོད་
པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། ཉི་པར་བཞོད་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་གཞན་ལས་
སྐྱེ་བ་དང་རང་མཚན་གྱི་སྐྱེ་བ་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ལ། འོ་ན་ཅི་ཡིན་ཞེན། ཅིག་
ཅར་ཏུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་བརྟགས་པར་བྱུབ་པ་སྐྱུ་མ་རྒྱུ་ཡོད་སྐྱུ་གསལ་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉི། རི་རྒྱུད་ཏུ། ས་པོ་ན་ཞིག་དང་མ་ཞིག་ལས། རྒྱ་ཁྱུ་འབྱུང་
བ་མ་ཡིན་པ། རྒྱུད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། རྒྱུ་མ་བཞིན་ཏུ་འབྱུང་བར་གསུངས།
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་རྒྱུ་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་འགག་པ་ནི། མིག་གི་སྒྲོ་ལ་རང་
 གི་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་གཅིག་པ། མིག་ལ་མོགས་དང་ཉན་ཅིག་འབྱུང་བ་འདྲུག་
 རྟེན་ལས། གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་ཅི་ཡོད། དེ་མེད་
 ཅི་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཐུག་རྟོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱེད་བྱེད་པས། གཡ་
 ཏེ་རྒྱ་འབྲས་སྐྱེ་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་ཀྱང་རྒྱུ་མཉམ་པ་ལ་འཐད་དེ།
 དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་དང་ཉན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཚུར་བ་
 ལ་མོགས་པ་རྣམས་མ་ན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་ལྟར་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས། དེ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། མིག་གི་སྒྲོ་འཕྲ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་རང་དང་རྒྱུ་
 གཅིག་པ་མིག་དབང་ལ་མོགས་པ་སྐྱེ་ཡུལ་གཟུགས་དང་། གཞན་ཡང་མིག་
 གི་རྣམ་ཤེས་དང་ཉན་ཅིག་རྒྱ་འབྱུང་བའི་འདྲ་ཤེས་དང་ཚུར་བ་ལ་མོགས་པ་
 ལས་བསྐྱེད་བྱེད་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་གཞན་པ་ཉིད་རྒྱུ་མཉམ་པ་རྒྱུ་ཡོད་
 བ། མིག་དབང་མོགས་དང་རྒྱུ་མཉམ་པ་ཡོད་པ་ལ་དེ་དག་ལས་འབྱུང་བས་དགོས་
 པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་རྒྱུ་མཉམ་པ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཅི་སྐྱེ་འབྲས་ལྟ་མིག་སྒྲོ་དེ་རྒྱ་མིག་དབང་མོགས་དང་རྒྱུ་མཉམ་པ་མེད་ཅི་
 བ། འདི་ལ་ཉེས་པ་རྒྱ་འབྲས་རྒྱུ་མི་མཉམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཐུག་རྟོ།
 གསུམ་པ་འབྲས་ལྟ་བུ་བཞིན་དཔྱད་ནས་དགག་པ་ནི། སྐྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་བྱེད་གཞན་
 སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན། ཡོད་མེད་གཉིས་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་སྐྱེད་འབྱུང་གྱང་།
 ཡོད་ན་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། གཉིས་ལ་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་
 བལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཉམ་པ་
 བྱེད་པ་འབྲས་ལྟ་བུར་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན། རྒྱ་དེས་འབྲས་
 ལྟ་བུར་བཞིན་ཕྱིས་ཡོད་པའམ་མེད་ཏེ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་
 མིན་པ་ཞིག་བསྐྱེད་འབྱུང་གྱང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་བསྐྱེད་བྱེད་མིན་ནས་ཡོད་

པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་ཏེ་སྐྱེད་བྱེད་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་
 མིན་སྐྱེད་པར་སྐྱེད་པར་རིགས་མ་ཡིན། ཅེས་པ་ལ་མོགས་པས་ཉེས་པ་བཤད་
 ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཉིད་ལའང་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་
 བྱེད་བསྐྱེད་མི་རྒྱུས་ཏེ། རི་ཁོང་གི་རྩ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡོད་མེད་གཉིས་
 ཀའི་བདག་ཉིད་ལའང་རྒྱ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱེད། ཡོད་པ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པ་དང་།
 མེད་པ་བསྐྱེད་མི་རྒྱུས་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་ཀ་འབབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་མེད་
 གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་མཉམ་པ་རྒྱུ་གཅིག་གི་འབྲས་ལྟར་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
 རི་སྐྱེད་རྒྱ་ཚུ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་དང་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་
 གཉིས་ཀར་རི་ལྟར་འབྱུང་། དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། རྒྱ་དང་དང་ནི་
 རྒྱུ་པ་བཞིན། ཅེས་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་བལ་
 པ་ལའང་རྒྱ་དེས་ཅི་ཞིག་བྱེད། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཚུས་ཀྱི་རོ་པོ་སྐྱེད་པའི་
 འབྲས་ལྟ་ཤེས་ལྟར་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་ཡོད་མེད་གཉིས་མི་སྐྱེད་ན་ཡོད་
 པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་དེ་དག་བཀག་པས་ཡོད་ཅིང་སྐྱེད་པའི་
 རྒྱུ་ཚུས་ལྟར་ཐད་ཀྱང་མི་འཁོར་པོ། རི་སྐྱེད་རྒྱ་ཚུ་ཤེས་ལས། དངོས་མིན་
 དངོས་པོ་མེད་མིན་པ། རྒྱ་དང་འདས་པར་གང་ཉན་པ། དངོས་མེད་པ་དང་
 དངོས་པོ་དག རྒྱུ་པ་ན་དེ་ནི་འབྱུང་པར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་སོ།
 གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་སྐྱེད་པ་ལ། འཇིག་
 རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཚུན་པ་བཞོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བརྟན་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། རང་ལྟ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཚོད་མར་འདོད་པས་ན། འདིར་ནི་རིགས་
 པ་བརྒྱུད་པ་ཉིད་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། གཞན་ལས་ལྟར་བའང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་
 རྟོགས་འབྱུང་ཏེ། དེས་ན་གཞན་སྐྱེད་ཡོད་འདིར་རིགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་
 པས་བརྟན་ཏེ། གཞན་སྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་དོན་རྒྱ་རིགས་པ་གང་དང་གང་སྐྱེས་

སྒྲིལ་གྱི་མཆོག་ཅན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། བཙུགས་གཞིག་གང་ཏུ་
 གིས་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲིལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་པའི་
 ཡུགས་ལ་གཞུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན། གཞུགས་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་
 པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་ཤིང་། དུམ་པ་དེ་གཞུགས་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པ་ལ་འབྲུག་གི་རྒྱུ་འབྲུག་
 དང་རིགས་པའི་རྒྱུ་འབྲུག་གཉིས་ལས། འབྲུག་གི་རྒྱུ་འབྲུག་གི་མདོ་སྡེ་པས་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མཆོན་གཞི་སྒྲིལ་ཏེ། དང་འབྲུག་ཡང་། དེ་དག་
 གི་རྣམ་གཞག་འཛིན་ཚུལ་ནི་ཆོས་མི་འདྲ་ཤིང་། རྒྱུ་མཆོན་ཡོད་པར་འདོད་ཕྱིན་
 རྒྱུ་མཆོན་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་སྤྲུལ་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་མིན་
 འདྲ་ཕྱིད་དང་འདྲུལ་མ་བྱས་མཁས་ལྟར་རིགས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀས་བཏགས་
 ཡོད་ཏེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པའི་རྒྱུ་འབྲུག་གི་འདོད་ཚུལ་ནི།
 རྣམ་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་དོན་ཕྱིད་ཅུས་པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་
 པ་ཡིན། གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་ཤིང་། །དེ་དག་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་བཤད། །
 ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་པར་དོན་ཕྱིད་ཅུས་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པའི་མཆོན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་ཕྱིད་མི་ཅུས་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དོན་དམ་བདེན་པ། མི་རྟག་པ། རང་མཆོན་སྒྲིལ་དོན་
 གཅིག་ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། རྟག་པ་སྤྱི་མཆོན་སྒྲིལ་དོན་གཅིག་གོ། བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་སྒྲིལ་བཤད་ནི། སྤྱི་མཆོན་སྒྲིལ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། སྤྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་རོང་བདེན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྤྱི་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་རྟག་
 པ་ཤིང་། དོན་དམ་རང་མཆོན་དངོས་ལྷུ་ལྟ་བུ་པ་ལ་སྤྱིའི་པ་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་
 ཅེས་བྱའོ། རང་མཆོན་སྒྲིལ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་དོན་
 དམ་པའི་རོང་བདེན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྤྱི་དོན་དམ་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་ཡིན་

ཏེ། རང་གི་རྣམ་ལྷུ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་
 པ་ཤེས་པ་ཅན་པས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་སྤྱི་རྒྱུ་གི་ཆོས་སམ། ཡང་ན་རྣམ་དག་ལས་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏེ་
 རྒྱུ་པའི་ཆོས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་གཞི་ནི་གཞན་དབང་དང་
 ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་བརྟུས་པའི་ཆོས་སོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་གཞི་
 བེ་བདག་མེད་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་
 མཆོན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་གང་ཞིག་རིགས་པས་དབྱད་མི་བཟོད་པ། དོན་དམ་
 བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་གང་ཞིག་རིགས་པས་དབྱད་བཟོད་པའོ། །
 དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་པས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གཞུང་འཛིན་སྒྲིལ་པ་དང་
 བཅས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲུང་བའོ། །ཞེས་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་
 བེ། གཞུང་འཛིན་སྒྲིལ་པ་དང་བཤལ་བའི་རོང་པ་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 ཀུན་རྫོབ་ལ་དབྱེན་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་མེག་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་
 འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པའི་འཛིན་ཉེན་རང་དགའ་བའི་ཐ་སྙད་ཆོད་
 མས་རྒྱུ་པར་རྟོགས་མི་ཅུས་པའི་ཆོས། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། འབྲུལ་
 ཀྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པའི་འཛིན་ཉེན་རང་དགའ་བའི་ཐ་སྙད་ཆོད་མས་
 རྒྱུ་པར་རྟོགས་ཅུས་པའོ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་གཞི་ནི་གཞུགས་ནས་
 རྣམ་མཁྱེན་བར་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དོན་དམ་མཆོན་གཞི་ནི་ཆོས་ཉིད་སྒྲིལ་
 པ་དང་བཤལ་བའོ། །སྤྱི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྷུ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤྱི་བཤད་པ་དང་།
 ལྷུ་ལ་ཅན་གྱི་རོས་ནས་སྤྱི་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མ་དག་པའི་ས་
 རྟོའི་བྲག་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཡོད་དེ། སྤྱི་ཀུན་རྫོབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བདེན་པའི་འཛིན་གྱི་རོང་བདེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

སེམས་དག་མ་དག་གི་ཚུལ་ཏུ་སྒྲིམ་པའི་ལྷན་པ་ལྟོ་ཆོག་མཁུ་གུ་ལྷན་པ་ལྟོ་
 ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུ་གུ་པའི་ལྷན་
 ཆོས་ཁོ་ན་ལགས་སོ། འོན་ཀྱང་མཁོང་པ་ཡང་དག་དང་རྒྱུན་པའི་དབང་ལས་
 ལྷན་ཚུལ་ལྷན་ན་སྒྲིམ་པ་ལས་སྒྲིམ་མ་སྒྲིལ་གྱི་ཆ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་
 དེས་པར་བྱུང་མཐའ་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ། ཡང་དག་པའི་མཉམ་
 གཞག་ཡི་ཤེས་གྱིས་མཛོང་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་ལ་
 སོགས་པ་སྒྲིམ་པའི་མཛོན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་
 ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཤེས་དོན་དམ་པའི་མཛོན་གཞི་བསྟན། མཛོང་པ་འབྲུལ་
 པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཛོད་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་གང་ཟག་དང་
 ཆོས་སུ་ཐ་སྙད་བཅགས་པ་གང་ཞིག་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུ་གུ་བྱི་བར་རི་ཉིད་
 པའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་ཀྱུན་རྒྱུ་བྱི་བདེན་པར་བྱུང་པས་གསུངས་སོ། ཤེས་ཀྱི་ན་
 རྒྱུ་བདེན་པའི་མཛོན་གཞི་བསྟན་རྟོ།
 གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཆོད་མའི་སྒྲོ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་
 དང་། ཡུལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་བསྟན་པ་དང་། དེས་དོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཅན་ཆོད་མ་དང་།
 ཆོད་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེས་ཡུལ་འཇམ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཛོང་
 པ་འབྲུལ་བའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་
 རྒྱུན་ལྡན་ནོ། རྒྱུན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། དབང་པོ་ལེགས་
 ལྷན་ཤེས་རྟོག་ཤིག་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྷན་དབྱེ་གཞི་བདེན་
 པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཤིག་པའི་བདེན་པ་ཅན་ཀྱི་ཆོས་མཐུ། ཡང་ན་ཤེས་བྱ་ཅན་
 ལ་དབྱེན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེད་པར་བྱུང་པར་མ་ཟད་མཛོང་པ་འབྲུལ་བའང་མ་

ཡུལ་ཅན་རྒྱུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། གཉིས་པོ་གང་ཞེན། རལ་
 རིལ་དང་མིག་མེར་དང་ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྷ་བ་སོགས་ཀྱི་ནང་གི་འབྲལ་
 བྱི་འབྲལ་རྒྱུས་མ་བསྟན་པའི་དབང་པོ་གསལ་པོ་ལས་བྱུང་པའི་ཤེས་པ་ཡང་
 དག་དང་། བྱིན་པ་གི་འབྲལ་རྒྱུས་བསྟན་པའི་དབང་པོ་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
 བྱོ་ཅོག་གི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ནི་ཤིག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་དབང་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནི། རྒྱུན་མེད་པའི་དབང་པོ་ལེགས་པར་
 ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོད་མར་ལྷན་པ་ལ་རྟོག་ན་ཆོད་མ་མ་ཡིན་པ་ཀྱིན་
 ཅི་ཤིག་པའི་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ། དེས་ན་ཐམས་པར་གཉིས་གས་
 ལྷན་མེད་པ་ཀྱུན་རྒྱུ་བའང་ཡང་ཤིག་གཉིས་སུ་ལྷན་པར་མཛོད་དོ།
 གཉིས་པ་ལ། ཡུལ་ཡང་ཤིག་གི་ལྷན་པར་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱི་བྲག་ཏུ་ཞེན་
 ཡུལ་ལ་འབྲལ་བའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་དེའི་རྒྱུ་ཡང་བདེན་
 པར་མི་འབྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་
 པོ་སུ་ག་རྣམས་ཀྱིས། བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། འཇིག་
 རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟར་མ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ཤིག་པར་རྣམ་
 པར་བཞག། ཤེས་པས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་ཡང་གཞོད་པའི་རྒྱ་ཡོད་ས་སུ་
 མ་བཟུང་བར་གཞོད་པ་མེད་པ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་མི་འབྱུར་བས་གཞོད་པའི་
 རྒྱ་རོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱ་དང་། ཡིད་ལ་གཞོད་
 པའི་རྒྱ་དང་། གཉིས་གལ་གཞོད་པའི་རྒྱ་ཡོད། དང་པོ་ཡང་གཉིས་ལས་དབང་
 པོར་གཞོད་རྒྱུ་ནང་ན་ཡོད་པ་ནི་རལ་ལྷན་པའི་མེར་རྟེན་རྟེན་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཡོད། དབང་པོར་གཞོད་རྒྱུ་བྱིན་ཡོད་པ་ནི་ཉིལ་མར་དང་རྒྱ་མེ་
 ཡོང་དང་བྲག་ལྷག་ལ་སོགས་པ་དང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་ཡུལ་དང་ཏུས་ཀྱི་
 ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གཞུགས་བསྟན་དང་བྲག་ཅ་དང་སྒྱིག་རྒྱ་རྒྱ་སོགས་

གཅིག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་འི་ཕྱིར་ཡང་ཐུག་ཆོས་ཐོན་མ་ཞིག་པར་ཡོད་
 ཅེས་བརྗོད་པའང་མི་བྱུང་། དེ་ལྟར་ན་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་སྐྱལ་བ་ཡིན་ནོ།
 དེས་ན་ཐལ་འཕྱར་ཐུན་མིན་གྱི་གཞུང་འདིར་ཐ་སྙད་ཏུ་འང་འབྲས་ཏུ་རང་
 གིས་ཏུས་ན་རང་གི་རྒྱ་དེ་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་སྐབས་གང་
 ཏུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཡོད་ན་རྟག་པར་འཕྱར་ཞིང་མེད་ན་ཆད་པར་འཕྱར་
 པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་རྟག་ཆད་སྤངས་ཚུལ་འདི་ནི་ཐུག་པ་ཕྱི་དགོངས་པ་མཐར་
 ཐུག་ཐལ་འཕྱར་བས་བཀལ་བའི་ཐུན་མིན་གྱི་ལྷགས་སྟེ་ཐ་སྙད་ཏུ་འང་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་ལས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཏུ་འང་ཁས་མི་ལེན། རང་རྒྱུད་
 པ་མན་ཆད་རང་ཕྱི་ནམས་ནས་ཐ་སྙད་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་གཞན་ཏུ་ཁས་ལེན་པའོ།
 གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་ཏུ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ།
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་
 བན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྫོང་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ལ། འབགས་པའི་མཉམ་གཞན་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱར་ཐལ་བས་དགག་
 པ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཅོད་ཏུ་ཐལ་བས་དགག་པ། རོན་
 དམ་པས་སྐྱེ་བ་མི་ཞིགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་
 ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བརྟེན་འབྱུང་ན། དེ་ལ་སྐྱར་པས་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་
 ཕྱིར། རྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་རྒྱར་འཕྱར་ན། དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་
 ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། ཞེས་པས་བརྟེན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱབས་འདིའི་སྐྱོན་ལ་
 དེ་ཆོས་རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྐབས་ཀྱིས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པར་གསུངས། ཀུན་
 མཁྱེན་གྱི་རམ་པས་དེ་མི་འཐད་ཅེས་བཀག་ནས་མེམས་ཅེས་པར་གསུངས་
 ཏེ། མེམས་ཅེས་པས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པ་དོན་དམ་པར་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་འདོད་ན་འབགས་པའི་མཉམ་

བཞག་གིས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་
 དང་གཞན་དབང་གིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་
 རྟགས་པའི་ཆོ། གཞན་དབང་རི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་
 པའི་སྐྱོན་པ་སྟོང་ཉིད་རྟགས་པར་འཕྱར་ཏེ། གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་དེས་གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་
 རྟགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོའི་འཛིག་
 རྒྱར་ཐལ་ཏེ། རྟོང་ཉིད་མ་རྟགས་པའི་ཆོ། གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་
 ཡོད་ཀྱང་། དེ་རྟགས་པའི་ཆོ། གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། དེ་གཉིས་ཆར་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་དོན་དམ་པར་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར་
 མི་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། འདིར་རང་ལྷགས་ལ། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་
 རྣམས་པ་གསུམ་འདི་ནི་ཐལ་འཕྱར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོ། ཐ་སྙད་ཕྱིད་
 དེ། འབགས་པའི་མཉམ་གཞན་ཡི་ཤེས་ཉིད་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་མཐོང་བ་ཆེན་
 པའི་རྒྱལ་ཏུ་རི་ལྟར་གཞིགས་པ་རྣམས་ཀྱངས་མིན་པའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་སྟེན་སྟོང་ལྱང་འཁྱུག་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་མཐའ་ཀུན་བལ་གྱི་དཔྱིངས་
 དེ་ཉིད་རིགས་པ་འདི་གསུམ་གྱིས་རི་བཞིན་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། དེས་ན་འདི་ཡི་སྐྱོན་ལ་དངོས་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་སྟེ། དེའི་ལྷགས་ལ་
 དང་པོ་བདེན་གཉིས་སྐྱོན་པ་ཕྱི་ནས་གསུགས་ནས་རྣམས་མཁྱེན་བར་གྱི་ཆོས་
 ཀུན་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཐ་སྙད་ཏུ་མི་སྟོང་པར་རང་མཆོན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་དང་། དེའང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཏུ་ཞལ་བཞེས་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་
 དང་པོར་བདེན་གཉིས་སྐྱོན་པ་ཞེན་པའི་ཆ་དེ་ཅེས་ཡང་ཐལ་འཕྱར་བ་ལ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ན། རང་རྒྱུད་པའི་ཀུན་རྫོབ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞུང་འཆད་

ལྷགས་དང་དེ་འདྲའི་བདེན་གཉིས་ལ་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་གི་བྱུང་པར་གྱི་ཞེན་ཆ་ལྷ་
 མོ་དེ་ཉིད། ལྷུ་པ་མཐའ་གཞན་དང་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་གིས་དགག་དཀྱིལ་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། ཐལ་འཕྱར་པའི་ལྷགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱར་བྱུ་ལ། དེ་མིན་པར་རྣལ་འབྱོར་
 པ་རང་གི་རྟོགས་པ་ན་འཕར་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་གྱི་ཞེན་ཆ་དེ་ཉིད་ལྷག་ན་འང་
 མཐར་ཐུག་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཐལ་འཕྱར་ཆེན་པོའི་རྟོགས་རིགས་
 དེ་ཉིད་ལྷགས་ལ་འབྱུངས་དཀོས་པས་བྱུ་པའི་ཕྱིར་ན་ཐལ་འཕྱར་པའི་ཐུན་
 མིན་གྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱར་བྱུ་པོ། །དེས་ན་རིགས་པ་དེ་གང་ཞེན། གཞུང་
 གོང་ལོག་གི་རིགས་པ་གྱི་དང་། བྱུང་པར་དུ་འདིར་བརྟུན་གྱི་རིགས་ཆེན་གསུམ་
 རྟེ། དེ་ལྟར་ཐལ་འཕྱར་ཆེན་པོའི་ཐུན་མིན་གྱི་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་ནི། ཕྱིར་
 བ་སེམས་ཅམ་པས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཞན་དབང་དང་ཀུན་
 བཏགས་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཡོངས་བྱུ་བ་མཐའ་ལྟ་བུ་ལོན་མཐོང་པར་འདོད་
 པ་ལ། དེའི་ལྷགས་ལ་ལྷུ་ལ་གྱི་གནས་རྒྱལ་གཞན་དབང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་
 བྱུ་པ་དང་། རྒྱའི་འཛིན་སྤངས་ནམ་མཐའ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་གཉིས་པོ་
 མི་མཐུན་པ་ནང་འགལ་བས་མཉམ་གཞག་གམ་སྤྱོད་ཉིད་དངོས་པོའི་འཇིག་
 རྒྱར་ཐལ་པའི་རྒྱུན་འཕེན་པ་སོགས་གྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་ལོག་རྟོག་གྱུར་འཛིན་ས་
 ལུས་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་བུམ་པ་བུམ་པས་མི་སྤྱོད་བདེན་བྱུ་པོ་ནས་སྤྱོད་
 པར་བཞེད་པ་སོགས་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པའི་བྱུ་བ་མཐའི་རྩོགས་ཐམས་ཅད་
 ཞིགས་པའི་རྒྱལ་འཇམ་པའི་དབྱངས་མི་ཐམ་བྱ་མཆོའི་དགོངས་མཐོང་ལས་
 ཞེས་པར་བྱའོ་ཞེས་མཐུན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བྱུ་པའི་རྒྱོ་རྣམས་གསུངས་
 མོ། ། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཆོར་པ་ལ་སོགས་རྣམས་རྒྱུས་བཏགས་པ་ཅམ་
མ་ཡིན་པར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་རྒྱ་དང་ཆེན་ལ་བཞེན་ནས་འབྱུང་ན།

གང་གི་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་
 ཉིད་དུ་མཐོང་པ་དེའི་ཆོ་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་པ་
 དེ་ལ་སྤྱོད་པ་བཏབ་པས། རི་ལྟར་ཐོ་པ་ལ་སོགས་པས་བུམ་པ་འཇིག་པར་བྱེད་
 པར་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཉིད་གྱིས་དངོས་པོ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཉིད་དངོས་
 པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་འབྱུར་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་
 བཅེགས་པ་ལས། འོད་སྤྱངས་གཞན་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོས་
 རྟོག་པ་ནི། གང་སྤྱོད་པ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་རྣམས་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་
 ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། གང་མཆོན་མ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མཆོན་མ་མེད་
 པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། གང་སྤོན་པ་མེད་པས་
 ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྤོན་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྤོན་པ་མེད་
 པ་དང་། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་མིན་ལོ།
 གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱེད་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་
 གྱི་དངོས་ལས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི། །གནས་རྟེན་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། །མ་
 རྟེན་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་མི་བྱ། །ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་
 དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྤྱོད་པ་དགག་ལ་རག་མོད་
 བ་སྤྱོད་དུ་གཟུགས་དང་ཆོར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གང་དག་མངོན་རྟེན་ཆོད་
 མས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྤྱོད་པར་
 འབྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྟོག་དེ།
 བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འབྱུར་རོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མ་སྤྱོད་དུ་ནི་གཞན་སྤྱོད་ཡོད་
 པ་ཉིད་དོ་ཞེན། འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་མིན་དུ་བདེན་མོད་ཀྱི་དོན་
 དམ་པར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། དགོ་སྤྱོད་དག་

བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཉི། འདི་རྩ་ཉི། མི་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ལྟ་བུ་དཔ་ལས་
 འདས་པའོ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྩུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། ཞེས་
 འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་ཁས་ཁྲུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁས་ལེན་པ་
 དེའི་ཆོ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་
 པ་མི་བྱ་ཉི། ལྷ་མཆོན་གང་གི་ཕྱིར་ན། གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་དག་
 ཅི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་རིགས་པས་རྣམ་
 པར་དབྱེད་ན་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བཤལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་རྒྱུར་རྩལ་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སྐབས་པའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་གནས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཡོངས་
 སྐུམ་ཐོང་བ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྲུང་རྒྱུ་བྱ་བ་འདི་ཅུམ་ཞིག་ཏུ་རྒྱུན་གཞན་
 ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཅན་གྱི་འཇུག་པའི་སྐྱོ་ནས་ཁས་ཁྲུང་བར་བྱ་ཉི།
 དེ་ལས་ཀྱང་འདས་ནས་བདག་ལས་སྐྱེ་བའམ་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་རིགས་པས་
 དབྱེད་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་མི་འབྲུབ་པའི་སྐྱེད་དུ་ཐ་སྙད་གཞི་
 མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་འབྱུར་བས་དེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་དེ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ། །
 གལ་ཏེ་དོན་དཔྱད་ཀྱིས་དབྱེད་ན་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་
 སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་འབྱུར་རོ།
 དེས་ན་ཆོས་གང་ཡང་བདེན་མེད་སྐྱེ་མའི་དཔེ་བརྒྱུད་ཉམས་ཉེན་འབྲུང་གི་སྤང་
 བརྟན་ཅན་དུ་གྲུབ་པའོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། བདག་དང་གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་མིན་པའི། རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས། །
 རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འབྱུར། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་མོན་ཉིད་

ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་རི་སྐྱུང་བཤད་པའི་དོ་རྒྱུ་གཞུགས་མའི་རིགས་པ་གང་
 ཞིག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་
 དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའང་མ་ཡིན་ཏེ་མི་སྐྱེ་ལས་ཀྱང་
 ཐུན་པ་འབྲུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གཞན་གཉིས་
 ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མིན་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོར་བྱས་
 བས་མི་རྟོག་པར་ཐུལ་དུ་ལུས་པ་རུ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཆ་ཅན་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་
 མིན་པས་ན། རང་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་
 བདེན་གཉིས་གང་གི་དོར་ཆད་མ་གང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་འབྱུར་ཏེ་མི་འབྱུར་
 རོ། དེས་ན་རང་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཡོན་མ་
 སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་འདི་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གདོན་མི་བྱ་བར་ཁས་ཁྲུང་བར་
 བྱའོ། དེ་ལྟར་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གྲངས་པའི་དོན་དམ་
 ལ་གནས་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་ཆ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཀུན་གྲུབ་གི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཐ་སྙད་ཀུན་རྒྱུ་བཅུ་དུ་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་སྐབས་རང་
 མཆོན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཅན་རང་དོན་ནས་མཐའ་བཞིའི་
 སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྟོག་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ན། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་གཤེར་
 མི་ཆ་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་རང་མཆོན་གྱི་ཆ་དེ་ཐ་སྙད་རང་དོན་ནས་རྟོག་པ་མིན་
 བ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བ་དང་། དོན་དམ་
 དཔྱད་པས་དབྱེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་མཆོན་མི་རྟོག་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་
 པའི་དབྱེད་བཟོད་དུ་ཐལ་ལ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་
 རང་མཆོན་ཡོད་ན་དོན་དམ་པས་སྐྱེ་བ་མི་ཞིགས་པའི་ཐལ་བ་སྐྱེ། རིགས་ཆེན་
 གསུམ་པོ་འདིས་རང་རྒྱུད་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྩ་བར་ཞེན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་
 ཆ་དེ་བཀག་ནས་དེ་རྗེས་སུ་ཁེམས་ཅན་པའི་ལོག་རྟོག་དང་དེར་མ་བཟང་ག་

བ་ག་བས་མི་རྒྱུད་པ་དེ་ན་ཡུལ་ཁོ་ནས་རྒྱུད་པར་བཞེད་པ་མོགས་མཛོད་ན་ལས་
 ལེན་དང་བཅས་པའི་ཡུལ་མཐའི་རྩོགས་མཐས་ཅད་འཛོམས་ལྷན་པ་ཡིན་པོ།
 གཉིས་པ་ཚོད་པ་རྒྱུད་པ་ལོ། དེས་པོ་རྒྱུད་པ་གཞུགས་པ་རྒྱུན་པ་མོགས་པ།
 མོགས་པ་རྒྱུན་པ་མཐས་པ་ཡུགས་པ་ཡང་མིན། ཁི་རྒྱུད་དེར་གཞུགས་པ་རྒྱུན་
 མོགས་རྒྱུད་ལས། ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱེ་འབྱུང་བ། དེ་བཞིན་དེས་པོ་
 མཐས་ཅད་རྒྱུད་ན་ཡང་། རྒྱུད་པ་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་། ཞིས་
 པས་བརྟན་ཏེ། ཁོ་ན་གཤམ་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཏུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཁི་རྒྱུད་ཚོས་འདི་རྣམས་རང་གི་རོ་མོ་འཇིག་རྟེན་ཏུ་དམིགས་
 པར་འབྱུང་ཞེས། དེ་ལ་ལན་བརྟན་པ། འཇིག་རྟེན་རང་གི་མཚན་པ་ལ་ཡང་
 དེས་པོ་རང་མཚན་གྱིས་ཡུལ་པ་རྒྱུད་ཏུ་རྒྱུད་པ་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་མ་ཡུལ་པར་
 རྒྱུད་པ་ལོ། གཞུགས་པ་རྒྱུན་དང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་པ་མོགས་པ་རང་རང་
 རྒྱུད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་ཅེས་པ་རྒྱུན་ཏེ་རྒྱུན་པའི་རྒྱུད་པ་རྣམས་པ་
 རྣམས་རྒྱུན་ཞིང་དོན་གྱིས་རྒྱུད་པ་ཡིན་པར་མ་ཡུགས་པ་ཡང་མིན་པར་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ལ་ཡུགས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྒྱུད་པ་བཞིན་མེད་ཀྱང་འབྲས་ཏུ་སྐྱེ་བ་
 མི་འགས་ཏེ། དཔེ་རྒྱུད་ན་མེ་ཁོང་ནང་ཏུ་གཞུགས་པ་རྒྱུན་པར་བདེར་མི་
 ཡུལ་གཞུགས་པ་རྒྱུན་མོགས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་
 པ་ཡང་གཞུགས་པ་རྒྱུན་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུད་པ་ལས། དཔེ་དེ་བཞིན་
 ཏུ་གཞུགས་དང་ཚོར་བ་མོགས་ཀྱི་ནང་གི་དེས་པོ་མཐས་ཅད་རང་བཞིན་
 མ་ཡུལ་པའི་རྒྱུད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། གང་རྒྱུད་ན་རྒྱུད་མི་ཤེས་པ་རྒྱུད་པ་ཡིན་
 པ་རོ་མོ་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་དག་ལས་དེར་རྒྱུད་མི་ཤེས་
 པ་མཐས་ཅད་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་རོ།
 གཉིས་པ་མ་རྒྱུད་ཏུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཕན་ཡོན་ལ། རྟག་

ཆད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཞིན་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་
 འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་སྤྱང་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པའང་མིན། ཞིས་གསུངས་ཏེ།
 དེས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པ་དང་ཀྱུན་རྒྱུ་བ་བདེན་པ་གཉིས་སྤྱང་རྒྱུད་རྒྱེ་
 རང་བཞིན་མེད་པ་གཞུགས་པ་རྒྱུན་ཏུ་ཡུལ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་འདས་
 རྒྱུད་བརྟགས་ཀྱི་ཚོས་དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་རྒྱུད་རྒྱུད་ཡང་རྒྱུད་ཏུས་
 ཉིད་ནས་རང་གི་རོ་མོ་མ་ཡུལ་པ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་དག་ཆད་པ་ཡང་
 མིན་ཏེ་རང་གི་རོ་མོ་རྒྱུད་བཞིན་ཏུ་རྒྱུད་པའི་འཆར་སྣ་མ་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ།
 དེས་ན་བདེན་གཉིས་སྤྱང་འཇུག་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་འཁོར་འདས་མཐས་ཅད་
 རོ་གཅིག་ཏུ་ཡུལ་པའོ།
 གཉིས་པ་ལ། ཀྱན་གཞི་མོགས་མེད་ཀྱང་ལས་འགག་པ་ལས་འབྲས་ཏུ་འབྱིན་
 ཏུས་པའི་རྩིས་དང་། དེ་རྒྱུད་བརྟན་པ་ལ་ཚོད་པ་རྒྱུད་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ལ། དེས་ན་དང་། དཔེ་བརྟན་པའོ། དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་
 དེ་མི་འགག་པ། དེ་ཕྱིར་ཀྱན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ཏུས་ཕྱིར། ལ་ལར་ལས་
 འགགས་ཡུན་རིང་མོན་ལས་ཀྱང་། འབྲས་ཏུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིགས་
 པར་གྱིས། ཞིས་པས་བརྟན་ཏེ། རྒྱུན་པ་གནས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ལས་
 བྱས་མ་ཐག་ཏུ་འགག་གམ་མི་འགགས། འགགས་ན་ནི་མ་ཁོངས་པ་ན་འབྲས་
 ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཏུས་པ་མེད་པར་འབྱུང་ལ། མི་འགགས་ན་ནི་རྟག་པར་འབྱུང་
 རོ་ཞེས་བཞུད་པའི་ལན་ཏུ་མཐས་ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་འགགས་ཀྱང་ཀྱན་
 གཞིའི་རྒྱུད་ཏུ་ས་ཁོན་བཞག་པ་ལས་སྐྱེ་བས་སྐྱེན་མེད་པར་འདོད་དོ། གྱི་བྱག་
 རྒྱ་བས་ཁོབ་པ་དང་། མདོ་རྟེ་བས་རྒྱུད་ཡོངས་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ལས་
 འབྲས་ཏུ་སྐྱེ་བས་སྐྱེན་མེད་པར་འདོད་དོ། འདུ་མ་པས་ནི་ཀྱན་གཞི་མོགས་

ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་རྒྱུ་མི་འདོད་དོ། འོ་ན་ཀུན་གཞི་སྐྱེས་མེད་པས་འབྲས་
 གུ་ཚུད་ཐོས་པར་འབྱུང་རྟེན་ཅི་ན། དེས་པོ་རྣམས་པདེན་པ་གཉིས་ཆར་རྒྱ་
 རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་ཆད་སྤངས་པར་མ་ཟད་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདི་སྐྱེད་པར་ལུས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ལས་རང་
 བཞིན་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པས་ལས་དེ་རང་བཞིན་ཀྱིས་མི་འགག་པ་ཡང་ཡིན་པས་
 མ་འགག་པ་འཕམ་མ་ཞིག་པའི་ལས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲུང་བ་མི་ཀྱིད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་པས། རྒྱ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཐེམས་ཚམས་པ་ལྟར་ཀུན་གཞི་དང་ཕྱི་སྤྱོད་འཇིག་
 ལྟར་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ཐོབ་པ་དང་། བདེ་སྤྱོད་པའི་རྣམས་པར་
 ཐེས་པའི་རྒྱན་ཉི་འགག་ཐོབ་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམས་པའི་བསོ་གཞི་རང་བཞིན་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་། བསྐྱེད་རྒྱུ་ལས་འགག་པས་འབྲས་ཀྱི་འབྱེད་པ་
 འདི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱབས་ལ་ལའ་བསྐྱེད་སྐྱེད་པའི་རྣམས་འགག་པ་རྣམས་
 བསྐྱེད་པ་ཐོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ཐོབ་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་ཀྱི་ཆུད་མི་ཟ་བར་
 ཡང་དག་པ་ཉི་མ་བྱས་པ་དང་མི་འབྲས་ལ། བྱས་པ་དོན་མེད་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བར་
 འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས་ཐིག་ཅེས་ལས་རྣམས་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཞིག་པ་མི་
 ཀྱིད་པའི་གནད་ཀྱིས་ལས་དང་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མའི་རང་
 རྒྱུ་འདི་ཆེས་ཐིག་རྒྱུ་འབྲས་པར་འབྱུང་རྟེན་།
 གཉིས་པ་ནི། མི་ལས་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། ཁང་ཀྱང་ལྷན་
 ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་འབྱུང་ལ། དེ་བཞིན་འགགས་ཐིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི་།
 ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྐྱེད་རྒྱུ་ལས་
 འགགས་ཀྱང་འབྲས་ཀྱི་འབྱུང་བ་དཔེ་རི་ལྟར་ན་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་དམིགས་
 པའི་ཡུལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་མོངས་སྤྱོད་པ་མཐོང་ནས་ནི་སྤྱོད་གཉིད་
 སང་པ་ན་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དག་འགགས་སུ་ཐིག་ཀྱང་། ལྷན་པོ་འགའ་ཞིག་

ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་པའི་རྒྱུར་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་ཡུལ་དང་མཚུངས་
 པར་སྤྱོད་པས་གས་པའི་ལས་དེ་འགགས་ཐིང་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་པའི་
 ལས་དེ་ལས་ཀྱང་ནི་རྣམས་སྐྱེན་ཀྱི་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་སུ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་
 པ་ཡིན་ནོ།
 གཉིས་པ་ཆོད་སྤྱོད་ལ། རྣམས་སྐྱེན་སྐྱེན་མེད་རྒྱུ་འབྱེད་པའི་ཆོད་སྤྱོད་དང་། ཀུན་
 གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཡུང་དང་འགལ་བར་ཆོད་སྤྱོད་གཉིས། དང་པོ་
 ལ་དོན་གཉིས་མཚན་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་ཅན་ལས་ཀྱི་འབྲས་ཀྱི་
 བསྐྱེད་རྒྱུ་དཔེ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ཡུལ་ནི་མེད་པ་ཉིད་མཚུངས་
 ཀྱང་། རབ་རི་བ་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་ནས་པར་ནི། མཐོང་གི་དཔེ་གཞན་རྣམས་
 པར་མ་ཡིན་ལྟར། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་ལས་རང་བཞིན་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་
 པ་ལ་ཟད་པ་མེད་པས་འབྲས་ཀྱི་རྣམས་སྐྱེན་འབྱེད་པར་འདོད་ན། རྣམས་སྐྱེན་
 འབྱེད་པར་འབྱུང་པའི་ལས་བཞིན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེན་ཐིག་པའི་ལས་ལས་རྣམས་
 སྐྱེན་འབྱུང་པར་འབྱུང་རྟེན་། དེ་ལྟར་ན་རྣམས་སྐྱེན་སྐྱེན་མེད་རྒྱུ་རྟེན་ཅི་ན།
 རི་ལྟར་ཡུལ་སྤྱོད་ཀྱང་དང་རི་ཐོང་གི་རྒྱ་ལྟར་གནས་ཆུ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པ་
 ཉི་མེད་པ་ཉིད་མཚུངས་ཀྱང་མིག་ལ་རབ་རི་བ་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པ་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་
 ཀྱི་རྣམས་པར་ནི་མཐོང་གི་དཔེ་པོ་གཞན་རི་ཐོང་གི་རྒྱུ་ལྟར་པར་མཐོང་བ་
 པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཞེས་དཔེ་བསྟན་དོ། །
 གཉིས་པ་ལ། རྣམས་སྐྱེན་སྐྱེན་མེད་རྒྱུ་འབྱེད་པའི་ཆུལ་དང་། འབྲས་ཀྱི་འཆོལ་
 པར་མི་འབྱེད་པའི་ཆུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་སྐྱེན་ལས་སྤྱོད་སྐྱེན་མིན་
 ཐེས་ཀྱིས། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དཔེ་དེ་བཞིན་རྒྱུ་རྣམས་སྐྱེན་འབྱེད་ཐིག་པའི་
 ལས་དང་མ་ཐིག་པའི་ལས་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་ཀྱིས་མ་འགགས་པར་མཚུངས་
 ཀྱང་། སྤྱོད་སྐྱེན་མ་ཐིག་པའི་ལས་དེ་ལས་རྣམས་སྐྱེན་འབྱུང་ལ། སྐྱེན་ཐིག་པ་ལས་

ཅེས་བྱ་བ་འཇུག་པར་ཤེས་པ་ཞིག་བྱ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པའི་རྒྱུ་ལ་དང་པོ་དང་པོ་དང་པོ་
 ཚུལ་ཞིག་ལ་ཤེས་པ་ལས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱིང་གོང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ལྟ་བུ་ལ་མཚོ་
 རིམ་ལྟ་འགྲོ་བར་འབྱུང་རྟེན། ཞིག་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན། དེ་ལ་འབྲེལ་ཞིག་ཅེས་
 པ་ནི་གཞན་ལྟར་ལྟར་བཅད་ཀྱི་སྒྲིལ་ཞི། སྤྱང་པོ་ལྟ་བུ་ཅེས་མ་གཏོགས་གཞན་
 གང་ཟག་ཡོད་པ་རྣམས་པར་བཅད་པའོ། དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་སྒྲིལ་ཡོད་ཅེས་
 གསུངས་པ་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལྟ་ཞེས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་པ་ལས་གོང་
 རྒྱུ་བ་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་མོ་སྤྱང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་ཅིང་རྣམས་པར་
 མི་འབྱུང་བའི་གཏུལ་བྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟན་པའོ། །དམག་པ་ཉི་ལྟར་
 པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། རིམ་གྱིས་འཇུག་
 ཚུལ་ཡང་ཐོག་མར་ཀུན་གཞི་སྒྲིལ་བ་ལྟར་པས་ལྟ་ཞེས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལས་ཤིག་
 ལས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་ཤིག་ཀྱི་སྒྲིལ་ལས་འཇུག་གོ། བྱིས་ནི་
 རྒྱལ་བའི་ལྟ་ཤིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལྟོན་ཅི་ལ་ཤིག་པ་རྣམས་ནས་ཀུན་
 གཞི་ལ་སྒྲིལ་པ་ལ་མ་དོན་པར་ཞེན་པ་འདྲ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱང་བར་འབྱུང་
 བས་ཐོག་མར་ཀུན་གཞི་སྒྲིལ་ཡོད་པར་བརྟན་ན་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་
 རྒྱུ་ནི་ལ་ཡིན་ལོ། །ཤལ་ཉི་ཐོག་མ་ནས་སྤྱང་ཉིད་བརྟན་ན་ཀུན་གཞི་གང་
 ཟག་སྒྲིལ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་གཏུལ་བྱ་རྣམས་སྤྱང་པ་ཉིད་ལ་གཤམ་སར་
 འདུ་ཤེས་ནས་རྒྱལ་བྱིས་སྒྲིལ་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་ལས་ཉམས་པའི་
 རྒྱུ་ནི་གཞིགས་ནས་ཐོག་མར་མ་བརྟན་ཏེ། རི་སྤྱང་རྒྱུ་འཕགས་པ་ལྟས། གང་
 ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ། དེ་ཡིས་དེ་དེ་སྤྱང་དཔུང་བྱ། ཉམས་པར་ལྟར་པ་
 དམ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་ནི་ཅེས་གྲང་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྒྱུ་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། རི་སྤྱང་ར་
 དང་ར་ཡི་ཞེས་བརྟན་ལྟར། དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་

ཀྱི། ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་རྒྱུ་བརྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། གཏུལ་
 བྱ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམས་པའི་ཐབས་སུ་ཀུན་གཞི་སྒྲིལ་ཡོད་པར་བརྟན་
 པ་མ་ཟད་འཇིག་རྒྱུ་ལྟ་ལྟ་བུ་ལས་ལྟ་བུ་ལས་པས་རང་འཇིན་པ་དང་
 ར་ཡིས་འཇིན་པ་བག་ཆགས་དྲང་བཅས་པ་བྲལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་
 འཇིག་རྟེན་ལ་བརྟན་པ་བརྟན་ནས་དོན་ཁོང་རྒྱུ་ལྟར་པའི་ཕྱིར་དུ། དེའི་ཆོ་
 དེའི་རྣམས་སུ་ར་འཁོར་ལོས་བརྟན་པའི་རྒྱལ་བོར་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་རའི་ཐོག་
 པ་ར་ཡི་ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་ཤིག་རི་སྤྱང་ར་དང་ར་ཡི་ཞེས་ཆོས་བརྟན་པ་ལྟར།
 དཔེ་དེ་བཞིན་རྒྱུ་ལྟར་པའི་ཆོས་སྤྱང་ལས་སྤྱང་ཞིང་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་
 ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་པ་རྒྱལ་ཅེས་ཞིག་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྤྱང་ལས་
 རྒྱུ་མཆོད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་ཅེས་དམག་པ་གཏུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་རྣམས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཁ་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་རྒྱུ་བརྟན་པ་ཡིན་ལོ། །དམག་པ་གཞི་སྒྲིལ་
 མ་ཆེ་ལས་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་སྤྱང་སྤྱང་ཅེས་པོ་འདི་ལ་དགོངས་པའོ། །
 གཉིས་པ་མེས་མེས་པའི་སྤྱགས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་དགག་པ་ལ། རྒྱགས་སུ་བརྒྱུད་
 པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུང་བ་མེད་པར་འཇིན་པ་མ་མཐོང་
 ཞིང་། ཤིང་གསུམ་རྣམས་ཅེས་ཅེས་རྒྱུ་རབ་རྣམས་པའི། ཤེས་རབ་ལ་གནས་
 བྱང་རྒྱལ་མེས་སྤྱང་དཔལ་དེས། རྣམས་ཅེས་ཅེས་རྒྱུ་དེ་ཉིད་རྣམས་པར་འབྱུང་། །
 རི་སྤྱང་སྤྱང་གིས་བསྐྱལ་བའི་རྒྱ་མཆོ་ནི། ཆེ་ལས་རྒྱ་སྤྱང་པའི་དེ་བཞིན་
 རྒྱུ། ཀུན་གྱིས་པོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས། རང་གི་རྣམས་པས་རྣམས་ཅེས་ཅེས་
 ཞིག་འབྱུང་། དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་པོ་གང་། དངོས་པོ་བཏགས་
 པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་འབྱུང་ཞིང་། ཕྱི་རོ་ལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འབྱུང་
 ལ། ཡོད་དང་སྤྱོད་ཀུན་ལྟར་ཡིན་རང་བཞིན་ཡོད། ཅེས་པས་བརྟན་ཏེ།
 ས་རྒྱལ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མེས་སྤྱང་ལས་ལྟོན་པའི་ཕྱི་དོན་

པ་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཆུག་བསྟུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། བྱི་རྩལ་
 མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་དགག་པ། བག་ཆགས་ཀྱི་རྩལ་
 པ་ལས་རྟོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་རྟོན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 རྩི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་པ་དང་། རྩི་གད་མཐོང་བའི་དཔེ་དགག་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ལ། གྱི་བ་དང་། འདྲོད་པ་དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱི་རྩལ་མེད་
 ཤེས་པ་དཔེ་ནི་གང་ཏུ་ཡོད། རྩི་ལམ་རི་བཞིན་ཞེ་ན། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ།
 ཤེས་པ་ཅམ་ཏུ་སྒྲིབ་བཞུགས་ཀྱིས་བྱི་རྩལ་གྱི་རྟོན་མེད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 ཤེས་པ་ཡོད་པར་འདྲོད་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཆམ་པར་འཇོག་པ་ན་དེ་སྟབས་
 བྱེད་གྱི་དཔེ་བཞོད་དགས་པས་དེ་ནི་གང་ཏུ་ཡོད་ཅེས་དབུ་མ་པས་དེས་པའི་
 ཆོ། ལན་སྟུགས་ལ། ཁང་མིག་མེན་ཏུ་དོག་པའི་ནང་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་རྩི་ལམ་
 ཏུ་སྒྲུབ་པོ་ཆེ་འི་བྱི་རྩལ་པའི་ཆོ་སྒྲུབ་པོ་ཆེ་གོང་བའི་གོ་སྒྲུབས་མེད་པས་སྒྲུབ་
 པོ་ཆེ་མེད་ཀྱང་སྒྲུབ་པོ་ཆེ་སྟེ་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་རི་རྩི་བ་བཞིན་ཏུ། སྤྱིད་པའི་
 རྩི་བ་འདྲི་ཡང་བྱི་རྩལ་རྟོན་གྱིས་སྟོང་བཞིན་ཏུ་དེར་རྩིང་གི་ཤེས་པ་འབྱུང་
 བས་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་ལ། རྩི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་འབྱུབ་པར་
 བསྟན་པ། རྩི་ལམ་གྱི་དཔེས་སང་ཏུས་ཀྱི་བྱི་རྩལ་མེད་པ་མི་འབྱུབ་པར་བསྟན་
 པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྩི་ལམ་གྱི་དཔེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟུན་པར་གྲུབ་ཚུལ་
 བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བསམ་བྱ། གང་ཆོང་ལ་རྩི་ལམ་
 བ་ཡང་ཤེས་ས། ཡོད་མིན་དེ་ཆོ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་མིན། གལ་ཏེ་སང་ཆོ་རྩི་ལམ་
 ཏུན་ལས་ཡིད། ཡོད་ན་བྱི་རྩལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འབྱུང་། རི་རྩི་ཁྱོད་ཀྱིས་
 དས་མཐོང་སྟུགས་ཏུན་པ། དེ་འདྲ་བྱི་རྩལ་ལ་ཡང་མཆོངས་པ་ཡིན། ཞེས་པས་
 བསྟན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་འདྲོད་དེ་ལ་ཏུང་པོའི་སྟུགས་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་འཐད་དམ་

མི་འཐད་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་འདྲ་གང་གི་ཆོ་ན་དབུ་མ་པ་དང་ཡི་ལུགས་ལ་སང་
 པར་མ་ཟད་རྩི་ལམ་ན་ཡང་ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། མ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་ཆོ་ན་ནམ་རིག་པ་ཁྱོད་
 ཀྱིས་བཞོད་པའི་རྩི་ལམ་ནི་ཤེས་པ་བདེན་པ་བསྟབས་པའི་དཔེ་ཉིད་ཏུ་ཏུ་བྱུག་གཉིས་
 ལ་མཆུག་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། གལ་ཏེ་རྩི་ལམ་ན་ནམ་པར་ཤེས་པ་མ་
 རྩིས་པས་གཏན་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་གྱུར་ན་སང་པའི་ཆོ་དེ་ཏུན་མི་རིགས་ཀྱང་
 སང་པའི་ཆོ་ན་རྩི་ལམ་གྱི་ཅི་ཉམས་སྟུང་བ་དེ་ཏུན་པ་ཡོད་པས་ན་རྩི་མཐོན་
 དེ་ལས་རྩི་ལམ་དེ་ན་ནམ་པ་ཤེས་པར་སྒྱུར་བ་ཡོད་པ་གྲུབ་ལ་དེ་འདྲ་ཡིད་ཤེས་
 འབྱུལ་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བྱི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་སྒྲུབ་པོ་ཆེ་ཡང་རྩི་ལམ་རྩིས་
 པའི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པར་འབྱུང་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རི་རྩི་ཁྱོད་
 ཀྱིས་དས་ནི་རྩི་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་པས་སྟུང་བ་ཆེ་འི་ཆོགས་མང་པོ་མཐོང་རྟོ་སྟུག་
 ཏུ་ཤེས་པ་ཏུན་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་བྱི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་སྒྲུབ་པོའི་བྱི་རྩལ་གྱི་ཏུན་
 པ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱོད་པར་མེད་པས་ཤེས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པའམ་
 ཡུལ་མེད་ན་ཤེས་པ་འདྲ་མེད་པ་མཆོངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།
 གཉིས་པ་ལ་འདྲོད་པ་བཞོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 གལ་ཏེ་གཉིད་ནང་མིག་སྒྲིམ་སྤྱིད་པས། ཡོད་མིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད། །
 དེ་ཡི་ནམ་པ་བྱི་རྩལ་ཉིད་ཏུ་ཞེ་ན། རྩི་ལམ་རི་རྩི་བཞིན་ཏུ་འདྲིར་འདྲོད་
 བ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཉིད་ཀྱི་སྤྱིན་གྱིས་དཀྱུག་པས་རྩི་ལམ་གྱི་
 ཏུན་ཏུ་མིག་གི་སྒྲིམ་སྤྱིད་པས་དེའི་ཡུལ་མིག་གི་སྤྱི་མཆོད་ཀྱིས་གཞུང་བར་
 བྱ་བའི་སྒྲུབ་པོ་ཆེ་འི་གཞུགས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་གཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་
 པོ་ཆེ་འི་གཞུགས་སྟེང་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པས་དེ་ཡི་ནམ་པ་ལ་རྩི་
 ལམ་གྱི་ཆོ་བྱི་རྩལ་གྱི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་ཞེ་ན་པ་ཅམ་མོ། དེ་བས་ན་རྩི་ལམ་ཏུ་ཡུལ་

མེད་ལ་ཡིད་ཤེས་ཡོད་པ་རིམ་བུ་དེ་བཞིན་རྒྱ་སྒང་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་
 ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་དོན་རྒྱུད་གི་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འདྲོད་དོན་ཞིག་
 འདིར་མི་ལམ་རྒྱ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡོད་མེད་སྐོར་ཕྱི་བ་
 བྱིསྟེར་རྟོག་གི་པའི་ལྷགས་ཡིན་ལ་དེར་གཟུགས་སྒྲུ་སྒྲུགས་ལྟུང་མེད་ཀྱང་ཡིད་
 ཡོད་པས་སྒང་པའི་སྐབས་སྒྲུ་ཡང་ལྟུང་མེད་ཀྱང་ལྟུང་ཅན་ཤེས་པ་ཡོད་པར་
 བརྟུབ་པ་འདི་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་སོ་ཞེས་གོ་རམ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རིམ་བུ་དེ་ཕྱི་ཕྱི་ལྟུང་མི་ལམ་རྒྱ། ལ་སྒྲུམ་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་
 རྒྱུས་མ་ཡིན། མིག་དང་མིག་གི་ལྟུང་དང་དེས་བསྐྱེད་མེས་ས། གསུམ་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ནི་རྒྱན་པ་ཡིན། རྒྱ་སྒྲུགས་གསུམ་པོ་སྒྲུག་མའང་སྒྲུབ་མེད། རྒྱ་
 ལམ་རིམ་བཞིན་རྒྱ་སྒང་འདིར་ཡང་། དངོས་རྣམས་རྒྱན་ཡིན་མེས་པའི་ཡོད་
 མ་ཡིན། རྒྱུད་ལྟུང་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད། ཞེས་པས་བརྟུབ་
 ཏེ། རྒྱ་ལམ་རྒྱ་དོན་མེད་པར་དོན་རྒྱུད་གི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་དེ་རྒྱར་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། རིམ་བུ་རྣམ་རིག་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྒྲུགས་ལྟུང་རྣམས་
 རྒྱ་ལམ་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲུམ་པར་འདྲོད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་བརྟུག་ན་ཡིད་
 ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུམ་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་བརྟུགས་པའི་དོར་མེས་སྒྲུ་
 བ་རྒྱར་ལྟུང་ཡང་རྒྱར་བ་འདྲོད་དགོས་སོ། རིམ་བུ་རྒྱ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
 དེར་མིག་དང་མིག་གི་ལྟུང་གཟུགས་དྲུང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་
 བཞིན་རྒྱ་དེས་བསྐྱེད་པའི་མེས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མེད་པས་གསུམ་
 པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་རྒྱན་པ་འབང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱར་ལ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་རྒྱ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་རྒྱ་བ་སྒྲུགས་
 ཏེ་རྒྱ་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་གྱི་ལྟུང་དབང་ཤེས་གསུམ་པོ་སྒྲུག་མ་རྣམས་ཀྱང་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་མེད་པས་རྒྱན་པའི་རྒྱར་བ་ཁོ་ནའོ། དེ་རྒྱར་མི་ལམ་གྱི་ལྟུང་

དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་མི་ལམ་
 དེ་ན་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་བདེན་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། ཐམས་ཅད་
 ཆེན་པོའི་ལྷགས་འདིར་མི་ལམ་གྱི་ཁམས་བཙོ་བརྒྱུད་པོ་ཐམས་ཅད་འཛིག་
 རྟེན་ཉིད་ལ་རྟོག་པའི་ཐོག་པའི་ཀྱན་རྒྱུད་ཡིན་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྒྲུབ་ལའང་
 མེད་ཞེས་པའི་བརྟུ་འདྲོགས་ན་དོན་དམ་པར་རྒྱུས་མ་དགོས་པར་ཤེས་སོ། །
 དེ་རྒྱར་མི་ལམ་གྱི་ལྟུང་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅས་གསུམ་ཆར་
 རྒྱན་པ་ཡིན་པ་རིམ་བུ་དེ་བཞིན་རྒྱ་སྒང་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་། རྒྱར་དངོས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་རྒྱན་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱི་བྱ་རྒྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་མེས་སྐར་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དམིགས་བྱེད་འཁྱོད་པའི་ལྟུང་
 མེད་ཅིང་རྟེན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པ་རྒྱན་ཞིང་བརྟུབ་པའི་ཆོས་སྒྲུ་ཤེས་
 པར་བྱའོ།
 གསུམ་པ་ནི། འདི་ན་རིམ་བུ་སྒང་བཞིན་རིམ་བུ་རྒྱ་སྒང་དེ་མིད་དེ་ལ་གསུམ་
 པོ་ཡོད། ཁང་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་རྒྱར། གཏི་ལྷག་གཉིད་ལས་
 སྒང་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པས་བརྟུབ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་འདི་ན་རིམ་བུ་སྒང་
 པའི་གནས་སྐབས་ན་ལྟུང་དབང་ཤེས་གསུམ་པོ་ཡོད་པར་རྒྱར་བ་དེ་བཞིན་རྒྱ།
 རིམ་བུ་རྒྱ་ལམ་གྱི་གཉིད་ཀྱི་མཚུངས་མ་སྒང་པ་དེ་མིད་རྒྱ་མི་ལམ་མི་བ་
 པོ་དེ་ལྟུང་རོ་ལ་ལྟུང་དབང་ཤེས་གསུམ་པོ་ཆར་བར་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཞེན་
 པའང་ཡོད་ཀྱང་། གཉིད་ཀྱི་ལྷགས་ཐད་དེ་སྒང་པར་གྱུར་པ་ན་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་
 ཀྱི་གསུམ་ཆར་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་རྒྱར་རྒྱ། རིམ་བུ་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལྷག་
 པོ་ལས་མ་སྒང་པ་དེ་མིད་རྒྱ་ལྟུང་དབང་ཤེས་པ་གསུམ་ཆར་ཀྱང་མཚུངས་པར་
 ཡོད་ལ། གཏི་ལྷག་གི་གཉིད་མ་ལུས་པ་བྱུང་ནས་ལྟུང་པས་རྒྱུས་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་བྱུང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མདོ་ན་རྒྱ་སྒང་པར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་གསུམ་

མ་འོངས་པ་ལ་རྒྱལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ། འདས་པ་ལ་རྒྱལ་
 པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱུས་ལ་རྒྱལ་པ་མིན་
 པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞིས་གསུངས་ཏེ། འདིར་རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་
 ཡོངས་སུ་རྒྱུག་པ་ན། རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་གམ་འོན་ཏེ་
 འདས་པ་དང་རམ། མ་འོངས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྒྱུག་
 གང་། དེ་ལ་དང་པོ་རྣམ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུས་བཞིན་པ་ད་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱལ་
 པ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན་པའི་གྲྭ་བས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གང་ཆེ་རྒྱལ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་འབྲེལ་རྒྱ་ཡིན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་
 བོ། རྒྱལ་པའང་ད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅིང་། དེའང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་
 པ་མེད་ཆེ་བ་རྣམ་ཡིན་དགོས་པས། ད་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་བཞིན་པ་འབྲས་ཏུ་
 ཉིད་ཏུ་ཡུར་པ་འདི་ལོ་རང་གི་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་འབྲས་ན། རྒྱ་འབྲས་རོ་བོ་གཅིག་
 པས་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བདག་རྒྱེས་པས་སྒྲིབ་རྒྱུ་ན་རྣམས་འབྲུང་བས་སོ། །
 གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་བུ་འདི་རྒྱ་མེད་ཏུ་འབྲས་ཐལ་ཏེ། རྒྱལ་པ་ནི་དེ་རྣམ་
 དེའི་རྒྱར་མི་འཐད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་ཡུལ་སོགས་ནི་ཁས་མ་ཐུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། གཞན་ཡང་འབྲས་ཏུ་རྣམ་ཤེས་རྒྱུས་པ་དེའི་རང་ཏུས་སུ་རྒྱལ་པ་དེ་ལས་
 མི་གཞན་པའི་ཕྱིར་མ་ཞིག་པས་ན། གང་ཏུ་རྒྱ་གཞི་ས་པོ་ན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་
 མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་རྒྱ་བྱ་རྒྱུས་པས་ས་པོ་ན་མི་འཇིག་པར་ཡང་འབྱུར་
 རོ། གང་གི་ཆེ་རྒྱལ་པ་ལས་ཞེས་ལུ་པ་ཡིན་པའི་དབང་ཏུ་ན་ནི། རྒྱལ་པ་ལས་
 རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་བུ་འབྲུང་བར་འབྱུར་ན། དེའང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་
 པ་ཡིན་པས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་སྒྱིར་དགག་པ་དང་། རྒྱུན་སྒྲུབ་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་
 བོ། མ་རྒྱུས་རོ་བོ་ལ་ཡང་རྒྱལ་ཡོད་མིན། རྒྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་ཅན་

ཡོད་མིན། ཁོ་གསལ་བུ་ལ་འདྲ་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ། ཅེས་གསུངས་སྟེ། རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་མ་རྒྱུས་པ་རྟེན་མ་འོངས་པའི་རོ་བོ་ལ་ཡང་རྒྱལ་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་
 པ་མིན་ཏེ། ཁི་རྩུབ་ཞེན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱལ་པ་ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
 རྒྱལ་པའི་བྱད་པར་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པ་ནི་བྱད་པར་གྱི་གཞི་ཡིན་ནོ། ཞིས་བུས་
 པའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་རྟེན་པུ་ལ་བྱམ་པ་བྱད་གཞི་མི་རྟག་པ་དེའི་བྱད་པར་ཡིན་
 དགོས་ཀྱང་འདིར་རྒྱལ་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱལ་པའི་བྱད་པར་ལས་ཤེས་པ་མི་
 འབྲུང་བའོ་མར་རྒྱུས་དགོས་པས་རྒྱལ་པ་བྱད་གཞི་རྣམ་ཤེས་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་
 རྟེ། དེས་ན་བྱད་ཆོས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་མ་རྒྱུས་པས་གཏན་མེད་
 ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མིན་ཞེས་དགག་སྟབས་
 གང་གི་འདྲ་རོ་བོས་བརྟན་བྱའི་གཞི་མ་གྲུབ་པས་བརྟན་མི་རྒྱལ་སོ། ། དེས་ན་
 རྒྱལ་པ་འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་འདིའི་རྒྱལ་པའོ་ཞེས་བྱད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་
 པར་དེའི་བྱད་པར་ཏུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བྱད་ཆོས་མ་བཟུང་བར་དེའི་བྱད་གཞི་འདིའོ་ཞེས་སྒྲུ་མི་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་མ་རྒྱུས་པ་ལ་འདྲ་རྒྱལ་པ་ཡོད་པར་འདྲ་ན་མོ་གསལ་
 གྱི་བུ་ལ་འདྲ་རྒྱལ་པ་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་མཆོན་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འབྲུང་བར་འབྱུར་བས་བརྟན་འདྲིང་ན། རྒྱལ་པ་མེད་
 པར་འདི་ཡི་འབྲུང་འབྱུར་མེད། ལན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲུབ་པ་ནི། །
 གྲུབ་པ་མིན་ཞེས་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་གསུངས། ཞིས་པས་བརྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་
 རྒྱལ་པ་ལས་འབྲུང་བར་འབྱུར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་སྒྲིལ་པུ་
 བྱས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདིའི་རྒྱལ་པ་འདིའོ་ཞེས་མ་འོངས་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པས་བྱད་པར་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་རྒྱད་བརྟན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་དེ། དཔེར་
 ན་འཇིག་རྟེན་ན་འབྲས་ཆན་ཆོས་ཤིག། ལྷ་ལ་འདི་དག་ལ་རྣམ་པུ་གྱིས་

གིག་ཅེས་སྒྲུབ་དང་། བརྟན་བཅས་ལས་ཀྱང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་
 གྱེ། འཁོར་ལོས་བརྒྱུད་དང་རང་བྱུང་གཉིས། ཞེས་བཤད་དོ་སྟེ་མས་དུ་འདོད་
 བ། དེའང་མ་གྲུབ་ཀྱི། གལ་ཏེ་ལུས་པ་ཡོད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འབྱུར་
 པ་ཞིག་ན། ལུས་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་
 པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་དུ་ལྟར་མེད་པར་རེས་པས་
 འདི་ཡི་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་རེས་ཏེ།
 ལུས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལུས་པ་ནི་པན་ཚུན་རྟོག་ནས་འཛོག་ག་ཞེས། དཔེར་
 བ་རིང་པོ་ལ་རྟོག་ནས་བྱུང་དུ་ལ་ཚོགས་པ་རྟུར་པན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་དོན་
 ལ་བརྟེན་པའི་འབྲུག་པ་རྟུར་རྟུང་བ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་མེན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་མ་ཁྱེད་རབ་མང་འབའི་སྒྲུབ་དང་འཇགས་པ་རྟུ་ཚོགས་
 དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །རྗེ་རྒྱུད་དུ་བཞེད་བརྒྱུ་པ་ལས། འབྲས་ཀྱི་མེད་
 པར་རྒྱ་ཡིན། རྒྱ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འབྲས་ཀྱི་ཀྱུ། །
 རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་ཐལ་བར་འབྱུར། ཞེས་དང་། བརྟན་བཅས་ལས་ཀྱང་། གལ་
 ཏེ་དངོས་པོ་གང་རྟོག་གྲུབ། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་རྟོག་ནས་ནི། རྟོག་བྱ་གང་ཡིན་
 དེ་འབྲུག་ན། གང་ལ་རྟོག་ནས་གང་ཞིག་འབྲུག། ཅེས་གསུངས་སོ། །
 གསུམ་པ་འདས་པའི་ལུས་པ་དགག་པ་ལ། བཀག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ཉེས་
 སྤང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འགགས་པའི་ལུས་སྟོན་ལས་
 འབྱུར་ན། གཞན་གྱི་ལུས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འབྱུར། ལུན་ཅན་རྣམས་
 དེར་པན་ཚུན་ཐ་དང་ཡོད། དེ་ཕྱིར་ཀྱུན་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འབྱུར། །
 ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་འགགས་པ་རྟེ་འདས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་
 རང་ཉིད་འགག་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ན་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་

འབྲས་ཀྱི་མ་མེད་པའི་དོན་དུ་ཀྱུན་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྟོན་
 པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་རིམ་པར་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས།
 བརྟན་པ་ཐུ་མ་གཉིས་ནི་མཐའ་དཔྱིད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྣམ་རིག་པས་འདོད་
 པ་རྣམ་མཐོ། དེའང་མི་འཐད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་གཞན་གྱི་ལུས་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་འབྱུང་
 བར་འབྱུར་བས། དེ་རྟུར་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ།
 གང་གི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ཡུང་གི་རྒྱུན་རྟུར་རྟུང་ཅིག་སྟེ་ཕྱི་འེམ་པར་མ་ཆད་པར་
 འཇུག་པའི་རྒྱུན་དང་རྟུན་པ་ཅན་རྟུང་ཅིག་སྟེ་རྣམས་སྐབས་དེར་པན་ཚུན་
 རེས་ཐ་དང་དུ་ཡོད་པར་རྒྱལ་བ་རང་གིས་འཇགས་གྲངས་པས། དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་
 དང་རྒྱ་མེན་ཀྱུན་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཡིན་མེན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ་ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདིར་ནི་རྒྱུན་
 ཅན་ཐ་དང་གྱི། དེ་དག་ལ་རྒྱུན་ཐ་དང་མེད་དེའི་ཕྱིར། ཉེས་མེད་ཅེས། །
 ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་
 རྒྱུན་ཅན་རྟུང་ཅིག་མ་བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་ཀྱི་
 རྟུང་ཅིག་སྟེ་རྣམས་རེས་ཐ་དང་པར་ཡོད་མོད་གྱི། དེ་རྟུར་ན་ཡང་རྒྱུན་འདི་
 བོ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་རྒྱུན་ཐ་དང་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཐམས་
 ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་རྟེན་བར་ཐལ་བར་མི་འབྱུར་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཅེས།
 གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་བརྒྱབ་བྱ་ཞིག །ཐམས་ཅད་པའི་རྒྱུན་སྐབས་མེད་ཕྱིར་རོ། །
 བཅས་པ་ཉེར་སྐས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་
 གཏོགས་མེན་ཏེ། གང་དག་རང་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་
 གཏོགས་པ་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐེར་བ་
 རྟུར་ཡིན་ན་ཉེས་པ་མེད་པར་འབྱུར་བ་ཞིག་ན། རྒྱུན་ཅན་རེས་ཐ་དང་ལ་རྒྱུན་

གཅིག་པ་འདི་ནི་མ་གྲུབ་པ་མ་འདྲུབ་པུ་ཞིག་གོ། ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་
 རྩ་ཕྱི་རྣམས་མ་དང་པའི་རྣམ་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་མ་མི་དང་པའི་རྣམ་གཅིག་འཇུག་
 པའི་མོ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན། །དཔེར་ན་གང་ཟག་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྤྲུམ་
 ལྟ་བུ་རྒྱུད་གཞན་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་མིག་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་རྣམས་
 བྱི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་རིགས་མེད་ཏེ། དེ་
 པའི་ཞུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཅིག་རྩ་ཕྱི་གང་དག་རང་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་མ་དང་སྐྱོ་
 སྐྱོ་པ་དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན། །འདི་སྐྱོ་འབྲས་རང་པའི་ཞུ་ཤེས་གཞན་ཏུ་མེད་པ་ལ་མ་
 རྟེན་ཏུ་རྒྱུད་གཅིག་མི་འཐད་པར་མི་བརྟེན། །དེ་ལ་ལྷན་པ་སྤྱོད་པ་ཡོད་མེད་
 ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་དང་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི། ལྷན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་གང་རྣམས་པ་དེ་ནི་ལྷན་པ་མི་གྲིད་པར་བརྟེན་པ་འདི་སྐྱོ་པའི་ཡིན་
 ཏེ། དེས་ན་ཤེས་པུ་མེད་ན་ཤེས་པ་འདྲ་མེད་དོ་ཞེས་པུ་པ་འདི་གནས་པ་ཡིན་
 རོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཤེས་པོར་རྟེན་པའི་བག་ཆགས་སྤྱིན་རྒྱུ་ཡོད་གས་པ་
 ལ། རྩུགས་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་དག་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། མིག་སྒྲོ་སྒྲོ་
 པ་རང་ལྷན་འགའ་ཞིག་ལས། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནི་སྤྱོད་འབྲུར་ཞིང་། །རང་གི་
 རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་ལྷན་དེ་ལ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་པུ་པར་རྟོགས། །
 འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིག་གི་གཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་མོན་
 ལས། །སྒྲོ་སྐྱེས་སྤྱོད་ཉིད་འབྲུར་པར་མ་རྟོགས་ནས། །སྤྱོད་པོས་ཕྱི་རྟེན་གཟུང་
 པར་མེས་མ་ཁས་ལེན། །མི་ལས་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར། །རང་
 ལྷན་སྤྱིན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་མེས་མ། །འབྲུར་པ་རྟེན་དེ་པའི་ཞུ་ཤེས་པ་འདྲ་
 འདིར། །ཕྱི་རྟེན་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། །ཞེས་པས་བརྟེན་ཏེ། སྤྱིར་ཡང་

རྣམ་རིག་པས་དབང་པོ་དང་ཕྱི་རྟེན་ལ་ཕྱི་རྟེན་མེད་པར་ཡང་རྣམ་ཤེས་འབྲུབ་
 པར་བས་མ་ནས་སྤྱོད་པ། མིག་གི་སྒྲོ་སྒྲོ་པར་འབྲུར་པའི་རང་གི་ལྷན་པ་གང་
 ཞིག་ཀྱན་གཞི་ལ་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་ཞུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཚོས་གཞན་
 ཕྱིས་པར་མ་ཚོད་པར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མིག་ཤེས་དེ་ནི་སྤྱོད་པར་འབྲུར་ཞིང་། །འདི་སྐྱོ་
 བྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་པ་རྟེན་ཏོ། །ཞིང་གི་སྤྱོད་དེ་མ་ཐག་པར་གཟུགས་དང་
 དམིགས་རྟེན་ཡང་ཤེས་པ་ལས་གཞན་མེད་ཅེས་རྟེན་པོ། །མིག་རང་གི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་བདག་རྟེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་གྱི་ལྷན་པ་དེ་ལ་མ་རིག་
 པའི་དབང་གིས་ཀྱིས་པ་རྣམས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་པུ་པར་རྟོགས་
 ཕྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་མ་དང་པའི་དབང་པོ་མ་ཡིན་ཏོ། །དཔེ་རྟེན་ཤེས་
 གིང་ལྷན་པ་ཚོགས་པ་ཕྱི་རྟེན་ལ་ཕྱི་རྟེན་པ་ལ་མི་རྟེན་པར་རང་གི་ས་
 མོན་ལས་དམར་པོར་སྤྱོད་པ་དམིགས་པ་པའི་ཞུ་ཤེས་ཏུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དབང་
 པོ་ལས་བྱུང་པར་གཟུགས་པའི་རྣམ་པར་རིག་གི་ཕྱི་གཟུང་པ་སྤྱོད་སྐྱེས་པ་རྟེན་
 པ་མེད་པར་ཀྱན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་རང་གི་ས་མོན་ལས་སྤྱོད་པོ་དང་མེས་པོ་
 ཚོགས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཏུ་འབྲུར་པར་མ་རྟོགས་ནས་རྒྱུ་ནང་ཏུ་ལོར་ཏུ་པར་
 མ་རྟེན་གཞི་གཟུགས་བརྟེན་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ནོར་ཏུ་པར་མ་རྟེན་གས་ཞེན་པ་རྟེན།
 ཚོས་སྤྱོད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མེས་མེས་ཉིད་ཕྱི་རྟེན་ལ་ལྷན་པའི་གཟུང་པར་མེས་མེས་
 ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་རྟེན་ན་དམིགས་པའི་རྟེན་ཡང་ཤེས་པ་ལས་མ་དང་
 པའི་ཕྱི་རྟེན་ལ་ཕྱི་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་མི་ལས་ན་ནི་དབང་
 པོ་དང་གཟུགས་ཚོགས་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་མེད་པར་རང་དང་རྟེན་སྤྱོད་
 མ་ཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལྷན་པ་ཡོད་ས་སྤྱོད་པ་ལས་གཟུགས་ཚོགས་དེ་
 ཡི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་མེས་མེས་འབྲུར་པ་རྟེན་དེ་པའི་ཞུ་ཤེས་པ་ལྷན་པའི་གནས་
 རྣམས་ལ་འདྲ་འདིར་ཕྱི་རྟེན་ལ་དོན་ཏུ་ལྷན་པ་མེད་པར་ཡིད་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་བཀག་པ་དངོས་དང་། ཤེས་པ་ལས་དོན་ལྟར་སྐྱེ་བའི་སྤྱད་ཕྱིན་
ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་དོན་མེད་པར་བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱི་རྩལ་མེད་
པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་དོན་ལྟར་གི་རྣམ་པར་སྐྱེ་ན་མད་རྒྱུ་ལོང་པ་ལ་གཟུགས་
ལྟར་བར་ཐལ་བས་དགག་པ། མད་རྒྱུ་ལོང་པ་ལ་རྒྱུ་པ་མ་སྐྱེན་པར་འདོད་ན་མི་
ལམ་གྱི་ཆོ་ཡང་གཟུགས་ལྟར་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་དགག་པ། དེས་ན་ཡུལ་དབང་
ཤེས་གསུམ་བདེན་རྒྱུ་མཉམ་པར་བརྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
རི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་རྒྱ། རྩོ་མོགས་ལྟར་བའི་ཡིད་མེས་མ་འཕྱང་
དེ་ལྟར། མིག་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་ཐོན་ནི། སྐྱོན་ལས་ལོང་པ་ལ་འདྲིར་
ཅིས་མི་སྐྱེ། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། རི་ལྟར་མིག་དང་གཟུགས་མེད་པར་ཡང་
ནི་མི་ལམ་རྒྱ། རང་གི་བག་ཆགས་སྐྱོན་པ་ལས་རྩོ་མོགས་ཡུལ་རྒྱ་ལྟར་བའི་ཡིད་
ཀྱི་མེས་མ་ཉི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་རི་ལྟར་མད་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དང་
རྩོ་མོགས་ལྟར་པར་འཕྱང་བ་དེ་ལྟར་མིག་དབང་མེད་པར་ཡང་ནི་རང་གི་བག་
ཆགས་ཀྱི་ས་ཐོན་ཀྱན་གཞི་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཡོང་ས་ལྟ་སྐྱོན་པ་ལས་ལོང་པ་རྣམས་
ལ་ཡང་རྩོ་མོགས་ལྟར་བའི་ཡིད་སྐྱོ་ཉིད་མད་པའི་སྐབས་འདྲིར་ཅིས་མི་
སྐྱེ་ཏེ། སྐྱེ་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་གཉིས་ཀར་མིག་དབང་མེད་པར་མཆོངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། རིགས་པ་འདྲི་དག་ནི་རྩོ་མཆོན་མཆོངས་པའི་མགོ་རྣམས་ཉིད་
རོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་མི་ལམ་རྒྱལ་པ་ཡི། རྒྱུ་པ་སྐྱེན་ཡོད་མད་ལ་
མེད་འཕྱར་ན། རྒྱལ་པའི་རྒྱུ་པ་སྐྱེན་རི་ལྟར་འདྲིར་མེད་པ། དེ་ལྟར་མི་ཆོ་
མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས། རི་ལྟར་མིག་མེད་འདྲི་ཡི་རྩོ་མིན་ལྟར། མི་ལམ་
རྒྱ་ཡང་གཉིད་ནི་རྩོ་མ་ཡིན། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ན་རིགས་

པ་མེད་པར་ཆོག་གི་ཆུ་ལ་ཅམ་ཁོ་ནས་ཆེ་ལམ་གྱི་ཆོ་གཉིད་ཀྱི་སྐྱེན་གྱིས་རྒྱལ་པ་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡི་རྒྱུ་པ་སྐྱེན་པ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། མད་པ་ལ་ནི་
སྐྱེན་མ་ཆང་བས་རྒྱུ་པ་སྐྱེན་པ་མེད་པས་ལོང་པ་ལ་གཟུགས་ལྟར་བའི་སྐྱོན་
མེད་པར་འཕྱར་བ་འདོད་ན། དེད་ཅག་གི་ཆོག་གིས་ཀྱང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
རྒྱལ་པའི་རྒྱུ་པ་སྐྱེན་པ་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་མད་པའི་གནས་སྐབས་འདྲིར་ལོང་
པ་ལ་མེད་པ་དེ་ལྟར་རྒྱ་ལྟ་མི་ལམ་གྱི་ཆོ་བའང་རྒྱལ་པ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་པ་
སྐྱེན་པ་མེད་ཅེས་བརྟན་ཀྱང་ཅིས་མི་རིགས་ཏེ་རྩོ་མཆོན་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲི་རྒྱུ་པ་དེ་སྐྱེན་ཕྱིད་ཀྱི་སྐྱེན་གཉིད་ཡིན་པར་སྐར་མ་
སྐས་སམ་ཞེ་ན། སྐས་ཀྱང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་མིག་མེད་པ་འདྲི་ཉིད་
ལོང་པ་མད་པའི་གནས་སྐབས་ན་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་
པ་སྐྱེན་ནས་རྩོ་མོགས་ལྟར་བ་འདྲི་ཡི་རྩོ་མིན་པ་ལྟར། མི་ལམ་རྒྱ་ཡང་མིག་
དབང་འགག་པའི་གཉིད་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་པ་སྐྱེན་པའི་རྩོ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་
སྐབས་དེ་གཉིས་ཀར་མིག་མེད་པར་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་མི་ལམ་རྒྱ་ཡང་དེ་དངོས་མིག་ རྒྱུ་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་
པའི་རྒྱར་ཁས་ལྷང་། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། མི་ལམ་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་ཡུལ་དང་དབང་
པོ་ནི་རྒྱུ་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་རྩལ་
མེད་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་དོན་ལྟར་གི་རྣམ་པར་སྐྱེ་ན་མད་རྒྱུ་ལོང་པ་ལ་གཟུགས་
ལྟར་བར་ཐལ་བ་དང་། མད་རྒྱུ་ལོང་པ་ལ་རྒྱུ་པ་སྐྱེན་པ་མེད་པར་འདོད་
ན་མི་ལམ་གྱི་ཆོ་ཡང་གཟུགས་ལྟར་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མི་ལམ་
རྒྱ་ཡང་ཡུལ་དང་དབང་པོ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་པ་ཞིག་མི་འཐད་པས་རྒྱུ་
ལྟར་མི་ལམ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་གཟུགས་ལྟ་ལྟར་བ་ཡུལ་རྒྱུ་པ་དང་། དེ་བཞིན་
རྒྱ་མིག་གི་དབང་པོ་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་ནི་བརྟན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་པའམ་

ནམ་ཤེས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ॥

གཉིས་པ་མེས་ཅམ་པའི་རྒྱལ་བྱེད་གཞན་དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ། རིགས་
པའི་རྒྱལ་བྱེད་མེད་པ། ལྷ་གི་རྒྱལ་བྱེད་མེད་པ། དཔེས་རྒྱལ་བྱེད་མེད་པ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཟུང་པ། དེ་དང་དེ་ནི་
དམ་པཅའ་མཚུངས་མཐོང་བས། ཚེད་འདི་མེད་བྱེད། ཁེས་པས་བསྟན།
འདིར་དབུ་མ་པས་སང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གསུམ་ཅར་རང་བཞིན་མེད་
པར་བསྟན་པ་ན། མེས་ཅམ་པ་འདི་ཡིས་སང་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་དོན་གྱིས་
ཚུང་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་
ནི། ཞེས་དང་། སང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་རྒྱུ་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་བཞིན་ནི། ཞེས་དང་།
དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་དབང་མེད་ན་ནི་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་
བྱང་བ་ཡང་མེད་དེ། ཉོན་མེད་པའི་བྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསུམ་བཞིན་ནི།
ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཅིང་གི་དཔེ་དག་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱོལ།
དེ་ལྟ་བུ་དག་གི་སྟོན་སྟེན་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཟུང་པ་རྒྱལ་བྱེད་དེ་དང་དེ་
ནི་མཁས་པ་དབུ་མ་པས་དམ་པཅའ་བསྟན་བྱེད་མཚུངས་པར་བསྟན་བྱེད་
རྒྱལ་པ་ལ་རུས་པ་མེད་པར་མཐོང་བས། དོན་མ་ཉན་ཏུ་ཡང་མེད་ལ་མེས་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་རྗོད་པ་འདི་དག་ཤེས་པར་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅིང་མ་
བརྟན་ཏོ། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅིང་པའི་ལྷགས་བཀག་
པ་ལ་ལྷང་གི་གནོད་པ་ཡང་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྣོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་
རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྷང་འགར་ཡང་སེམས་ལ་སྐྱབས་པའི་དངོས་པོ་དོན་དལ་པར་
ཡོད་ཅིང་ལྷང་ཟད་ཀྱང་མ་བརྟན་ཅིང་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་སྐྱམས་ཅད་བཀགས་

བ་ཅེས་ཏུ་བརྟན་པ་འདི་ཕྱིར་རྟོག་། བཀའ་ལ་བ་ཅེས་ཏུ་བརྟན་པ་ཡང་རིག་ཏུ་
 ལང་གར་གཤེགས་པ་ལས། སྤྱིང་བ་གསུམ་མི་བཀའ་ལ་ཅེས། རྟོག་མེད་ཉིད་
 ཡི་དཔེས་པ་མེད། བཀའ་ལ་དཔེས་པ་འདི་རྟོག་མི། རྟོག་གི་བཤད་གཞི་
 ཡང་འཕྱུར། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་ཤིག་མེད། གཏུག་གི་མེད་ཅིང་དཔེས་
 མེད་ན། ཁྱིམ་པ་དན་པ་རྟོག་གི་ལ། རྟོག་པ་འདྲ་ལས་འདི་དག་བརྟགས། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། མེས་པ་ཅེས་པ་གང་དག་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་
 རྟོག་མི་རྟོག་པར་གསུང་བ་དང་། འཛིན་པས་རྟོག་པ་རྟུ་ཏུ་གཅིག་མེད་པ་འདི་
 རྟོག་པ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མེ་པ་འདི་རྟོག་ཉིད་ཏུ་ཐད་ཡི་རང་
 གི་རྟོག་མི་རྟོག་པ་འདི་ཕྱིར། དཔེར་ན་པ་ལང་རྟམ་རྟོག་པ་རྟོག་ཉིད་ཏུ་ཁས་
 ལེན་པར་མི་ཤིགས་པ་བཞིན་ནོ། གཞན་ཕྱིས་རྟོག་པ་ཅེས་རྟོག་པ་ཉིད་ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དཔེར་ན་ནམ་ལང་གར་གཤེགས་པ་ལས། རྟོག་མེད་མེད་
 གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་འདི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་རྟོག་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་གཤེགས་
 ལོ། ཞེས་གསུངས་ནོ། གཞན་ཡང་མདོ་ལས། དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པོ་ཐམས་
 ཅད་རང་རང་གི་རྟོག་པ་ལས་བརྟན་པ་ན། ཏུང་པོ་དང་ཁམས་དང་ཕྱི་
 མཆོད་རྣམས་རང་བཞིན་ཕྱིས་ཏུང་པོ་ལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ནོ།

གཏུམ་པ་དཔེ་གཞན་མི་ལྷུག་པ་མོམ་པའི་ཡིད་རོར་གེར་རུས་སྒང་པའི་དཔེས་
 ལྷུག་པ་དང་། ཡི་རྒྱལ་སྐམས་ལ་རྒྱག་ལྷག་ཏུ་མཐོང་པའི་དཔེས་པ་ལྷུག་པ་
 རོན་མེད་པར་བརྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་འཁྱར་པ་ཡིས་སྒྲ་མའི་
 མན་དག་ལས། གེར་རུས་ཀྱིས་གང་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་། རྟེ་ཡང་གཏུམ་
 ཅན་སྟེ་བ་མེད་པར་མཐོང་། ཞོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བརྟན་མིར་རོ། ཁྱོད་
 ཀྱི་དཔར་སྒྲིའི་ལུམ་རྒྱམས་མི་རྟེ་པར། རྟེ་རྟེར་མི་ལྷུག་ཡིད་ཀྱི་ཡང་འཁྱར་ན། །
 དེ་བཞིན་ལུམ་དེར་སྟོ་གཏང་ཅི་ལོས་ཀྱིས། རྟོགས་འཁྱར་དེ་ནི་རྟེན་པར་ཡང་།

མི་འཇུག་། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ན། རྣམ་འཁྱོར་པ་ཡིས་སྒྲུ་མའི་མན་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ལྷན་པ་སྒྲུ་མ་པ་ན།
ཡུལ་གཤམ་རྩམ་མེད་ཀྱང་གཤམ་རྩམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གདམས་པའི་ས་གནི་མཐོང་བ་
དེ་རི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་གདམས་པ་དེ་ཡང་ལྷན་པ་གདམས་པ་
ལྟར་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཆར་སྒྲུ་མ་ཅན་ཏེ་མཐོང་ས་
ཤིང་རིགས་པས་དབྱུད་ན་གདོད་ནས་སྒྲུ་མ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་
དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། གནས་
ལུགས་མ་ཡིན་པར་ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ལྷན་པ་ལས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདི་ནི་གདོན་མི་བླ་པར་དེ་ལྟར་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན། རྒྱུད་
ཀྱི་དབང་སྒྲུ་མ་ཡིས་སྒྲུ་མ་གར་གྱི་ལྟ་མོ་སྒྲུ་མ་ལ་སྒྲུ་མ་ཏུ་མས་བལྟའ་བ་ན་
གཅིག་ལ་སྒྲུ་མ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲུ་མ་དེ་ཁོ་ན་པ་དེ་ལྟར་
ཏུ་གཤམ་རྩམ་སྒྲུ་མ་མི་ལྷན་པ་བསྒྲུ་མ་པའི་ཡིད་ཅན་གྱི་ཡུལ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
ཏུ་འཇུག་ན། རྣམ་པར་གྱི་ལྟ་མོ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་གཤམ་རྩམ་མཐོང་པའི་
ཡུལ་དེར་སྒྲུ་མ་གདམས་ན་རྣམ་འཁྱོར་པ་མིན་པ་ཅིག་ཤོས་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་འཁྱོར་
པས་མཐོང་བ་ལྟར་རྟོགས་པར་འཇུག་རོ། །གཞན་ཡང་མདོ་ལས། འདི་ནི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུད་ལྟར་ན་ཉིང་
དེ་འཛིན་དེ་ནི་བརྟན་པར་ཡང་མི་འཇུག་པར་ཡང་དག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་
ཏུ་འཇུག་རོ། །འདིས་ནི་མེས་ཅན་པ་ལ་གཤམ་རྩམ་ལྟར་པར་སྒྲུ་མ་མ་རྩམ་ནས་
གཤམ་རྩམ་ལྟར་པར་སྒྲུ་མ་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་བདེན་པ་མེད་པར་སྒྲུ་མ་ནས་
ཡུལ་མི་བདེན་པར་སྒྲུ་མ་པར་བྱེད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། རབ་རིབ་དང་ལྷན་དབང་པོ་ཅན་མཐོང་ས་ལ། རྒྱུ་མ་ལྷན་པ་
ལ་ཡི་དྲུགས་རྣམས་སྒྲུ་མ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཡི་དྲུགས་རྣམས་གྱིས་

རྒྱུ་མ་ལ་རྣམ་ཉིད་ཏུ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་
གྱི་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་པ་ཞིན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལྷན་པ་རབ་རིབ་དང་ལྷན་པའི་
དབང་པོ་ཅན་ལ་རི་སྒྲུ་མ་གདམས་པ་དང་མཐོང་ས་པར་རྒྱུ་མ་ལྷན་པའི་རྒྱུ་མ་
ལ་ཡི་དྲུགས་རྣམས་ལས་གྱི་མཐུ་སྒྲུ་མ་གྱི་སྒྲུ་མ་འཇུག་པའི་དཔེས་གྱི་དོན་མེད་
པའི་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་པ་འདི་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །རི་ལྟར་མཐོང་ས་ན། རྒྱུ་མ་ལྷན་
པའི་ཡུལ་དྲུགས་འགའ་ཞིག་གིས། ལས་གྱི་མཐུ་ལས་རྣམས་གདམས་པ་མཐོང་
བ། དེ་སྒྲུ་མ་ལྟས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀྱང་
བརྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་རྒྱུ་མ་གྱིས་མཐོང་ས་སོ། །
གསུམ་པ་མཐུག་བརྟུ་པ་ནི། མདོར་ན་རི་ལྟར་ཤེས་པ་མེད་དེ་བཞིན། རྒྱུ་མ་
མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། རྣམ་པར་མང་ཏུ་བཤད་
པའི་གནད་མདོར་བརྟུ་ན་རྣམ་རིག་པ་རང་ནས་ཀྱང་རི་ལྟར་ཤེས་པ་མེད་པར་
འདོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུ་མ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་སྒྲུ་མ་པས་ཡོན་མེད་ཅེས་གཞི་མེད་སྒྲུ་མ་པ་ཉིད་
གྱི་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སོ། །དེ་སྒྲུ་མ་ཏུ་འང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པར་བསྐྱོད་པ་ལས། མ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་མིན། དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་
དེ་ཕྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་པ་དག རང་བཞིན་མེད་པར་རྒྱུད་གྱིས་གསུངས། ཞེས་
དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་ཤེས་སྒྲུ་མ་དང་མཐོང་ས་པར། ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་གསུངས་
པ་ཡིན། དེ་ཡི་དཔེ་གསལ་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེས་པར་སྒྲུ་མ་འདི་དངོས་དང་འདྲ།
ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡུལ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་རྣམས་སྒྲུ་མ་པར་སྒྲུ་མ་ཞིང་གྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སྒྲུ་མ་པ་འདི་བས་པ་འདི་
རི་སྒྲུ་མ་གདམས་པའི་ཡུལ་དང་རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བྱའོ། ཞེས་
རང་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པ་དགག་པ་ལ། གཞན་དབང་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ། དེས་ན་སེམས་ཅམ་
 པའི་ལུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ། བདེན་གཉིས་
 མ་ནོར་བ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་ནར་བསྟན་པ། གཞན་དབང་ཁས་ལེན་པ་དང་
 འཛིག་ཆེན་ཐ་སྟངས་ཅམ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་མི་མཆོངས་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི་
 ལས། དང་པོ་ལ། གཞན་དབང་གི་སྤྱུབ་བྱེད་ཀྱི་བའི་ཚུལ་གྱིས་དགག་པ་མདོར་
 བསྟན་པ། དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་
 པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན། འདི་
 ཡི་ཡོད་ཉིད་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། ཁ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་
 མི་རུང་། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམས་པར་ཤེས་པ་མི་
 སྲིད་པར་བསྟན་ནས་གཉིས་སྟོང་གི་གཞན་དབང་དངོས་པོ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་
 པ་ཉིད་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ། གལ་ཏེ་གཟུང་བ་མེད་ལ་འཛིན་
 པ་ཉིད་དང་ཡང་བྲལ་ཞིང་དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྟོང་
 པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་དེ་བདེན་པར་ཡོད་ན། འདི་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་
 དེ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཚྱུང་གི་ཤེས་པ་གང་གིས་ཤེས་པ་ཡིན་ཅེས་ཀྱི་བར་བྱའོ། །
 དེའང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་མི་འཐད་དེ། རང་གིས་རང་ལ་བྱ་བ་འགལ་
 ཏེ། རལ་གྱིས་རང་མི་གཅོང་པ་དང་སོར་སོར་རང་གིས་རང་ལ་མི་རེག་ཅིང་མིག་
 རང་གིས་རང་ལ་མི་བསྟུང་བ་སོགས་སྟུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤེས་པ་གཞན་
 ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བྱ་བ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་རྣམས་པར་རིག་པ་ཅམ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེས་ན་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཟུང་བར་འགྱུར་བས་ན་གིན་ཏུ་མི་འཐད་
 དེ། ཡུལ་ཅན་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་ཞེ་གལ་

ཏེ་རུང་ན་རི་ར་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ། གཞན་དབང་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་རང་རིག་དགག་པ་
 དང་། དེ་བགག་པས་ཆོད་མ་མེད་པར་གཞན་དབང་ཡོད་པར་མི་འགྱུབ་པའི་
 ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་བའི་སྟོན་མདོར་བསྟན་པ། དེ་རིགས་
 པའི་སྟོན་མཁུས་པར་བཤད་པའོ། གང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཚྱུང་བས་འགྱུབ་
 མ་ཡིན། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའང་གལ་ཏེ་གཞན་རིག་གིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
 མོད། རང་རིག་པ་ཁོ་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་
 བ། རང་རིག་ཉིད་རིགས་པས་འགོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཚྱུང་བར་ནི་ཚུགས་སྤྱི་བ་ཚྱུང་གིས་འགྱུབ་པའི་དུས་ཤིག་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དམ་བཅའ་བའོ། །
 གཉིས་པ་ལ། རང་རིག་རྗེས་དཔག་གི་སྟོན་མི་འགྱུབ་པའི་ཚུལ། རང་རིག་
 མདོན་སྤྱི་ཆོད་མས་མི་འགྱུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཚུགས་
 སྤེལ་གཏན་ཆོགས་བཞོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་
 ཏུས་དྲན་ལས་འགྱུབ་ཅེ་ན། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམས་རིག་པས་གཏན་
 ཆོགས་བཞོད་པ། གལ་ཏེ་འཛིག་ཆེན་ན་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྤར་ཡུལ་མཐོང་
 པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་དུས་སྤྱུང་པ་ཡོད་པའི་རྟགས་འདིས་རྗེས་སྤྱད་པག་
 པ་ལས་སྤར་ཤེས་པས་ཡུལ་རིག་པས་ན་རང་རིག་པར་ཡང་དེས་པས་གཏན་
 ཆོགས་འདིས་འགྱུབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤར་བར་བྱ་ཞེ། སྤར་ཡུལ་ཁོ་ན་ལས་ཡུལ་
 ཅན་ཉིད་མ་མཐོང་ན་དཔེར་ན་གཞན་གྱི་མིག་མཐོང་བ་ཕྱིས་དྲན་པ་ན་བདག་
 གི་མིག་གི་དབྱིབས་སོགས་སྤར་མཐོང་བ་མེད་པས་ཕྱིས་དྲན་པ་འང་མེད་པ་
 བཞིན་ནོ་ཅེ་ན།
 གཉིས་པ་ལ། དྲན་པ་རང་རིག་སྤྱུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སྤེལ་དེས་པས་དགག་

སྤྱི་གཙོ་དང་པ་མི་འཇུག་དོ་ཞེ་ན། མི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་
 ཅན་གང་གིས་ཡུལ་ཉམས་སྤྱོད་བར་ལྷུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་དབུ་མ་པ་བདག་
 གི་སྤྱི་གས་ལ་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་འདི་རྩམ་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱི་ཕྱིར་
 བདག་གིས་སྤོབ་ཅད་ཡུལ་སྤོབ་པ་དེ་མཐོང་དོ་སྤྱི་ཕྱིར་དུ་དྲན་པ་སྤྱི་བར་འབྱུར་
 ཏེ་སྤར་སྤོབ་པོ་ཉམས་སྤྱོད་བར་ལྷུར་པའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སྤྱོད་བཅད་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་བཅད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྤར་ཕྱི་
 རྒྱུར་པ་དྲན་ཚུལ་འདི་ཡང་རིགས་པས་ཤིན་ཏུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པའི་རྩམ་དབྱེད་མེད་པར་འཇུག་
 པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རང་རིག་མཛོན་སྤྱུང་གིས་མི་ལྷུང་པའི་རྒྱུ་ལ་ནི། དེ་ཕྱིར་རང་རིག་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། བྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གང་གིས་འཇིན་པར་འབྱུར། བྱོད་
 སོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཇིན་པར་རིགས་པ་ཡིན། །
 ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་མཚོན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་རང་རིག་
 པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་པ་གཞན་ཕྱིས་ཀྱང་མི་འཇིན་ན་བྱོད་ཀྱི་གཞན་
 དབང་དེ་ཡོད་པར་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་འཇིན་པར་འབྱུར་ཏེ་གང་གིས་ཀྱང་
 མ་མཐོང་བ་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ། རང་རིག་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་རྩམ་དབྱེད་
 གིས་མི་འབྱུང་བ་མ་ཟད་མཛོན་སྤྱུང་གིས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། རང་གིས་རང་
 ཉིད་རིག་ན་རིག་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་། རིག་པར་བྱ་བའི་ལས་དང་། རིག་པའི་
 བྱ་བ་འདྲ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པས་གསུམ་པོ་གཅིག་དུ་འབྱུར་ན་དེ་ནི་མི་སྲིད་
 དེ་གཙོ་དང་པ་པོ་དང་མིང་དང་གཙོ་དང་པའི་བྱ་བ་རྩམས་གཅིག་ཉིད་ཏུ་འཇུག་
 པ་མིན་པས་མཛོན་སྤྱུང་དང་འགལ་བ་འདི་ལས་ཀྱང་རང་རིག་ཡོད་མི་སྲིད་
 པས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དེ་འཇིན་པར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཇུག་

བ་སྟེ་རིགས་ཤིང་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་
 ལྟར་རལ་ལྷོས་རང་གི་སོ། གཙོ་དང་པར་མི་བྱེད་མོར་མོ་ནི། རང་ལ་རིག་པར་
 མི་བྱེད་ལྟར། རང་རིག་ཤེས་པ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།
 གཉིས་པ་གཞན་དབང་ཡོད་པར་རེས་པའི་ཚད་མ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ཡོད་པར་
 ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི། བདག་ཅན་
 གཞན་དབང་པོ་མོའི་དངོས་ཡོད་ན། ། གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་འདོད་
 པ། བྱོད་ལ་མོ་གསལ་ལུས་གནོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱུལ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གལ་
 ཏེ་བྱོད་ཀྱི་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཉིད་བདག་དང་གཞན་ལས་མི་སྤྱི་བར་
 གོང་དུ་སྤྱིར་བསྟན་པས་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་། འདིར་བཤད་མ་ཐག་པར་རང་རིག་
 གཞན་རིག་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཡང་བསྟན་
 པ་ཡིན་ན། ད་དུང་དེ་ལྟ་པའི་གཞན་དབང་གི་པོ་པོ་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
 འདས་ཤིང་འཇུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡུལ་དུ་ལྷུར་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་
 པར་འདོད་ན། རྒྱ་མཚོན་གང་གིས་ན་མོ་གསལ་གྱི་པུ་འདི་ཡོད་པར་འདོད་
 མི་རིགས་ཏེ་རིགས་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་ཡང་བདག་དང་གཞན་ལས་མ་སྟེས་
 པ་དང་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཤེས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་ཀ་
 ཡོད་མེད་མཚུངས་བཞིན་དུ་མོ་གསལ་གྱི་པུ་མི་འདོད་པ། རྩམ་རིག་བྱོད་ལ་མོ་
 གསལ་གྱི་ལུས་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་བསྐྱུལ། གཞན་དབང་གིས་པན་ཅི་ཞིག་གདགས།
 གཞན་དུ་ན་གཞན་དབང་ལྟར་མོ་གསལ་གྱི་པུ་འདི་ཡང་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་
 ལས་འདས་ཤིང་འཇུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡུལ་དུ་ལྷུར་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་ཞིག་འདོད་པར་ཕྱིས་ཤིག

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཆེ་གཞན་དབང་
 རྒྱུར་ཟད་ཡོད་མིན་ན། ཀྱུན་རྒྱུ་བདེན་པའི་རྒྱུར་ནི་གང་ཞིག་འབྱུར། གཞན་

གྱི་དབང་གི་རྣམ་པ་ཆགས་པ་ཡིས། །འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་པ་ཆགས་ཀྱི་
 གྲུང་བརྒྱུ། །ཅིས་པས་བསྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཞན་དབང་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་གོང་
 ཏུ་དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་སྟེས་པ་དེ་རིགས་
 པ་ལས། གང་གི་ཆེ་རྒྱ་དབང་པའི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་གཞན་དབང་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ཟད་གྲུང་ཡོད་པ་མིན་ན། དེའི་ཆེ་ཆོས་དང་གང་ཟག་
 གཟུང་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་མོགས་པ་ཀྱན་རྫོང་བའི་དེན་པ་རྣམས་པར་འཇོག་པའི་
 རྒྱུར་ནི་གཞན་དབང་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རྒྱུ་རྒྱུ། ཆོས་མཁས་
 ཅན་སྟེ་མེད་སྟུང་པ་ཉིད་ཡིན་བཞིན་ཏུ་ཀྱན་རྫོང་ལ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགོག་
 མེད་ཏུ་སྒྲུབ་ཏུང་པའི་ཚུལ་ཁོང་ཏུ་མ་རྒྱུད་པར་དངོས་པོ་བའི་དེན་པ་ཀྱི་ཆོས་
 ལ་ཞེས་པ་གཏད་པའི་ཐུབ་པའི་མཐའ་འཛིན་པ་ལ་ཐུགས་པ་ཆེ་པས་འབྲེལ་བར་
 གྱི་མ་གྱི་རྟུང་ཅིས་ཐུང་ན་གྱི་གཟུངས་ཕྱོད་པའོ། ། གཞན་དབང་དངོས་
 པོ་སྟེ་བཞུད་ཀྱི་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་དབང་གི་རྣམ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཉིད་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་ཆོས་མཁས་ཅན་གྱི་རྒྱ་
 ལ་མཛོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་ཡིས། རང་གི་ཐུབ་མཐའ་མི་འགྱུར་པར་
 མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྟེ་པོ་གནག་རྒྱེ་མོ་ནས་མཐའ་པའི་བར་ཏུ་ཐུགས་པའི་
 འདུག་ཅིག་སོང་ཞིག་ཕྱོས་ཤིག་སོགས་ཀྱི་མ་སྟངས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་
 དང་ཆོར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆགས་ཀྱི་དབང་བཞུག་ཀྱི་དབང་བཞུག་པར་བྱས་ཏེ་ཁྱོད་ལ་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཀྱན་རྫོང་རྣ་ཆོགས་པའི་གཞི་གཞན་དབང་
 འདོད་ཅིང་གཞན་དབང་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བརྟེན་པ་ཀྱན་རྫོང་རྣ་ཆོགས་
 པ་མི་རྒྱུད་པ་ནི་རྣམ་ཐུལ་སྟེ་ཤིགས་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་སྟེ་བའི་
 ཕྱོགས་འདི་ལ་རྒྱུད་པ་ཉིད་འབང་ཞིག་ཤིད་པར་འགྱུར་གྱི་མཛོན་པར་མཐོ་བ་
 བོ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀྱན་རྫོང་བའི་དེན་པ་ལས་ཉམས་སྒྲུབ་དངོས་པ་བསྟན་

བས་དོན་དམ་ལས་ཉམས་པ་ཐུགས་ཀྱིས་བསྟན་པའས། ཡང་ན་ཁོ་རང་གིས་
 དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་བའི་དེན་པར་མ་ཐུབ་པས་དོན་དམ་པ་
 ལས་ཉམས། བསྟན་ཀྱི་རྒྱུར་མ་ཐུབ་པས་བསྟན་ལས་ཉམས་ཞེས་བྱའོ། །
 གཟུམ་པ་ལ། མར་འདོད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་དག་སྟུང་བའི་ཐུགས་ཁོ་ནར་བསྟན་པ།
 དེའི་འཐད་པ་བསྟུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟུང་དཔོན་སྟུང་ཐབས་
 ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། བྱི་རྩལ་ལྟར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ།
 སྟུང་དཔོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ཞོག་པ་ཆོད་མའི་སྟེན་ཏུ་འཕགས་པ་སྟུང་ཐབས་ཀྱིས་
 བརྩལ་བའི་ཡང་གི་དཔོན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ཞོག་པ་སྟེན་པའི་བའི་དེན་གཉིས་ལྟར་
 ཏུ་འཇུག་པའི་ཐབས་མོ་དཔུ་མའི་ལམ་ཀྱིས་མར་བཞོལ་གྱི། ལམ་འདི་ཉིད་ལས་
 བྱི་བྱི་རྩལ་ཏུ་གྱུར་པ་སྟུང་དཔོན་ཕྱིན་ཅི་ཞོག་པ་ལས་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པས་སྒྱུར་བའི་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནར་ཞུགས་པ་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་དང་
 མེད་པར་བསྟེད་པའི་འཇིག་ཞེན་གྱིས་རྒྱུད་དམ་པོར་དཀྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་
 ཤེས་བྱའི་ཏུང་གིང་མ་ལུས་པ་བདག་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་མེས་བཞིག་ཏེ་རྣམས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐབས་སམ་ལམ་
 གཞན་ཏུ་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །
 གཉིས་པ་ལ། བའི་དེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆགས་མ་ནོར་བ་ཁོང་ཏུ་མ་རྒྱུད་པར་མི་
 སྟུལ་བའི་ཚུལ་དང་། བའི་དེན་གཉིས་རྒྱུད་པར་མ་ཤེས་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་རྟོགས་
 པར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་དག་ཀྱན་རྫོང་དེ་ཉིད་བའི་དེན་ལས་
 ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་པས་མར་བ་འགྱུལ་ཡོད་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ།
 རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་མིན་ཏུ་ཞི་བ་སྟུང་འདས་ཆེན་པོ་ནི་བའི་དེན་གཉིས་མ་ནོར་
 པར་རྟོགས་པ་ལས་འགྱུར་ན། སྟུང་དཔོན་ཀྱི་ཐུགས་རྩལ་བཞིན་ཏུ་མི་འཇིག་
 པར་གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཏུལ་ཐུན་དང་སྒྲུང་ཅིག་མའི་ཆོས་དང་བརྫེད་ཏུ་

མེད་པའི་བདག་མོགས་སུ་བརྟེན་པའི་མེས་མ་ཙམ་པ་ལ་མོགས་པ་དེ་དག་གི་
 རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་སྦྲར་བ་བཏབ་པས་ཀྱུན་རྒྱུ་བ་བདེན་པ་ལས་ཉམས་ཤིང་། མེས་མ་
 ལ་དོན་དམ་ཏུ་སྦྲེལ་འདོགས་པས་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 ལས་ཉམས་སོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་དེ་ལས་ཉམས་པས་ཀྱིན་ཅི་ལྟ་གི་ལྟ་
 བ་དེ་སྤྲ་བ་ནས་མ་སྤང་གི་བར་དེ་མིད་ཏུ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཐར་བ་
 ཆེན་པོ་ཉིད་འབྲུག་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་བྱུར་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་
 ཐབས་བྱུར་བྱུར་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། དེ་ནི་རྣམ་
 རྟོག་ལོག་པས་ལམ་རན་བྱུགས། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། འདིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་
 པའི་རྣམ་པ་ལག་ཀྱིན་ཅི་ལྟ་ལོག་པ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པ་ནི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་
 སུ་བྱུར་བ་དང་། དོན་དམ་ནི་ཀྱུན་རྒྱུ་བ་བདེན་པ་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་པ་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྱུན་རྒྱུ་བ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ།
 དེས་ན་ཀྱུན་རྒྱུ་བ་མེད་ན་དོན་དམ་ཡང་མེད་པས། ཀྱུན་རྒྱུ་བ་རན་པ་བསལ་
 བས་དོན་དམ་པ་ཟུང་པོ་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་མི་མིད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
 དེ་གཉིས་ནི་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་སྤང་བའི་ཚུལ་ཏུ་ཡོན་ཏན་གནས་པའི་ཚོས་
 ཉིད་ཡིན་པས་ནམ་ཡང་འབྲལ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་
 པ་རིམ་བཞིན་རྟོགས་པ་ནི་ཐབས་བྱུར་ཏུ་བྱུར་པ་སྟེ། ཐབས་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་
 བ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཐབས་དང་ཐབས་ལས་བྱུར་བའི་བདེན་པ་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་དག་པར་གང་གིས་མི་ཤེས་པར་ཐོས་པས་མ་རྟོགས་པ་གང་བྱེད་
 པ་དེ་ནི། བདེན་གཉིས་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀྱིན་ཅི་ལྟ་ཡིན་
 པས་ལམ་རན་པ་རྟག་ཆད་ཀྱི་གཡང་ཏུ་མ་རྟོག་པའི་གནས་སུ་བྱུགས་པའི་ཕྱིར་
 ཐར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

པའི་པ་གཞན་དབང་ལས་ལེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ཙམ་ལས་ལེན་པ་མི་མཆོངས་
 པར་བརྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། ཀྱུན་
 རྒྱུ་བ་བྱུར་ནི་བདག་གིས་ལས་མ་སྤངས། འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་
 རོ་ཞེས། འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་བ་བདག་ནི་སྤྲུ་བར་བྱེད། ཇི་ལྟར་སྤང་པ་སྤངས་
 བས་ཞིར་བྱུགས་པའི། དཔལ་བཙོན་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར། འཇིག་
 རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི། འཇིག་རྟེན་ལས་བྱུར་ཡོད་ཅེས་བདག་
 མི་སྟུ། ཀལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གནོད་ན། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་འདི་
 བྱིད་གསལ་པ་ལྱིས། ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཚོད་ལྱིས་གིག་དང་། ཕྱི་ནས་
 རྟོབས་ལུག་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། ཀལ་ཏེ་དཔལ་
 མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་ཐོ་ཅག་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་དེ་སྤང་ཏུ་སྤྲུ་ན་ཁོ་ཐོ་ཅག་གྱུར་
 བ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལས་མ་སྤེལ་མོགས་ཤིགས་པའི་སྟོན་ནས་
 གཞན་དབང་ལམ་པར་བྱེད་ན། ཤིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་བྱུགས་པའི་ཀྱུན་
 རྒྱུ་བ་མེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་གི་
 རྒྱུ་བ་ནས་རང་བཞིན་ཀྱིས་བྱུག་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་འཕགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཞིག་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ཏུ། ཀྱུན་རྒྱུ་བ་བྱུར་
 བྱི་བདག་གིས་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གི་རྒྱུ་བ་ནས་རང་བཞིན་ཀྱིས་
 བྱུག་པར་ལས་མ་སྤངས་པས་ཀྱུན་རྒྱུ་བ་གཞི་མེད་ཀྱི་རྒྱུར་བ་ལ་བསལ་བའི་རྣམ་
 མ་བྱུག་པས་ཁྱོད་འདོད་པའི་གཞན་དབང་དང་འབྲལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱུན་རྒྱུ་བ་
 ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཐ་སྙད་ཏུ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་བྱུགས་
 པའི་ཚོས་ཡིན་པས་དེ་དག་ཤིས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཁ་བྱང་བའི་
 ཕྱིར་ཀྱུན་རྒྱུ་བ་ཀྱི་རྒྱུར་བ་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་རྒྱུར་
 ཁོ་ནར་བྱས་ཏེ་བདག་ཅག་གིས་ནི་སྤྲུ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། ། དེ་དག་གི་རྟེས་

དང་ཕྱི་ནས་ཆོད་པའི་འོག་ཏུ་ཁྱེད་རྒྱལ་ན་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བཞེན་པར་བྱེད་
 ཅིང་། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱལ་ན་ནི་མེན་ཏུ་སྒྲོབས་དང་རྣམ་པའི་འཇིག་
 རྟེན་པ་ཉིད་ལ་བདག་གིས་བཞེན་པར་བྱའོ། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་
 པ་འགྲོག་མི་རུས་ཏེ། ལྷང་རིགས་མཉམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཤམ་པས་འགྲོག་གྲང་
 ན། ལྷང་རིགས་ཀྱིས་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་ལྷང་རིགས་ཁམ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 གཤམ་པས་ཀྱང་མི་རུས་ཏེ། གཤམ་པ་ཆོད་མ་ཡིན་ན་ནི་འགྲོག་མི་རུས་ལ་མ་
 ཡིན་ན་འགྲོག་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བས་སོ།
 གཉིས་པ་མེམས་ཅན་ཏུ་གསུངས་པའི་ལྷང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། བཏོན་ཤིང་ས་
 བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པའི་ལྷང་དོན་བཤད་པ། ལང་ཀར་གཤམས་པ་ལས་གསུངས་
 པའི་ལྷང་དོན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་ལྷང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་དེ་འཐད་
 པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཏོན་ཏུར་མཛོད་ཕྱོགས་བྱང་ཆུབ་མེམས་
 དཔལ་ཡིས། སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཅན་ཏུ་གང་རྒྱུགས་པ། རྒྱག་བདག་བྱེད་
 སོ་བཞག་པ་རྒྱུགས་བྱིར་དེས། བྱེད་པ་སོ་ནི་མེམས་ཅན་ཡིན་པར་རྒྱུགས་།
 ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། འདིར་རྣམ་རིག་པ་དག་གིས་སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་འཐད་པ་
 དང་བལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པས་འཇིགས་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱུན་རྒྱུ་
 ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་ན་ནི། ལྷང་གིས་གཞོན་པས་འཇིགས་ནས་མེམས་ཅན་ཉིད་
 ཏུ་ཡང་ཁས་སྐྱངས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལས། དེ་འདི་རྣམ་ཏུ་མེམས་
 ཏེ། འདི་རྣམ་ཁམས་གསུམ་སོ་འདི་ནི་མེམས་ཅན་ཤིང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 ཉི་ལུང་། ཞེས་སྐུ་པ་ན། བཏོན་དེའི་དགོངས་པ་ནི་དཔེར་ན་ནོར་ཕྱུ་ན་ད་
 རྒྱུ་ལ་སྐྱར་ཕྱུར་པའི་ས་གཞི་བརྒྱར་པ་ལ་རྒྱར་འབྱུངས་ནས་བཅུ་བར་འདོད་པའི་
 ལས་ཀྱི་དཔལ་བ་དོན་མེད་པ་རྣམ་ཏུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུབ་
 པའི་དངོས་སོར་གསུངས་སོ་རྣམ་པ་ནི་ཁྱེད་ཅག་མེན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེའི་

སོ་ནས་ལྷུབ་མཐའ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་དཔལ་བ་དོན་མེད་པའོ། བཏོན་
 དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ས་ལྷུག་པ་མཛོད་ཏུ་ལྷུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་བཅུ་སོགས་ལ་མཛོད་ཏུ་ཕྱོགས་པ་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སོལ་པའི་ས་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་མེམས་དཔལ་དེ་ཡིས་རྒྱུ་སྐྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་
 བརྒྱས་པའི་བྱེད་པ་གྲོགས་ཀྱན་གྱི་བྱེད་པ་སོ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་
 ཏུ་རྒྱག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅན་ཏུ་གང་རྒྱུགས་པ་ཡིན་
 བ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཅན་གྱི་རྒྱ་ནི་རྒྱག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་དང་གཙོ་
 སོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པ་སོ་བཞག་པ་དང་ཀྱན་རྒྱུ་པ་མ་རྒྱུད་པའི་
 ཡིན་ལྷུགས་མས་བྱེད་སོ་མ་ནོར་པ་རྒྱུགས་པའི་བྱིར་རོ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་
 སོ་མེམས་ཡིན་པའི་ལྷང་ས་ནི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་འདི་རྣམ་ཏུ་མེམས་ཏེ་འདི་
 རྣམ་ཁམས་གསུམ་སོ་འདི་དག་ནི་མེམས་ཅན་ཤིང་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 སོ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤམས་པས་རབ་ཏུ་བྱེད་ཤིང་བཞག་སྐྱུ་པ་། དེ་དག་ཀྱང་
 མེམས་གཅིག་ལ་བཞེན་པ་དག་གོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། དེས་ན་སྲིད་
 པ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་བྱེད་པ་སོ་ནི་བདག་དང་གཙོ་སོ་དབང་
 ལྷུག་སོགས་གཞན་མེད་པར་ཀྱན་རྒྱུ་པ་ཏུ་མེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅན་གྱིས་
 ཡིན་པར་རྒྱུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།
 གཉིས་པ་ལ། ལྷང་གིས་བརྒྱབ་པ་དང་། རིགས་པས་བརྒྱབ་པ། དེ་རྣམ་ལྷུབ་
 པའི་མཐུག་བརྒྱབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། བཏོན་གང་ལས་གསུངས་པ་
 དང་། རི་རྣམ་གསུངས་སྐུ་ལ་གསལ་བར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་
 ཕྱིར་སྐྱེད་མོའི་འཕེལ་བའི་བྱིར་། ལང་ཀར་གཤམས་མདོ་དེ་ལས་ཀྱན་མ་
 རྒྱུན་གྱིས། ལྷ་རྟེན་པས་སོ་སྐྱེད་མོན་འཇོམས་བྱེད་དག། རྒྱ་རྒྱེད་འདི་ནི་དགོངས་
 པ་བཅད་བྱིར་གསུངས། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་ལས་

པོར་བསྟན་ནས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ཤེས་ས་
ཅམ་ཞིག་བདེན་པར་ཡོད་ཀྱི་གཞུགས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་གསུགས་ནི་འདྲིར་གཏན་
མེད་ཏུ་འགྲོགས་པ་དེ་ལྟར་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཅམ་པ་ཁྱོད་རང་གི་ཁས་ལེན་
པ་དེ་ནི་མདོ་ཡི་དགོངས་དོན་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། ཅམ་གྱི་རྒྱས་ཕྱི་རྒྱལ་འགྲོགས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པའི་རྒྱལ་
དང། གཙོ་བོར་འདོད་པ་འཐད་རྒྱལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་
དག་ཤེས་པ་ཅམ་ཞེས་མཁྱེན་ནས། དེ་ལས་གཞུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་
ན་ནི། ལྷན་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཤེས་ས། ལམ་རིག་ལས་ལས་རྒྱུས་
པར་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། མདོའི་དོན་འདི་ནི་ཁོ་ཙོ་ཅག་
གིས་བཤད་པ་དེ་མ་ཡིན་པར། གལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཤེས་པར་
བཞིན་གྱིས་དོན་དམ་པར་བྱུང་པ་ཅམ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
མཁྱེན་ནས་འབགས་པས་བརྩུ་བ་དེ་ཉིད་ལས་གཞུགས་སུ་ཉིད་གཏན་ནས་
མ་བྱུང་པར་དགག་པར་མཛད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། ལྷན་ཡང་ས་བརྩུ་
པའི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་ཤེས་དཔའ་ལུགས་སུ་འབྱུང་བའི་
རྒྱལ་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡར་བུ་རྟོག་གོ། བདེན་པ་རྒྱལ་ས་
མི་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་རིག་པའོ། ལམ་རིག་པས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་
པར་རྒྱུན་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྒྱལ་ས་སོ། འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་པོ་
ནི་རྒྱལ་པར་ཤེས་པའོ། ཞེས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཤེས་པ་
དེ་ཉིད་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་རྒྱུས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་
ཏེ་གསུངས་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་
བྱུང་པ་ཡིན་ན་རྒྱུན་ལ་རྒྱུས་པ་མི་སྲིད་ལ། རྒྱུན་ལ་རྒྱུས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་རོ་
ཙོས་བྱུང་པ་མི་སྲིད་པ་དང། རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་པ་དེ་རོ་ཙོ་རྟེན་ཉིད་

ཡིན་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་གྱི་རྣམ་ཆ་འགག་མེད་ཏུ་འཐད་ཅིང་། ཤེས་པ་
རྣམ་བྱུང་ན་ལྷལ་ཡོད་པས་བྱུང་ནི། གཞུང་ལྷ་མྱེ་ཀུན་ནས་ཡང་ཡང་བཤད་
པས་བྱུང་པོ། དེས་ན་མདོ་གསུང་པ་པོ་འབྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་རྒྱུས་
ཏུ་ཡིན་པས་འགལ་འདུ་ཅན་ཏུ་མི་གསུངས་པས་མདོའི་ལྷང་དོན་ཁྱོད་ལྟར་
མིན་པར་དཔེ་སོ།

གཉིས་པ་ལ་ཤེས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་དང། གཞན་དེ་ཅམ་ཏུ་མི་གཙོ་བོའི་
རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་ནི་ཤེས་པ་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང། །
རྣམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཁོན་ཏུ་རྩ་ཆོག་ལས་འགྲོད། །འགོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་རྒྱུ་བར་
གསུངས། ཤེས་པ་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པས་བསྟན་
ཏེ། ཤེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོའི་གཙོ་བོར་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བ་
རང་གི་ཤེས་པ་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་རོ་ཙོས་མ་བྱུང་པ་ཅིར་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལས་
ཅིར་ཡང་རྣམ་ཏུ་རྣམ་པའི་རང་རྒྱལ་ཅན་འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་རྒྱང་འབྱུང་སྟབ་
མོང་མ་ཡིན་པ་ལས་གྱིས་རྒྱེད་པའི་དཔྱལ་བ་ནས་སྲིད་རྒྱུའི་པར་ཤེས་པ་ཅན་
གྱི་འཇིག་རྟེན་ཆོར་བ་བདེ་ལྷག་དང་དབྱིབས་འདོག་ཆེ་རིང་སྤང་སོགས་མི་
གཅིག་པར་རྩ་ཆོག་པ་སྤང་པོ་ལས་ཅི་རིགས་པ་བསྟུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
རྒྱལ་ས་དང་རྣམ་འབྱུང་སྟབ་མོང་པའི་ལས་གྱིས་རྒྱེད་པའི་རྣམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་
རྒྱང་གི་དབྱིལ་འཁོར་ནས་འགམིན་གྱི་པར་རྒྱལ་པ་ཤེན་ཏུ་རྩ་ཆོག་པར་འགྲོད་
པ་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་རང་
རང་གི་ལས་སྟབ་མོང་དང་སྟབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཐུ་ལས་རྒྱུ་བར་གསུངས་
ནིང་། ལས་རྩ་ཆོག་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་
བཅས་པ་ཁོ་ནས་ལས་གསོག་གི་ ཤེས་པ་མེད་པའི་པོས་ལས་བསགས་པ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན། འགྲོ་བ་རང་གི་ཤེས་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟེན་པ་ཉིད་

ཏུ་ཤེས་པས་མ་རིག་པ་ས་མོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པར་བྱས་ནས་ནི་ལས་
ཅ་དང་ཏུ་སྤང་མི་དགོས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པས་ལས་ལྷ་ཆོག་པ་ཉིད་ཀྱང་
རང་འགགས་ཏེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་བཅིང་ཤེས་ཀྱི་
གནས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་རྒྱའི་གཙུག་ནི་མེས་མཆོད་ཀྱི་ཡིན་ཀྱི་གཞན་ནི་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པས་མདོ་ལས་མེས་མཆོད་ཅེས་ཞིག་ཁོ་ན་གཙུག་པོར་བཞག་གི་གཟུགས་
ནི་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལྟར་གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི། མེས་པཌ་བཞེན་བྱེད་པ་
པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་ན་མེས་པཌ་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ། །བརྒྱུག་
གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་
ཡུལ་མེད་པར་མེས་པཌ་ཁོ་ན་འདོད་པ་ཁོ་པོ་ཅག་དང་མཐུན་ནོ་སྟེ་མ་ལ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་བྱེད་པོ་བདག་དང་གཙུག་པོ་མེས་པཌ་གཞན་འདོད་པ་དག་དང་མེས་པཌ་
ཉིད་བྱེད་པོར་འདོད་པ་དབྱུ་མ་པ་གང་གི་ལྷགས་ལ་འདྲ་གཟུགས་ནི་ཡོད་པར་
འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ན་དབང་བྱེད་པར་འདོད་
པས་ཆོད་པའི་ཆོ། གང་སྟོབས་དང་ལྷན་པས་གཅིག་གོས་བཏོན་ན་འདྲ་གཉིས་
ཀ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྟེ་པོ་པལ་པ་ལ་གཞོད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། གཉིས་
ཀ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གཟུགས་མི་འགྲོག་གི་འབྲན་རྩ་ལྟེ་བདག་བཀག་
པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གཟུགས་དེ་ལ་ནི་
མེས་པཌ་བཞེན་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་མཆོད་ཉིད་མེད་པས་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་
ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཅེས་ཀྱི་སྒྲུབ་ནི་མེས་པཌ་གཞན་པའི་
གཙུག་པོ་མེས་པཌ་པོ་བརྒྱུག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
གཤམ་ཏེ་དོན་དམ་པར་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་མོད་གཟུགས་
ཅ་སྟེད་གཏན་མེད་ཏུ་མེས་པཌ་པས་ཀྱང་མི་བཞེད་སྟེ་མ་ན། གཞན་དབང་

བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་པས་ཀྱང་གང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་གཅིག་ཏུ་ཡིན་
དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡུལ་གཏན་མེད་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཁས་
སྤངས་པས་ཀྱང་གྲུབ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་མེས་པཌ་མོ་ཞེས་པའི་ཅེས་སྒྲུབ་
ཕྱི་རལ་འཁོག་པར་འདོད་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ། རྒྱུ་པོ་
འཇིག་རྟེན་གསལ་ཏེ་སྤྲུལ་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན། །
རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་སྤྲུལ་མི་འབྱུང་། །གཟུགས་མེད་ན་ནི་མེས་པཌ་ཡོད་མ་
འཇིན་ཅིག མེས་པཌ་ཡོད་ཉིད་ན་འདྲ་གཟུགས་མེད་མ་འཇིན་ཅིག །དེ་དག་
ཤེས་རབ་རྒྱལ་མདོར་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས། མཆོད་སྤྲུལ་ཤིང་མདོན་པའི་
ཆོས་ལས་གསུངས། །བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཞིག་ནས་ཀྱང་། ཁྱིད་
ཀྱི་རྒྱས་ནི་བཀག་པས་འབྱུབ་མི་འབྱུང་། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟེ་རིམ་པས་དངོས་གདོད་
ནས། །དེ་ཉིད་མ་སྒྲུབ་འཇིག་རྟེན་སྒྲུབ་རིག་བྱ། །ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། རི་
སྒྲུབ་བཟད་པའི་རྒྱལ་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་གྲུབ་རྒྱུ་བ་བདེན་
པའི་ཅ་སྟེད་མ་བཞགས་ཉམས་དགའ་བ་ཅེས་ཁོ་ན་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
གི་རོ་ལ་གཟུགས་སྟགས་སྤང་པོ་རྣམས་བདེན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ལྟར་ཏུ་སྟོན་
ནས་དབང་འཇིག་རྟེན་ཏུ་གསལ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་སྤང་པོ་སྤྲུ་
ཆར་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཉིད་རོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་དབྱུ་མ་པའི་
ལྷགས་ལས། མོ་སྟེ་ཅེས་དང་སྤྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་། རིག་པའི་རྣམ་
དབྱེད་མེད་པར་འཇུག་པའི་སྟོན་དང་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས། གཙུག་ཅེས་པའི་རིགས་
པའི་རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་འཇུག་པའི་སྟོན་ལ་འཆར་རོ། །གནས་ལྷགས་དྲེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོན་ཏུ་འཆར་བ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལྟར་འདོད་
པ་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་རོ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཉམ་

པ་ཆེན་པོར་རྟེན་གཅིག་ཏུ་ལྷན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་ཉི་མོ་བ་ཡུང་
 བོ་ལྷ་མོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་རྟེན། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་གཉིས་པོ་དེའི་ཕྱིར། གནས་ལྷགས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཏན་ལ་འཕེབས་
 པ་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོར་གཟུགས་མོགས་ཀྱི་དོན་གྱི་
 རྣམ་པ་མེད་པར་ནམ་མཁུ་བ་ཆུང་འདྲ་བ་ལྟེ། གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པའི་མེས་པ་
 རང་རིག་རང་གསལ་བ་ཉིད་མཉམ་གཞག་དེའི་རོར་ཡོད་ཅེས་རྒྱ་བ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཤོག་རྟོག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མ་འཁོར་ཅིག དེ་ལས་གཞན་
 བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་པའི་ནམ་བུ་གྱུ་ཀྱིས་མཐུན་རྣམ་པ་འདི་ལ་གནས་ཏེ་
 ཆོད་རྒྱ་བ་ནི། སེམས་གསལ་རིག་གི་མཆོན་ཉིད་ཅན་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་འདྲོད་
 པ་ན་འདྲ་གཟུགས་སུ་རྣམ་པ་ཉིད་གཏན་ནས་མེད་ཅེས་སུ་མ་འཁོར་ཅིག རྒྱ་
 མཆོན་ནི་བརྒྱུད་ཟིན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། དེར་མ་ཟད་ཡུང་ལས་ཀྱང་
 རྒྱ་མཆོན་སྣ་ལ་གཉིས་པོ་དེར་དགོངས་ཏེ། གསལ་རིག་གི་མཆོན་ཉིད་ཅན་སེམས་
 དེ་དང་། དེའི་རོར་རྒྱལ་བུ་བུ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏུ་རྣམ་པ་གཟུགས་ཏུ་ཉི་
 དེ་དག་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐོལ་རྒྱུན་པའི་རྒྱལ་བའི་མདོར་
 ཉི་ཡུལ་རྒྱས་འཁྱིལ་སོགས་ལས་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོད་ལྟར་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 བྱུང་མ་ཕྱེ་བར་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་མཆོངས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱེ་བ་སོགས་
 གྲུངས་པ་འཕམ་བཀག་རྟེན་ཆོད་པ་ཉིད་ཏུ་གསྐྱུར་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་བ་རྣམས་པའི་
 ཆོས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མདོན་པའི་ཆོས་ལས་ནི་གཟུགས་སོགས་ཏུ་བོ་ལྷ་
 ཆར་རང་དང་ལྷའི་མཆོན་ཉིད་སོགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྐོལ་ནས་མཆོངས་པར་
 གསྐྱུར་སོ། ། ཡུང་པོ་ལྷ་ཆར་དབྱུང་ན་རྒྱལ་ཅན་ཡང་མ་ཡུལ་པའི་དོན་དམ་
 པ་དང་རྣམ་ཅན་ཏུ་རྒྱ་མ་རྣམས་ཏུ་ཡོད་པ་ཀྱུན་རྒྱུ་ཉི་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་
 པ་འདི་དག་བཞིག་ནས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་པ་ཆོད་ཀྱི་འདྲོད་པའི་གཞན་དབང་

གི་རྒྱས་ནི་དབུ་མའི་རིགས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་བདག་དང་གཞན་
 ལས་རྒྱེ་བ་མེད་པ་དང་རྒྱུད་བྱེད་མ་ཡུལ་བར་བརྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་ཟིན་
 པས་འབད་པ་དོན་མེད་པར་རལ་བ་ཅན་ལས་འབྱུང་པའི་རྒྱབས་མོ་བ་པར་
 མི་འབྱུང་རྟེན། དེའི་ཕྱིར་ན་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པའི་རིམ་པས་
 ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་ཆོས་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབང་
 ཏུ་ན། མ་རྒྱུས་པ་དང་མ་འགགས་པའི་རོ་བོར་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་
 རྟེན་འཕེལ་ཀྱི་རྣམ་ཆ་བསྟུ་མེད་འདི་ཅན་ཀྱི་རོར་བྱས་ཏེ་རྒྱེ་བ་སོགས་སུ་རང་
 རྣམ་པ་འཛོགས་ཏུ་མ་མཆིས་པས་རིགས་པར་ཡང་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་མདོ་ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས་བརྟན་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ།
 ཡུང་དེ་འདྲ་བ་དྲང་དོན་ཏུ་རྟོན་པ་དང་། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱུ་བྱེད་བཞོད་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་རྟེན་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཡོད་མིན། སེམས་ཉིད་
 རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ། གཟུགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་གང་དེ་དག་
 ལ། གཟུགས་བརྒྱུ་པ་ལྟེ་དེ་ཡང་དྲང་དོན་ཉིད། ཅེས་པས་བརྟན་ཏེ། དེ་
 ལ་སེམས་ཅན་པ་རྣམས་ན་མི། མདོ་དོན་སྣ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་བུར་
 མདོ་གཞན་ལས། རི་རྒྱུད་ཏུ་ཕྱི་རོལ་རྣམ་པ་ཡོངས་མེད་དེ། སེམས་ནི་རྣམས་
 རྣམས་སུ་རྣམ་པ་ལས་དང་ཡོངས་རྒྱུད་གནས་འདྲ་བ། སེམས་ཅན་ཏུ་ནི་ངས་
 བཤད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་ཡུལ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཆོད་
 དོ། ཁྱེད་སྣྣེད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སོ། གནས་ནི་རྣམས་ཀྱི་
 འཛིག་རྟེན་ནོ། ། དེས་ན་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས། ལང་
 ཀར་གསེགས་པ་ལ་སོགས་མདོ་རྟེན་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་དོན་གཟུགས་ཏུ་གི་བརྟན་
 པའི་རྣམ་པ་རི་རྒྱུད་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ལ། བར་རང་གི་སེམས་ཉིད་ནི་རྣམས་
 ཏུ་རྣམ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། དགོངས་པ་ནི་

འདི་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གཟུགས་ཕྱང་ལ་ལྷག་པར་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་
ཁོ་བ་དང་ར་རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་ཏེ་ཞེན་པ་ས་སྤྲིག་
པ་ལ་སྒྱུར་ཞིང་ཆོགས་གཉིས་ལས་ཉམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་གཟུགས་
ཀྱི་སྒྲིབ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་བསྒྲིག་པ་ལས་གཞིམ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྒྱ་
བརྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དྲུང་བའི་དོན་ཉིད་ལས་མཐར་ཐུག་གི་ངེས་དོན་ཉིད་
མིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལ། དྲང་དོན་རྒྱ་ཕྱང་རིགས་ཀྱིས་འབྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པ་མདོ་གཞན་གྱི་དྲང་ངེས་
ཀྱང་རྒྟགས་པར་གདམས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ནི་རྟོན་པས་དྲང་
དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་རིགས་པས་འཐད། རྣམས་
པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྟེ་གཞན་ཡང་ནི། དྲང་དོན་ཉིད་རྒྱ་ཕྱང་འདིས་གསལ་བར་
བྱིང་། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། འདི་དྲང་དོན་ཡིན་པར་གང་ལས་ངེས་ཤིན། བཤད་
མ་ཐག་པའི་ཕྱང་འདི་ནི་རྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་རྒྱ་ཕྱང་པས་ཕྱང་ལས་
ངེས་དེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། ཐུན་པས་
ཐུན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱུ་དེ་བཞིན་མེས་ཅན་ལ། མེས་ཅན་
རྒྱ་ཕྱང་རབ་རྒྱ་གསུངས། ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱང་འདིས་ངེས་བྱིང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་
འདི་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་རྒྱ་ཕྱང་འཆད་འཕྱར་གྱི་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་པ་དང་
བཅས་ཏེ་འབྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་འདི་འབའ་
ཞིག་རྒྱ་མ་ཟད། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་གཞན་རྣམ་རིག་པ་གང་དག་ངེས་
དོན་རྒྱ་འདོད་པའི་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་ལས། ཀྱན་བརྟགས་
པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རོ་པོ་ཉིད་གསུམ་
ལས། བརྟགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་

རྒྱ་མེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐབ་ཅིང་སྤྱ། ས་མོན་ཐམས་ཅད་ཚུ་བོའི་རྒྱན་
བཞིན་འབབ། བདག་གུ་རྟོག་པར་ཐུར་ན་མི་རུང་ཞེས། འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་
ལ་ངས་མ་བརྟན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་རྒྱ་
ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། ཞེས་པའི་ཕྱང་འདིས་གསལ་བར་བྱིང་བ་ཡིན་ནོ།
གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི། ཁད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅན་ཅེས་སངས་
རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འཁྲུབ་པས། ཁད་
པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན། ཞེས་པས་བརྟན། དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་
རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་བྱ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་
པར་མཛད་པས་ན་ཆོག་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་སོག་མར་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་གཏམ་
མཛད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་ ཤེས་བྱ་བདག་མེད་ཁོང་རྒྱ་ཕྱང་པའི་ཐབས་སུ་སངས་
རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་སོག་མར་ཤེས་བྱ་ཡུལ་ལ་དགག་པ་མཛད་དོ། དེ་ཡང་ཤེས་
བྱ་གཟུགས་ཕྱང་བཀག་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ངེས་པ་ན་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
ཤེས་པ་ཉིད་རང་བཞིན་ཡོད་པ་བསལ་བ་ནི་མི་དཀའ་བར་བདེ་སྤྱག་རྒྱ་ངེས་
པ་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། རྟེན་པའི་ཚུལ་ནི་ཤེས་བྱ་
ཡུལ་རིགས་པས་བཀག་ནས་མེད་པར་བྱུང་བའི་ནོ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་
པར་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་རྟོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འབྱུང་ལ། མིན་ཀྱང་གཞན་
ཀྱིས་རྒྱང་ཟད་ཏེ་བར་བརྟན་པ་ཅན་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་བྱུང་གི་ཆོས་ལ་གཅིག་ཞིག་
པས་གཅིག་བཀག་པ་འབྲུབ་སྤྱུ་བས་ནོ། ཁད་ཀྱི་རྟོན་པས་ཤེས་པ་བདག་
མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱས་ཏེ། མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་
བཤད་དོན་ཅན། དྲང་དོན་གསུངས་པ་འདྲ་རྟོགས་ནས་དྲང་བྱ་ཞིང་། རྟོན་
ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཡང་ཤེས་བྱས། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། དེ་འདྲ་ཤེས་པ་

ཅན་དག་གིས་མདོ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཏུ་བརྟགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་འདྲ་བཤད་
 མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཏུ་ལྷན་གྱི་ཡོ་རྒྱུ་མཉམ་པར་དེས་གཉིས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གསལ་ཐོར་བཤད་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། མདོ་ཤེས་པར་ཞིག་སྟེ་བཟེང་པ་ཐོགས་
 གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ་བདེན་གཉིས་ལྷན་ཏུ་འཇུག་པའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དངོས་ལྟ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར། རང་བཞིན་མེད་
 པའི་དོན་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་བཤད་པའི་དོན་ཅན་རྣམས་ནི་
 གཏུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་སྒོ་ཅན་དག་ཁྱད་པའི་དོན་ཏུ་རྒྱལ་བ་ཐབས་མཉམ་
 པས་གསུངས་པའང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ། གཞན་ལའང་བརྟན་
 རྒྱུ་རིམ་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཟབ་མོར་དྲང་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་གྲོགས་པར་བྱ་བྲིང་བཤད་
 པར་བྱའོ། །མདོ་གང་ཞིག་དངོས་ལྟ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྟེ་མེད་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་
 མོའི་དོན་ཅན་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་བརྗོད་དོན་གཞན་ཏུ་དྲང་མི་རུས་པའི་
 ཕྱིར་དེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གང་མས་པའོ།
 གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་བ་དགག་པ་ལ། གྲོང་གི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིག་
 པར་སྟོན་པ་དང། གྲོང་མ་གཉིས་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་གཉིས་ལས་
 དང་པོ་ནི། གཉིས་ལས་སྟེ་བའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། །བཤད་ཟིན་
 ཉེས་པ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཉིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། དེ་ལ་གཅིར་བྱ་
 པས་ཤེས་བྱ་ནི་ཆོག་གི་དོན་དགུ་འདོད་དེ། གྲོག་དང་ཟག་པ་སྟོན་པ་དང། དེས་
 པར་དགའ་དང་འཆི་བ་དང། ལས་དང་སྤྱི་གདང་བསོད་ནམས་དང། ཐར་
 པ་ཞེས་བྱ་དོན་དགུའོ། །ཞེས་སྟོག་ལ་གང་ཟག་གི་སྟོག་དང་དབང་པོ་སྟོགས་
 སྟོག་མིན་གཉིས་དཔྱེ། ཟག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །སྟོན་པ་ནི་འཆལ་
 ཞིམས་འགོག་པ་སྟེ། སྟོག་མི་གཅད་དེ། རྟོག་པའི་འོག་ཏུ་སྟོག་ཆགས་སོང་བར་
 དོགས་ནས་རྒྱུ་པའི་ཁོང་ཏུ་དེ་ལ་བྱ་འདོགས་པ་དང། ཉིན་ཉི་ཀ་ལ་སྟོགས་

དེ་དག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདིའི་སྟོག་ཏུ་འབབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཤད་
 ཟིན་ཀྱི་ཉེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཐར་དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་
 ཡོད་མ་ཡིན། སྟེས་པར་ཁྱུར་པ་སྒྲུར་ཡང་སྟེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད།
 ཞེས་སྟོགས་དང། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འབྱུར་
 ན་ནི། འོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་ལྟན་པ་འཇུག་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང། ཞེས་བྱ་བ་
 ཐོགས་སྟེ་སྟོགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་འབབ་པར་རིགས་པར་བྱའོ།
 གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་ཏུ་ཡང་འཐད་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་རེ་
 རེ་ལས་སྟེས་འབྱུང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་
 བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་འཐད་པ་མིན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ཡང་འཐད་
 པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཐར་ཀྱི་རིགས་པ་དག་གིས་བདག་གཞན་
 རེ་རེ་ལས་སྟེས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་བ་བརྟན་པ་
 སྟེ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་བརྟགས་པ་འདི། དེ་ཉིད་དང་
 བོ་འཇིག་རྟེན་ཏུ་ཡང་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་དང། གཞན་ལས་སྟེ་བ་འཇིག་རྟེན་
 ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་སྟོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བྱེ་མ་གཅིག་
 རེ་ལ་འབྲུ་མར་འབྱིན་པའི་རུས་པ་མེད་པས་གཉིས་སྟོགས་མང་པོས་ཀྱང་མི་
 བན་པ་བཞིན་ནོ།
 བཞི་པ་རྒྱ་མེད་སྟེ་བ་དགག་པ་ལ། སྟོགས་སྟེ་བརྗོད་པ་དང། དེ་དགག་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྟེ་བར་འབྱུར་ན་ནི། ཞེས་པ་སྟེ། རང་
 བཞིན་རྒྱར་སྟེ་བ་རྒྱུང་འཕེན་པ་ན་ལེ། གལ་ཏེ་སྟེ་བ་རྒྱ་ལས་ཡིན་ན་ནི་རི་རྩ་དྲ་
 བཤད་པའི་ཉེས་པ་གང་ཏུ་ལས་མི་འདའ་མོད། བདག་གིས་ནི་རྒྱ་ལས་མ་
 ཟུངས་པས་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པའི་གྲས་ལས་མེད་དོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་
 རྣམས་ནི་རོ་མོ་ཉིད་དམར་རང་བཞིན་ལས་སྟེ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། དབང་རྒྱུག་ནག་པོའི་

དེ་དག་ལྟ་བུ་ཅིག་ཏུ་འདི་འོ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་འབབ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཤད་
ཟིན་ཕྱི་ཉེས་པ་གང་ཞེན། སྤར་དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་
ཡོད་མ་ཡིན། རྒྱུ་པར་ལྷན་པ་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ཉིད།
ཞེས་སྐགས་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཡའི་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འབྱུར་
ན་ནི། འོ་ན་མེ་མེ་ལས་ཀྱང་ལྷན་པ་འབྱུག་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། ཞེས་བྱ་བ་
སྐགས་སྟེ་སྐྱེ་བ་ཉེས་ཀྱི་སྐྱོན་འབབ་པར་རིགས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་ཏུ་ཡང་འཐད་མིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་རེ་
རེ་ལས་སྐྱེས་འབྱུང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། གཉིས་གཡས་སྐྱེ་
བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་འཐད་པ་མིན་ལ་དྲེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ཡང་འཐད་
པ་མིན་ཏེ། ལྷ་མཆོན་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྤར་བྱི་རིགས་པ་དག་གིས་བདག་གཞན་
རེ་རེ་ལས་སྐྱེས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་བརྟན་པ་
སྟེ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་བརྟགས་པ་འདི། དེ་ཉིད་དང་
ནི་འཇིག་རྟེན་ཏུ་ཡང་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་
ལས་ཀྱང་མེད། ཅས་སྐགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བྱེ་མ་གཅིག་
རེ་ལ་འབྱུ་མར་འབྱིན་པའི་རྩས་པ་མེད་པས་གཉིས་སྐགས་མང་པོས་ཀྱང་མི་
པན་པ་བཞིན་འོ།

བཞི་པ་རྒྱ་མེད་སྒྲ་བ་དགག་པ་ལ། རྒྱགས་སྒྲ་བརྒྱུད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། གཡའི་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ན་ནི། ཞེས་པ་སྟེ། རང་
བཞིན་རྒྱར་སྒྲ་བ་རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། གཡའི་རྒྱེ་བ་རྒྱ་ལས་ཡིན་ན་ནི་རི་རྒྱུད་
བཤད་པའི་ཉེས་པ་གང་རྒྱང་ལས་མི་འདའ་མོད། བདག་གིས་ནི་རྒྱ་ཁམས་མ་
སྤངས་པས་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པའི་གྲྭ་བས་མེད་དོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་
ནམས་ནི་རོ་པོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། དབང་ཕྱག་ནག་པོའི་

གཞུང་ལས། ཉི་ཤར་རྒྱ་པོ་ཐུར་ཏུ་འབབ་པ་དང་། ཐུན་རྒྱུ་མེར་མ་གཟེངས་
རིང་རྒྱ་བ་དང་། རྒྱ་བྱའི་མདངས་བཟླ་བ་རྒྱ་ན་སྤྱག་པ་ནམས། ལུས་ཀྱང་མ་བྱས་
རོ་པོ་ཉིད་ལས་བྱུང། ཅས་བཤད་པས་སྐྱེ་ན་གི་དངོས་པོ་ནམས་རྒྱ་མེད་རོ་པོ་
ཉིད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་ན་ནི་དེའི་ཆོ་སྐྱོན་འདི་ལྟར་དམིགས་
ཞེས་འོག་མར་མཆོམས་རྒྱར་བའོ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། རྒྱ་མེད་སྒྲིར་དགག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་མེད་
པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབས་སུ་འདི་ནམས་ཡོད་ན་རྟག་
ཏུ་ཡོད་པ་སྐགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། མེད་ན་རྟག་ཏུ་མེད་པ་སྐགས་ཀྱིས་དགག་
པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མམས་ཅད་ལས་མམས་ཅད་འབྱུང་བའི་སྐྱོན་
དང་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྐྱོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཆོ་གུན་ལས་མམས་ཅད། །
ཞེས་རྒྱང་པ་བྱེད་ཀྱིས་བརྟན། མམས་ཅད་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་དྲེ་
ཡི་ཆོ་རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཀྱན་ལས་འབས་སུ་དང་འབས་སུ་མ་ཡིན་པ་མམས་
ཅད་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་ཏུ་འབྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ནས་རང་གི་ས་བོན་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་
སྐྱེ་བ་ལྟར། ཨ་ཕ་ལ་སྐགས་པ་འང་ནས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ནས་
ཀྱི་ལྷ་གྲ་སྐྱེ་བ་འབྱུར་ཏེ། རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་འབྱུར་ཞིང་། ཞེས་རྒྱང་པ་བྱེད་ཀྱིས་བརྟན་ཏེ། དེ་
བཞིན་ཏུ་མམས་ཅད་རྒྱ་སྐྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བར་འདོད་ན། ཨ་ཕ་ལ་སྐགས་
པའི་མིན་པ་རྩས་ཀྱི་བྱུང་བར་ལ་ལྟོས་ཤིང་རེ་འགའ་བར་མངོན་པ་དེའང་རྩས་
རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ཏེ། རྩས་སྐགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞིང་ནི་འོག་
མར་སྐྱེ་ལ་ཆོག་སྟེ། རྒྱ་ནག་ཞེས་ཡང་ཡོད་པར་སྐྱོན་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་ལ་འབས་སུ་ཡི་ཆེད་ཏུ་རྒྱ་མི་སྐགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་།
འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་མམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲག་ལྟར་རྟག་ཏུ་མེད་པར་

ཐལ་པས་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་དག་འབྲས་ཏུ་འབྱུང་
 བྱེད་པ་པོ་ན་མོགས། བརྒྱ་ཕྲག་མཐོན་པས་རྒྱུད་བྱེད་པར་ཡང་མི་འབྱུར་རོ། ཞེས་
 པས་བརྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་ནས། འདིར་དེར་མ་ཟད་
 མཐོང་བ་དང་ཡང་འགལ་བར་འབྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པ་
 ཁོ་ནར་འབྱུར་བ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་པ་འདི་དག་གི་དངོས་པོ་དང་འབྱུར་དང་
 རེས་རིག་ལ་མོགས་པའི་འབྲས་ཏུ་འབྱུང་བར་བའི་ཕྱིར་དུ། ས་པོ་ན་འདེབས་
 པ་དང་མོག་མོ་པ་ལ་མོགས་པའི་རྒྱ་ལ་དགའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གི་མཐོན་པས་རྒྱུད་
 ཅིང་འབད་བ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འབྱུར་བར་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་མེད་རོ་མོ་ཉིད་ལས་
 བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཁྲུ་བ་རྒྱ་ཡིས་རྟོང་ན་ནམ་མཁའ་ཡི། བྲུ་ལ་ཁྲི་མདོག་
 རི་བཞིན་གཞུང་དུ་མེད་འབྱུར་ན། ཁོ་ན་ཏུ་བཀྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་འཛིན་པ་འདར་
 ཡིན་དེའི་ཕྱིར། རང་གི་རྒྱུ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཤེས་ཀྱིས། ཞེས་
 པས་བརྟན། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱུང་འཕེན་པ་ཁོ་དང་ཁྱིའི་འདོད་པ་ལྟར་འཁྲུ་བ་
 རྫོང་བརྒྱད་འདི་དག་རྒྱ་ཡིས་རྟོང་བ་ཉེ་རྒྱ་མེད་པར་བྱུར་ན་ནི། བཅས་མཁའ་
 ཡི་ལྷ་ལྷུ་ལ་ཁྱིའི་དང་མདོག་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མི་འབྱུར་བ་རི་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་
 དུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་གཞུང་དུ་མེད་པར་
 འབྱུར་རིགས་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཀྲ་བའི་ཕྱི་ནང་གི་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་བཀོད་པ་རྩ་ཆོགས་རང་རང་གི་རྒྱུ་འཛིན་པ་འདར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་
 ཅ། བར་རང་གི་རྒྱ་རྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ན་རྒྱ་ལ་ཁྲི་མདོག་མོ་པ་པོ་ལས་
 རྒྱུ་བ་ཡིན་དཔོན་པར་ཁོ་དང་རང་གིས་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡང་
 རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། རྒྱུང་འཕེན་པའི་

རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་མེད་པར་རྟོག་པ་ལ་ཆོད་མ་མེན་པར་རྟོན་པ་དང་། ཕྱིན་
 ཅི་མོག་གི་རྒྱ་ཡིན་པར་རྟོན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འབྱུར་བ་དེ་དག་བདག་
 ཉིད་གང་ཞིག་ཁོ་དང་ཁྱིའི་ཡུལ་དུ་འབྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཅན་མ་ཡིན་ན། །
 གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་ལུན་མ་ཐུག་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ། དེས་ནི་རི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་
 པ་རྣམས་རྟོགས་པར་འབྱུར། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། འབྱུར་བ་རྒྱུར་རྒྱུ་བ་དག་
 བ་དེ། ཐེམས་དང་ཐེམས་ལས་བྱུང་བ་ལ་མོགས་པ་འབྱུར་བ་ལས་བྱུར་པ་དག་
 བོ་རྒྱུ་མཐོང་བཞིན་པ་ལ་མི་བརྟོན་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱིའི་དངོས་པོ་དང་།
 བར་གི་ཐེམས་ཅན་དང་། རྒྱུ་འདི་དག་འབྱུར་བ་བཞི་པོ་ལས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ།
 འདི་དག་འཁྲུ་བ་རྩ་ཆོགས་པའི་རྒྱར་ཡོད་པས་སོ། དེས་ན་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་
 འདིའི་རྒྱ་ལས་འབྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཆོ་ཐ་ཀྱས་པའི་ལས་འདིར་སྒྲིབ་པ་འཕམ།
 འདིར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འབྱུར་བའི་འཇིག་
 རྟེན་པ་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ས་ལ་མོགས་པའི་འབྱུར་བ་དེ་དག་གི་
 དང་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་རྒྱར་བྱུར་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཁོ་དང་རང་གི་
 གཞུང་ནས་བཤད་པ་མོགས་ཤིག་པའི་རྒྱ་མཐོན་གང་ཞིག་གིས་ནི་རྒྱུང་འཕེན་
 པ་ཁོ་དང་ཁྱིའི་ཡུལ་དུ་བྱུར་བ་དེ་ལྟར་དུ་ས་མོགས་བཞི་པོ་ཐེམས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་
 ལུས་ཅན་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འབྱུར་བ་འབའ་
 ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན། ཕྱི་རྣམས་རྟོན་མོགས་ལའང་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དང་། དེའི་འབྲས་ཏུ་དབྱུགས་འབྱིན་རྒྱུ་བ་མོགས་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། དེས་ན་རྒྱུང་འཕེན་པ་གང་ལ་ཐ་ན་འཇིག་རྟེན་མདོན་དུ་བྱུར་པའི་
 འབྱུར་བ་བཞི་ཉིད་ཤེས་པའི་རྒྱར་བྱུང་དང་མི་བྱུང་ཅན་ལའང་ཡིད་ཀྱི་ལུན་
 པ་འབྱུག་པོ་དེ་ལྟར་མདོན་ལུས་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེས་ནི་རྒྱལ་རི་ལྟར་འཇིག་

མཚུངས་ལྟས་དང་ལྟན་ཉིད་ཀྱིས། གང་གི་ཆོ་ལོ་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁས་
ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན། ཞེས་བརྗོད་པར་ཡང་རུས་ཤིང་། བདག་མེད་པ་ལ་མེད་པར་
འཇིག་པ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་
སངས་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་མ་ཐོག་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་གི་རྟ་
བའི་ནམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལྟས་ལྟན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱིས། ཞེས་མོགས་ལྟ་བུར་
བར་བྱའོ།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བྲུབ་པའི་དོན་གྱི་མཚུག་བསྟུ་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་
གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། རྒྱུ་ལ་མ་རྟོལ་མེད་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་
བྲལ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་
ཡོད་ན་ནི། རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་གཞན་ལ་བཞིག་མི་ཤིང་པས་མཐའ་བཞི་གང་རྒྱང་ལས་
སྐྱེ་དགོས་ཀྱང་། དེ་དག་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་
ན་གང་རྒྱུ་རྟེན་བཤད་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མི་
འཐད་དེ། ཡོད་རུས་སྐྱེ་འཕེལ་མེད་རུས་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱང་། དང་པོ་རྟེན་ན་མི་
འཐད་དེ། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཐ་དད་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཡོད་བཞིན་སྐྱེ་བས་ན་
ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འཇུག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། ཕྱི་མ་རྟེན་ན་མི་འཐད་དེ། སྐྱེད་བྱེད་རང་མེད་ན་རང་གི་ཐལ་དུང་མི་མོགས་
པ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའང་
མི་འཐད་དེ། བསྐྱེད་བྱ་རང་མ་བྲུབ་ན་སྐྱེད་བྱེད་གཞན་མི་འཇུག་པ་དང་། ཐམས་
ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རྟོ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་ཞེས་བའང་
མི་འཐད་དེ། གཞིག་ཅིག་ལ་རང་ཡང་ཡིན་ལ་གཞན་ཡང་ཡིན་པ་མ་བྲུབ་པ་དང་།
སྔ་སྔའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ལ་མ་རྟོལ་པ་རྟེན་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་འང་
མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་ལས་འབྱས་ཀྱི་འབྱུང་བ་མཐོན་ལྟས་པ་དང་འགལ་བ་དང་།

ནམ་མཁའ་ལས་པ་ད་མོ་སྐྱེ་བ་མོགས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། མོ་མ་པ་ཐམས་ཅད་
དོན་མེད་པ་ཉིད་རྒྱུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ་མཐའ་བཞིའི་སྔོན་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་
ན། དངོས་པོའི་ཆོས་རྒྱུ་གཏོགས་པ་གང་ཅི་མཆིས་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་དང་
བྲལ་བ་སྐྱེ་མེད་རྟེན་པ་ཆེན་པོར་བྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་རྒྱ་ནི་
མཐའ་བཞི་དང་རྒྱ་ཉིད་ཞིག་པ་དང་མ་ཞིག་པར་སྐྱེ་ཞེས་མོགས་ཀྱི་དཔུང་པ་
མེད་པར་སྐྱིར་མ་ཐོན་ལས་རྒྱུ་བྱ་སྐྱེ་ཞེས་པ་རྟེན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཅན་ཞིག་ཐམས་མེད་སྤང་རྟོང་པའི་གསུགས་བརྟན་ཅན་
ནི་འགོག་མེད་རྒྱ་རང་སྤང་བས་འགོག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།
གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཆོད་པ་སྤོང་བ་དེ་ལ། རང་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡིན་
ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཆོད་སྤོང་དང་། སྤང་གཞི་མེད་ན་
ཐ་སྙད་རྒྱ་ཡང་མི་སྤང་བར་ཐལ་བའི་ཆོད་སྤོང་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
རང་བཞིན་མི་སྤང་བའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་
པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་གང་གིས་རང་བཞིན་མི་མཐོང་རྒྱུ་དང་། དེ་དཔེས་
བསྟུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཏི་ལུག་ལྟག་པོ་སྤོང་ཆོགས་ལྟ་བུས་འཇིག་རྟེན་
དག རྒྱུ་ལས་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ཐོག་པར་སྤང་བར་འབྱུང་། ཞེས་པས་
བསྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྟོ་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་
འདི་དག་མཐུག་རྒྱུ་སྤང་ཞིང་མཐོང་བའི་ལས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེན། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་དལ་ཡོད་པའི་གཏི་ལུག་རྟེན་མ་རིག་པའི་ལུན་པ་རྟག་པོ་ནི་
དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པའི་ཆར་སྤོང་གི་ཆོགས་ལྟ་
བྲུལ་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་པ་སྔ་སྔ་སྐྱེ་བའི་དུག་གིས་གསུགས་ལ་མོགས་པའི་
རང་བཞིན་རྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོང་པ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་རྟེན་ལྟ་བུ་སྤོང་བཤད་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་མཐོང་།

བར་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྒྲུང་བ་སྤྱིན་ནག་འཇིགས་
པ་ལྟ་བུ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྤྱོད་ཆུང་གཉིས་དང་། ། མཐུ་བྱའི་
མདོངས་དང་སྒྲུང་མ་ལ་སོགས་འཇིན་བྱེད་པ། ། དེ་བཞིན་ཏུ་ནི་གཏི་མུག་དབང་
གིས་མི་མཁས་པས། ། རྫོ་ཡིས་འདུག་བྱས་སྒྲ་ཆོགས་ཉིད་ནི་རྣམས་པར་འགྱུར། །
ཞེས་པས་བཏུན། གཏི་མུག་གིས་བཀའ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་མཐོང་ཏུ་ཆུག་
ཀྱང་། བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་དོན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་དཔའི་སྒྲ་ནས་གསལ་
བར་བཏུན་པ། རི་ལྟར་མིག་ལ་རབ་རིབ་བྱི་སྒྲུན་ཞུགས་པའི་མཐུ་ཡིས་གང་
ཟག་འགའ་ཞིག་གི་མིག་ལམ་ཏུ། ཡུལ་ལ་གཏན་ནས་མེད་པ་སྤྱོད་དང་སྒྲ་
གཉིས་དང་མཐུ་བྱའི་མདོངས་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་དང་སྒྲུང་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་
ལོག་པར་འཇིན་པར་བྱེད་པ་རི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཏུ་ནི་གཏི་མུག་གི་སྒྲུན་བྱི་དབང་
གིས་མི་མཁས་པ་བྱིས་པ་རྣམས་བྱིས་ཀྱང་། ། འབྲུལ་པའི་རྫོ་ཡིས་བྱི་ནང་གི་འདུག་
བྱས་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་པར་མཐོང་ཞིང་རྣམས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་རྒྱ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་བཏུན་པ་ནི། ལས་ནི་གཏི་མུག་བཞེན་
འགྱུར་གཏི་མུག་མེད་པར་དེ། ། མི་འགྱུར་ཞེས་བྱར་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྣམས་
ཉིད་ལ། ། རྫོ་བཟང་ཉི་མས་ལྷན་པ་སྤྱག་པོ་རྣམས་པས་ལའི། ། མཁས་པ་དག་
ནི་རྫོང་ཉིད་རྣམས་ནས་སྤེལ་བར་འགྱུར། ། ཞེས་པས་བཏུན། མེད་བཞིན་ཏུ་
སྒྲུང་བའི་འབྲུལ་པ་འདི་རི་ལྟར་ཞེས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། མདོ་ལས་མ་རིག་པའི་
ཞུན་བྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་
གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མདོན་པར་འདུ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་
ཡིན་པར་མདོན་པར་འདུ་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་མདོན་པར་འདུ་བ་ཡང་
མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ། བསོད་ནམས་དང་

བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་ལ་བདག་ཏུ་
འཇིན་པའི་བདག་ཉིད་གཏི་མུག་ལ་བཞེན་ནས་འགྱུར་བ་ཡིན། མ་རིག་པ་འགགས་
པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཏི་མུག་མེད་པར་འདུ་བྱེད་
བྱི་ལས་དེ་རྣམས་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་མཁས་པ་བྱིས་པ་
དག་ཁོ་ནས་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་སོགས་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བར་རྣམས་
མིང་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་འགྱུར་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་པའི་རྫོ་བཟང་
ཉི་མ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་འབྲེལ་བ་རྣམས་བྱིས་ལྷན་པ་སྤྱག་པོ་ལྟ་བུའི་མི་ཤེས་པ་
རྣམས་པར་བསལ་བའི་མཁས་པ་དེ་དག་ནི་རྗེན་འབྲེལ་བྱི་རང་བཞིན་སྒྲུང་བ་
ཉིད་ཏུ་རྣམས་ནས་མ་རིག་པ་སྒྲོང་ཞིང་། ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་ལེན་
པས་འཁོར་བ་ལས་རྣམས་པར་སྤེལ་བར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གཞི་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་མ་སྒྲུང་ཏུ་ཡང་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ་
བའི་ཆོད་སྒྲུང་ལ། ཆོད་པ་དང་། དེའི་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་
རྣམས་དེ་ཉིད་ཏུ་མེད་ན། ། མ་སྒྲུང་ཏུ་ཡང་མོ་གཤམ་བྱ་རི་བཞིན། ། དེ་དག་
མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་དེའི་བྱིར། ། དེ་དག་རང་བཞིན་བྱིས་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། །
ཞེས་པས་བཏུན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
དོན་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ངས་པར་མེད་ན། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མ་སྒྲུང་
ཏུ་ཡང་མོ་གཤམ་བྱི་བུ་རི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་མ་སྒྲུང་ཏུ་ཡོད་པས། དེའི་བྱིར་ན་གཟུགས་སོགས་དངོས་
པོའི་ཆོས་དེ་དག་རང་བཞིན་བྱིས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡང་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་
ན་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། དཔའི་སྒྲ་ནས་ཆོད་པ་དེ་མ་ངས་པར་སྒྲུན་པ་དང་། དོན་ཏུ་རང་
བཞིན་བྱིས་མ་སྒྲུན་པ་དང་མ་སྒྲུང་ཏུ་སྒྲུང་བ་མི་འགའ་བར་སྒྲུན་པ་དང་གཉིས།

དང་པོ་ལ། བརྟན་བཟང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་དག་རབ་ཤིང་ཅན་སྟགས་
 ཡུལ་ཡུར་པ། རྒྱ་གང་ལ་སྟགས་དེ་དག་ལ་སྟེན་པས། རྟེན་གྱི་དེ་དག་ཉིད་
 ལ་བརྟན་བྱ་རྟེ། བྱིན་པ་མེད་པ་ཤིང་ཆེས་འབྲེལ་པོ། ཞེས་པས་བརྟན་
 ཏེ། འདི་ལ་ལན་བརྟན་པར་བྱ་རྟེ། གང་དག་རབ་ཤིང་ལ་སྟགས་པས་མིག་ཉམས་
 པ་ཅན་སྟགས་ཀྱི་མཛོད་ཡུལ་ཏུ་ཡུར་པ་རྒྱ་གང་དང་ཆུ་གཉིས་སྟགས་དང་གཞན་
 མོ་གསལ་གྱི་ཏུ་དང་ཤིང་ལ་སྟགས་དེ་དག་ལ་སྟེན་པ་ཡིན་པར་བྱང་པར་ཅུང་
 ཟད་འཛིག་ཏུ་མེད་པས་རྒྱ་གང་སྟགས་ནི་མཛོད་ལ་མོ་གསལ་ཏུ་སྟགས་མི་མཛོད་
 པ་དེ་གཏན་ནས་མི་འཐད་ཅེས་དེས་རྒྱ་བཞེད་ཅག་གིས་རྟེན་གྱི་རབ་ཤིང་
 གྱི་མཐུས་མིག་ཉམས་པ་སྟགས་འབྲེལ་གས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟན་པར་
 བྱ་བས་ཚར་གཙོད་པར་བྱས་ཏེ། བྱིན་པ་ཅི་ཡིས་མ་སྟེན་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་གཟུགས་ཏུ་སྟགས་ནི་མཛོད་ལ་མ་སྟེན་པའི་མོ་གསལ་ཏུ་ནི་མཛོད་པ་
 མ་ཡིན་པ་འདི་གིན་ཏུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་རིག་པའི་རབ་ཤིང་གྱི་སྟེན་
 མོ་གཉེན་ནས་སྟེ་ལ་སྟེན་ཅིག་སྟེས་པས་ཆེས་ཏུ་འབྲེལ་པའི་འཛིག་ཉེན་གྱིས་
 པ་དག་ལ་བརྟན་པར་བྱོ།

གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་བརྟན་སྟགས་མི་སྟངས་ཐལ་པ་འཕེན་པ་དང་། དེའི་
 ཡིད་ན་གཏན་མཛིགས་དེ་མ་དེས་པར་སྟོན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་
 ཏེ་མི་ལམ་དྲི་ཟའི་སྤང་བྱེད་པཅས། རྒྱིག་རྒྱའི་རྒྱ་དང་མིག་འཕྲུལ་གཟུགས་
 བརྟན་སྟགས། རྒྱུ་མེད་མཛོད་ན་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཡི། རྒྱུད་ལ་རི་
 ལྟར་དེར་འབྱུར་དེ་མི་རིགས། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། དཔེར་ན་གལ་ཏེ་མི་ལམ་
 གྱི་སྟངས་པ་དང་། དྲི་ཟའི་སྤང་བྱེད་པཅས་དང་རྒྱིག་རྒྱའི་རྒྱ་དང་མིག་འཕྲུལ་
 མཐུན་གྱིས་བྱས་པའི་དཔེར་པོ་དང་། མཛོད་སྟགས་ཏུ་སྟངས་པའི་གཟུགས་བརྟན་
 སྟགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་པ་མེད་ཡང་མཛོད་སྟེ་ཉིད་ཏུ་མཛོད་པ་ན། རྟོན་

ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མོ་གསལ་གྱི་ཏུ་དང་མཚུངས་ཡི། རྒྱུད་ལ་རི་ལྟར་
 མི་ལམ་སྟགས་ནི་མཛོད་ལ་མོ་གསལ་གྱི་ཏུ་སྟགས་ནི་མཛོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེར་
 འབྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་བརྟན་པ་
 ཞིང་བརྟགས་པ་གྱིས་དང་། དེ་ནས་ཞེས་ཏུ་དེ་ལའང་བརྟན་ཞིང་བརྟགས་པར་
 འབྱུར་རོ། དེ་བས་ན་གཟུགས་སྟགས་རང་བཞིན་མེད་ན་མོ་གསལ་གྱི་ཏུ་དང་
 མཚུངས་པར་མ་སྟངས་ཏུ་སྟངས་མི་ཏུ་དང་པར་མེས་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཏུ་འདི་རི་ལྟར་སྟེ་མེད་ཡི། མོ་གསལ་ཏུ་ལྟར་གང་ཡིས་
 འཛིག་ཉེན་གྱི། མཛོད་པའི་ཡུལ་ཏུ་མི་འབྱུར་མ་ཡིན་པ། དེ་ཡི་ཡིས་ན་རྒྱ་
 འདི་མ་དེས་པོ། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། དེ་ཞོན་ཉིད་ཏུ་ན་གཟུགས་སྟགས་
 སྟངས་བརྟགས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་ཚོས་འདི་དག་རི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་པ་
 མེད་པ་ཡིན་ཏུ་མིན་ཡི། མ་སྟངས་ཏུ་མོ་གསལ་གྱི་ཏུ་ལ་སྟངས་པ་མེད་པ་ལྟར།
 རྟོན་འབྲེལ་གྱི་འཆར་སྟོ་འགགས་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཡིས་ན་འཛིག་ཉེན་གྱི་
 མཛོད་པའི་ཡུལ་ཏུ་མི་འབྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཡིས་ན། གང་ཏུ་གལ་ཏེ་དེས་
 རྟགས་དེ་ཉིད་ཏུ་མེད་ན། མ་སྟངས་ཏུ་ཡང་མོ་གསལ་ཏུ་རི་བཞིན། ཞེས་པའི་རྒྱ་
 པ་འདི་ནི་མ་དེས་པ་ཞོན་ཏོ། དེ་སྟངས་ཏུ་འང་མདོ་ལས། འསྟོ་པ་དག་གི་རི་འདྲར་
 བཟང་། དེ་ཉིད་ཏུ་ནི་རྟགས་པ་འཆག་རི་ལམ་གང་ལའང་དཔོན་པོ་མེད། སྟག་
 པའི་སྟོ་ཅན་མདོན་པར་ཞེན། དྲི་ཟའི་སྤང་བྱེད་པཅས་རི་ལྟར་སྟངས་ཡི། སྤང་
 བྱེད་སྟགས་བརྟན་ཡོད་མིན་གཞན་ན་འང་མེད། སྤང་བྱེད་མིང་ཅན་ཞེས་གིས་
 རབ་ཏུ་བཞག་དེ་བཞིན་པ་དེ་བས་གསེགས་པས་འསྟོ་འདི་གཞིགས། རྒྱུ་ཡི་འདྲ་
 བེས་ཅན་གྱིས་ནི། མཛོད་ཡང་རྒྱིག་རྒྱ་ལ་རྒྱ་མེད། དེ་བཞིན་ཡོངས་ཏུ་རྟོག་པས་
 དཀྱིགས། རྟག་པ་མིན་པ་རྟག་པར་རྟོག་ མཛོད་མིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། རི་
 ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། གཟུགས་བརྟན་སྟངས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། རྟོན་པ་ཚོས་

ནམས་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་ལུང་ལས་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་དེས་པར་བསྟན་
པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་མེད་པར་སྟོན་པ།
སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་སྤང་བ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་
རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་དངོས་དང་། ལུང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
བསྟན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མོ་གཤམ་གྱི་ལ་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་
ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་མེད་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་དངོས་ཀྱི་རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེ་བ། དེ་ཉིད་ཀྱི་མེད་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཡང་མེད། ཅེས་པས་བསྟན་ཏེ།
འདི་ལྟར་དབུ་མ་ཐལ་འཕྱར་བ་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཁས་ཁྲུངས་ནས་དོན་དམ་པར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་
ཟུ། འོ་ན་གང་ཞེན། ཇི་ལྟར་མོ་གཤམ་གྱི་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མེད་པར་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བ་ཀྱང་མེད་པ་དེ་
བཞིན་ཏུ། གཟུགས་སྟགས་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་
ཇི་སྟེང་པ་འདི་ཀུན་ཚས་རང་གི་རོ་པོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཀྱི་མེད་པ་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ཀྱང་མེད་པ་ཁོ་ན་འོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཚོས་ནམས་ཀྱི། གདོད་ནས་ཞི་
ཞིང་སྐྱེ་བལ་རང་བཞིན་གྱིས། ཡོངས་སུ་ལྷ་འདྲ་འདས་པར་གསུངས་ཀྱང་
པ། དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་
ཆར་ཏུ་སྐྱེ་མེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་འདི་ལྟར་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་
གྱིས་ཀྱང་གཟུགས་སྟགས་ཚོས་ནམས་ཀྱི་གདོད་མ་ཉིད་ནས་སྟོན་མཐའ་ཞི་
ཞིང་མཐའ་བཞིན་སྐྱེ་བ་དང་བལ་བ་རང་བཞིན་ནས་རོ་པོ་ཉིད་གྱིས་ཡོངས་
སུ་ལྷ་འདྲ་འདས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་གསུངས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན།

ཏུས་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་ནས་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྩང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
འཕགས་པ་སྐྱེ་བ་པ་ནམ་པར་སེལ་བས་བཅོམ་ལྷན་འདས་པ་ཡོན་ཏན་ལུལ་
ཏུ་ལྷུང་བའི་སྐྱོ་ནས་བསྟོད་པ་ལས། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ན། གདོད་ནས་
ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ། རང་བཞིན་ལྷ་འདྲ་འདས་པ་ནི། ཚོས་ནམས་མ་གོན་པོ་ཁྱོད་
གྱིས་བསྟན། ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་སྤང་བར་མི་འགལ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ལུལ་
སྟགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་ཏུ། མེད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གཤམས་པར་ཡོད། །
དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འཕྱར་བས་ན། མོ་གཤམ་གྱི་དང་མཚུངས་
པར་ཐལ་མི་འཕྱར། ཞེས་པས་བསྟན། རང་གི་སྐྱེ་བ་ཕྱེད་དག་གིས་དངོས་
པོ་ནམས་དོན་དམ་པར་མེད་ན་སྐྱེ་བ་ཀྱང་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་བཤམ་པར་རིགས་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་ལྷ་བམཐའ་ལ་གཤམས་པའི་དཔེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། འདི་
ལྟར་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅག་གི་ལྟར་ནའང་ཇི་ལྟར་རགས་པ་ལུལ་པ་དང་འདུས་པ་
ནགས་ཚལ་སྟགས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་ལུལ་སྟགས་འདི་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཏུ་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་གཤམས་པར་ནི་རགས་པ་
དང་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་གཉིས་པོ་མི་འགལ་བར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་
ཏུ། གཟུགས་སྟགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་བལ་རུལ་
ཅམ་མི་དམིགས་ནའང་སྤང་བ་འཇོག་མེད་ཏུ་སྤང་བའི་ཏུ་འཐད་པར་
འཕྱར་བས་ན། དོན་དམ་པར་མེད་ན་སྐྱེ་བ་མོ་གཤམ་གྱི་ལ་དང་མཚུངས་
པར་ཐལ་བར་མི་འཕྱར་རོ། གལ་ཏེ་ལུལ་པ་གདགས་པའི་རྟེན་འཕྱར་བ་བཞི་
དང་། འཕྱར་འཕྱར་ནི་རྣམས་སུ་ཡོད་པས་ལུལ་པ་གདགས་པར་རིགས་ན་ཁྱོད་
གྱི་ལྟར་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་ཟད་པས་བཏགས་པའི་རྟེན་
རྣམས་སུ་ལྷ་བལ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་མོ་གཤམ་གྱི་ལ་དང་འདྲ་བའི་ཐལ་བ་ཡོད་

དེ་ལྟར་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་པའི་རྟེན་རྒྱུ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ།
 རི་རྒྱུད་དུ་རིན་ཆེན་མེད་པ་ལས། གཞུགས་པ་མོགས་པ་མ་གཏོགས་པར། །
 རི་རྒྱུད་ཀྱི་པ་ཡོད་མིན་ལྟར། རི་བཞིན་རྒྱུད་མོགས་མ་གཏོགས་པར། གཞུགས་
 གྱུར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་། ས་རྒྱུ་མེད་རྒྱུད་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། རི་མེད་
 རི་མོ་ཉིད་དུ་མེད། གང་གསུམ་མེད་པར་རི་མོ་མེད། གཞིས་མེད་པར་ཡང་
 གསུམ་མེད་དོ། གཤམ་ཏེ་གསུམ་མེད་རི་མོ་མེད། གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་
 མེད་ན། མོ་མོར་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་འདྲུག་པ་ལྟེ་བར་འབྱུང་། ཞེས་མོགས་
 ཕྱི་རིགས་པས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུང་རྒྱུ་ལྷན་པའི་ལ་གཏོད་པས་སོ།
 རི་རྒྱུད་ཉན་མོས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་པ་ལས་མི་རྒྱལ་པ་ལྟེ་བར་མི་འདོད་པ་བཞིན་
 དུ་རྒྱུ་ལྷན་པ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་ལྷན་པ་མེད་པར་ལྟེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ།
 དངོས་པོ་རྒྱལ་པ་ལས་ཀྱང་བ། མི་རྒྱལ་པར་ནི་རི་རྒྱུད་འབྱུང་། ལྷ་འབྲས་མཆོན་
 ཉིད་འགལ་བ་ནི། རྒྱལ་ཡང་མཐོང་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། དངོས་
 པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གང་གས་གཞི་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་
 ཅན་དུ་རིགས་ཏེ། བཏགས་ཡོད་ཀ་པ་ལ་མོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་དུ་བཏགས་
 པ་དང་། བཏགས་ཡོད་ཤིང་ལ་བརྟེན་ནས་ནགས་ཆོལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན།
 བཏགས་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཡོད་བཏགས་པ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ་ཆ་བ་
 ལས། རི་རྒྱུ་རྟོན་པས་སྒྲུལ་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དྲི་ཐའི་ཤར་ཁྱོད་ལྟ་དུ་དང་།
 ལྷག་རྒྱ་མི་ལས་འདྲ་བ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པར་རྟེན་པོ།
 གཞིས་པ་ལྟེ་བ་རྟེན་འབྱུང་ཅན་དུ་རྟོན་པ་ལ། མཐའ་བཞིར་མི་ལྟེ་བའི་གནད་
 ཕྱིས་ཆོས་རྒྱུས་རྟེན་འབྱུང་ཅན་དུ་བརྟན་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་
 པ་དེ་ཡིས་རྟེན་པ་ལས་པ་གཅོད་པའི་བརྟན་པ་གཞིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ལྷག་གི། ལྷ་ལ་མོགས་དང་བདག་གཞན་གཞིས་

པ་ལས། དངོས་རྒྱུས་ལྟེ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། རི་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་
 ཏུ་ལྟེ་བར་འབྱུང་། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། དེ་ལ་གཤམ་ཏེ་དབུ་མར་སྒྲུ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་
 བདེན་པ་གཞིས་ཀར་ཡང་མཐའ་བཞི་པོ་ལས་ལྟེ་བ་བཀག་ན། རོ་ན་མ་རིག་པ་
 དང་འདྲ་བྱེད་ལས་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་མོགས་དང་། ས་པོན་དང་རྟེན་གཤམ་
 མོགས་ལས་ལྷ་ལྷ་མོགས་ཀྱང་རྟེན་པ་དེ་རི་རྒྱུད་པས་པར་བྱ་ཞེན། གང་
 གི་ཕྱིར་ན་མུར་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་རྒྱལ་ལྷན་རྒྱ་མེད་པ་པོ་པོ་ཉིད་དང་། དབང་
 ལྷག་གི་དང་། ཏུ་མ་དང་ཏུ་ལ་དང་རང་བཞིན་དང་། ལྷན་ཏུ་དང་མེད་མེད་ཀྱི་
 དུ་རྟེན་ལྷན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལ་མོགས་པ་དང་། དབང་དང་གཞན་དང་གཞིས་
 ཀ་ལས་དངོས་པོ་རྒྱུས་ལྟེ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། ལྷ་འདི་ལ་
 བརྟེན་ནས་འབྲས་ཏུ་འདི་འབྱུང་ཞེས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལྷ་ལ་རབ་ཏུ་གསུམ་
 པའི་ཐ་རྟེན་མི་བཅད་མི་འགྲུག་ཅན་དུ་ལྟེ་བར་འབྱུང་བ་ལྟེ་མེད་རྒྱུད་རྒྱུད་གཞུགས་
 ཕྱི་ལྟེ་བ་ཁོ་ན་ནོ། རི་རྒྱུད་དུ་འང་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདེ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
 འདི་རྒྱ་རྟེ། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་རྟེན་པས་འདི་རྟེན་ཏེ། གང་འདི་མ་
 རིག་པའི་རྟེན་ཕྱིས་འདྲ་བྱེད་རྒྱུས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མོགས་པ་གསུངས་སོ། རི་
 བཞིན་དུ་རིན་ཆེན་མེད་པ་ལས། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར། རིང་པོ་
 ཡོད་ན་ཐུང་དུ་བཞིན། འདི་རྟེན་པས་ན་འདི་རྟེན་དཔེར། མར་མེ་འབྱུང་བས་
 འོད་བཞིན་ནོ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལས་ཀྱང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་
 ཤིང་། ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར།
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་དོ། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། ལས་དང་བྱེད་
 པོ་བསལ་ཕྱིར་རོ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། དངོས་པོ་རྒྱལ་མ་ཤེས་པར་
 བྱ། ཞེས་སྐྱེ་བ་དཔོན་ནས་ཀྱང་རྟེན་ཉིད་འདི་པ་ཅན་ཞིག་ཁོ་ན་གསུངས་སོ། །
 གཞིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། རྟོག་པ་འདི་

དག་བརྟག་པར་མི་ལྷན་པ། དེ་ཕྱིར་རྟོག་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །
 རྟོག་པ་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། ཁེས་པས་བརྟན་ཏེ། དེ་རྟོག་རྟོག་
 འབྱུང་གི་རིགས་པ་འདི་བཤད་པ་ན། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བར་རྟོག་པ་ཅམ་འབའ་
 ཞིག་ཞོག་པར་མ་ཟད་ཀྱི་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞོག་པར་འབྱུང་ཏེ། གང་
 གི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་ནང་གི་དྲོས་པོ་རྣམས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་རབ་ཏུ་འབྱུང་
 སོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པ་འདི་ཅམ་ཞིག་གིས་བདག་གི་དྲོས་པོ་ཡོད་པ་ཐོབ་
 ཀྱི་གཞན་ཏུ་མ་ཡིན་པས་ན། རྟག་པ་དང་ཆད་པ། དྲོས་པོ་དང་དྲོས་མེད་
 སོགས་མདོར་ན་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟགས་པར་མི་ལྷན་པ་དེའི་
 ཕྱིར། རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟེན་འདི་པ་ཅམ་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་
 བློ། མཐར་འཁོར་སྤར་གསལ་གི་རྣམ་པ་དང་ན་པ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལྟགས་ལ་བསྐྱེད་
 ཅིང་རྒྱུད་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་དྲ་བ་མཐའ་དག་ཉེ་གཉིས་རྟོག་སྟེ་རྒྱུད་ལྷལ་
 ཏུ་ཡུར་པ་མཐའ་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ལྟ་གཙོ་
 པར་བྱེད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་རྟོག་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་སོགས་
 ལྟ་མི་འཐད་ཅེ་ན། འདི་རྟོག་དྲོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟ་བ་པར་སྒྲ་བཞོན་
 ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟོན་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རྟེན་འདི་པ་ཅམ་ཞིག་
 རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཏུ་འཁོག་པ་ནི་དྲོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་
 རང་བཞིན་ཁས་མི་ལེན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྟག་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ཅིའི་ཕྱིར་རྟོག་འབྲེལ་སྒྲ་བས་རང་བཞིན་ཁས་མི་ལེན་ཞེ་ན། རྟོག་འབྲེལ་
 བློ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་སྐད་ཏུ་མདོ་ཉེ་ལས།
 གང་ཞིག་རྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན།
 རྟེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་རྟོག་པར་བཤད། གང་ཞིག་རྟོག་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་
 ཡོད་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། དབུ་མ་རྩ་པ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་

བ་གང་། དེ་ནི་རྟོག་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད། དེ་ནི་རྟོག་ནས་གདགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་
 དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།
 གསུམ་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་རོས་བཟུང་བ་ལ། དབྱུང་བའི་འབྲས་
 བུ་བརྟན་པ་དང་། འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱ་དབྱུང་པ་དགོས་ཚུ་ལ་བཤད་པ་དང་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ། རྟོག་རྣམས་ཞོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། རྒྱ་མཆོན་དེ་ལྟན་གྱིས་
 རྟོག་པ་ཐོག་པ་དེ་དབྱུང་བའི་འབྲས་བུར་བརྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 རྟོག་རྣམས་དངོས་པོར་ཡོད་ན་འབྱུར་བ་སྟེ། དྲོས་པོ་རྟོག་མེད་པར་ཡོངས་
 དབྱུང་ཟེན། དྲོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་དཔེར། །བྱང་ཤིང་
 མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། དེ་བས་ན་གང་གི་ཆོ་
 རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་མ་སྤངས་པ་དེའི་ཆོེ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པས་རྟག་
 པ་དང་། འཇིག་པས་ཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གང་ཏུའང་བརྟག་པར་ལྷན་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྟོག་མཐར་འཁོར་པའི་རྟོག་ལྷལ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྲུབ་
 པའི་དྲོས་པོར་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་མཐའ་བཞི་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། རྟེན་
 ཟེན་གནས་པས་རྟག་པ་དང་། འཇིག་པས་ཆད་པ་སོགས་སུ་རྟོག་པར་འབྱུར་
 པ་ཞིག་ན་སྟེ། དྲོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་རྟོག་མེད་པར་ལྟོ་སྤར་རིགས་
 པས་ཡོངས་སུ་དབྱུང་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། དྲོས་པོ་མེད་པར་མཐའ་འཁོར་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་ཉེ་དཔེར་ན་བྱང་ཤིང་མེད་པར་
 མེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། མི་རྟོག་རྣལ་འབྱུར་པ་
 བློ་ལ་འབྱུར་བས། རྟོག་རྣམས་ཐོག་པར་འབྱུར་པ་གང་ཡིན་དེ། རྣམ་པར་
 དབྱུང་བའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། གང་གི་
 ཕྱིར་སྐྱེ་མེད་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་

གི་མིན་པའི་ཁ་ཆུ་ལྟར་རྒྱ་རང་གི་མེམ་མ་རྣམས་པར་རྟོག་པས་རང་ཉིད་དམ་པོར་
 བརྟམ་ཞིང་བཅོང་ས་ཤིང་། ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཐུགས་ཀྱི་ཆུང་ནས་སྒྲིམ་མཐའ་
 སར་བགས་གང་རྒྱུ་འདྲ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་འབགས་ལམ་མཛོད་ན་རྒྱ་མཛད་
 པའི་རྒྱལ་འབྱུར་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཆུ་ལྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་དག་
 གི་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དངོས་པོ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་ཤིང་། གཟུགས་
 དང་ཆོར་བ་དག་དང་མི་དག་དངོས་དང་དངོས་མེད་ལ་མོགས་པའི་རྟོག་པའི་
 འདུ་བྱེད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཐོག་པར་ལྷུར་
 བས་རྣམས་པར་སྒྲོལ་བར་འཇུར་བས་ན། མེམ་མ་དང་མེམ་མ་ལས་ལྷུར་བའི་རྣམས་
 པར་རྟོག་པ་རྣམས་མ་ལྟས་བཀག་ཤིང་ཐོག་པར་འཇུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
 སྒྲོལ་དཔོན་གྱི་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་ཡང་དག་པའི་རྣམས་
 པར་དཔྱད་པའི་འབྲས་པུ་ཡིན་པར་སྒྲོལ་དཔོན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་
 ཏེ། དཔེར་ན་མིག་སྒྲུབ་མིག་ལ་བསྐྱས་པས་སྒྲོ་ཤད་ལ་མོགས་པའི་འབྲུལ་རྟོག་
 ཐོག་པ་ཉིད་རབ་རིབ་ཅན་ལ་འབྲས་པུར་འཇུར་བ་བཞིན་རྒྱ་ཤེས་པ་བྱའོ།
 གཉིས་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་ལ་སྒྲིབ་མེད་པས་དཔྱད་དགོས་ཆུ་ལ་
 དང་། ཡོན་ཏན་ཡོད་པས་དཔྱད་དགོས་ཆུ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བརྟན་བཅོས་
 ལས་དཔྱད་ཆོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། མ་མཛད་རྣམས་སྒྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བརྟན་།
 གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམས་པར་བཤད་པ་ན། གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་ལྷུར་ན་ཉིས་
 པ་མེད། ཞེས་པས་བརྟན། མོང་གི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྒྲོལ་དཔོན་གྱི་
 དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ལས་རིགས་ཆོགས་རྒྱ་མས་རྣམས་པར་དཔྱད་པ་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོད་པ་ལ་ཆགས་པ་ཞི། གཞན་གྱི་ལྱིས་
 མནན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་མཛད་དེ། རྣམས་པར་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་ནས་དབུ་
 མའི་བརྟན་བཅོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟན་པ་ནི། གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་

ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་རྟོགས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ལྷུར་ན་ཅི་མ་རྒྱུར་ཞེས་སྒྲུ་མའི་
 ཆོགས་རྣམས་པར་སྒྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིར་ཅི་མ་ཐོག་པར་
 བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་རྣམས་འབྱུར་པ་རྟོག་པ་ཐོག་པ་ཅན་ཐོག་བརྟན་
 བཅོས་ཀྱི་འབྲས་པུར་བཞག་པར་སྒྲོ་བ་ནི་མི་བདེན་ཏེ། བརྟན་བཅོས་ནི་ཆོད་
 པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཛད་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོལ་བ་གཞན་གྱིས་བརྟག་པ་ཐམས་
 ཅད་བཞོད་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་མ་ཡིན་
 མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམས་པར་བཤད་པ་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་
 ལུགས་རྣམས་སྤང་བ་ཉི་ཤ་ན་ལྷུར་པ་ལྷུར་འཇིག་པར་འཇུར་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་
 ལྷུང་མཐའི་ཉེས་པ་ཡིན་གྱི་ཁོ་ཙམ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ། རིགས་དུ་ཆོས་འདི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། ཆོད་པ་མཛད་ཕྱིར་གསུངས་པ་མིན། འོན་ཀྱང་
 མི་ཡིས་ཀྱང་ཤིང་ལྟར། འདི་ཡིས་སལ་གྱི་སྒྲོལ་བ་བསྐྱེགས། ཞེས་སོ།
 གཉིས་པ་ནི། རང་གི་རྣ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་རྒྱ་གཞན་གྱི་རྣ་ལ་འབྲུགས་
 གང་རྟོག་པ་ཉིད། དེ་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོ་རྣམས་བསལ་ཏེ། རྣམས་པར་
 དཔྱད་ན་སྒྲུར་རྒྱ་སྒྲོལ་བར་འཇུར། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་པར་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་འདི་ཉི་ཤ་ན་བར་བརྟན་པ་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆོ་གཞན་
 རྟོགས་སྒྲིབ་ལྟར་ལ་སྤང་ཞིང་རིགས་པ་དང་ལྷན་པ་རང་རྟོགས་ལ་ཆགས་པར་
 འཇུར་པས་རྟོག་པ་ཐོག་པར་མི་འཇུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་གི་རྣ་པ་ལ་རྣ་པ་ཡང་
 དག་པའི་རྣམས་རྒྱ་ཆགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གཞན་གྱི་རྣ་པ་ལ་ཡང་དག་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཏེ་སྤང་བས་ཁོང་འབྲུགས་པར་ལྷུར་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཉོན་
 མོངས་པའི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོས་འདི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཛད་
 པ་དེའི་ཕྱིར་རང་རྟོགས་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་གཞན་རྟོགས་ལ་ཁོང་
 ཁོ་བ་རྣམས་པར་བསལ་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པས་གནས་ལུགས་

པོ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་དང་། རྩལ་ལྷན་པ་ཉིད་ལྷན་པས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 མེད་པ། དེ་རེ་རེས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་ན་འཁོར་ལོང་གི་བྱ་བ་མེད་པ་
 ཉི། བདག་ཀྱང་ཆོས་ལྷན་ནུ་ལྷན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་
 མོ། །ཁྱད་པ་ཅན་པ་དེའི་ལྷན་པས་ལས་བདག་འདོད་ཚུལ་ལ་བྱུང་བར་གྱི་དབྱེ་
 བ་མི་འདྲ་བ་ཀྱང་ཟད་དང་བརྒྱུད་ཚུལ་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཀྱང་ཟད་ལ་བརྟེན་
 ཏན་གྱི་བྱུང་བ་ཆོས་ལྷན་ལྷན་པས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་པ་ནི་མི་འདྲ་བར་ཐད་དང་
 རྩལ་ལྷན་རྣམས་། དེ་ལ་བྱེད་པ་དག་ན་རེ། བདག་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་པའི་རང་
 བཞིན་ཅན་དང་། རྟག་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་། རྣམ་ཐོན་ཟ་བ་པོ་དང་།
 འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་ལྷན་
 རྩལ་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མེད་པར་ཡང་སྤྱོད། །དེ་ཡང་རྟག་པ་ཆོས་ཀྱི་གསུམ་ལྷན་
 དང་འདྲ་ལ་ཐམས་ཅད་དང་བྱེད་པོ་དང་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པར་འདོད་
 པ་བྱུང་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྟག་དངོས་ཀྱི་བདག་དེ་འདྲ་བ་མི་མེད་པས་དགག་པ་དང་། རྩལ་
 པོ་ལས་ཐ་དད་མེད་པས་དགག་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། འགོག་བྱེད་
 རིགས་པ་ཕྱིར་བརྟེན་པ་དང་། དེས་རྟག་དངོས་ཀྱི་བདག་འདོད་པའི་བྱེད་པ་
 མི་འདྲ་བ་རྟག་ཀྱང་འཛིན་པར་བརྟེན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མོ་
 གཤམ་རྩལ་ལྷན་པ་དང་བྱུང་བ་ཕྱིར། །དེ་ལྷན་ཀྱང་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་། །
 འདི་ནི་རང་འཛིན་རྟེན་རྩལ་མི་རིགས་ལ། །འདི་ནི་རྟག་རྩལ་ཡོད་
 མི་འདོད། །ཅིས་པས་བརྟེན་ཏེ། ལྷན་གསུམ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པའི་
 བདག་དེ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་རྩལ་རྩལ་པ་དང་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟ་བ་པོ་དང་རྟག་
 པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྩལ་བྱུང་བར་ལྷན་པས་ལྷན་པས་ལྷན་པས་པའི་བདག་དེ་
 བྱི་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞིང་ཞིས་པས་ནི་ད་རྩལ་ལྷན་གཞན་ཡོད་པར་བརྟེན་ཏེ།

འདི་ལྷན་རྟག་དངོས་ཆོས་ཀྱི་འདོད་པའི་བདག་འདི་ནི་འཛིན་རྟེན་པ་དག་
 གི་རང་འཛིན་རྟེན་ལྷན་གྱི་རྟེན་རྩལ་མི་རིགས་ལ། བདག་འདི་དེ་ཆོས་ཉིད་
 རྩལ་མེད་ཅིང་། རང་འཛིན་གྱི་རྟེན་རྩལ་རྩལ་ཟད་ཀྱི་བདག་འདི་ནི་ཐ་
 རྩལ་རྟག་རྩལ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་བརྟེན་བཅོས་བརྟེན་བཅོས་ལས་དེའི་བྱུང་། ལྷན་གསུམ་
 རྣམས་ཀྱིས་གང་བརྟེན་དེ་རྟག་ལ། །རང་གསུམ་མ་སྤྱེས་གཏན་ཆོས་ཀྱིས་
 གཞོད་པ། །དེ་ཕྱིར་དེ་བྱུང་རྟག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞིས་པས་བརྟེན་ཏེ། བདག་
 དེའི་བྱུང་བར་རྣམས་མ་སྤྱེས་ལྷན་པ་ཕྱིར་ན་ཁྱད་པ་ཅན་པའི་
 བརྟེན་བཅོས་དང་བྱེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བརྟེན་བཅོས་ལས། བདག་དེའི་བྱུང་
 བར་ཟ་བ་པོ་དང་རྟག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ལྷན་གསུམ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བརྟེན་པ་དེ་
 དག་རྟག་ལ་སྤྱོད་ཡོད་དེ། མ་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་རྩལ་བཞིན་ནོ་ཞིས་
 ལྷན་གསུམ་རང་ལ་གསུམ་པའི་མ་སྤྱེས་ཞིས་པའི་གཏན་ཆོས་ཀྱིས་གཞོད་པ་
 དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། བདག་དེ་ཡི་བྱུང་བར་མི་འདྲ་བ་ཀྱང་ཟད་ཡོད་པར་འདོད་པ་
 རྟག་ཀྱང་སྤྱེས་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མ་སྤྱེས་པའི་རྟགས་ནི་
 ཁོ་རང་གིས་ལས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། རྟག་དངོས་ཡོད་ཏུ་འདོད་པའོ། །མོ་གཤམ་
 ཀྱི་རྩལ་དང་མཚུངས་པའི་བྱུང་བ་ནི་ཆད་མས་སྤྱེས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །
 གཉིས་པ་སྤྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་རྩལ་མེད་པས་དགག་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སྤྱང་པོ་ལས་
 གཞན་བདག་མེད་དེ། སྤྱང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་སྤྱེས་པའི་ཕྱིར། འཛིན་
 རྟེན་རང་འཛིན་རྩལ་ཡི་རྟེན་རྩལ་། མི་འདོད་དེ་མི་ཤེས་པའང་བདག་རྩལ་
 ཕྱིར། །གང་དག་རྩལ་འཛིན་པས་ལས་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལ། །དེས་ཀྱང་མ་སྤྱེས་
 བདག་འདི་མ་མཚོང་ལ། །རང་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཚོང་ཉི། །དེས་
 བསྐྱེད་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའང་མེད། །ཅིས་པས་བརྟེན་ཏེ། མ་སྤྱེས་པའི་

ཉལ་བདག་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། སྤང་པོ་ལས་གཞན་ཐ་དད་པའི་རྣམ་ཐང་
 གྱི་བདག་མེད་དེ། སྤང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་གོ་ས་གཞན་ཏུ་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་གཟུགས་ལས་ཐ་དད་
 རྣམ་ཤེས་བཞིན་ཏུ་འཛིན་དགོས་པས་བྱུང་ན་ཡང་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་ཏུ་འཛིན་
 པ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟི་རྟུན་ཏུ། བདག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། གཞན་
 ཏུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། བཟུང་ཡོད་རིགས་
 བ་བཟུང་ཏུ་མེད། ཅིས་དང་། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། སྤང་པོའི་
 བཅོམ་ཉིད་མེད་པར་འབྱུང། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་མ་ཟད་རྒྱུན་གཞན་ཡང་།
 སྤང་པོ་ལས་རོ་ཙམ་ཐ་དད་པའི་ཉལ་པ་མོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཏུ་བྱས་པའི་བདག་དེ་
 བོ་འཇིག་རྟེན་སྤྱིའི་རར་འཛིན་པའི་རྩོལ་ལྟ་ཅིག་སྟེས་པ་དེ་ཡི་རྟེན་ན་མ་ཡི་
 ཏུ་ཡང་མི་འདོད་དེ། དེ་འདྲའི་བདག་དེ་རྟོགས་དགོས་ན་ལྟ་ཉེགས་པའི་གཞུང་
 ཡགས་ལས་ཤེས་དགོས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདག་དེ་མི་ཤེས་པའི་ཏུང་
 འཁྱེལ་མོགས་པ་ལ་འདྲ་བདག་ཏུ་རྟེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་བདག་དེ་
 ད་རྟེན་མ་ཤེས་ཀྱང་སྟེ་བཞོན་མ་རྣམས་སུ་གོ་མས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་མེད་
 རོ་རྟེན་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་དག་ཏུང་འཁྱེལ་གནས་སུ་
 བསྐྱལ་པ་མང་པོར་འཕྱོ་བ་བསྐྱལ་བར་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་མ་སྟེས་པ་ཉལ་པའི་
 བདག་འདི་ནི་མ་མཐོང་ལ། འཇིག་རྟེན་སྟེན་ཀྱི་རར་འཛིན་ནི་དེ་དག་ལ་
 ཡང་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་ཏུ་བྱུང་པའི་
 བདག་འགའ་ཡང་མེད་པར་བྱུང་བོ། །

གཉིས་པ་བདག་སྤང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དག་པ་ལ། རྩལ་མ་ཐུང་པ་དང་།
 དེ་དག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་བྱུང་མེད་པའི་
 ཕྱིར། །བདག་རྟེན་དམིགས་པ་སྤང་པོ་ཁོ་ནའོ། །ཁ་ཅིག་བདག་རྟེན་ཉེན་ཏུ་

སྤང་པོ་ནི། །ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ཅིས་པས་བརྟན་
 ཏེ། རང་རྟེན་འཕགས་པ་མང་བཀྱར་བ་རྣམས་ན་མེ། རི་རྒྱད་བཤད་པའི་རིགས་
 པས་སྤང་པོ་ལས་གཞན་ཐ་དད་པའི་བདག་བྱུང་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་འཇིག་
 རྟེན་འཕགས་རྟེན་དམིགས་པ་ནི་སྤང་པོ་དག་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེའི་
 ཕྱིར་བདག་ཅིས་བྱུང་བའི་སྤང་པོ་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱོ་ཞེས་ཟེར་རོ། དེའི་ནང་
 བས་མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་བདག་རྟེན་ཉེན་ཏུ་སྤང་པོ་ནི་ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་
 དེ། བཞོན་ལས། དག་རྒྱུད་དག་དག་རྒྱུད་རམ་བྱམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་
 མོ་རྟེན་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྟེན་སུ་རྟེན་པ་དེ་དག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་
 པོ་འདི་དག་ལ་ཡང་དག་པར་རྟེན་སུ་རྟེན། ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་དང་།
 མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་ནི། སེམས་གཅིག་ཏུ་བདག་ཏུ་འདོད་དེ། བཞོན་ལས། བདག་
 ཉིད་བདག་གི་མཐོན་ཡིན་ཀྱི། གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མཐོན་ཏུ་བྱུང། བདག་ཉིད་
 ལེགས་པར་བྱལ་བས་ནི། མཁས་པས་མཐོན་རིས་ཐོབ་པར་འབྱུང། ཞེས་པ་དང་།
 སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། ཞེས་རེ་
 འགའ་བདག་འདུལ་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་རེ་འགའ་སེམས་འདུལ་བར་
 གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་ནི། བཞོན་ཏུ་མེད་པའི་བདག་
 ཁས་ལེན་པ་སྟེ། ས་རྩོགས་རི་པ་བ་དང་། བཟུང་བ་པ་དང་། གནས་མ་བྱུང་པ་སྟེ་
 མང་བཀྱར་བ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ནི་བདག་སྤང་གཅིག་ཏུ་
 འདོད་ལ། ཕྱི་མ་ནི་བཞོན་མེད་ཀྱི་བདག་འདོད་པ་ཡིན་པས་ཤན་འབྱེད་པར་
 བྱུང་གོས་པར་མཐོན་ཀོ། །གཞན་ཏུ་མང་བཀྱར་བས་བདག་ཏུ་སྒྲིམ་ཆོད་བཞོན་
 མེད་ཀྱི་བདག་ཁོ་ན་ཡིན་ན་བདག་སྤང་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་ཆོད་པ་བཞོན་ཏུ་མེད་
 པའི་དོན་ལ་མ་དཔུང་པར་ཟད་དོ། །ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམ་པས་གསུངས་
 སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བདག་སྲུང་གཅིག་པ་འདྲོད་ཚུལ་སྒྱུར་དགག་པ་དང་། སྲུང་པོ་
 དང་འབྲེལ་བར་བདག་ཏུ་རྟོག་ཚུལ་གཞན་དགག་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 སྲུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་། སྲུང་
 པོ་ལ་དམིགས་པ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
 བདག་སྲུང་གཅིག་པ་སྒྱུར་དགག་པ་དང་། རྒྱལ་མ་སྒྱའི་འདྲོད་པ་ནང་འགལ་
 བར་བསྟན་ནས་བྱུང་བར་ཏུ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྲུང་
 པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། མང་བས་བདག་དེ་དག་གྲུང་མང་པོར་འབྱུར། ཞེས་
 པས་བསྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྲུང་པོ་ལྷ་འཇམ་མེས་ལ་བདག་ཏུ་འདྲོད་ན་དེ་དག་
 བདག་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར། སྲུང་པོ་དེ་ནི་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སྒྲིགས་པའི་
 དབྱེ་བ་མང་ལ་མེས་ཀྱང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྒྲིགས་པའི་སྒྲོན་ལས་མང་པས་
 བདག་དེ་དག་གྲུང་མང་པོར་ཐལ་བར་འབྱུར་རྒྱུ། འདྲོད་ན་འཇིག་རྟེན་སྒྲེ་
 བ་ན་གང་ཟག་ཉིག་གཅིག་སྒྲེ་ཞེས་པའི་སྲུང་གིས་གཞོད་པ་ཡིན་ལོ།
 གཉིས་པ་ལ་རྒྱལ་མ་སྒྱའི་བར་པ་མི་འདྲོད་པ་དང་འགལ་བ། སྲུང་དང་འགལ་
 བ། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། བཀག་པ་དེས་དང་།
 དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཆུག་བསྟུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བདག་ཏུ་འཇོན་
 པ་ཕྱིན་ཅི་ཤོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། བདག་ཆད་པར་ཐལ་བས་
 དགག་པ། སྲུང་འདས་བསྟུ་བ་པ་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བས་དགག་པ། ལས་འབྲས་
 གྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་པས་དགག་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་ནི་
 རྣམ་སྒྲུ་འབྱུར་ཞིང་དེར་རྟེན་པ། རྣམ་ལ་འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ཤོག་མི་འབྱུར། །
 ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སྒྲིགས་པའི་རྣམ་རྒྱུས་ཁོན་ལ་སྲུང་པོ་ཉིད་
 ཏུ་བརྒྱན་ཅིང་། སྲུང་པོ་ཁོན་ལ་བདག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བདག་ནི་རྣམ་སྒྲུ་
 ཡང་འབྱུར་རྒྱུ། དེ་ལྟར་ན་དག་སྒྲིང་དག་ལྟ་པོ་འདི་རྣམས་ནི་མིང་ཙམ་མ་སྟེད་

ཙམ་བཟགས་པ་ཙམ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། བརྟེན་
 བས་ཤིང་རྟར་བརྒྱན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་སྲུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། གུན་རྒྱུ་བ་
 མེས་མ་ཙན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པའི་སྲུང་གིས་གཞོད་དོ། ཞིང་ནི་དེར་མ་ཐད་སྒྲོན་
 གཞན་ཡང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལྟེ། བདག་རྣམས་སྒྲུ་ཡོད་ན་བདག་དེར་རྟེན་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཙན་ཕྱི་འཇིག་རྟེན་དམིགས་ཡུལ་རྣམས་ཡོད་ལ་འཇུག་པས་ན། རྣམ་སྒྲུ་
 ལ་སྒྲིགས་པའི་ཤེས་པ་ལྟར། འཇོན་སྟངས་ཕྱིན་ཅི་ཤོག་ཏུ་ཡང་མི་འབྱུར་རྒྱུ།
 དེའི་ཕྱིར་འཇིག་ཚོགས་ལ་རྟེན་བཀུན་ཏུ་མི་འབྱུར་པའི་རྣམས་ཕྱིས་སྲུང་མི་རྣམས་
 བའམ། སྲུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་པའི་འདྲོད་ཆགས་སྲངས་པ་ཁོན་ནས་
 སྲུང་བ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བ་ཡང་འབྱུར་རྒྱུ།
 གཉིས་པ་ནི། སྲུང་ན་འདས་ཚེ་དེས་པར་བདག་ཆད་འབྱུར། ཞེས་པས་བསྟན་
 ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་སྲུང་པོ་འེར་བཞིན་ཡིན་ན། སྲུང་པོ་རྣམས་མེད་ཏུ་བྱ་བ་
 ལས་འདས་པའི་ཚེ་ན་སྲུང་པོ་ལྷ་ཆར་ཡང་བྱུན་ཆད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་འདྲོད་པས་
 དེས་པར་ཏུ་བདག་ཆད་པར་འབྱུར་རྒྱུ། འདྲོད་ན་ཆད་པའི་མཐར་སྲུང་པོར་
 ཐལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་བདག་ཏུ་བསྟུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་པའམ་ཆད་པར་འཇིན་
 པ་དེ་མཐར་འཇིན་ཕྱི་རྟེན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་འདྲོད་པས་སོ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་
 སྲུང་པོ་འེད་ཉིད་ཙན་མ་ཡིན་ལོ།
 གསུམ་པ་ནི། སྲུང་ན་འདས་ཚེ་རྒྱན་ཅིག་དག་ལ་ནི། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ།
 སྲུང་ན་ལས་འདས་པར་བྱུགས་པའི་རྣམས་རྣམས་ཕྱི་རྒྱན་ཅིག་དག་ལ་ནི། རི་ལྟར་
 སྲུང་པོ་རྣམས་རྒྱན་ཅིག་འེར་པའི་སྒྲེ་ཞིང་འཇིག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། བདག་གྲུང་
 རྒྱུ་འཇིག་བྱེད་པར་ཐལ་ཏེ་བདག་ནི་སྲུང་པོ་དང་པོ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར་རྒྱུར་རྒྱུ། དེས་ན་དེའི་ཚེ་དེའི་ཏུས་ན་རྒྱལ་པོ་ར་ལས་ཏུ་ཞེས་བྱ་བར་ལུས་
 ཏེ་ཞེས་བྱུང་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་འབྱུར་ཏེ། ད་ལྟའི་སྲུང་པོ་འདི་རྣམས་

ཕྱི་སྤང་པོ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནོ། །དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། ཉེ་
 པར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། དེ་དག་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ཡིན། ཉེ་བར་སྤང་
 པ་རི་ཉེ་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འབྱུང། ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་
 ཡིན་ན། རྒྱུ་དང་འཇིག་པ་ཅན་ཏུ་འབྱུང། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 བཞི་པ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལས་བྱས་
 པ་རྒྱུ་ཟ་བའི་རྒྱུ་ནུ་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་འབྱུང་པར་
 ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་འཇིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་
 མེད། ཅིས་པས་བརྟན་ཏེ། དེ་ཉེ་བར་བདག་ལ་རྒྱུ་པ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་ཡོད་
 བ་ཡང་གཞི་དང་འབྲས་བྱའི་རུས་ན་ལས་བྱེད་པ་པོའི་བདག་མེད་པས་ལས་དེ་
 ཡི་འབྲས་བྱེད་པ་པོ་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འབྱུང་ཏེ། ལས་ཀྱི་
 རྟེན་བྱེད་པ་པོ་འགགས་ནས་མེད་པས་ལས་མེད་ལ། དེས་ན་ལས་འབྲས་ལ་
 འབྲལ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ལས་བྱས་པ་ཉིད་རྒྱུ་ཟ་བར་འབྱུང་རྒྱུ་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་བསགས་པ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འབྱུང། ཞེས་པས་
 བརྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཅིག་ལས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱེད་རྒྱུ་ཅིག་
 ཕྱི་མ་རྒྱུ་ལས་ཉེ་བར་ཡོངས་རྒྱུ་ན། དེའི་ཆེ་ན་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་
 ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཀྱིས་ལ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་རྒྱུ་དེ་ཟ་བར་འབྱུང་པས་ན་ལས་མ་
 བྱས་པ་དང་འབྱུང་པར་ཐལ་བའི་རྒྱུ་ནུ་འབྱུང་རྒྱུ་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་སྤང་པོ་
 བདག་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །
 གཉིས་པ་ཉེས་རྒྱུ་དག་ལན་དགག་པ་ནི། རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་པས་རྒྱུ་དེ་མེད་
 ཅེ་ན། རྒྱུ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། ཞེས་པས་བརྟན། གལ་ཏེ་
 རྒྱུ་ཅིག་ལ་རྒྱུ་དག་གཞན་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཉེ་བར་འབྱུང་ནི་གཅིག་པ་ཡིན་
 པས་གཞན་གྱིས་བསགས་པ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་རྒྱུ་དེ་ཟ་བར་འབྱུང་པའི་

རྒྱུ་དེ་མེད་ཅེ་ན། རྒྱུ་ཅིག་ལ་རྒྱུ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་བྱམས་པ་ཉེ་སྤང་
 ལ་བརྟེན་ཆོས་རྒྱུ་ལས་ནི། ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལས་དེར་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
 བརྟན་
 བཅོས་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལས་མི་གཞན་ན། དེ་ཉེ་བར་ན་ནི་མི་རྟག་འབྱུང། །
 གལ་ཏེ་རྒྱུ་མི་གཞན་ཡིན་ན། རྒྱུ་ནི་འཐད་པར་མི་འབྱུང་རྒྱུ་སོ། ཞེས་གསུངས་
 པས། དེའི་ཕྱིར་ཐན་རྒྱུ་མཆོད་ཉིད་ཐ་དང་པ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
 པ་མི་རིགས་པས་ཉེས་པ་རྟོག་ཏུ་མེད་དོ། །
 གཉིས་པ་མཇུག་བརྟན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སྤང་པོ་དང་མེམས་བདག་མི་རིགས། ཞེས་
 པས་བརྟན་ཏེ། རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་པའི་རྒྱུ་མཆོད་
 དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྤང་པོ་རྒྱུ་ཅིག་བདག་ཡིན་པ་དང་དེའི་བྱེད་པས་མེམས་ཁོ་ན་འད་
 བདག་ཏུ་ལས་ལེན་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་རིགས་སོ། །
 གཉིས་པ་སྤང་དང་འགལ་བར་རྟོན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་སྟགས་
 མེད་ཕྱིར་རྒྱུ་ ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། བརྟན་ཟིན་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲལ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་
 ཀྱི་ རྟོན་པའི་སྤང་འདི་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། གང་དང་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་མཐའ་
 དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལ་སྟགས་པ་མེད་པར་བརྟན་པ་འདི་དང་ཡང་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་རྒྱུ་ དེས་ན་སྤང་པོ་རྒྱུ་ལས་དང་མེམས་བདག་ཡིན་ན་ཞེས་པས་མི་རིགས་
 སོ། །འདི་ཉེ་བར་སྤང་པ་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་བརྟེན་བཞི་ནི་ཉན་ཐོས་ལྟེ་བ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་འདོད་ཅིང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་ཆོག་གི་དོན་བརྟན་པ་ནི་འདི་
 རྒྱུ་ལྟེ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་མི་ལྡན་སྟགས་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་
 རྟག་སྟགས་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྤྱོད་སྟེ་མན་ཆད་ཡོད་མེད་ལ་
 སྟགས་བཞི་དང་། ལུས་སྟག་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དང་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཏེ་
 བརྟེན་བཞི་ལོ། དེའང་འཇིག་རྟེན་ནི་བདག་ལས་བརྟེན་ལྟེ་བ་དང་། སྟག་ནི་
 བདག་གི་རྒྱུ་གངས་ཡིན་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་དག་ནི་བརྟེན་དང་

པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལུང་དུ་མ་བརྟན་པའི་དངོས་
 སྟོན་རྣམས་པར་བཞག་གོ། གལ་ཏེ་དགོ་སྤྱོད་ཞིག་གིས་འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་
 འཇིག་ན། ཤར་གྱི་རི་པོའི་ཕྱོད་པའི་གཞུང་ལས། འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་
 དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་གོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་སྐད་སྒྲ་
 འཇིག་རྟེན་རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་མི་རྟག་ཀྱང་མི་རྟག་གོ་ཞེས་གཉིས་ཡིན་དུ་ལྟ་བ་
 དང་། འཇིག་རྟེན་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་གཉིས་མེན་
 དུ་ལྟ་བ་ཞེ་དེ་ལྟར་བརྟན་པའི་གང་ཟག་དང་མི་འཇུགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །
 དེ་ལྟར་ལུང་མ་བརྟན་བརྟུ་བཞི་པོར་ལྷུང་ཏེ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་དེ་
 དང་འགལ་བར་བརྟན་པའོ། །རི་ལྷོ་ན་འཇིག་རྟེན་ནས་བདག་གི་སྐྱུ་ལྷུང་
 སོ་རྣམས་འཇིག་ན་དེ་རྣམས་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་ཁས་སྐྱོངས་པས་མི་རྟག་པར་
 ལུང་བརྟན། ལྷུང་འདས་ཀྱི་འོག་དུ་ལྷུང་པོ་མེད་པས་མཐའ་ལྷན་དུ་ལྷུང་བརྟན།
 དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱངས་ནས་མེད་པར་ཡང་ལྷུང་བརྟན་པར་
 འགྱུར་རོ། །འདིར་ཆ་ཆོག་དུ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱུ་ལྷོ་ལྷུང་མ་བརྟན་པ་བརྟུ་བཞི་པོ་
 དང་འགལ་བར་བརྟན་པའོ། །དེས་ན་ལྷུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པར་སྐྱེ་མི་
 རིགས།

གསུམ་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་ཚུལ་ལ། ལྷུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་
 བ་བདག་མེད་མཐོང་ཆོ་དངོས་རྣམས་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། ལྷུང་སྐྱེས་ས་
 ཡོད་ན་བདག་ཀྱང་མི་ཞིགས་པས་ཆགས་སྐྱེས་མི་ལྟོག་པར་ཐལ་བས་དགག་
 པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་ལན་དགག་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། དེ་ཆོ་དེས་པར་
 དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། བང་བཀུར་ཕྱེ་བ་རྒྱུད་

ཀྱི་ལྷུང་ན་ལྷུང་པོ་ལྷུང་མ་མེས་པར་གཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་འདིས་
 བདེན་པ་མཐོང་བའི་སྐྱེས་སྐྱེས་ཐལ་ས་ཅན་བདག་མེད་པའི་ཞེས་སྐྱེས་
 བརྟུ་ལ་བདེན་པའི་རྣམས་པར་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ཆོ་བདག་
 ལྷུང་གཅིག་ཡིན་པས་དེས་པར་ལྷུང་པོས་བརྟུས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གཏན་
 བས་མེད་པར་འགྱུར་པའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་སོ། །དེ་ལྟར་ནི་འདོད་ལུས་པ་མ་ཡིན་
 པས་ལྷུང་པོ་རྣམས་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རྟག་བདག་སྤོང་ན་དེ་ཆོ་དེ་ཡི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཀྱི་མེས་ས་མཐོང་པོ་
 བདག་མི་འགྱུར། ཞེས་པས་བརྟན། དེའང་གོ་བོ་རིགས་པ་བརྟན་པ་ན་ལ་
 སྐལ་པོ་ན་མེ། ཅི་སྟེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟོན་པའི་ཆོ་བདག་གི་སྐྱུ་ལྷུང་པོ་
 ལ་འཇུག་གི་གང་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་བ་གཞན་
 ཀྱིས་ཀྱང་དུ་བརྟགས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་དུ་ཉིད་ལ་འཇུག་པས་བྱེད་
 པར་འདོད་པའི་བདག་དེ་རྣལ་འབྱོར་པས་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ཕྱིར་གོང་
 གི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། གོང་གི་སྐྱོན་ལ་འཇིགས་ནས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནའང་།
 དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་རང་གི་སྐྱེས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་
 ལས་ཀྱིས་རྟག་བདག་སྤོང་བ་ཡིན་ཅིང་དེས་བདག་མེད་ཡང་དག་པར་མཐོང་
 བ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པ་དེ་ཡི་ཆོ་རྒྱ་མཆོན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་ཀྱི་སྐར་ཀྱི་
 དམ་བཅའི་སྐྱེས་ཉམས་ནས་མེས་ས་ཁོ་ནའི་སྐྱེས་ས་མཐོང་པོ་ལྷུང་པོ་ལང་
 ལྷུང་ཕྱེ་དེ་དག་ནི་བདག་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་
 རྟག་པའི་སྐྱེས་དུ་བདག་ཡིན་ལ་གཞན་དུ་ལྷུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་ཅི་འདོད་དུ་
 རྒྱུད་པ་ནི་ལྷུང་རིགས་སྐྱེ་བར་མི་འོས་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ། ལྷུང་སྐྱེས་ས་ཡོད་ན་བདག་ཀྱང་ཡོད་པས་ཆགས་སྐྱེས་ཀྱང་མི་ལྟོག་
 པར་ཐལ་བ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། གཞུགས་སྐྱེས་

དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱུང་ཞིང་། གཞུགས་པ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་
 འདོད་ཆགས་ཤིགས། རྩེ་འཇུག་དེ་ཡི་རྩི་མཛོགས་མེད་ཕྱིར། ཞེས་པས་བརྟན།
 གལ་ཏེ་མང་པོས་བཀུར་བའི་ཤི་པ་རྩོད་ཕྱི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱུང་པ་བདག་མེད་
 མཛོད་ལྷན་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིས་སྤང་པོ་ལས་གཞན་པའི་རྣལ་འབྱུང་པ་བདག་དང་བལ་
 བར་མཐོང་བཅུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ཤིགས་སྤང་པོ་ལའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྣལ་འབྱུང་ཞིང་། དེས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་ནི་གཞུགས་ཤིགས་
 སྤང་པོ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་ཡ་རིལ་པོ་དང་བདེན་པར་དམིགས་ནས་
 དེས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་འཇུག་ཅིང་། རར་འཛིན་དེའི་དབང་གིས་བདག་བདེ་བར་སྤྱར་
 ཅིག་ཅེས་བདེ་བའི་ཡུལ་བརྟན་པ་དང་། བདག་སྟུག་བསྟེན་པར་དོགས་པས་
 མི་འདོད་པའི་ཡུལ་སྤང་བ་ཤིགས་ཀྱིས་ཕྱིར་ན་འདོད་ཆགས་ཤིགས་ཉོན་མོངས་
 རྩེ་བར་འཇུག་ཏེ། གཞུགས་ཤིགས་སྤང་པོ་དེ་ཡི་རྩི་མཛོགས་རྣལ་འབྱུང་པ་
 བདག་མེད་ཏུ་རྣལ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་མཛོད་ལས་སྤང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་
 པ་ལ། ལྷང་གི་དོན་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་པར་བརྟན་པ། རྟན་ནས་
 བཏགས་པའི་བདག་ཅེས་ཡིན་པར་བརྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
 ལྷང་དོན་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་བཞེད་པར་འདོད་པ་ཚུགས་སྤེའི་ལྷགས་བཞོད་
 པ་དང་། དེ་བཀག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་རྟོན་པས་སྤང་པོ་བདག་
 གོ་ཞེས། གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་བདག་འདོད་ན། ཞེས་པས་བརྟན།
 ཅི་ཤི་ཁོ་པོ་ཅག་སྤང་ཆོད་མར་བྱེད་པ་ལ་རྣལ་འབྱུང་ཆོད་མས་གཞོད་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལ་ལྷང་ནི། རི་རྒྱུད་ཏུ། དག་སྤྱང་དག་དག་སྤྱང་རམ་བཅས་མེ་གང་སྤྱང་དག་
 ཅིག་བདག་གོ་སྟེན་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྩིས་སྤྱང་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་
 སྤང་པོ་སྤང་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྩིས་སྤྱང་ལོ། ཞེས་གསུངས་

སོ། དེས་ན་ཁོ་པོས་འདི་ལྟར་འདོད་པ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཡིན་པ་ནི་རྟོན་
 པས་སྤང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་
 པ་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འགལ་བ་ཡོད་མི་ཡིད་དོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། ལྷང་གི་དཀོངས་པ་དག་གི་གཙོ་བོ་རྣལ་འབྱུང་པ་ཡིན་པར་བརྟན་
 བ་པ། གལ་ཏེ་སྤྱབ་ཚུགས་ནས་ཡིན་ཏུ་རྒྱུག་ཀྱང་དེ་རྣལ་འབྱུང་པ་འདོད་པ་ལ་
 མི་སྟན་པའི་རྒྱལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བརྟན་བཤད་གཉིས་ལས། ད
 ང་པོ་ནི། དེ་ནི་སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འཛོགས་པ་ཤི། གཞུགས་བདག་ཡིན་
 ཤིགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། མདོ་འདིས་ནི་སྤ
 ང་པོ་བདག་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤང་པོ་ལས་གཞན་ཐ་ད
 ང་པའི་ཕྱི་རྩི་ལ་ལས་བཏགས་པའི་བདག་འཛོགས་པའི་ཕྱིར་དང་ཀྱན་རྒྱལ་བ
 དེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ཤོག་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤི། དེ་གང་ལས་མེས་ཟེར་
 བ་གཞུགས་བདག་ཡིན་ཤིགས་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་ཤི། སྤང་པོ་བདག་
 ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་གཞུགས་ཆོར་བདག་ཡིན་འདུ་མེས་ཀྱང་། མ་ཡིན་
 འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡིན་རྣམས་མེས་ཀྱང་། ཡིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་
 ཡི་ཕྱིར། མདོར་བརྟན་སྤང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན། ཞེས་པས་བརྟན་
 ཏེ། དེ་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ན་གཞུགས་དང་ཆོར་བ་ནི་བདག་ཡིན་ལ་དེ་བཞེན་
 ཏུ་འདུ་མེས་ཉིད་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཅིང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཡིན་
 པ་དང་རྣམས་མེས་ཀྱང་བདག་ཡིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་
 བ། དག་སྤྱང་དག་དག་སྤྱང་རམ་བཅས་མེ་གང་སྤྱང་དག་ཅེས་པའི་མདོར་བརྟན་
 པ་འདིས་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ཅེས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་སྤྱབ་ཕྱི་མདོ་
 ལས་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་པར་བརྟན་ན། མདོ་གཞན་ལས་གཞུགས་ཤིགས་བདག་

ཡིན་པ་འགྲོག་པར་མི་རིགས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་
ན་མདོ་སྡེ་མས་ནི་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་པོ་ལས་མ་དང་པོའི་བདག་
བཀའ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། བད་ལས་གཞུགས་ལ་སྐྱོད་པ་བདག་ཡིན་པ་བཀའ་
པ་དེ་ལས་ནི་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་
ཕྱིར་པོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་བཀའ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་
བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཕྱིར་པོ་བདག་ཡིན་ན་ཚོགས་པ་ལས་རེ་རེ་བ་མིན་ཚུལ་དང་།
དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་སྤྱིའི་འདོད་པ་དང་འགལ་བའི་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། ཕྱིར་པོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་ཆོའི་ཕྱིར་རྒྱུས་ཀྱི། ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱིར་
པོའི་རོ་པོ་མིན། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། དག་སྤྱོད་དག་ཅེས་སྐྱོད་ཀྱི་མདོ་འདིས་
ཕྱིར་པོ་བདག་ཏུ་ཉོན་པ་ཡིན་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། མདོ་དེས་ཕྱིར་པོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་
པའི་ཆོའི་ཕྱིར་པོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་གྱི་ཕྱིར་པོ་རེ་རེ་བའི་རོ་པོ་བདག་
ཏུ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྒྱུས་ལ་ནགས་ཚལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་
ཤིང་གི་ཚོགས་པ་ནགས་ཚལ་ཡིན་གྱི་ཤིང་རེ་རེ་ནགས་ཚལ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་འགལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེའི་ཉེས་སྤྱོད་གི་ལན་དགག་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དཔེར་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན། །
དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། ཚོགས་པ་ལ་བདག་
ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་དཔེར་བུ་བྱས་ན་འད་དེས་སྤྱོད་པའི་ཞེ་འདོད་ལ་མི་
པན་ཏེ། བཅོམ་ལྟོགས་འདས་ཀྱིས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། བདག་
ཉིད་བདག་གི་དབང་ཡང་ཡིན། ལེགས་དང་རན་པར་བྱས་པ་ལ། བདག་ཉིད་
བདག་གི་དཔེར་པོ་ཡིན། ཞེས་མགོན་དང་དཔེར་པོ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ལ། གཞན་
ཡང་བདག་ཉིད་ལེགས་པར་ཏུལ་བས་ནི། མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་

འགྱུར། ཞེས་འདུལ་བ་ལས་གསུངས་ན། ཚོགས་པ་རྣམས་མེད་པ་བདག་ཡིན་
པ་ལ་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་དངོས་སྤྱོད་པས་ཚོགས་པ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་ཏུ་རིགས་པས་གཞོད་དེ། ཚོགས་པའི་མིང་གིས་བརྟགས་ཅམ་ཚོས་ཅན།
མགོན་མིན་ལ་འདུལ་བའམ་ཏུལ་བར་བྱ་བ་དང་དཔེར་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཏེ།
ཚོགས་པ་དེ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་རི་རྩ་བཞིན། དེས་ན་ཁྱེད་
ཀྱི་བདག་དེ་ནི་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚོགས་དང་ཚོགས་ཅན་རོ་པོ་གཅིག་པས་སྒྲིན་དེ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་
ཉེས་སྤྱོད་གི་ལན་ལ། མདོ་ཡི་ཕྱིར་དོན་དང་མི་འབྲེལ་བས་དགག་པ་དང་། རིགས་
པ་དང་འགལ་བས་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་སྒྲིན་ནས་
ཚོགས་པ་ཅམ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། དེའི་ཉེས་སྤྱོད་གི་ལན་དགག་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཚོགས་པ་ཅམ་བདག་ཡིན་ན་དཔེ་ཤིང་རྒྱའི་ལན་ལག་
ཚོགས་པ་ཤིང་རྒྱར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། དཔེ་ཅན་བདག་ཀྱང་ཕྱིར་པོར་
བརྟེན་ནས་བརྟགས་པར་གསུངས་པས་ཚོགས་པ་ཅམ་བདག་མིན་པར་བརྟན་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཆོ་དེ་ཡི་ལན་ལག་ཚོགས་གནས་རྒྱུས། ཤིང་
རྩ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྩ་དང་བདག་མཚུངས། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། མདོ་ལས་
བདག་ནི་ཤིང་རྩ་དང་མཚུངས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སྐད་ཏུ། ཅི་ལྟར་ལན་
ལག་ཚོགས་རྒྱུས་ལ། བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་བརྗོད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཕྱིར་
པོ་རྒྱུས་བརྟེན་ནས། ཀྱན་རྒྱུ་མེས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་འབྱུང་བས་ན་
ཚོགས་པ་ཅམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་ཤིང་རྩ་དེ་ཡི་ལན་ལག་འཕང་པོ་
ལ་སྐྱོད་པ་ཚོགས་པར་གནས་པ་རྒྱུས་ཤིང་རྩ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ན་དེ་
ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་ནས་འགྲོག་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་
ན་ཤིང་རྩ་དང་བདག་ནི་རྒྱུ་ཏུ་མཚུངས་པས་ཚོགས་པ་ཅམ་ནི་བདག་

མ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས་སྤྱད་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། དེ་ཕྱིར་སྤྱད་
པོ་འདུས་ཅན་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་པས་བརྟེན། མདོ་ལས་སྤྱད་པོ་རྣམས་ལ་
བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ནམ་བདག་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེ་
ཡི་ཕྱིར་སྤྱད་པོ་འདུས་ཤིང་ཚྲགས་པ་ཅན་ནི་བདག་མ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་
འདི་ལྟར་སྤྱད་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་
ཚྲགས་པ་ཅན་མིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
སྒྲོན་པོ་ལ་སྟགས་པ་འབྱུང་བ་ལས་ལྟུང་བ་དག་ལ་སྟགས་འབྱུང་བ་དག་ལ་བ
རྟེན་ནས་བཏགས་པས་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །
གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྤྱོད་གི་ལན་འགག་པ་ནི། དབྱིབས་སོ་ཞེན་གཟུགས་ཅན་
ལ་ཡོད་པས། དེ་དག་ཉིད་ལ་བདག་ཅེས་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི། སེམས་ལ་སྟགས་
པ་འདུས་པའི་རྩོམ་ནི། བདག་མིན་འབྱུར་ཏེ་དེ་ལ་དབྱིབས་མེད་ཕྱིར། ཞེས་
པས་བརྟེན་ཏེ། གལ་ཏེ་འཕང་ལོ་ལ་སྟགས་པའི་ཚྲགས་པ་ཅན་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་
ཀྱི་འོན་ཀྱང་འཕང་ལོ་ལ་སྟགས་པའི་དབྱིབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པ་ལ་
ཤིང་རྟའི་ཐ་སྟངས་བཏགས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་ཚྲགས་པ་ཅན་
བདག་མ་ཡིན་ཀྱི་བདག་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དབྱིབས་སོ་ཞེན། དབྱིབས་
དེ་གཟུགས་ཅན་སོན་ལ་ཡོད་པས་ན། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་སོ་
ན་ཉིད་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བར་སྤྱོད་ཀྱིས་འདོད་དགས་ཀྱི་སེམས་ལ་སྟགས་པ་
མིང་བཞིའི་སྤྱད་པོ་འདུས་པའི་རྩོམ་ནི་བདག་མིན་པར་འབྱུར་ཏེ། གང་གི་
ཕྱིར་ན་སེམས་སྟགས་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ། འགལ་བ་བརྟེན་པ་དང་། དེའི་ཉེས་སྤྱོད་
གི་ལན་འགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པོ་སྤྱད་པོ་ལ་གཅིག་

ཏེ། མི་རིགས་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་འབྱུར་ཕྱིར། ཞེས་པས་བརྟེན་ཏེ།
དེ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་བདག་དང་ཉེ་བར་སྤྱད་པོ་ལ་རྣམས་གཅིག་
ཏེ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལས་དང་བྱེད་པོ་གཅིག་ཏེ་འབྱུར་ན། དེའང་འདོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུར་བ་དང་རྒྱུར་བ་པའི་གཟུགས་དག་དང་། ལུས་པ་དང་
རྩ་མཁན་དག་གུང་གཅིག་ཉིད་ཏེ་ཐལ་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རི་སྐད་
ཏེ་བརྟེན་བཅོས་ལས། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མ་ཡིན་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་
འབྱུར། ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་དང་ཤིང་གི་བདག་དང་ནི། ཉེ་བར་སྤྱད་པའི་
རིས་པ་ཀྱུན། ལུས་རྣམས་སྟགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏེ། ལུས་པ་རི་རྣམས་པར་
བཤད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། བྱེད་པོ་མེད་ལ་ལས་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། ལམ་ཡིན་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མིན་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་པས་བརྟེན། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་བདག་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་ལས་
སྤྱོད་བ་སྤྱད་པོ་འདུས་པ་ཅན་ནི་ཡོད་དེ། ལྟར་ཆེན་རབ་འཛོམས་ཀྱི་མདོ་ལས།
ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་ཡང་ཡོད་
དོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཅེ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མཆོན་གང་གི་ཕྱིར་
ན་རྒྱ་བྱེད་པ་པོ་མེད་ན་དེས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ལྷ་གི་དོན་ནི་བདག་དང་དབང་རྒྱལ་ལ་སྟགས་པ་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་ཏེ།
ལྷ་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། སྤྱད་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་
ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་རྩིས་སྤྱོད་འབྱེད་པའི་གང་
ཐག་འདི་ནི་ཚོས་རྣམས་མདོན་པར་འདུ་བ་ཡང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། དེས་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སྤྱོད་འདོགས་
ལ། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཐ་སྟངས་འདོགས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཉེར་
བར་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པོ་སྟགས་གདགས་པར་བྱ་ལ། ཉེ་བར་

ཡིན་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཉེ་བར་ཐུང་བུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལོ།
 གཉིས་པ་མདོ་ལས་བདག་བཏགས་པར་གསུངས་པ་ལ། མདོ་ལས་སྤང་སྟགས་
 བདག་ཏུ་མ་གསུངས་མིང་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་རིམ་གསུངས་
 ཚུལ་དང་། གསུངས་པ་ལྟར་ཏུ་རར་འཛིན་ལྟ་བུ་ལྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་རྣམས་སྟབ་
 མང་དང་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་གསུམ་གང་ཡང་བདག་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་
 ཚུལ་དང་། རར་འཛིན་ལྟ་བུ་ལྟེན་གྱི་དམིགས་ལྷུ་ལ་དེ་སྟབ་མ་སྤྱང་བར་བདག་
 མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ལུང་འབྲེལ་མེད་ཏུ་བསྟན་པ་སྟེ་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནི། གང་ཕྱིར་སྤྱབ་པས་བདག་དེ་ས་རྒྱུ་ལ། ཁྱུང་དང་རྣམ་མེས་ནས་མཁའ་
 ཞེས་བྱ་བ། ཁམས་སྤྱག་དང་ནི་མིག་ཚལ་རེ་ག་པ་ཡི། རྟེན་སྤྱག་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟན་ཞིང་། ཁམས་དང་མེས་སྤྱང་ཚོས་རྣམས་ཉེར་བཟུང་
 ནས། དེས་གསུངས། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྤྱང་པོ་འཛོགས་པ་ཙམ་དང་
 རེ་རེ་བ་བདག་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྤྱབ་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བདག་
 དེ་ནི་ས་ཁམས་དང་རྒྱ་ཁམས་མེ་ཁམས་རྒྱང་ཁམས་དང་རྣམ་པར་མེས་པའི་
 ཁམས་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ཁམས་སྤྱག་དང་ནི། དེ་བཞིན་ཏུ་མིག་
 ཚལ་ཏེ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེ་ག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེ་ག་པའི་བར་རེ་ག་
 པ་ཡི་རྟེན་སྤྱག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་བསྟན་ཞིང་། གསུགས་ཚལ་ལྷུ་ལ་
 སྤྱག་ལ་ཡིད་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་སྤྱག་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་
 སྤྱག་དང་། བཏང་རྟོགས་གྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་སྤྱག་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཙ་
 བརྒྱད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མེས་སྤྱང་མེས་སྤྱང་གི་ཚོས་རྣམས་བདག་ཏུ་གདགས་
 པའི་རྒྱར་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་དེས་པར་གསུངས་ཏེ། ཡང་སྟས་མངལ་བའི་མདོ་
 ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྟེན་པུ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་སྤྱག་དང་། རེ་ག་པའི་སྟེ་
 མཆོན་སྤྱག་དང་། མེས་སྤྱང་མེས་སྤྱང་ལས་སྤྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཉེ་བར་བཟུང་

ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་
 མིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམས་ལ་རར་མི་རེ་གས། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 ལྟོན་པས་དེས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་བདག་དེ་ནི་ཚོས་དེ་རྣམས་དང་གཞན་
 མ་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་སྤྱག་ཚོགས་མཁལ་སྤྱང་པོ་དེ་དག་དང་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་
 ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་ཚོགས་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རི་
 སྒྲུང་བཤད་པའི་ཚོས་དེ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་མི་ཏུང་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཚོས་
 དེ་དག་རྣམས་ལ་རར་འཛིན་པའི་ལྷུ་ལ་ནི་མི་རེ་གས་སོ།
 གསུམ་པ་ལ། རྟོན་དང་དེ་འོ་དཔེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྟོན་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་
 ཚོ་རྟོག་པའི་བདག་སྤྱང་ཞིང་། འདི་ནི་རར་འཛིན་རྟེན་ཏུ་འང་མི་འདོད་པ།
 དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་མེས་པས་བདག་ལྟ་བུ། དེ་ཕྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཅེས་སྒྲུ་བ་མིན་
 ཏུ་མཆོར། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་འང་འདིར་རར་འཛིན་པའི་ལྷུ་ལ་ནི་སྤྱང་
 པོ་རྣམས་དང་ཡང་མེས་སྤྱང་ཁོ་ནའོ་ཞེས་འཛིན་པ་མང་བཟུར་བ་དག་གི་སྟོགས་
 ཡིན་པ་ལྟར་ན་བདག་སྤྱང་རོ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ཐུངས་པས་ན། རྟོན་ལྟར་ན་
 གང་གི་ཆོ་རྒལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ཆོ་སྤྱང་པོ་ལས་རྟོན་
 གཞན་པའི་རྟོག་པའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོན་སྤྱང་ཞིང་། རྟོག་པའི་
 བདག་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་གང་གིས་ཀྱང་རར་འཛིན་པའི་རྟེན་ཏུ་འང་མི་
 འདོད་ལ། རྟོན་རར་གིས་ཁས་ཐུངས་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། སྤྱང་ཉིད་བདག་ཏུ་
 འདོད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་མདོན་སྟམ་ཏུ་རྟོག་པའི་བདག་མེད་པར་མེས་པས་སྤྱང་
 པའི་ལྷུ་ལ་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་དེ་ཕྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ནས་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་
 བར་འབྱུར་རོ་ཅེས་སྒྲུ་བ་ནི་མིན་ཏུ་མཆོར་བ་སྟེ་བཞད་གང་གི་གནས་ཡིན་ཏེ།
 རྟོག་པའི་བདག་དང་རར་འཛིན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་

དང་མི་རྣམས་ལ་བརྒྱུད་ཏུ་མེད་འདོད་དེ། རྣམས་ཤེས་ཏུག་གི་ཤེས་ཀྱང་དེ་འདོད་
 ཅིང་། དེ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞིར་ཡང་འདོད། ཞེས་པས་བརྟན།
 འཕགས་པ་མང་པོས་བརྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གང་ཟག་ནི་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་
 པ་པོ་དང་ཟ་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བ་དང་ལྷ་རྣམས་
 འདས་པ་དང་། བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། གཞན་ཏུ་ན་མིས་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུངས་ནས་ལྷ་རྣམས་ལ་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་
 བསྟུངས་པའི་མིའི་སྤང་པོ་འགག་པས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཚུལ་པ་དང་། ལྷ་མི་སྤང་
 པོས་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་བསྟུངས་པར་འབྲས་ཏུ་རྒྱུད་པས་མ་བྱས་པ་དང་སྤང་
 པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་མྱིད་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ཏུ་སྤང་
 པོ་འདོར་ཡང་བདག་གཅིག་སུ་དེས་ཚོན་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ཏུ་ལ་རྒྱུད་
 དེ། རྒྱུད་ལས། ད་དེའི་ཆེ་བའི་མེད་ཀྱང་ལྷ་རྣམས་ལ་ཐོན་ཏེ་བཞུགས་པ་ལྟར་
 ཆེན་ཏོག་ལ་ཐོན་ཏེ་ལྷ་ལ་བས་ཆེ་རབས་ལྷ་བརྒྱུད་ལྷ་མི་སྤང་པོ་ལ་ནས་ད་ལྷ་རྣམས་
 སངས་རྒྱལ་པ་ན་འདྲ། མཆོན་གྱིས་བརྒྱན་པར་ལྷ་རྣམས་ཏོ་ཞེས་པས་ཤེས་ལ། བདག་
 གིས་དགེ་བ་རྒྱུན་ཏུ་གསོག་པར་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་མོག་པ་པོ་ཕྱི་མར་བདག་རྒྱུད་
 པ་པོ་དེའི་མགོན་རྒྱུ་ལས་སུ་འབྱུང་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་
 ཡིན་གྱི། སྤྱི་ཞིག་བདག་གི་མགོན་ཏུ་འབྱུང་། བདག་གིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་
 བྱི། བདག་ཉིད་གཅིག་སུ་རྒྱུད་པར་འབྱུང་། ཞེས་སོ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བདག་
 དེ་ནི་སྤང་པོ་དང་དེ་ཉིད་ལྷེ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འཁོག་ཅན་ཏུ་ཐལ་བས་སོ།
 སྤང་པོ་ལས་མ་གཏོགས་པར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་སྟབས་པས་གཞན་ཏུ་ཡང་
 མི་འཐད་དོ། དེའི་ཕྱིར་ན་སྤང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་བརྒྱུད་ཏུ་
 མེད་དོ། དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམས་པ་དང་མི་རྣམས་པ་ཉིད་ཏུ་འདྲ་བརྒྱུད་ཏུ་མེད་པར་
 འདོད་དེ། རྣམས་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། གང་ཟག་དེ་ནི་

རང་གི་རོ་ཙམ་ཤེས་ཏུ་མིན་གྱི། རྒྱུ་མཆོད་ཏུ་གཡུལ་ཏུ་བྱས་པའི་རྣམས་ཤེས་
 པར་རྒྱུད་པས་རྣམས་པར་ཤེས་པ་རྒྱུག་གི་ཤེས་ཀྱང་ཡང་དེ་འདོད་ཅིང་། དེ་ནི་
 བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ལོ།
 གཉིས་པ་ལ། དེས་པོར་སྟབས་ན་བརྒྱུད་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་དགག་བརྒྱུད་
 ཏུ་མེད་ན་དེས་པོར་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་དེས་ན་དེས་པོར་ཆོས་
 གཉིས་དང་བྲལ་བས་དེས་པོར་མི་འབྲུབ་པས་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་དེས་པོར་བརྒྱུད་མེད་མ་ཡིན་པས། གཞུགས་ལས་ཤེས་ས་
 བརྒྱུད་མེད་པར་མི་རྣམས་པ། དེ་བཞིན་བདག་འགའ་དེས་པོར་སྟབས་ལྷུང་
 བ། ཤེས་ས་ལྷུང་བརྒྱུད་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་མི་འབྱུང་། ཞེས་པས་བརྟན། གང་
 གི་ཕྱིར་དེས་པོར་ཡོད་པ་ནི་རྣམས་པ་གཞན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དང་
 གཞན་ཏུ་བརྒྱུད་ཏུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས། དཔེར་ན། གཞུགས་ལས་ཤེས་ས་དེ་
 ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྒྱུད་ཏུ་མེད་པར་ཆད་མས་མི་རྣམས་པ་བཞིན་ལོ། དེ་
 བཞིན་ཏུ་བདག་འགའ་ཞིག་དེས་པོར་སྟབས་པར་ལྷུང་ན་ཤེས་ས་ལྷུང་ཏུ་གཞུགས་
 སོགས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྒྱུད་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འདྲ་མི་འབྱུང་རོ།
 གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྷུང་སུ་པའི་དེས་པོ་གཞུགས་སོགས་ལས། བརྒྱུད་ཏུ་མེད་
 པས་རང་བཞིན་མེད་འབྱུང་བཞིན། བདག་གང་སྤང་པོ་ལས་བརྒྱུད་མེད་
 འབྱུང་ཏེ། རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་རྣམས་མི་བྱ། བས་བརྟན་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱིས་
 འདོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སུ་མི་སྟབས་ལྷེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་ལྷུང་ཆོད་ཀྱི་
 ཏུ་མ་པ་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་དེས་པོར་མ་སྟབས་པའི་རོ་པོ་རང་གི་གདགས་གཞི་གཞུགས་
 དེ་རོ་ཤེས་བྱ་དང་འབྱུང་བ་བཞི་སོགས་རྒྱལ་རྣམས་བརྒྱུད་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་
 ཏུ་བརྒྱུད་ཏུ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ། བདག་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་མ་སྟབས་པས་གཅིག་དང་

མ་དང་གང་ཏུ་ཡང་བརྒྱན་ཏུ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བདག་པའ་
གི་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ནི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོར་ལྷུང་པར་
རྒྱག་པར་མི་བྱ་བར་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཙམ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།
དེ་ལྟར་ཆོག་པ་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་རྣམས་ལྟ་ཡོད་ན་བརྒྱན་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་དག་གི་
པ་དང་བརྒྱན་ཏུ་མེད་ན་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཏུ་བརྒྱབ་པ་ཉིད་པར་བརྟན་ནས།
གསུམ་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་དངོས་ཡོད་རང་ལས་གཞན་མིན་དང་། གཟུགས་སྒྲུབ་
རྣམས་ལས་གཞན་ཏུ་ལྱུང་འདྲོད་ཅིང་། དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་
ལྱུང་པས། བདག་ནི་མེད་དེ་དངོས་ཆོས་དང་བལ་བྱུང་། ཞེས་པས་བརྟན་
ཏེ། གཞན་མ་ལུ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འདྲོད་པའི་བདག་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ལྷུང་པ་ཉིད་
གང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་ཡོད་པས་རང་གི་བདག་
ཉིད་ལས་རྣམས་གཞན་མིན་པར་འདྲོད་པ་དང་གཟུགས་ལ་སྒྲུབ་རྣམས་ལས་
རྣམས་གཞན་ཏུ་ལྱུང་པ་འདྲོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྣམས་
གཅིག་དང་རྣམས་ཐ་དང་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་གང་ཏུ་དུ་མཐོང་པར་འབྱུང་
པར་འདྲོད་པས། དེའི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་དངོས་པོར་མེད་དེ། དངོས་
པོའི་ཆོས་རྣམས་གཅིག་དང་རྣམས་ཐ་དང་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་
མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་བརྟན་པ་ལ། བདག་མཐའ་
བདུན་ཏུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འབྲ་བར་བརྟན་པ།
དེས་དངོས་པོ་གཞན་གྱང་དེ་འབྲ་བར་བཏགས་པར་བརྟན་པ་དང་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། བརྟེན་ནས་བཏགས་ཚུལ་དངོས་དང་། དེ་ལྟར་
ཤེས་པའི་ཐན་ཡོན་ནོ། དང་པོ་ལ། དཔེ་ཙམ་བདག་མེད་ཚུལ་དང་། དེའི་དཔེ་
ཤིང་རྟའི་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་རང་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་

པོ་མིན། ལྷུང་ལས་གཞན་མིན་ལྷུང་པའི་རོ་མོ་མིན། ལྷུང་པོ་རྟེན་མིན་འདི་
ནི་དེ་ལྟར་མིན། འདི་ནི་ལྷུང་པོ་རྟེན་པ་བརྟེན་འབྲུག་པར་འབྱུང་། ཞེས་པས་
བརྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་གང་ལག་རྣམས་ལྟ་ཡོད་པར་མི་འཐད་པ་དེ་ཡི་
ཕྱིར་རང་འཛིན་པའི་ལྷུང་ལས་རྟེན་ནི་རྣམས་ལྟ་བུ་པའི་དངོས་པོ་མིན་ཞིང་།
གོང་ཏུ་རྟེན་པ་ཐད་པའི་རིགས་པས་བདག་ནི་ལྷུང་པོ་ལས་ཐ་དང་པའི་གཞན་
པའང་མིན་ལ། ལྷུང་པའི་རོ་མོ་འང་མིན་ནོ། ལྷུང་པོ་ནི་བདག་གི་རྟེན་མིན་
ལ་བདག་ནི་ལྷུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་འདི་
ནི་ལྷུང་པོ་དེ་དང་ལྟན་པ་ཡང་མིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་ཁས་ཐུངས་བར་
མི་བྱའོ། འོན་ཀྱང་རིགས་པའི་རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་
ཏུ་འདི་འབྲུང་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གནས་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བདག་འདི་ནི་ལྷུང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་བཏགས་
པ་ཙམ་ཏུ་འབྲུག་པར་འབྱུང་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལ་ལྷུང་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་
ལས་གཞན་མིན། གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟར་ཡང་མིན་ཞིང་། ཡན་ལག་
ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་སྤར་བཞིན་
ནོ། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། འདིར་བཞོད་པའི་དཔེ་ཤིང་རྟ་ཞེས་པའི་ཤེས་བྱ་
འདི་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་གཟེར་བུ་དང་སྟོག་ཤིང་སྟོགས་ལས་གཞན་ཐ་དང་
ཏུ་ལྱུང་པ་ཞིག་ཏུ་འདྲོད་པ་མིན་ཏེ། ཤིག་ལྟ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་
མིན་པ་གཅིག་གྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་རེ་རེ་པ་ཤིང་རྟ་མི་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། ཡན་ལག་དེ་དག་དང་ལྟན་པ་ཡང་མིན་ཞིང་སྟེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་
མེད་པས་ལྟན་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ཤིང་རྟ་བརྟེན་

པའང་མིན་ལ། ཡན་ལག་དག་གིང་ན་དེར་བརྟེན་པའང་མིན་ཏེ། བ་དང་ཏུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་པ་ལྷན་པའི་ལ་ན་བདག་གི་རྟེན་གྱིང་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་བྱུང་ཆུང་ལ་གིན་ཏུ་གསལ་བར་གིང་རྟེན་དཔེ་ཡི་རྩོད་ས་
བརྟེན་ཟེན་ནས་སྤར་ཆོགས་པ་དང་དབྱིབས་གིང་ན་ཡིན་པ་འགྲོག་པ་གི་དཔེ་
ཉིད་ལ་དོགས་པའི་མཐའ་གཅིད་པའི་ཆེད་ཏུ་སྤྲོད་དཔོན་འདིས་བརྟེན་པ་སྟེ།
དེའང་གིང་ན་གི་ཡན་ལག་དག་འདུས་པ་ཅམ་ཡང་མིན་ལ། ཡན་ལག་དག་
བཞོད་པའི་དབྱིབས་ཉིད་ཀྱང་མིན་པ་རི་ལྟ་བུ་བདག་གྱིང་སྤར་བཞིན་ལུང་
ཉིད་ཏུ་སྤྲོད་པའི་ཆོགས་པ་དང་དབྱིབས་བཅས་བདུན་པོ་གང་ཡང་མིན་ན་
ཞེས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ཆོགས་དབྱིབས་གཉིས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། ཆོགས་ཅམ་གིང་རྟེན་
འདྲིང་པ་དགག་པ་དང་། དབྱིབས་ཅམ་གིང་རྟེན་འདྲིང་པ་དགག་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོགས་ཅམ་གིང་རྟེན་གྱི་ལ་ན་ལྟར་ལ། སྤྲོད་པ་གནས་
ལ་གིང་ན་ཉིད་ཡོད་འབྱུང་། ཞེས་པས་བརྟེན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཆོགས་
པ་ཅམ་གིང་རྟེན་གྱི་ལ་ན་ལྟར་ལ། གིང་རྟེན་བཞིག་ནས་གཞེས་ཏུ་ཆོགས་ཡན་ལག་
སྤྲོད་པ་གནས་པ་སྟེ་སྤྲོད་པར་གྱུར་པ་འཁྲུང་ཡན་ལག་ཆོགས་ཅམ་གི་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་གིང་ན་ཉིད་ཡོད་པར་འབྱུང་དགོས་ན་འང་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། ཡན་ལག་
ཆོད་བར་ཆོགས་གྱིང་ད་ཏུང་གིང་རྟེན་མིང་མི་རྟེན་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡན་ལག་མེད་པས་ཆོགས་པའི་དབྱིབས་གིང་རྟེན་འདྲིང་པ་དགག་
པ་དང་། ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་སྔ་སྔ་བ་གིང་རྟེན་འདྲིང་པ་དགག་པ་དང་།
ཆོགས་པའི་དབྱིབས་གིང་རྟེན་འདྲིང་པ་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག་མེད་པས་ཆོགས་ཅམ་གིང་
རྟེན་རིགས་པའང་མིན། ཞེས་པས་བརྟེན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རང་གི་དངོས་

སྤྲོད་པའི་ལྷན་པ་ལྱིར་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་སྤྲོད་པ་ཁས་སྤངས་ཡིན་པས་
ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་དེའི་ཡན་ལག་དག་གྱིང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་མཚན་ཆུང་
ཞེས་ནས་བཞག་པས་སོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཅམ་གིང་རྟེན་རི་ལྟ་
འབྱུང་ཏེ་རི་གས་པའང་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གི་ཡན་ལག་གི་སྤར་གྱི་དབྱིབས་སྔོན་གིང་རྟེན་འདྲིང་པ་དགག་པ་
དང་། སྤར་ལས་གཞན་པའི་དབྱིབས་གིང་རྟེན་འདྲིང་པ་དགག་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་སྤར་ཡོད་པ། རི་བཞིན་གིང་རྟེན་
རྟེན་ལའང་དེ་བཞིན་ན། དེ་དག་གྱི་བར་གྱི་ལ་རི་ལྟ་བུར། ད་ལྟ་ཡང་
གི་གིང་རྟེན་ཡོད་མི་འབྱུང་། ཞེས་པས་བརྟེན་ཏེ། གལ་ཏེ་གིང་རྟེན་ཡན་ལག་
འཁྲུང་པའི་ཆོགས་པའི་དབྱིབས་གིང་རྟེན་མ་བཅས་པའི་སྤར་ཡོད་པ་རི་ལྟ་བུ་
བཞིན་ཏུ་གིང་རྟེན་རྟེན་པའི་གནས་སྐབས་ལའང་དེ་བཞིན་ཏུ་འདྲིང་ན།
ཡན་ལག་དེ་དག་སྔ་སྔར་གྱི་བར་གྱི་ལ་ལ་གིང་རྟེན་ཡོད་པ་མིན་པ་རི་ལྟ་བུར་
ད་ལྟ་གིང་རྟེན་བཅས་པའི་དུས་ན་ཡང་གི་གིང་རྟེན་ཡོད་པར་མི་འབྱུང་ཏེ། གིང་
རྟེན་བཅས་པ་དང་མ་བཅས་པ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཁྲུང་པའི་ཆོགས་ཀྱི་
དབྱིབས་ཀྱི་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་གི་གལ་ཏེ་གིང་རྟེན་དུས་ན་ཡན་ལག་ལ། སྤར་ལས་དབྱིབས་ཀྱི་
ཀྱང་བར་གཞན་ཡོད་ན། གཞུང་ཡོད་འབྱུང་ན་ཡོད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཡན་
ལག་གི་དབྱིབས་གིང་རྟེན་ཉིད་མ་ཡིན། ཞེས་པས་བརྟེན་ཏེ། གལ་ཏེ་གིང་རྟེན་
དང་བཅས་པའི་དུས་ན་དེའི་ཡན་ལག་འཁྲུང་པའི་དང་སྔ་གིང་དང་གཞེས་
ཏུ་ལ་ཆོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཀྱང་བར་སྔ་སྔར་ལྷན་པ་དང་། རིང་བ་དང་།
ལྷན་པ་ལ་ཆོགས་པ་རྣམས་ལ་སྤར་གིང་རྟེན་མ་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་
པ་ལས་དབྱིབས་ཀྱི་ཀྱང་བར་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་གཞུང་ཏུ་ཡོད་པར་འབྱུང་།

པ་ས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་བརྟམས་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ།
གཉིས་པ་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ། དཔེ་ཤིང་ན་དང་སྐྱར་
ཏེ་བཤད་པ་དང་། དཔེ་ཙན་བདག་ལ་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཇིག་པར་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྟོན་
དམ་པ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཐའ་བཏུན་
ཏུ་མ་དཔུང་པར་གྲགས་པ་ཙམ་ཏུ་ཡོད་པར་བཏུན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་
ཀྱང་སྟོན་ཏེ་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་དེས་རྟོན་གྱུ་བ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། དེ་ནི་དམ་པའི་རྟོན་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། རྣམ་པ་བཏུན་གྱིས་འཇུག་པ་
མིན་མོད་གྱིས། རྣམ་དཔུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར། རང་
གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ཞེས་པས་བཏུན་ཏེ། གལ་ཏེ་རི་
རྒྱུད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པ་བཏུན་གྱིས་རྣམ་པར་དཔུང་པ་ན་ཤིང་ན་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཤིང་ན་མེད་པས་ཤིང་རྟེན་ཉིད་ཙན་ཏུ་ཐ་སྙད་རྒྱན་
ཆད་པར་འཇུག་ན། ཤིང་ན་འོན་ཅིག་ཉོས་ཤིག་ཚོས་ཤིག་ཅེས་པ་ལ་སྟགས་
པའི་ཐ་སྙད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཤིང་ན་ལ་སྟགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། ཤིང་
རྟེན་ཐ་སྙད་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཚྭ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ཏེ།
རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཚུལ་ཏུ་རྣམ་པ་དཔུང་པ་ན་ཤིང་རྟེན་དངོས་པོ་དཔེ་ན་པར་
མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱང་བདེན་པའི་རྟོན་ཙན་ཏུ་ཁས་
ཐུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤིང་
རྟེན་དེ་ནི་དམ་པའི་རྟོན་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱང་ཏུང་རིགས་
པ་རྣམས་པ་བཏུན་གྱིས་བཙལ་ན་རྩལ་ཙམ་ཏུ་ཡང་འཇུག་པར་འཇུག་པ་མིན་
མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རིགས་པའི་རྣམ་དཔུང་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཉིད་
ལ་སྟོན་ནས་ཤིང་ན་འདིར་རང་གི་ཡན་ལག་འཐང་ལོ་ལ་སྟགས་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་ཤིང་རྟེན་འོན་ཅིག་ཅེས་སྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡིན་པས་སོ། དེས་
ན་ཁོ་པོ་ཅག་གི་སྟགས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་རྒྱན་ཆད་པར་མི་འཇུག་ལ། པ་
རྣམས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཁས་ཐུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།
གཉིས་པ་ནི། ཤིང་རྟེན་ཉིད་ནི་ཡན་ལག་ཙན་ཉིད་དང་། ཆེ་གས་ཙན་དང་བྱེད་
པ་པོ་ཉིད་དང་། ཡེན་པོ་ཉིད་ཏུ་འང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྱུ་བ་པས། འཇིག་རྟེན་
གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དགག་མི་བྱ། ཞེས་པས་བཏུན་དེ་ལྟར་རྟེན་འཇུག་ཁས་
ལེན་པའི་སྟགས་ལ་ནི་བརྫོད་བྱ་དེ་ཤིང་རྟེན་ཁོ་ནའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བརྫོད་ཏུང་བ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འདི་འེ་མིང་གི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྟོན་པ་བརྫོད་ཏུ་ཏུང་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། ཤིང་
རྟེན་ཐམས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་དག་ལ་སྟོན་ཏེ་ཡན་ལག་
ཙན་ཞེས་ཀྱང་བརྫོད་ཏུང་བ་ཉིད་དང་། འཐང་ལོ་སྟགས་ཆེ་གས་ཙན་དང་།
འཐང་ལོ་ལ་སྟགས་པ་ཉེ་བར་ཐུང་བ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་སྟོན་ནས་
བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་། རང་གི་ཡན་ལག་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་སྟོན་ནས་ཉེ་བར་ལེན་
པོ་ཉིད་ཏུ་འང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྱུ་བ་པས། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་
ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཙན་ལ་སྟགས་ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་པ་དག་དགག་པར་
མི་བྱ་ཞི། ཐ་སྙད་ཏུ་ཡན་ལག་སྟགས་གྱུ་བ་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ཙན་ལ་སྟགས་པའང་
གྱུ་བ་ཅིང་། རྟོན་དམ་པར་ཡན་ལག་ཙན་སྟགས་མ་གྱུ་བ་པ་ལྟར་ཡན་ལག་སྟགས་
ཀྱང་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ།
གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་དོགས་སྐྱར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་བཏུན་གྱིས་
མེད་གང་དེ་རི་རྩ་བར། ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདི་འེ་ཡོད་མི་རྟོན། དེས་
དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་སྐྱབས་འཇུག་འཇུག་པས། འདིར་དེའི་གྱུ་བ་པ་དེ་བཞིན་
འདོད་པར་བྱ། ཞེས་པས་བཏུན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་

འདི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་ཡོད་པར་མི་འཇུག་ཞིང་། མ་འཇུག་པས་གྲགས་
 པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པ་འབྱུང་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་
 པར་དབྱུང་ན་ཆེས་ལྷན་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པར་འཇུག་རྒྱུ་། ཇི་
 ལྟར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་འགའ་ཞིག་
 ཡོད་ན་རྣམ་པ་བརྟན་ལས་གང་ཡང་རྒྱུ་བ་ཞིག་གིས་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་རྟེན་
 པར་འཇུག་ན་རྟེན་པ་འདྲ་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་བརྟན་གྱིས་བཅའ་
 པ་ན་མེད་པའི་མིང་རྟ་གང་ཡིན་པ་དེ་རི་རྩ་བུར་ཡོད་ཅེས་རྣམ་པ་འབྱུང་པ་ཚུལ་
 བཞིན་ཏུ་དབྱུང་པས་མིང་རྟ་འདི་འོ་ཡོད་པ་མི་རྟེན་པ་དེས་ན་མིང་རྟ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་ལེང་རྟ་གིས་ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་ཁོ་ནས་བརྟགས་
 པར་ཟད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ལྟམ་ཏུ་ངེས་མིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་ལའང་བདེ་ལྷག་ཏུ་འཇུག་པར་འཇུག་པས་སོ། ། འདྲ་གི་སྒྲུབ་ནི་ཀྱང་
 རྫོབ་ཉམས་པར་ཡང་མི་འཇུག་ཏེ། རྣམ་པར་དབྱུང་ན་མེད་པ་ཡིན་གྱི་མ་བརྟག་
 གྲགས་པ་ཅེས་ཏུ་ཀྱང་རྫོབ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་། འདིས་ནི་དོན་དམ་ཏུ་མེད་
 པ་དང་ཀྱང་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་པར་བརྟན་པས་ན་དབུ་མ་འདི་གནད་བརྟན་
 པར་རིག་པར་བྱའོ། ། དེས་ན་མིང་རྟ་དབྱུང་པའི་སྐབས་འདིར་མིང་རྟ་དེའི་
 སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་མ་བརྟགས་གྲགས་པ་ཅེས་ཏུ་སྒྲུབ་པ་རི་རྩ་བུར་པ་དེ་
 བཞིན་ཏུ་འདོད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། མིང་རྟ་མེད་ན་དེ་ཆོ་ཡན་ལག་ཅན། མེད་པས་དེ་ཡི་ཡན་ལག་
 གྲུང་ཡོད་མེད། ཁྲོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྐྱེད་པས་ཡན་ལག་ནི། མིང་རྟ་ཆོག་
 པའི་ཡན་ལག་བཞིན་ཏུ་མེད། ཅེས་པས་བརྟན། རྣམ་པ་འབྱུང་པས་མིང་རྟ་མ་
 དམིགས་ལ་རག་མོད། དེའི་ཡན་ལག་ཆོག་པ་ཅེས་ཞིག་དམིགས་པ་ནི་ཡོད་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྷན་པུ་ཆོག་པའི་ཐལ་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་འཇོག་པ་ཚུད་ནི་བཞད་

གང་ཏུ་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། རིགས་པས་དབྱུང་ནས་མིང་རྟ་ཉིད་མེད་ན་དེ་ཡི་
 ཆོ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་མིན་རྟ་ཡང་མེད་པས། དེ་ཡི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྟམ་པའི་ཡན་ལག་
 དག་གྲུང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། ། གལ་ཏེ་མིང་རྟ་ཞིག་པ་ན་འདྲ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་
 པ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་མེད་དོ་ཞེས་ཅི་
 ཉེ་བརྗོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་མིང་རྟ་མཐོང་པའི་རྟམ་པ་པོ་ཁོ་ནས་
 འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་མི་ལ་བྱུར་གནས་པ་མཐོང་པ་ན་འདི་དག་ནི་མིང་རྟ་ནི་
 ཡན་ལག་སོ་ཞེས་རྟམ་གྱི། གཞན་གྱིས་ནི་དེ་དག་མིང་རྟ་དང་འབྲེལ་པར་
 ཉེས་པར་མི་འཇུག་པས་དེའི་ཕྱིར་མིང་རྟ་མེད་པར་མིང་རྟ་ནི་ཡན་ལག་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། ། དོན་དེ་ཉིད་དཔེས་གསལ་པར་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་པར་དབྱུང་
 པའི་གཙུབ་མིང་བཙུབས་པ་ལས་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་མེས་ཡན་ལག་ཅན་མིང་
 རྟ་རྟེན་ཉིད་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་མ་དམིགས་པ་ན་དེའི་ཡན་ལག་དག་གྲུང་ནི། དཔེར་
 བ་མིང་རྟ་མེས་ཆོག་པ་ན་དེའི་ཡན་ལག་དག་གྲུང་ངེས་པར་འཇོག་སྟེ་མེད་པར་
 འཇུག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་མེད་ངེས་སོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་ཅན་དགག་པ་ལའང་རང་བཞིན་མེད་གྲུང་མ་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
 མིན་ཏུ་འགྲད་པའི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་པ་མངོན་ཏུ་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་དེ་
 བཞིན་སྟེ་མཆེད་ཏུག་བརྟན་ནས། ཁདག་གྲུང་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་ཏུ་འདོད། །
 ཉེར་ལེན་ལས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་པོ་འདྲ་ཡིན། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། ཇི་ལྟར་
 འཕང་ལོ་སོགས་ལ་བརྟན་ནས་མིང་རྟར་འདོགས་མིང་། འཕང་ལོ་སོགས་ཉེར་
 ལེན་ཡིན་ལ་མིང་རྟ་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་
 པའི་ཀྱང་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུགས་སོགས་
 སྤང་པོ་སྟེ་དང་འཇུག་བཞིན་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཉེ་ཁམས་ཏུ་གྲུག་དང་། དེ་བཞིན་

དུ་མིག་སྒྲིགས་ནང་ནི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་ཉེ་བར་འདོགས་
 པའི་ཕྱིར། སྤང་སྒྲིགས་དེ་དག་བདག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ལ། བདག་གྲུང་
དེ་དག་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་ཉེ་བར་
 ལེན་པ་འཕྲུང་བུ་སྤང་སྒྲིགས་ནི་བྱ་བའི་ལས་ཡིན་ལ། བདག་འདི་ནི་ལས་དེ་
ཉིད་བྱེད་པ་པོ་འདེད་ཡིན་ནོ། ཞེས་གྲུང་རྣམ་པར་བཞག་སོ། བརྟེན་ནས་བདག་གས་
 པ་ཅེས་ཏུ་ཤེས་པ་ན་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ནས་བདག་རྟག་
 མི་རྟག་སྒྲིགས་སུ་བརྟག་པའི་རྟེན་མིན་པར་ཤེས་སྤྲོ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལ། ལམ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་
 སྟོན་ཐོབ་པར་བརྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་ཡོད་མིན་གྱིར་འདི་
 བྱི་བརྟན་མིན་ཞིང་། མི་བརྟན་ཉིད་མིན་འདི་ནི་སྐྱེ་འཇིག་མིན། འདི་ལ་
 རྟག་པ་ཉིད་ལ་སྒྲིགས་པ་ཡང་། ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མེད། །
 ཅེས་པས་བརྟན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བདག་གས་པ་ཅེས་འདི་ནི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། བདག་འདི་ནི་བརྟན་པ་འདས་པའི་དུས་ནས་
བྱུང་བ་མིན་ཞིང་། བརྟན་བཅོས་ལས། འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་འབྱུང་ཞེས། །
 བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། རྟོན་ཆོ་རྣམས་སུ་གང་བྱུང་བ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་
 ནོ། དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་འབྱུང་སྟེང་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དང་འབྱུང་། ཉེ་
 བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པ། རྟོད་ཀྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། ཞེས་སོ། །
 རྟོན་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་གྲུང་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མ་
 བྱུང་བ་ལས་བྱུང་མིན་ཏེ། འདི་ནི་རྟོན་ཏུ་ཐལ་བར་འབྱུང་། བདག་ནི་བྱས་
 པར་འབྱུང་བ་འཕྲུང་འབྱུང་ཆུ་མེད་ཅན་ཏུ་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་འདེད་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉེ་
 བར་ལེན་པ་བདག་མ་ཡིན། དེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། ཉེ་བར་ཐུང་

བ་རི་ལྟ་བུར། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་པར་འབྱུང་། ཞེས་སོ། ། བདག་འདི་ལ་
རྟག་པ་ཉིད་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སྒྲིགས་པར་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རི་རྟོད་
 ཏུ། རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སྒྲིགས་པ་ཞི། ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་སོ། །
 བདག་འདི་ནི་སྤང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་ཏུ་འདེད་མེད་དེ། རི་རྟོད་
 ཏུ། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། རྟོད་དང་འཇིག་པ་ཅན་ཏུ་འབྱུང་། གལ་
 ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། སྤང་པོའི་མཆོད་ཉིད་མེད་པར་འབྱུང་། ཞེས་
 སོ།

གཉིས་པ་ལ་བདག་གས་པ་ཅེས་ཡིན་པས་རང་འཇིག་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་སུན་སྤང་
 རུས་པ་དང་། དེ་སུན་བྱུང་བས་བདག་གི་བ་ཡང་མེད་ཚུལ། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་
 བ་རྣམས་པར་སྟོན་པ་འཐད་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ལ་རྟག་ཏུ་
 འབྲུ་རྣམས་རང་འཇིག་སྟོ། རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡིག་འདེད་དེ། ར་ཡིར་
 འཇིག་སྟོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། མ་བརྟགས་གསུམ་པར་གཏོ་སྟག་ལས་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། གང་ཞིག་རྣམས་པ་བདུན་གྱིས་བཅོལ་ན་རྟག་
 པ་དང་མི་རྟག་པ་སྒྲིགས་མཐའ་གང་ཏུ་འདེད་མི་གནས་པའི་བདག་དེ་རང་བཞིན་
 གྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་བདག་གི་ཐ་རྟུང་འདི་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་སྟེང་ན། རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྤང་པོ་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྟོན་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཏུ་རྟག་པར་རྒྱུན་
 ཏུ་མ་རིག་པ་དང་རྟེན་སུ་འབྲེལ་བས་མི་དང་ཏུ་དང་འབྲེལ་ལ་སྒྲིགས་པའི་འབྲེལ་
 པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་འཇིག་གྱི་སྟོ་འདི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 བདག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞིང་། བདག་དེ་ཡི་སྤངས་རྒྱུད་བྱ་མིག་སྒྲིགས་
 བ་དང་། གསུགས་སྒྲིགས་ཀྱི་རྩ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་ཡིར་འཇིག་
 པའི་སྟོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི་རིག་ཤེས་ཡང་དག་པས་མ་བརྟགས་པ་འཇིག་
 རྟེན་གསུམ་པའི་དོར་གཏོ་སྟག་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རང་གི་དོར་སྟེང་གྲུབ་

པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། གང་གིས་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། དེ་གིས་བདག་ཉིད་
མེད་པར་བདག་གི་མེད། ཅིས་པས་བསྟན་ཏེ། གཉི་ལྷག་གི་རྒྱ་ལས་བདག་
ཉིད་ཐ་སྟོན་འདོགས་ཤིང་རིགས་པས་དབྱུང་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རྣལ་འབྱོར་པ་དག་གིས་བདག་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་དམིགས་ལ་དེ་མ་དམིགས་
ན་བདག་གི་བ་ཡང་དམིགས་པར་མི་འབྱུང་རོ། བདག་མེད་ན་བདག་གི་བ་
ཡང་མེད་པ་རྒྱ་མཆོན་གང་གི་ཕྱིར་ན། དཔེར་ན། བྱེད་པ་པོ་རྩ་མཁན་མེད་
པ་ཅན་གྱི་བྱ་བའི་ལས་རྩ་བུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་བདག་ཉིད་
མེད་པར་ཉེ་བར་ཐུང་བྱ་བདག་གི་བ་ཡང་མེད་དོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་གིས་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་སྟོང་པས། རྣལ་འབྱོར་པ་
དེ་རྣམས་པར་སྒྲིལ་པར་འབྱུང་། ཞིས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཆོན་བཤད་མ་ཐག་པ་དྲེ་ཡི་
ཕྱིར་ན་བདག་དང་བདག་གི་བ་ཉེ་བར་མ་དམིགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྒྱ་ཞིང་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟེ་བ་དེ་ཉིད་ཐམས་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོམ་
པས་མཐར་ཐུག་པར་ཐོབ་པ་ན། རྣམས་འབྱོར་པ་དེ་ཉིད་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྩ་བ་བདག་དུ་འཛིན་པ་བཅད་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྟེ་བའི་ཚོས་ཅན་
དུ་བྱས་ཏེ་འཁོར་བར་སྟེ་བའི་ལས་བསགས་པ་མེད་པས་འཁོར་བ་ལས་རྣམས་
པར་སྒྲིལ་ཏེ་རྒྱ་རན་ལས་འདའ་བར་འབྱུང་རོ། གཟུགས་སྟོགས་མ་དམིགས་
ན་དེ་ལ་དེར་རྟོག་པའི་འདོད་ཆགས་སྟོགས་མི་འབྱུང་པས་ཉན་རང་རྣམས་
ལེན་པ་མེད་པར་རྒྱ་རན་ལས་འདའ་བར་འབྱུང་ལ། བྱང་མེས་རྣམས་ནི་བདག་
མེད་མཐོང་ན་འདའ་སྟེང་རྩེའི་གཞན་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་པར་དུ་སྤྱིད་པའི་
རྒྱན་འཛིན་པས་ན། མཁས་པས་རི་སྒྲིང་བཤད་པའི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་ལྷ་
བཅོལ་བར་བྱའོ། རི་སྒྲིང་བདག་དང་དེའི་ཉེར་ལེན་ལ་ཤིང་རྩའི་རིགས་པས་

དབྱུང་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།
གཉིས་པ་བདག་དང་ཤིང་རྩ་བཅགས་པ་ཅན་དུ་བརྟན་པའི་རིགས་པ་དེ་ག་
ཞན་ལ་བསྟེ་བ་ལ། དུམ་སྟུམ་སྟོགས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་སྟོགས་ལ་བསྟེ་བ་དང་།
རྒྱ་འབྲས་ལ་བསྟེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དུམ་སྟུམ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་མེར་
བ་ནགས་ཆ་ལ་དང་། ཤིང་རྩ་བཅགས་དང་ཁང་བྱིས་ལ་སྟོགས་དངོས་པོ་རྣམས། །
གང་གི་སྟོན་པ་འཁྱོད་འདིས་བསྟན་བཞིན་རྟོགས་བྱ་སྟེ། ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཛིག་
རྟེན་ཚིང་པར་མི་མཛད་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་འདོད་ཆགས་མཆོན་ཉིད་
ཤིང་སྟོགས་དང་། ཡོད་ཏན་ཅན་ལུས་ཆགས་དང་མཆོན་གཞི་མེ་སྟོགས་དག །
ཤིང་རྩའི་དབྱུང་པས་རྣམས་པ་བདུན་དུ་ཡོད་མིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་འཛིག་
རྟེན་ལགས་པར་ཡོད་པ་ཡིན། ཞིས་པས་བསྟན། བདག་དང་དེའི་ཉེ་བར་
ལེན་པ་སྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ཤིང་རྩའི་རྣམས་པར་དབྱུང་པ་དང་མཆོངས་པ་དེ་བཞིན་
དུ། དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟེ་བའི་ཕྱིར། དུམ་པ་དང་སྟུམ་
པ་རེ་ལྟེ་དང་དམག་གི་སྟོགས་དང་མེར་བ་དང་ནགས་ཆ་ལ་དང་། རྟོན་ཤིང་
དང་། ཤིང་རྩ་བཅགས་དང་ཁང་བྱིས་དང་མཆོན་གནས་ལ་སྟོགས་པའི་དངོས་
པོ་རི་སྟེང་མཆིས་པ་རྣམས་ཐ་སྟོན་གང་དག་གི་སྟོན་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་འཁྱོ་
བ་འདིས་བསྟན་ཅིང་བརྟགས་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་རྟོན་ཅིག་ཚིང་གི། ར་ནི་འཛིག་རྟེན་
དང་རྟོན་ཅིག་དུ་ཚིང་པར་མི་མཛད་དོ་ཞེས་པའི་ལྷན་ལྷན་འཛིག་རྟེན་ལགས་
པ་ལ་གནོད་པར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། འཛིག་རྟེན་ན་དངོས་པོ་གང་དག་གི་ཐ་
སྟོན་རི་སྟེང་འདོགས་ཤིན། ཁ་དོག་དང་རི་མོ་སྟེ་པུ་ཡོན་ཏན་དང་། མཁོ་དང་
རྒྱང་ལག་སྟེ་པུ་ཡ་ཡན་ལག་དང་། གཟུགས་སྟོགས་སྟུག་པ་ལ་སྟུག་པར་ཞེན་
པ་འདོད་ཆགས་དང་། རྟོ་སྒྲིང་པ་སྟེ་པུ་མཆོན་ཉིད་དང་ནི། ཐུང་ཤིང་སྟེ་པུ་

ཁོ་ན་ལོ།

གསུམ་པ་ནི། ཅི་ཉེ་རྒྱ་མིས་འབྲས་མི་སྦྱོང་ན་འབྲས་མེད་པ་ས། །འབྲས་འཕེལ་
རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འབྲས་འདྲོད་པ་འདྲ་མིན། །ཁྱེས་པས་བཏུན་ཏེ། ཅི་ཉེ་རྒྱ་མིས་
ཕྱི་རྒྱ་མིས་འབྲས་འཕེལ་ཕྱི་སྦྱོང་ན་ནི་འབྲས་འཕེད་པས་དེ་ལྟར་ཕྱི་རྒྱ་མིས་འབྲས་འཕེད་པ་
འཕེལ་པའི་རྒྱ་ཡང་མི་ཤིང་ཏེ། རྒྱ་ནི་རྒྱ་ལྡིང་མ་ཉེད་འཛོག་པའི་རྒྱ་མེད་ཅན་ཏེ། འབྲས་
ཏེ། རྒྱ་ལྡིང་མ་ཉེད་འཛོག་པ་ནི་འབྲས་འཕེལ་པའི་རྒྱ་མི་རྒྱ་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་
ཏེ། འདྲོད་པ་འདྲ་མིན་པས་དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་འཕེད་པར་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་ནི། གང་ཕྱིར་འདི་གཉིས་རྒྱ་མ་དང་འདྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །བདག་ལ་སྒྲིབ་མེད་
འཛིག་ཉེན་དཔོན་པོ་ནམས་ཀྱང་ཡོད། །ཁྱེས་པས་བཏུན་ཏེ། རྒྱ་ཕྱི་ཕྱགས་
ལ་རྒྱ་འབྲས་ཁྱེས་ཁྱེས་ཞེས། གང་དག་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲིབ་
པ་དེ་ལ་རྒྱ་དང་བཟང་པའི་སྒྲིབ་ཕྱི་ཆ་ནམས་པར་དབྱེད་པ་འཛོག་གི། རོ་པོ་
ཉིད་མེད་པར་སྒྲིབ་དང་བྱུང་པའི་རྒྱ་ཕྱི་ཕྱགས་ལ་དེ་འདྲའི་སྒྲིབ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་
ཞེས། རྒྱ་དང་འབྲས་འཕེད་དཔོན་པོ་འདི་དག་གཉིས་ཆ་ཡང་ནི་རྒྱ་མ་དང་འདྲ་
པར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རབ་རིམ་ཅན་
གྱིས་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཤད་ཉེར་མ་དབྱེད་པའི་སྒྲིབ་རོ་ཞུང་བ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་
ཡི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་འཕེད་དང་མ་སྒྲིབ་པ་ལ་མོགས་པ་བརྟགས་ནས་གཞོད་
བྱེད་བརྟེན་པ་དག་གིས་བདག་ལ་སྒྲིབ་བརྟེན་ཏེ་མེད་ཅིང་། འཛིག་ཉེན་གྱི་
དཔོན་པོ་མ་བརྟགས་པར་བྱུང་པ་ནམས་ཀྱང་ཞུང་རོ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་
ཅད་བྱུང་པོ།

གཉིས་པ་ཐམས་པ་དེ་རང་གི་སྒྲིབ་འབྱིན་ལ་ཡང་མཆོངས་པའི་ཚད་སྤྱངས་ལ།
ཚད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྤྱང་སྤྱངས་རང་ལ་མཆོངས་པར་

ཐམས་པས་ཚད་པ་དང་། ཐམས་པ་དེ་འདྲ་བ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་མིན་པའི་
ཚད་པ་དང་། རང་སྤྱངས་མེད་པའི་སྒྲིབ་ཅི་སྒྲིབ་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་ཚད་པ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་འབྱིན་འདིས་ནི་སྒྲིབ་དབྱེད་སྤྱང་ནས་སྒྲིབ་འབྱིན་ནས། །
མ་འཕྱང་འབྱིན་ཞེས་སྒྲིབ་འདི་ཚུད་ལའང་འབྱིན་མིན་ནས། །གཉིས་པོ་སྤྱངས་
ནས་སྒྲིབ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་སྤྱང་སྤྱང་ཞིང་རང་སྤྱངས་ཁོ་ན་ནས་
འཛོམས་པ། །དེ་ཆོ་རྒྱུད་ཀྱིས་སྒྲིབ་དབྱེད་སྒྲིབ་འབྱིན་ལུས་མ་ཡིན། །ཁྱེས་པས་
བཏུན། རྒྱ་འབྲས་སྤྱང་མ་སྤྱང་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་དངུ་མ་པ་ཚུད་ལའང་
མཆོངས་ཏེ། རྒྱ་ཕྱི་སྒྲིབ་འབྱིན་གྱི་རིགས་པ་འདིས་སྒྲིབ་དབྱེད་བྱ་སྒྲིབ་དང་
སྤྱང་ནས་སྒྲིབ་འབྱིན་ནམས་སྤྱང་པར་སྒྲིབ་འབྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་པ་ན་
སྤྱང་རྒྱ་དང་བཟང་པའི་སྒྲིབ་འདི་ནི་དབྱེད་པ་ཚུད་ལའང་འབྱིན་པ་མིན་ནས་
ཉེ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སྤྱང་ནས་སྒྲིབ་འབྱིན་པར་བྱེད་ན་ནི་སྒྲིབ་འབྱིན་དང་
སྒྲིབ་དབྱེད་བྱ་ཐད་དུ་མེད་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་རོ། མ་སྤྱང་པར་
ཡིན་ན་ཡང་རིམ་སྒྲིབ་འབྱིན་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་རོ། སྤྱང་མ་སྤྱང་
ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤྱངས་ནས་སྒྲིབ་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
པར་འབྱུང་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འཛོག་པ་གང་
གི་ཆོ་སྤྱང་ནས་སྤྱང་མ་སྤྱང་པར་སྤྱེ་ཞེས་དེ་སྤྱང་ཏུ་སྤྱེ་ཞིང་བརྟགས་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་རང་གིས་རང་སྤྱངས་ཁོ་ན་ནས་པར་འཛོམས་པ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཆོ་རྒྱུད་ཀྱིས་
སྒྲིབ་དབྱེད་བྱ་སྒྲིབ་འབྱིན་པར་ལུས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཆོད་ཀྱིས་ཆོད་ཉིད་སྒྲིབ་
དབྱེད་པས་ཕྱགས་ཀྱིས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་འཕེད་དཔོན་པོ་བྱུང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
ཚད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐམས་པ་མཆོངས་པའི་ཉེག་ཆོད་ཀྱིས། རིགས་
པ་མེད་པར་དཔོན་པོ་ཀྱན་ལ་སྤྱང་འདེབས་ཕྱིར། རྒྱ་ཕྱི་སྒྲིབ་པོ་དམ་པས་བཞིང་

པར་མི་འཕྲུག་ཞིང་། ཞེས་པས་བརྟན། བཤད་མ་ཐག་པ་སྟན་དུང་བྱ་སྟན་
 འབྲིན་མི་རྣམས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེན། དབུ་མ་པ་རང་གི་སྟན་འབྲིན་གྱི་ཆོག་ལའང་
 པར་མི་པོ་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་དང་མཚུངས་པར་འབབ་པའི་ཕྱིར། སྟན་
 དང་མ་སྟན་བརྟན་པའི་རིགས་པ་ལྟག་ཆོད་དེ་སྟན་འབྲིན་ལྟར་རྟོག་པར་ཕྱུར་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། རྣམས་མ་སྟན་པར་སྐྱེད་ན་མ་སྟན་པའི་འབྲས་ལྷན་ཐམས་ཅད་
 སྐྱེད་པའམ། ཡང་ན་འགའ་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འཕྲུག་རྟོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་མི་རིགས་
 ཏེ། འདི་ལྟར། མ་སྟན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། ཁབ་ལེན་གྱིས་སྤུལ་རུང་བ་ན་གནས་
 པའི་ལྷགས་འདྲེན་གྱི། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་མིག་གིས་མ་
 སྟན་པ་ཁོ་ནར་སྤུལ་རུང་བ་ན་གནས་པའི་གཞུགས་མཐོང་གི་ཐམས་ཅད་མ་
 ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་རྣམས་ཀྱང་མ་སྟན་པར་འབྲས་ལྷན་སྐྱེད་ཏུ་མིན་ཀྱང་མ་སྟན་
 པ་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེད་གྱི་འབྲས་ལྷན་རུང་བ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པར་འཕྲུག་རྟོ། དེ་ལྟར་
 བ་རིགས་པ་མེད་པར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་སྦྱར་པ་འདྲེན་པས་པ་དེའི་
 ཕྱིར་ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་པོ་དམ་པ་ནམས་ཀྱིས་བཞེད་པར་ཡང་མི་འཕྲུག་ཞིང་ཞེས་ཞིང་
 བོ་སྐྱོན་གཞན་ཅུང་པོ།

གསུམ་པ་ནི། རང་སྦྱོགས་མེད་པས་སྟན་ཅི་ཕྱིན་ཏུ་ཆོལ་བའང་ཡིན། ཞེས་
 པས་བརྟན། གཞན་ཡང་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ལ་རང་སྦྱོགས་བཞག་པ་མེད་པས་
 གཞན་གྱི་སྦྱོགས་འབབ་ཞིག་སྟན་འབྲིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 སྟན་ཅི་ཕྱིན་ཏུ་ཆོལ་བའང་ཡིན་རོ། ཞེས་སྒྲུའོ།

གཉིས་པ་ལན་ལ། སྟན་སྦྱོགས་ཀྱིས་ལན་བརྟན་པ་དང་། ལན་ལྷག་མ་གོང་ཏུ་
 བཤད་ཟིན་པར་བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོད་པ་དེ་གཞན་སྦྱོགས་ལ་འཕྲུག་
 གྱི་རང་སྦྱོགས་ལ་མི་འཕྲུག་པར་མདོར་བརྟན། དེ་རིགས་པས་རྣམས་པར་བཤད་
 པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟན་འབྲིན་པ་ཡིས་སྟན་དུང་སྟན་དང་མ་འཕྲུག་

པར། སྟན་འབྲིན་ཕྱིད་ཅེས་རྣམས་པའི་ཉེས་པ་འདི་གང་ལ། དེས་པར་སྦྱོགས་
 ཡོད་དེ་ལ་འཕྲུག་གྱི་བདག་ལ་སྦྱོགས། ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འཕྲུག་པ་
 སྟན་མ་ཡིན། ཞེས་པས་བརྟན། སྟན་འབྲིན་པ་ཡིས་སྟན་དུང་བྱ་སྟན་ནས་
 སྟན་འབྲིན་ནས། འོན་ཏེ་མ་སྟན་པར་སྟན་འབྲིན་ཕྱིད་ཅེས་དེ་ལྟར་དུང་ན་
 ཁྱོད་རང་གི་ཆོག་ལའང་མཚུངས་སོ་ཞེས་རྣམས་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཆོལ་
 པ་གང་ལ་དེས་པར་སྟན་འབྲིན་དང་སྟན་དུང་བྱ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྤུལ་པོ་ཞེས་སྦྱོགས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་དེ་ལ་འཕྲུག་གྱི། དབུ་མ་པ་བདག་ལ་ནི་སྟན་
 འབྲིན་དང་སྟན་དུང་བྱ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྤུལ་པས་རང་གི་སྦྱོགས་
 ཡོད་པ་མིན་པས། སྟན་པ་དང་མ་སྟན་པ་བརྟན་ཏུ་མེད་དོ། དེས་ན་ཁྱོད་གྱི་
 ཐལ་བར་འཕྲུག་པ་འདི་ནི་མཚུངས་པའི་ཕོ་སྒྲུབ་ཀྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་
 རྒྱུག་ལས། གལ་ཏེ་རས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། དེས་ན་ར་ལ་སྦྱོན་འདི་ཡོད།
 ར་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པ་ན། ར་ནི་སྦྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་སོ།
 གཉིས་པ་ལ་དཔེ་བརྟན་པ། རོན་བསྐྱབ་པ། རི་ལྟར་བརྒྱུད་ཀྱང་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་སྦྱོགས་སྟན་འབྲིན་མི་རྣམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚུག་བསྟུ་བ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལ། གཞུགས་བརྟན་གྱི་དཔེ་ཕྱིར་བརྟན་པ་དང་། གཞུགས་བརྟན་མི་
 བདེན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟན་ནས་གདོང་གི་དྲི་མ་སྦྱང་རྣམས་པའི་དཔེ་བྱེད་ཀྱང་བཤད་
 པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་པར་ནམས།
 གཞུགས་བརྟན་ལ་ཡང་མཐོང་འཕྲུག་དེའི་ཆོ་ཉི་མ་དང་། སྟན་དང་མ་སྟན་
 འཕྲུག་པ་མེད་པར་གཞུགས་བརྟན་ནི། ཁ་སྟོང་ཅམ་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འཕྲུག་བ་ཡིན། ཞེས་པས་བརྟན། དཔེ་རི་ལྟར་བརྟོད་པ་འདི་ལྟར་ཏུ་ཁྱོད་
 ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཉི་མའི་དབྱིལ་འཁོར་དངོས་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་
 ཆོས་སྤྱི་དང་བྱེད་ཀྱི་མ་གཞན་བསྐྱང་ནས་ནག་པོར་ཕྱར་པ་ནམས་ཆུ་མིན་

ཏུ་དྲུངས་པའི་ནང་ཏུ་གསུངས་པའི་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་ཉི་མའི་ཁྱད་
 ཆོས་ཀྱི་དང་གཟུགས་བརྟན་པ་ལ་མཉམས་པ་རྟེན་པར་འཇོག་པའི་ཁྱད་པར་ཀྱང་
 ཆད་ལྟག་མེད་པར་མཐོང་བར་འཇུག་ལ། དེའི་ཆོ་གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་
 མེད་པས་ཉི་མའི་དུམ་ལ་འཁོར་དང་། སྤང་པ་དང་མ་འཇུག་པའི་འཁྱུང་པས་
 དཔུང་ཏུ་མེད་པར་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་ནི་ཆུ་དྲུངས་
 པ་དང་ཉི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ལ་གཟུགས་བརྟན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་མ་གཟུགས་
 བརྟན་རོ་ཞེས་བརྟན་ཅན་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ན་མོ།
 གཉིས་པ་ནི། དེར་ནི་མེད་ཀྱང་རང་གི་བྱང་བཞིན་མཛེས་པ་དག རྒྱུབ་པར་
 བྱེད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང་། རྒྱུང་བར་བྱ་ལ་རྣམས་པ་མཐོང་
 པའི་གཏན་ཆོག་པ་ནི། མི་བདེན་པས་ཀྱང་བརྟུབ་བྱ་རྟོགས་པར་ཤེས་པར་
 བྱ། ཞེས་པས་བརྟན། མེ་ལོང་རམ་ཆུ་མེན་ཏུ་དྲུངས་པའི་ནང་དེར་གསུངས་པའི་
 བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བྱང་
 བཞིན་མཛེས་པ་དང་མི་མཛེས་པའི་ཁྱད་པར་དག་སྐྱུབ་ཅིང་རྟོགས་པར་བྱེད་
 པ་དེ་བཞིན་ཏུ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟབ་འབྱེན་གྱིས་སྟབ་དཔུང་བྱ་སྟབ་འབྱེན་
 པ་འདིར་ཡང་དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གདོང་ལ་ཡོད་པའི་བདག་འཛིན་
 ལ་མཉམས་པའི་དྲི་མ་རྒྱུང་བར་ཉི་དག་པར་བྱ་བ་ལ་རྣམས་པ་མཐོང་བའི་དབུ་
 མ་པའི་རི་སྐྱང་སྐྱུས་པའི་གཏན་ཆོག་པ་ནི་མི་བདེན་པས་ཀྱང་བརྟུབ་བྱ་རྟོགས་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།
 གཉིས་པ་དོན་བརྟུབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་གོ་བྱེད་གཏན་ཆོག་པ་དངོས་ཉིད་
 དང་། དངོས་སུ་གོ་བྱ་བརྟུབ་བྱའི་རོ་མོང་ཡོད་ཀྱང་། སྤང་སྟགས་རིགས་
 པ་ཉི་མར་སྐྱུར་བར་འཇུག་ཞིག་ན། དེ་ནི་མེད་པར་ཁྱེད་ཀྱི་ཡི་ཆད་འབའ་
 ཞིག་ཡིན། ཞེས་པས་བརྟན། གལ་ཏེ་དབུ་མ་པ་རང་གི་རྣམས་ལ་བརྟུབ་བྱ་

ཉིད་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོག་པ་དངོས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་ཉིད་
 དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་རྟགས་གྱིས་དངོས་སུ་གོ་བྱ་ཉིད་ཏུ་ཀྱང་པའི་བརྟུབ་བྱའི་
 རོ་མོང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཀྱུར་པ་ཞིག་ན། གོ་བྱེད་གཏན་ཆོག་པ་དང་
 གོ་བྱ་བརྟུབ་ཆོས་གཉིས་པོ་དངོས་སུ་ཡོད་པས་དེ་ལ་སྤང་པ་དང་མ་སྤང་པར་
 བརྟུགས་པ་མཉམས་ཀྱི་རིགས་པ་ཉི་མར་སྐྱུར་ནས་སྟབ་དཔུང་བར་འཇུག་པ་
 ཞིག་འཐད་ན་ཡང་། དབུ་མ་ལ་རྟགས་དང་བརྟུབ་བྱ་རོ་མོ་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པ་
 དེ་ནི་མེད་པས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོ་མོ་ཅག་ལ་རང་གི་ཆོག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་
 ལ་མཉམས་པའི་སྟབ་འབྱེན་པ་འཛོད་པ་ནི་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་རྟོགས་
 ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིམ་ཅན་གྱི་དམིགས་པས་རབ་རིམ་མེད་པ་ལ་མི་གཞོད་པ་
 བཞིན་ཏུ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལའང་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་ཡོངས་སུ་བརྟུང་
 བས་སྟབ་འབྱེན་པ་བཞོད་པས་མི་གཞོད་རོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུར་གང་དག་མིག་
 དང་ཁབ་ལེན་ལ་མཉམས་པ་མ་སྤང་པར་རང་གི་བྱ་བྱེད་པར་རྟུམ་པར་བཞག་
 པའི་དཔེ་དེ་དག་ཀྱང་བགས་པར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལའང་ཐལ་བར་
 འཇུག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
 གསུམ་པ་མཚུག་པ་མུ་བ་ནི། དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུགས་
 པ་ནི། སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡོད་པར་གཞན་དག་ལ། ཁད་ཀྱིས་ཉིད་ཏུ་
 བརྟུབ་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ན། ཅི་ཕྱིར་རྟོག་གི་རན་པས་འཇིག་རྟེན་འདིར་
 བཅོལ་བྱེད། ཅེས་པས་བརྟན། རི་ལྟར་རྒྱུ་ལམ་མཉམས་ཀྱི་དཔེ་དངོས་སྐྱུར་རང་
 གི་རྟོགས་ལ་བྱགས་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་སྟེ་སྤང་
 ཁབས་མཉམས་མཐའ་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རོ་མོར་རྟོགས་
 ཏུ་གཞུགས་པར་ནི་རྣམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་ཆོས་རང་གི་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱང་ཡིན་པས་ཆོས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་

གཞན་དབུ་མ་ལ་དག་ལ་བདེ་ལྷག་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་
ཀ་ལ་བྱགས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོ་ལོ་ཅག་དངོས་པོ་འགའ་ལ་རང་
བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁམས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་བྱ་ཁོ་ལོས་ཚུད་པ་
ཐམས་ཅད་བརྒྱུག་པ་ཡིན་ལ་ལན་སྟུགས་ཀྱང་བརྒྱུད་ལུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེས་
ན་ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དར་གྱི་སྤྱིན་ཏུ་ལྟར་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོངས་
སྟུང་ཅིངས་པའི་ལྟར་ཏུ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟུན་པའི་རྟོག་གི་
ངན་པའི་དྲ་བས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་འཁོར་བ་འདིར་བཅོལ་བར་བྱེད་དེ་
བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ།

གཉིས་པ་ལན་ལྷག་མ་ཞལ་འཕར་བའི། སྟན་འཕྱིན་ལྷག་མ་གོང་ཏུ་བརྟན་
པའང་ཤེས་བྱས་ནས། སྤང་པའི་བརྟག་པ་ལ་སོགས་ལན་ཏུ་འདིར་བརྒྱུད་
བྱ། སྟན་ཅི་ཕྱིན་ཏུ་ཁྱོལ་བའང་རི་ལྷར་ཡོད་མིན་ཞེས། སྤར་བཤད་ལྷག་
མ་རྩུགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་པས་བརྟན། ལྷ་འབྲས་རོ་པོ་
ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་སྟན་འཕྱིན་ལྷག་མ་སྤར་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་
བཞི་ལས་སྟེ་བ་བཀག་པ་སོགས་གོང་ཏུ་བརྟན་པའང་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཁྱོལ་
བ་གང་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་སྟན་འཕྱིན་འདིས་སྟན་དབྱུང་བྱ་སྤང་པའམ་མ་སྤང་པར་
སྟན་འཕྱིན་པ་ཞེས་པའི་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ལན་ཏུ་ཡང་སྟན་དབྱུང་བྱ་
དང་འཕྱིན་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་འཕའ་མཐའ་བཞི་ལས་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤང་མ་
སྤང་རྣམ་པར་དབྱུང་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་བརྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ། དེར་ཆོས་དང་
གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་རྩུགས་ལ་བརྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་རྒྱ་
འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་རྩུགས་ལ་བརྒྱུད་ལུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་
རང་རྩུགས་ལ་སྟོན་སྤྱོད་ཚུལ་རྣམས་འདིར་རང་ལ་སྤང་མ་སྤང་གྱི་དབྱུང་པ་
མི་མཚུངས་པའི་ལན་ཏུ་འང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྟན་ཅི་ཕྱིན་

ཏུ་ཁྱོལ་བ་པོ་ཡང་རི་ལྷར་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཚུལ་ནི། རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་བྱུར་
པ་གང་ཡིན་པ། རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་འབྲས་བྱུར་མཁས་རྣམས་གསུངས། ཞེས་
དེ་སྤྱང་སྤར་བཤད་མིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྷག་པ་ཉིད་བརྒྱུད་པར་འདོད་
ཀྱི་དོན་དམ་པར་སྟུགས་ཀྱང་རང་གི་རྩུགས་མ་བཞག་ཅིང་གཞན་གྱི་རྩུགས་བརྒྱུག་
པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རང་གི་ཆོག་ལ་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ཚུད་པ་དང་།
སྟན་ཅི་ཕྱིན་ཏུ་ཁྱོལ་བར་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་གཉིས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་
སྟན་འཕྱིན་གྱི་ལྷག་མ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པར་ཐལ་བའི་
ཚུད་པའི་སྟན་འཕྱིན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལན་གྱི་རྩུགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་
པར་བྱ་སྟེ། ཐ་སྤྱང་ཏུ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྟེ་བ་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་
པར་ནི་སྤྱར་པར་གང་བ་པར་བྱ་བའི་ལུལ་དང་། འདེབས་པ་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་རིགས་པས་གཏུན་ལ་ཐབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། བདོར་བརྟན་
པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་
རྣམ་དཀོལ་ཕྱིར། ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། དེ་
ལྟར་སྟོན་པས་སྤར་ཡང་འདི་ཉིད་ནི། གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱེ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། །
རྒྱས་དང་བཅས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྟུགས་ཏེ། །
སྤར་ཡང་བཞེར་བཤད་དེ་དག་ནི། བེག་ཆེན་ཏུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་
པས་བརྟན་ཏེ། བདག་མེད་པ་འདི་ནི་མདོར་བསྟུས་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་སྟུགས་སྤངས་
ཏེ། ཅི་ཡི་ཕྱིར་ཞེན་གཏུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྟེ་བ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་དཀོལ་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཞེན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་སྟུགས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། དེའང་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་གང་ཟག་གི་

པདག་མེད་བཅུན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་སེམས་ཅད་མ་ཆེན་
 པ་ཉིད་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གཉིས་ཀ་བཅུན་ཏོ། འོ་
 བ་སྐྱུ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྣེས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
 ཡོ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་ཆེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་མཐོང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། སེས་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སྐྱུ་ཉན་པ་ལྟར་ལེན་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྣེས་པར་བཞུགས་པ་མེད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྣེས་པར་མ་བཅུན་ཏོ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་འཇམ་གསུམ་
 བ་སྐྱུ་དུ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཅམ་ནི་ཡོད་དོ། གང་ལག་གི་བདག་
 མེད་མ་ལུས་པར་སྟོན་པ་ནི་ཡོད་པར་བཞག་གོ། དེ་ལྟར་དུ་སྟོན་པ་བཅོས་
 ལུན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་བདག་མེད་པའི་དོན་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་ནི།
 གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་རྣེ་ཆོག་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན་
 ཀྱི་དབྱེ་བས་སྟེ་རྣམ་པ་མང་པོར་ཡང་གསུངས་ཏེ། རི་སྐྱེད་དུ། སེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རྣམས་དུ་ཕྱིན་པ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེག་
 པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་
 བྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་
 མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་
 དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་
 བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་སེམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་
 རོ་པོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་
 དུ་བཤད་ནས་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དངོས་པོ་ཉིད་དོན་པོས་སྟོང་དོ། དངོས་

པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་དོ། རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྟོང་དོ། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་སྟོང་དོ། ཞེས་མ་དོར་
 བཅུས་ཏེ་སྤྱོད་པར་སྟོང་པ་ཉིད་བཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་པ་རྣེས་པས་
 སྟོང་ཉིད་ནི་ལུ་པོ་དེ་དག་ནི་སྟེག་ཆེན་གྱི་ཕྱན་མིག་གྱི་རྣེས་པ་ལས། སྟེག་
 པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་བརྒྱ་ལྷན་པའི་ལུ་པོ་ཉིད་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
 འབྲེལ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི་སྟེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། སྟོང་པ་ཉིད་མ་
 ཡིན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་བྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་དུ་འདྲེལ་བྱའི་སྟེ་
 སྟེ་དབང་གིས་གསུགས་པ་སྟེགས་པ་ལྟར་བྱུང་སྟེ་དུ་བསྟན་པར་ཟད་དོ།
 ཞེས་གསུངས་པས་སྟོ།
 གཉིས་པ་ལ། རྣམ་པར་བཅུ་དྲུག་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བཅུས་ཏེ་བཞིར་དབྱེ་བ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། བྱང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟེགས་བཞི་བཤད་པ་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་
 སྟེགས་བཞི་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟེགས་བཞི་དང་།
 ཆོས་སེམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟེགས་བཞི་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ། བྱང་སྟོང་
 པ་ཉིད། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད། ཕྱི་བྱང་སྟོང་པ་ཉིད། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
 བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ། ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་
 གིས་སྟོང་། དེ་བཞིན་ན་པ་སྟེ་དང་སྟེ། ལྷན་དང་ཡིད་བྱང་བསྟན་པར་
 བྱ། ཞེས་བྱུག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་། འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མིག་
 པ་སྟེགས་པ་དུག་པོ་ཡི། རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་བྱང་སྟོང་
 ཉིད་དུ་འདོད། ཞེས་པས་བཅུན་ཏེ། མིག་སྟེགས་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་ཉིད་
 ཡིན་པ་རྒྱ་མཆོན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་སྟེགས་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ་སྟོང་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་དུ་མིན་པར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་
 པ་ཡིན་ལ། མིག་མིག་གིས་སྟོང་ན་མིག་སྟེགས་དུ་འདྲེལ་མེད་པའི་སྟེན་མེད་དེ་

མཐའ་ལས་འདས་པ་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་མོ། །དེ་ཉིད་དེ་ཡི་སྒྲིང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྒྲིང་པ་ཉིད་དོ། །འདི་འདྲ་རྣམས་ཆད་སྒྲུངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་བརྒྱལ་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་པ་དང་པོ་མ་མ་མཐའ། །དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་པ་ནི། སྐྱེས་པ་མ་མེད་པར་བརྒྱན། །འཁོར་བ་ལྟར་ཕྱིར་སྐྱེས་ལམ་ལྟའི། སྤྱིད་འདི་དེ་ཡིས་དབེན་ཉིད་གང་། དེ་ནི་སྐྱེས་པ་དང་མ་མ། མེད་པ་སྒྲིང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས། །བརྟན་བཅས་ལས་ནི་རེས་པར་བརྟན། །ཅེས་པས་བརྟན་ཏེ། འཁོར་པ་ལ་ནི་སྐྱེས་པ་མེད་དང་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མེད་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་མཐའ་མཐའ་མེད་དེ། མ་མ་ནི་སྐྱེས་པ་ལ་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་པ་དང་མ་མ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་པ་ནི་སྐྱེས་པ་དང་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྒྱན་ལ། གང་ལ་སྐྱེས་པ་མ་མ་དབུ་མ་མ་དམིགས་པ་དེ་ལ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་དང་ལྷ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་ལམ་ལྟ་བུའི་སྤྱིད་པ་འདི་ཉིད་དེ་ཡིས་ཏེ་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་པ་དང་མ་མེད་པའི་སྒྲིང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་འཆོས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་བརྟན་བཅས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པ་ལས་ནི་རེས་པར་བརྟན་དོ། །འདི་ནི་སྐྱེས་པ་ལྟར་འཁོར་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་འཕགས་པ་ཉན་རང་རྣམས་འཕྲིགས་པས་སྐྱེས་པ་ལྟར་བའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟོར་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་བ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ནི་རེས་པར་བརྒྱན། །རྟོར་མེད་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ། འགའ་ཡང་འཁོར་མེད་གང་ཡིན་པའོ། །རྟོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་སྒྲིང་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྟོར་མེད་པ། །སྒྲིང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྒྱན། །ཅེས་པས་བརྟན། རྟོར་བ་མེད་པ་སྒྲིང་

པ་ཉིད་གང་ཞེན། དེ་ལ་རྟོར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་དང་འཁོར་བ་དང་གཏོང་བ་ལ་ནི་རེས་པར་བརྒྱན་ཅིང་། རྟོར་བ་མེད་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ཞེན་པའི་རྣམས་པའི་ཆོས་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ། མ་སྒྲིང་ཏུ་འགའ་ཡང་འཁོར་བ་འཁོར་རྟོར་བ་མེད་ཅིང་སྒྲིང་བར་བྱ་བ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །རྟོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་སྒྲིང་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། རང་གི་རོ་བོ་སྐྱེས་པ་སྤྱི་མཆོན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྟོར་བ་མེད་པ་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྒྱན་དོ། །འདི་འདྲ་དགེ་བ་ལ་སྒྲིང་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་བརྒྱལ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། འདུས་བྱས་ལ་སྐྱེས་པ་རོ་བོ་ཉིད། །གང་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་རང་སངས་ཀྱས། །ཀྱལ་སྤྱུས་དེ་བཞིན་གསེགས་ན་མས་ཀྱིས། །མ་མཛད་དེ་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ། །སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད། །རང་བཞིན་ཉིད་ཏུ་བརྟན་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྒྲིང་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་རང་བཞིན་སྒྲིང་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་བརྟན་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་སྐྱེས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྒྲིབ་པ་ཉན་མོས་དང་རང་སངས་ཀྱས་དང་། ཀྱལ་སྤྱུས་བྱང་ལེས་དཔལ་དང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཏེ་འཕགས་པ་ཞི་སྤྱུས་བྱང་ལེས་པ་དང་མཛོང་བས་མཛོན་པར་འདུ་མ་མཛད་པ་དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ་སྐྱེས་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་བརྟན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཡིས་རོ་བོ་སྐྱེས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དང་སྒྲིང་པ་ཉིད་སྒྲིང་པ་ཉིད་གཉིས་སྒྲིང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་འདུ་ན་ཡང་། ལྷ་མ་སྒྲིང་ཉིད་ལ་དེས་པོར་ཞེན་པ་བརྒྱལ་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ནི་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་མཛོང་གིས་གསུངས་ཏུ་བྱས་པས་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་བརྒྱལ་པའི་ཕྱིར་བརྟན་པའོ། །

བཞི་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྒྲིང་པ་ཉིད་

དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། རོ་མེད་པའི་རོ་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རེག་ཏུག་དང་། དེ་ལས་
 རྒྱུ་བའི་ཚོར་ཏུག་དང་། གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན། འདུ་ས་
 རྩ་འདུ་ས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས། ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། དེ་དག་གིས་
 དཔེན་སྟོང་ཉིད་གང་། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་ཁམས་
 ཏུག་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་བྱིའི་ཁམས་ཏུག་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཏུག་སྟེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་།
 མིག་གི་འདུ་ས་ཏེ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་རེག་པ་ཏུག་དང་། དེ་དག་ལས་རྒྱུ་བའི་
 ཚོར་པ་ཏུག་དང་། དབང་ལྡོད་ལྡོ་སོགས་གཞུགས་པུང་གིས་བརྟུན་པའི་གཞུགས་
 ཅན་གྱི་ཆོས་དང་། རྒྱུ་བོ་སྟེ་མ་བཞིས་བརྟུན་པའི་གཞུགས་ཅན་མིན་པའི་
 ཆོས་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་འདུ་ས་བྱས་དང་འདུ་ས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་
 ཏེ། ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་དག་རང་གི་རོ་མེད་དཔེན་པ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་ལ། བརྟན་བཤད་བརྟུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་
 པའི་དངོས་མེད་གང་། དེ་ནི་རང་མཆོན་སྟོང་པ་ཉིད། ཅིས་པས་བརྟན་
 ཏེ། གཞུགས་ནས་རྣམ་ཐག་མཆོན་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ།
 གཞུགས་སུ་རྒྱུ་བ་བཟུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེན་པའི་དངོས་པོ་
 མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་མཆོན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་ལ། གཞི་ཡི་ཆོས་ཀྱི་རང་མཆོན། ལམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རང་མཆོན། འབྲས་
 སུའི་ཆོས་ཀྱི་རང་མཆོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞུགས་ནི་གཞུགས་
 ཏུ་མཆོན་ཉིད་ཅན། ཆོར་བ་མྱོང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན། འདུ་སེས་མཆོན་
 མར་འཛིན་པ་སྟེ། འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། དུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་

རིག་པ། རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ། རྒྱུ་བོ་སྟེ་མ་བཞི་བརྟུན་པར་མཆོན་
 ཉིད། ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྟུལ་གཏུག་འདོད། རྟེན་མཆོང་རྣམས་ནི་སངས་
 རྒྱལ་གྱིས། རྟེན་པའི་ཆོར་རྒྱུར་ཉིད་ཏུ་གསུངས། ཅེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་
 བ་གང་། དེ་ནི་འདུ་འབྲོང་མཆོན་ཉིད་དོ། ཞེས་པས་བརྟན། གཞུགས་ནི་གཞུགས་
 ཅན་ནང་པན་ཚུན་སྟངས་པ་ན་འབྲུར་བ་སྟེད་ཏུ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་གཞུགས་སུ་རྒྱུ་
 བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ལོ། དཔེན་ལྗུ་འེག་གཞུགས་སྒྲ་བ་སོགས་མཆོན་ཉིད་ཅན་
 ཀྱི་འབྲུང་བ་བཞི་དང་། འབྲས་གཞུགས་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་བདག་ཆེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་མིག་དབང་གི་མཆོན་
 ཉིད། དེ་བཞིན་ཏུ་དབང་པོ་སྟེ་མ་རྣམས་ལ་རིགས་བརྟེན་དབང་པོ་སྟེ་དང་།
 མིག་ཤེས་ཀྱིས་བརྒྱུད་བྱ་གཞུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆོང་གྱི་མཆོན་ཉིད་སོགས་དོན་ལྡོ་
 དང་བཅུ། མཆོང་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཞུགས་དང་བཅུ་གཅིག་
 དེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་ནི་ཁྱུང་པར་བཞི་དང་ཐུན་པ་སྟེ། བནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱུང་
 པར་ནི་ཀུན་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཏུ་གཤེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་།
 འདུ་སེས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཏེ་ཤེས་པ་མེད་པའི་གནས་
 སྐབས་སུ་འདུ་སེས་མིན་པ་དང་། རོ་མེད་ཁྱུང་པར་ནི་དགོ་མི་དགོ་གང་
 ཏུ་ཤེས་པ། ཏུས་སམ་རྒྱུན་གྱི་ཁྱུང་པར་རྒྱུན་འབྲེལ་པས་གཏོང་རྒྱུ་ལྟར་
 གི་བར་ཏུ་འབྲུང་བའོ། རྒྱུ་འེག་ཏུ་པར་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པའི་
 གཞུགས་གང་ཡིན་པའོ། མཆོན་གཞི་ནི་སྟོན་སྟོན་མིན་པར་སྟོན་སྟོན་པའི་
 རྟེན་རྟག་གི་ལས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཤིག་ཤོ། ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆོང་གྱི་
 གཞུགས་དང་བཅུ་གཅིག་གོ། ཆོར་བ་ནི་དགོ་སྟེ་མ་གི་རྣམ་སྟེན་མིས་གཏུང་
 སོགས་མྱོང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ལོ། དཔེན་རོ་སྟེ་ནས་བདེ་ལྷག་བཏང་
 སྟོམས་གསུམ་མཐ། བདེ་བ། ཡིད་བདེ། ལྷག་བརྟུལ་ ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྟོམས་

བསམ་གཏན་སྡུང་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན། །ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཆོན་ཉིད་
 དེ། །པ་རྒྱལ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི། །མཆོན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྗོད། །
 བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཆོད་མེད་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་གང་ག་ཟུགས་
 མེད་པ། །དེ་དག་ཡང་དག་མཁུན་པ་ཡིས། །མི་འཇུག་མཆོན་ཉིད་ཅན་རྒྱལ་སྡུང་ས། །
 བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ནི་སྤྲུལ་ཅུ་བརྟན། །དེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་མཆོན་ཉིད། །
 ཉིད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། །དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམས་དཔེན་ཉིད། །
 མཆོན་པ་མེད་པའི་ནི་ཉིད་དེ། །གསུམ་པའི་མཆོན་ཉིད་སྟུག་བསྐལ་དང་། །
 གཏི་སྟུག་མེད་པའོ་རྣམ་ཐར་གྱི། །མཆོན་ཉིད་རྣམ་པར་འཁྲུལ་བྱེད་པའོ། །
 ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། །དེའང་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོང་སྟེང་སྟེང་གཏོང་པའི་མེས་
 ཐོབ་པ་ནི་སྟོན་པའི་པ་རྒྱལ་ཕྱིན་པའི་རང་མཆོན་དང་། །སྟོན་པའི་དེས་ཆོག་
 བོ་རྒྱ་ནའི་སྤྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་ཞི། །རྒྱ་དབུལ་བ་དང་ན་འདྲོར་པའི་དོན་གྱིས་
 སོ། །དབུལ་བ་འདྲོར་བར་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་ཞི། །ཡོངས་སྟོང་སྟོན་པས་
 ལེན་པ་པོ་ཆོ་འདིའི་དབུལ་བ་འདྲོར་བ་དང་། །གཏོར་བ་པོ་ཆོ་རབས་གཞན་
 ཏུ་ཅིས་ཀྱང་མི་སོངས་པའི་ཡོངས་སྟོང་སྟོན་པས་དབུལ་བ་འདྲོར་པའི་བྱིར་
 རོ། །སྟོན་པ་ལ་དབྱེན་ཟད་ཟད་ནོར་གྱི་སྟོན་པ་དང་། །མི་འཇུག་སྟུགས་ཀྱི་
 སྟོན་པ་དང་། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པ་གསུམ། །དང་པོ་ལ་རྒྱ་ནོར་ཅན་སྟོན་
 པ་གཏོར་བ་དང་། །ལྷ་དང་རྒྱུད་མ་གཏོར་བ་གཏོར་བ་ཆེན་པོ། །མགོ་དང་ཡན་
 ལག་གཏོར་བ་ནིན་ཏུ་གཏོར་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད། །རྒྱལ་ཞིམས་ནི་ཆགས་
 ཆོགས་ཀྱི་གཏུང་བ་མེད་པའི་མེས་ཐོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དང་། །རྒྱལ་
 ཞིམས་ཀྱི་དེས་ཆོག་ནི་སྤྱི་ལ་ཞེས་པའི་སྤྱི་བསམ་པ་དང་། །ལ་ཐོབ་པའམ་ལེན་
 པའི་དོན་ཡིན་པས། །བསམ་པ་ཐོབ་ཅིས་པ་ནི་རྒྱལ་ཞིམས་དང་ལེན་ན་ཆོ་འདྲོར་
 ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱལ་ཞིམས་ཀྱང་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་སྟེན་ཉེས་པ་སྟེ་ཆོགས་

ཀྱི་གཏུང་བ་མེད་པ་དང་། །ཕྱི་མ་རན་སོང་རྒྱ་མི་སྟེ་ཞིང་ལྷ་མིའི་བདེ་བ་དང་། །
 མཐར་ཐུང་འདས་ཀྱི་བདེ་བའི་བསམ་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །དབྱེན་ཉེས་སྟོང་
 རྣམས་པ། །དགེ་བ་ཆོས་སྟུང་། །མེས་པ་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཞིམས་དང་གསུམ་
 མོ། །བཟོད་པ་ནི་རྒྱལ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དང་། །བཟོད་པའི་དེས་
 ཆོག་ནི་སྟེ་ཞེས་བྱ་ཞི། །སྟེ་ཐོབ་པ་དང་ཏི་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པས་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་རྒྱལ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་བཏགས་པའོ། །དབྱེན་གཏོང་བྱེད་
 པ་རི་མི་སྟུག་པ་དང་། །སྟུག་བསྐལ་དང་ལེན་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་། །ཆོས་ལ་དེས་
 པར་མེས་པའི་བཟོད་པ་དང་གསུམ། །བཟོན་འཇུག་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་
མ་ཐོབ་པའི་པ་སྟེ་དགེ་བ་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ཆོག་ནི་སྤྱི་ལ་ཞེས་པ་སྤྱི་ནི་མཆོག་
 གས་དམ་པའི་དོན་དང་། །ཕ་ནི་སྟོར་བ་ཞི། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་
 བ་དམ་པ་ལ་སྟོར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དབྱེན་ལ་ལས། །དང་པོ་གོ་ཆའི་བཟོན་འཇུག་
 བོ་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་པ་ལ་ནས་མེས་པའི་སྟོན་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་
 པའི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་སྟོར་པའི་བཟོན་
 འཇུག་ནི་སྟོར་བས་ཉམས་སྟེ་ལེན་པ་ན་མེས་པའི་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་ནག་སྟོར་དང་
 ལུས་སྟོར་གཉིས་སྟེ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་མི་འགོང་པའི་བཟོན་འཇུག་ནི་དགེ་
 བ་ལ་འཇུག་པ་ན་བདག་འདྲ་བས་འདི་ལྷ་རྒྱལ་ལ་ལུས་སྟུག་ཏུ་མེས་པའི་སྟོན་
 པར་མི་བྱེད་པར་སྟོན་པ་བསྟེན་པའོ། །བཞི་པ་མི་སྟེན་པའི་བཟོན་འཇུག་ནི་དགེ་
 བའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་སྟོན་གཞན་གྱིས་སྟོར་མི་སྟུག་པར་མེས་པའི་སྟོན་པ་ཐོབ་པར་
 སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ལྷ་པ་ཆོག་པར་མི་འཇིན་པའི་བཟོན་འཇུག་ནི་དགེ་བ་
 ཅུང་ཟད་ཅན་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཇིན་པར་གོང་མའི་བྱེད་པར་འཆོལ་པའི་
 ཆོད་ཏུ་འབད་པའོ། །བསམ་གཏན་ནི་དམིགས་པ་ལ་མེས་པའི་ཉེ་བར་སྟུང་པའམ་
དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟུང་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེས་ཆོག་ནི་སྟོན་

ཞེས་པས་ལ་བཏགས་ར་དང་མཆོད་ས་པར་རྒྱ་ར་ན་ཞེས་པ་འཛིན་པའི་དོན་
 ཉེ་ཅི་ཞིག་འཛིན་ན་ཡིད་དམིགས་པ་ལ་ནང་ཁུ་འཛིན་ཅིང་ཕྱིར་མི་གཤེད་བར་
 བྱེད་པ་བསམ་གཏན་ནོ། དེ་ཕྱིན་གསུམ་ཉེ། དང་པོ་ཕྱིས་པ་ཉེས་རྒྱུ་དེ་ཕྱི་བསམ་
 གཏན་ནོ་ཐོག་གསུམ་གང་གི་ལམ་ལ་མ་ཁྲུགས་པའི་ཕྱིས་པས་འདོད་ཉོན་དང་
 རྟུག་གསུམ་ར་གས་པ་ཅོམ་ཕྱིས་རྒྱུ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་ཁུ་
 ཁམས་གོང་མའི་ཆོར་བ་དེ་ཉེ་བར་རྒྱུད་པའི་བསམ་གསུགས་ཕྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ནོ། །གཉིས་པ་དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ་གསུགས་ཕྱི་ཁུ་པོ་ལ་
 དུ་བ་ལྟ་བུ། ཆོར་བ་ལ་ཆུ་ཁུར་ཉེ་བུ་དང་། འདུ་ཤེས་ལ་ལྷིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་།
 འདུ་བྱེད་ལ་ཆུ་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པ་ཤེས་པར་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཛིན་ཞིང་བསྐྱེད་
 པའོ། །གསུམ་པ་བདེ་གཤེགས་དཔུང་པའི་བསམ་གཏན་ནོ་ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་མ་ལུས་པར་བྱགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་ལྷོ་བ་པ་མ་
 ལུས་པར་སྤངས་པས་ཅི་ལ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་རྒྱན་ཕྱིས་སྤུབ་ནས་བདག་
 དང་གཞན་ཕྱི་དོན་མ་ལུས་པར་འཛིན་པའོ། ། ཤེས་རབ་ནི་ཕྱིར་འདས་སུ་
བསྐྱོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིང་
ཅན་ཉེ། དེས་ཆོག་ནི་སྐྱོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དོན་དམ་པ་དང་རྣམ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
པས་དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་དཔྱེན་ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་
 པའི་ཤེས་རབ་དང་ཐོས་བསམ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ཐོགས་ཡོད་དོ། །
 དེ་ལྟར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་མཆོན་ཉིང་ནི་བརྒྱུད་
 མ་ཐག་པ་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྒྱུད་དོ། །གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་རྣམས་
 དང་ཆོད་མེད་པ་བཞི་དང་དེ་བཞིན་ཁུ་གཞན་ཡང་གང་ཞིག་གསུགས་མེད་
 པ་བཞིའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཅས་དེ་དག་ཀུན་ཀྱི་མཆོན་ཉིང་ནི་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་
 པར་མཁྱེན་པ་ཡིས་ནི། མི་འཇུག་པའི་མཆོན་ཉིང་ཅན་ཁུ་གསུངས་ཉེ། དེ་དག་

ནི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཡལ་ཉེ་གཙོ་བོ་ཁོང་ཁྱོད་པ་སྤངས་པས་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉི་མཆོན་ལྟ་བུ་ཆ་བུ་ན་པོ་ནི་དེས་པར་འབྱུང་
བར་བྱེད་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིང་ཅན་ཡིན་ཉེ་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བའི་རྒྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་ཉིང་ཀྱི་མཆོན་ཉིང་ནི། དེས་
དང་དེས་མེད་སོགས་མཐའ་གང་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པས་དྲི་མས་རྣམས་
པར་དབེན་པའི་བདག་ཉིང་ཅན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་མཆོན་མ་མེད་
པ་ནི་རྒྱའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་མ་མ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཉིང་ཀྱི་མཆོན་ཉིང་
ཅན་ཉེ་དེ་ཉིང་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་ཉིང་ཀྱི་མཆོན་མ་མེད་པའི་མཆོན་
ཉིང་ནི་རྒྱལ་བུ་ལ་དང་གཉི་ལྟ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིང་ཅན་ཉེ། འདུ་བྱེད་རྟུག་
བསམ་ཕྱི་བདག་ཉིང་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ཉེ་ཞིང་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྟུག་
བསམ་དང་གཉི་ལྟ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་བདག་མེད་པར་
 རྣམ་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་ཉིང་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །གསུགས་ཐོགས་རྣམས་པའི་མཆོན་
 མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་དན་ལས་འདས་པ་ནི་མཆོན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པའོ། །
 རྟུག་ཀུན་གཉིས་ཀྱིས་བསུས་པའི་བཤག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྣམ་
 པ་མེད་པའི་རྣམ་པའོ། །དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་འཛིན་ཉེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ནི་རྣམ་པར་ཉིང་ལ་ཐོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བརྒྱུད་ལ། དེ་དག་ལ་དམིགས་
 པའི་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་ཉིང་ལ་
 ཉིང་ལ་ཐོགས་པ་བརྒྱུད་དོ། །རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིང་ནི།
རྣམས་འཇུག་གི་ལྷོ་བ་པ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའོ། །བརྒྱུད་གང་ཞི་
 བ། གསུགས་ཅན་གསུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། གསུགས་མེད་
 གསུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར། རྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། གསུགས་མེད་བཞི་

མི་མ་ཐུན་པའི་སྤྱི་གས་གཏན་ནས་མི་མངའ་བས་སྤྱི་གས་མི་ཉིད་ལ་དེས་ན་ཐུབ་
 པར་མི་ཐུན་ཤིང་སྤྱི་པ་རྣམས་པའི་མངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་གས་ནི་མི་མ་ཐུན་པའི་
 རྣམ་པ་དེས་མི་འཕྲོག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མི་འཕྲོག་པའི་རང་མཆོན་ཅན་ཉིད་
 ཏུ་གསུངས་སོ། །བཙོ་བརྒྱད་པོ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུད་པས་བསྐྱུས་པ་བྱ་གཞི། རྒྱ་
 ལ་འཕྲུགས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། གསུང་ལ་ཅེ་ཅོ་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བ་དང་། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་
 མི་མངའ་བ་དང་། འཁོར་འདས་ལ་སྒྲུང་དོར་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་
 བ་དང་། སོ་སོར་མ་བཟླགས་པར་གདུལ་བྱ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྟོན་
 མི་མངའ་བའོ། རྣམས་པས་བསྐྱུས་པ་བྱ་གཞི། འདུན་པ་དང་། བཙོན་འཕྲུགས་
 དང་། དྲན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་
 ཉམས་པ་མི་མངའ་བའོ། ཐིན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་ནི། རྣམ་གསུམ་གྱི་ལས་
 ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམས་ཏུ་འགྲུང་བའོ། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་ནི། ཏུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མ་ཆགས་མ་སྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཕྲུག་པའོ། །གཞན་ཡང་བཙོན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་
 པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་ལ་སྟོགས་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏུ་འདོད་དེ། གཞན་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་སྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ནི་ཉི་ཆོ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 ཀྱིས། རྣམ་ཀུན་མངོན་སུམ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འདོད་དོ། །
 གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཆོན་ཉིད་དང་། འདུས་
 མ་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་གང་། དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད། དེ་ནི་རང་མཆོན་
 སྟོང་པ་ཉིད། ཞེས་པས་བསྐྱེད་ཏེ། གང་ཞིག་འདུས་བྱས་སྤྱི་གས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་

མེའི་ཆོ་བ་དང་རྒྱུད་གསེར་པ་ལ་སྟོགས་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནས་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་མཆོན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དོ། ཆོས་འདི་
 དག་གཉེན་པོ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་
 སྟོང་ཏུས་ཉིད་ནས་རང་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུར་གནས་པའོ་ཞེས་
 ཤེས་པའི་ཆེད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ད་ལྟ་བུ་འདི་མི་གནས་ཤིང་། །
 འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན། གང་ཏུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ། དེ་ལ་
 མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། མི་དམིགས་པ་དེ་རང་རོ་སོ། དེ་ཡི་དབེན་པ་
 ཉིད་གང་དེ། བེར་བྱག་གནས་དང་འཇིག་མིན་པས། མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་
 སྟོང་ཉིད་དོ། ཞེས་པས་བསྐྱེད་ཏེ། ད་ལྟ་བུ་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་
 མི་གནས་ཤིང་། འདས་པ་ནི་ཞིག་ཐིན་དང་མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་
 བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གང་ཏུ་ཏུས་གསུམ་པོ་
 དེ་དག་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། མི་དམིགས་པ་དེ་
 ཉིད་རང་གི་རོ་སོ་དེ་ཡིས་སྟོང་ཞིང་དབེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བེར་བྱག་
 ཏུ་གནས་པའི་རྟག་བརྟན་དང་། སྐད་ཅིག་མ་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཏུ་བྱུང་
 པ་མིན་པས་ན། མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཏུ་བཤད་དོ། རི་སྐད་ཏུ། དེ་ལ་བེར་བྱག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་
 པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ནི། མི་དམིགས་པས་སྟོང་དོ། དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་མི་དམིགས་པ་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 བཞི་པ་རོ་སོ་མེད་པའི་རོ་སོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་
 རྣམས་ལ། འདུས་པ་པ་ཡི་རོ་སོ་མེད། འདུས་པ་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྟོང་ཉིད་

དངོས་མེད་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་འདུས་པ་ཙམ་
ལས་བྱུང་ཞིང་སྤང་བའི་བྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ལ། འདུས་པ་པ་ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་
ཙམ་མཆོག་པའི་བརྟན་ཏེ། དེ་ཡི་རང་གི་རོ་པོ་བྱུང་བ་མེད་པས་འདུས་པ་པ་ལྟི་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རོ་པོ་ཉིད་མེད་པའི་རོ་པོ་སྤྱོད་པ་འཇུག་
དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་པོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཞེས་བརྟུན་དོ། །སྤྱོད་པ་ཉིད་བརྟུ་
ཏུག་སྒྲིམ་པ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་ཐིག་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་སྤྱོད་ཉིད་ཉི་ཤུའི་མཆུག་བསྟུ་བ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་པོ་སྤྱོད་པ། དངོས་མེད་སྤྱོད་པ། རང་གི་རོ་པོས་
སྤྱོད་པ། གཞན་གྱི་རོ་པོས་སྤྱོད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོའི་སྒྲིམ་ནི་
མདོར་བསྟུན་ན། ཡུང་པོ་ལྟ་རྣམས་བརྟུན་པ་ཡིན། །དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་སྤྱོད་
ཉིད་གང་། །དེ་དངོས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད། ཅེས་པས་བརྟན་ན། དངོས་
པོའི་སྒྲིམ་ནི་མདོར་བསྟུན་གཞུགས་སྒྲིམ་པས་ཡུང་པོ་ལྟ་རྣམས་ལ་བརྟུན་པ་
ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་རང་གི་རོ་པོ་དེ་ཡིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་དངོས་པོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོར་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་
བརྟུན། །དེ་ཉིད་དངོས་མེད་དེས་སྤྱོད་ཉིད། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྤྱོད་ཉིད་
དོ། །ཞེས་པས་བརྟན་ན། མདོར་བསྟུན་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རྟ་
ལས་འདས་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྟུན་པ་ཡིན་
ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པ་དེས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་
མེད་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་རོ་པོ་མེད་ཉིད་ནི། །རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྤྱོད་ཉིད་
དེ། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས། །རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟུན། །

ཅེས་པས་བརྟན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་རོ་པོ་མེད་
པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་ནི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེ། །འདི་ལྟར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ཆོས་ཉིད་ནི་ཉན་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པས་འཇུགས་
བཞི་སྒྲིམ་བྱུང་གསར་ཏུ་མ་བྱས་པས་ན་རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟུན་དོ། །
བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་འཇུག། མ་བྱུང་ཏུ་དེ་དངོས་སྤྱོད་པ། །
དངོས་པོ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་ཉིད། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རབ་ཏུ་བསྟུགས། །ཡང་
དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད། །གང་དེ་གཞན་དངོས་སྤྱོད་ཉིད་དོ། །ཞེས་
པས་བརྟན་ན། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སྤྱོད་པ་འཇུག་མ་བྱུང་
ཡང་ཏུ་ཉི། དངོས་སྤྱོད་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་གནས་པས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་
པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཡིན་པའི་བྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྟུགས་
སྟེ། ཡང་ན་འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་བྱིར་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཡང་དག་པའི་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་མཆུག་བསྟུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་པ་རོ་ལ་བྱིན་གཞུང་ལས། །དེ་དག་དེ་
སྤྱོད་རབ་ཏུ་བསྟུགས། །ཅེས་པས་བརྟན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
གཞུང་རྒྱུ་པར་སྤྱོད་པའི་མདོར་ལས་སྒྲིམ་པ་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་ཉིད་བརྟུ་ཏུག་
དང་། མདོར་བསྟུན་པ་སྤྱོད་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་དག་འདིར་བཤད་པ་རི་རྩ་ཡུར་
དེ་སྤྱོད་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྟུགས་སྟེ། །དེ་ཡང་བསྟུས་ཏེ་བརྟུན་པ་བཞིར་སྒྲིམ་རྣམས་
བསྟུ་ཆུ་ཡིན། དང་པོ་དང་གཉིས་པས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དང་། གསུམ་དང་བཞི་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་
པའོ། །

གསུམ་པ་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བརྟུན་པའི་སྤྱོད་པས་ལེའུའི་མཆུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་

མྱོ་མོ་མེར་མྱི་མ་རྒྱུ་དང་པ་གསལ་བྱས་པ། རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་རྒྱ་རྩ་ར་
 པའི་ན་ཏུ། མྱི་ད་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་པར། རྟོགས་དེ་
 བ་རྒྱུད་བདེན་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་འཁོག་པར་འགྲ། རྟག་ཏུ་འཁོག་པར་གཏོགས་
 པའི་པས་མ་ལུག་ཡིན་མོད་ཀྱི། འཁོ་བ་མཁོན་མེད་པ་ལ་རྟིང་རྟེན་འབྱེད་པར་
 བྱེད། བདེ་གཤེགས་གསུང་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་འཁྲིང་བཅས་མ་ལུས་ཀྱང་། རྟ་
 མོར་ཏུ་འཁོབ་པའི་རྒྱ་ཡིས་པས་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། ཀྱུན་རྒྱུ་དོན་དམ་གསོག་
 ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་ཏུ་ར་པ། རང་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་རྒྱེ་པའི་རང་པ་ཡིས། རྟ་
 བུན་ཏུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རྒྱུ་གི་བྱུགས་རྟོགས་ཀྱིས། རྒྱལ་བའི་ཡོན་
 ཏན་རྒྱ་མཆོད་པ་རྩ་མཆོག་ཏུ་འགྲ། ཞེས་པས་བརྟན། རྒྱུ་བཤད་པའི་བདག་
 མེད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་དེ་རྒྱུར་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་རྒྱ་མོག་ཀྱི་མེར་མྱི་མ་དེ་རྟོ་
 བ་ཉིད་མཆོང་བའི་གཤམ་ཀྱི་ལྷན་པ་བཅོམ་ནས་དེ་རྟོ་བ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་དང་ཞེས་
 བ་རྒྱུད་གདགས་པའི་དོན་གསལ་ཏེ་གསལ་བར་བྱས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མེས་
 དཔའ་ནི། དཔའ་ན། རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་རྒྱ་རྩ་ར་མྱོན་པ་ལྷི་བས་
 པར་གསལ་བར་རྒྱུད་བ་བཞེན་ཏུ་མྱི་ད་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་པ་གདོད་ནས་
 རྐྱེ་བ་མེད་པ་མངོན་ལུ་རྟོགས་ཏེ། དོན་དམ་པར་འཁོག་པ་ལ་རྟོགས་པར་
 འཇུག་པ་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བ་རྒྱུད་བདེན་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་མཐས་
 ཅད་དང་བྱལ་བའི་དེ་བཞེན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞེན་གྱི་འཁོག་པར་འགྲ་བ་རྟེ་རྟོགས་
 པར་འཇུག་པར་འབྱར་རོ། འཁོག་པ་མངོན་ཏུ་བྱས་ཏེ་གཞན་དོན་ལས་པར་
 འདོར་རམ་ཞིན། མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ནི་རྩལ་རྟག་ཏུ་རྒྱུད་ལས་
 གང་བྱེད་ཀྱང་འཁོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐར་གཏོགས་པའི་བསམ་པ་དང་
 ལྷན་པ་རྟེ་རྟོགས་ཉིད་དང་མི་འབྲལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འགྲ་བ་མཁོན་
 མེད་པ་མཁའ་འབྱུང་གྱི་མེས་ཅན་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་ལས་

རྟིང་རྟེན་ཆེན་པོ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་རྟེ། འདི་འདྲི་རྒྱུར་བ་ནི་འཁོར་བར་གཏོགས་
 པ་ཡིན་ལ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ནི་རྒྱ་རྩ་ར་ལས་འདས་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་
 པའི་རྟིང་རྟེ། དེ་འདྲ་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་འཁོག་པ་ལུལ་ཏུ་རྒྱུད་
 བའི་རྒྱ་ལ་རྣམ་པ་རྟེ་རྟོགས་མོད་པ་དེ་རྟོགས། ཀྱུན་རྒྱུ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྟེན་རྟེན་རྟེན་ཆེ་སྐྱེས་
 ཀྱང་ལྷག་པར་འབར་བར་འབྱར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་རྟིང་རྟེ། བདེ་བར་
 གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉན་མོས་རྣམས་དང་སངས་
 རྒྱས་འཁྲིང་རྟེ་རང་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་ཀྱང་། མ་ཏུག་པ་དེ་འདྲི་མོར་
 རྩ་ཏུ་འགྲ་བ་རྟེ་ས་བུན་པ་ལ་མོགས་པའི་རྒྱེ་མེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་ཀྱིས་པས་
 པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་རྒྱུར་བྱང་བའི་མདོ་རྟེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་
 ལྱང་ལས་བརྟན་པ་བཞེན་ནོ། བྱང་མེས་མ་ཏུག་པ་ཀྱུན་རྒྱུ་དང་དོན་དམ་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་འཇུག་མྱི་ད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་མེག་པ་ཆེན་པའི་རྟོགས་
 རིགས་ལྷན་མོར་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་ས་འོག་མའི་གནས་སྐབས་དག་ལས་ལྷ་
 བ་འཕགས་པའི་རྟོགས་པའི་གསོག་ཡངས་དཀར་པོར་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱུར་
 པ་རང་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི། རང་གི་གཏུལ་བྱར་བྱུར་པའི་རྒྱེ་པའི་རང་པ་ཡི་རྒྱ་
 ཆོགས་ཀྱན་ཀྱི་མ་ཏུན་ཏུ་བདར་ནས་སམ་རྒྱ་དངས་ཏེ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱབས་
 པོ་ཆེས་དགེ་བའི་རྒྱུ་གི་བྱུགས་རྟོགས་ཀྱིས། རྒྱལ་བའི་རྒྱ་དང་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྒྱ་མཆོ་རྟུ་འདི་པ་རྩ་མཆོག་ཏུ་རྒྱུར་བར་འགྲ་བར་འབྱར་
 རོ། འཕྲུལ་མཆོན་ནི། དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། མངོན་ཏུ་རྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་བྱང་རྒྱུ་མེས་དཔའི་མེས་པ་བྱེད་པ་ཏུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།
 གསུམ་པ་རིང་ཏུ་སྤང་བ་སྐྱེས་པའི་བཤད་པ་ལ། མ་བུན་པ་རིང་ཏུ་སྤང་
 བ། བརྒྱད་པ་མི་གཤོ་བ། དཔྱ་པ་ལེགས་པའི་རྟོགས་། བརྒྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་བཤད་
 པ་དང་བཞེ་ལས། དང་པོ་ནི། རིང་ཏུ་སྤང་བ་འདིར་ནི་རྟོགས་ཅིག་དང་། རྟོགས་

ཅིག་ལ་ནི་འཁོག་པར་འཇུག་འཇུག་ཞིང་། རབ་པ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་པ་ལེགས་
 འབར་བ་ཐོབ་། ཅིས་པས་བརྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྟན་པ་རིང་
 ཏུ་སྤང་བ་འདྲིར་ནི། སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་དང་སྒྲིབ་ཅིག་ལ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་བལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཁོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 དེ་ལ་འཇུག་པར་འཇུག་ཞིང་སྤང་བར་བྱེད་ཀྱི། སྤྱོད་པ་ལ་ཉིན་ལ་ཉིན་ལ་མཛོན་
 ཏུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་དེར་ཐབས་ཀྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་པ་ཉིད་ས་འོག་ས་
 དག་ལས་ཁྱད་པར་འབགས་པ་ལེགས་པར་འབར་བའང་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །
 འདྲིར་ཐབས་ཀྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་པ་ཡང་ཐབས་ཞེས་པ་སྤང་ཆོག་ས་ཁོ་ནར་འདྲོང་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་ཏེ།
 དངོས་སོ་རྣམས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བ་ནི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་
 ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་གྲངས་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་མདོ་རྣམས་ལས་གསུང་
 གྲུང་ཆོད་མེད་བཞིས་སེམས་ཅན་མི་འདྲོར་བ་དང་། མདོན་ཤེས་ལྡན་མདོན་
 འདྲོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་དབང་བཞུགས་པ་བཞུགས་པ་ཞེས་སེམས་ཅན་སྟོན་
 པ། ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིས་སྟོན་ཟིན་རྣམས་ཀྱི་ལ་བར་བྱེད་པ། རྟོན་པ་
 བཞིས་སྟུང་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་སྟུ་ཐབས་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་།
 འདྲིར་རང་འབྲེལ་ལས། ཤེས་རབ་ཉིད་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་ཞུགས་པ་
 ལ། ཐབས་དང་སྟོན་ལས་དང་སྟོབས་དང་ཡི་ཤེས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་རབ་
 ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་པ་
 ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུང་པ་སྟེར་ཐབས་ནི་ཤེས་རབ་
 ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བྱའོ། ། དཔུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རིང་ཏུ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་
 པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཆུ་ལ། ས་དེར་སྟོན་ལས་ཀྱི་པར་བྱིན་ལྟག་ཆུ་ལ།

ས་དེའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་ཡང་
 རྒྱར་དགེ་ལས་ལྟག་ཐོབ་བྱའི་བྱིར་། ཡང་ཏུ་བྱིར་མི་སྟོན་པ་ཉིད་འཇུག་པ། །
 མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག ཅིས་པས་བརྟན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་
 བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ཡང་ནས་ཡང་ཏུ་སྤང་
 བརྟན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་པ་ལས་ལྟག་པར་རྟོགས་སྟོན་ཆུང་
 པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཏུ། ས་གང་ཏུ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བསྟོད་
 པ་ཐོབ་པས་མཐར་འབྲས་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱིར་མི་སྟོན་པ་ཉིད་ཏུ་
 འཇུག་པ་ས་བརྒྱད་པ་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་སྟེ་
 རྒྱལ་ལྷན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཆུ་ལ་མི་སྟེར་འཇུག་ན།
 ས་བརྟན་པ་མན་ཆད་ཏུ་ཆོལ་བ་དང་བཅས་པས་འཇུག་གྲུང་ལས་བསྟོད་པ་
 ཏུ་ལ་ལ། བརྒྱད་པ་ནས་ཆོལ་མེད་རང་གིས་འཇུག་པས་བསྟོད་པ་སྟུར་བའི་དཔེ་
 མདོ་སྟེ་ས་བརྟན་པ་ལས་གསུངས་པ། སྟེ་ཆེན་པོ་རྒྱ་མཚོར་མ་ཐུག་གི་བར་ཏུ་སྟེ་ས་
 ཏུ་ས་ཆོལ་བས་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་བྱིན་ནས་ཆུང་ཏུ་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོལ་
 མེད་ཏུ་བསྟོད་པའི་སྟུར་ཁྱད་བཞིན་སྟོན་ཆོལ་བས་བསྐྱེད་པ་འདུས་ཏུ་འང་
 གཞོན་མི་ལྷན་པའི་ས་ལས་གྲུང་འདི་ནས་ཡུད་ཅིག་ཅིག་ལ་གཞོན་པར་གསུངས་
 པ་སྟེ་ཏུའོ། རྒྱིར་བསྟོད་པ་གསུམ་ལས། ཟབ་མོའི་རྣམ་པ་དང་སྟོ་རྟེན་མཐུན་
 པ་སྟོར་ལས་བསྟོད་པ། ཟབ་མོ་མདོན་སྟུམ་རྟོགས་པ་མཐོང་ལས་བསྟོད་པ།
 ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་མེད་ཏུ་འདྲེས་ཤིང་གཉིས་སྤང་
 གི་གཡོ་ཆོལ་རག་པ་ཏུ་བས་བསྟོད་པ་ཆེན་པོ་ས་འདྲིར་ཐོབ་པའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། འདི་ཡི་སྟོན་ལས་རྣམ་པར་དག་འཇུག་ཞིང་། ཞེས་པས་བརྟན་
 ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་ཆེ་སྟོན་ལས་
 ཆེན་པོ་འདུས་སྟུག་གྲངས་མེད་པ་བརྟན་བཟང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ས་བརྒྱད་

པ་འདི་ཡི་ཡེ་ཤེས་སྐོབ་པ་ན་སྒྲོན་ལམ་གྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་
པ་སྐོབ་པས་རྣམས་པར་དག་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གཞིན་ཅུ་ལོ་མར་
ཡང་བཞག་སྟེ། རི་ལྷོར་རྒྱལ་པོའི་སྤྲུལ་ལ་གཞིན་ཅུ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་དང་། དབང་
བསྐྱར་བའི་གནས་སྐབས་གསུམ་ཏུ་འཛིག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་དག་པ་ས་གསུམ་
ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་གཞིན་ཅུ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་སྐོབ་པ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
པ་ལྷོར་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་སྐོབ་པོ། །འདིར་ཁྲིད་གི་སྒྲུབ་ནི་ལྷག་
མ་ཅུང་པ་ལོ།

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིད་པ་འགག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འགག་གྱུར་སྤྱིད་པར་སྐྱལ་
པ་ལྷོན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྤྱིད་པར་མཆོངས་སྒྱུར་བ་ཡོངས་
ལྷ་སྤངས་གྱུར་སྤྱིད་པར་རྣམས་རྣམས་ལྷོན་པའི་ཆོས་སྐོབ་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་
པས་བསྐྱལ་བ་དང་། དྲི་མ་ཡོངས་ལྷ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོག་ལས་སྤྲོད་པར་མཛད་། ཅིས་པས་བཟུན་
ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ། དེད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐོབ་པ་ཡངས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རྣམས། ད་ཏུ་བཞུད་ལ་མེད་ཀྱི་
འབད་ཆོལ་བ་ཆོན་འགྲུལ་བ་ཆུ། ཞེས་སྐགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
འགྲོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྤྲོད་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱིན་ཀྱིས་སྐོབ་པས་ཡང་མཛད་དོ། །མ་མཛད་
ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་དབང་གིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་མུང་ན་ལས་འདའ་བར་
འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནི་སྒྲོན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
ཀྱིར། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་ཆ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་གྱུར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་
ཟད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་སྤྲུལ་ལྷོར་གྱུར་གྱུར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། འཕྱར་

བ་མཁའ་ལྷོར་མཁའ་བྲལ་མ་ལུས་འཛོལ་པར་རུས་མ་ཡིན། ཞེས་པས་བཟུན།
དེ་ལྷོར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་མ་གྱི་དང་ཐབས་དང་ལྷན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པས་འགྲོག་པ་ལས་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིར་ན་བྱང་
སེམས་ས་བརྒྱད་པ་འདི་འོ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་རྣམས་པར་མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ནི་དཔེར་ན་ཉི་མ་གར་བས་ལྷན་པ་ལྷོར་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲུལ་བྱུང་བ་འཁོར་
པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཁམས་གསུམ་ན་སྒྱུད་པ་གང་ཡིན་པའི་སྒྲོན་རྣམས་
དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་བྱིར་ས་བརྒྱད་པ་བའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་དྲི་མ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱུར་ཆ་བ་དང་བཅས་པ་ཉེ་བར་ཞི་གྱུར་ཞིང་། འགྱུར་ཞིང་
སྤྱི་གྱུར་ཟིན་ནོ། །འོ་ན་ས་དེ་ཉིད་ཏུ་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྷོར་
ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་ཅིང་སྤངས་པས་ཁམས་གསུམ་ལས་
འདས་ཏེ་སྤྲུལ་གྱུར་ཏུ་ཟིན་གྱུར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་གནས་སྐབས་
དེར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི་འཕྱར་བ་སྐོབ་པ་བཅུ་ཆོགས་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་
ལྷོར་མཁའ་དང་བྲལ་བ་མ་ལུས་པ་ད་ཏུ་དང་སྐོབ་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་
སྐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་གོང་གི་མདོ་ལས་བཟུན་པ་ལྷོར་འདིས་བསྐྱེམ་པར་བྱ་
དགོས་སོ།

གཉིས་པ་སྤྱིད་པ་འགག་གྱུར་སྤྱིད་པར་སྐྱལ་པ་ལྷོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། འཁོར་
པ་འགག་གྱུར་དབང་རྣམས་བཅུ་པོ་སྐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས། སྤྱིད་
པའི་འཕྱོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་རྣ་ཆོགས་སྒྲོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་
པས་བཟུན་ཏེ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་འདིས་སྐབས་དེར་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་འགག་པས་རི་ལྷོར་འདི་
ཡིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འགྲུལ་པའི་ཆོགས་སྤྱིན་སྤྱུང་བ་རྣམས་ཡོངས་ལྷ་
ཆོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་འདིའི་འཁོར་བ་ནི་འགག་མོད་

ཀྱང་འོན་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་སྐྱབས་ཀྱི་དབང་
 རྣམས་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་འབྱུང་ཞིང་དེ་དག་གིས་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་བཞིན་གྱི་ལྷས་
 སམ་སྐྱེ་ལ་བའི་ལྷས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དཔལ་འཕྲོད་གི་མདོ་དང་མདོ་རྟེན་པ་མཆོག་སམ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤིན་པའི་གནས་ཀྱི་འཁྱོད་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གང་ལ་གང་
 གིས་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས། བྱང་མེམས་རྒྱ་ལ་གསུང་བུགས་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་སྒྲོལ་མཆོག་སམ་རྟོན་པར་བྱེད་པར་འབྱུང་རྒྱུ་། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་
 ཆོགས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་མི་འགལ་པོ། འདིར་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་བཞིན་
 ཀྱི་ལྷས་ཞེས་པ་ཡིད་ནི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་གར་ཡང་ཕྱིན་ཞིང་། གང་ལ་འང་
 ཐོག་པ་མེད་པ་ལྟར་འདི་འང་དེ་དང་འབྲུ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་བཞིན་གྱི་ལྷས་
 ཞེས་བྱའོ། དེ་ལ་དབང་བཅུ་ནི། རང་འབྲེལ་ལས། བསྐྱལ་པ་བརྒྱན་ཏུ་མེད་
 བའི་ཡང་བརྒྱན་ཏུ་མེད་པར་ཆོ་ཆད་ཀྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པས་ཆོལ་དབང་བ་འཛོལ་
 པོ། ཉིང་དེ་འཛིན་དེས་པར་སེམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡོ་ཞེས་ཀྱིས་འཇུག་
 པས་སེམས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་པོ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཞོད་
 པ་ཏུ་མས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་བྱིན་གྱི་སྐབས་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོན་པས་ཡོ་བྱང་ལ་
 དབང་བ་འཛོལ་པོ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བྱིན་གྱི་སྐབས་ཀྱིས་ཏུས་ནི་
 རྟོ་བ་བཞིན་ཏུ་རྟོན་པས་ལས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་པོ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་རྟོན་པས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་འཛོལ་པོ། སངས་རྒྱལ་
 ཀྱི་ཞིང་དང་ཏུས་གང་ཏུ་ཅི་དགའ་བར་མདོན་པར་རྒྱུགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
 ཀུན་ཏུ་རྟོན་པས་སྒྲོན་ལས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་པོ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བ་ཀུན་ཏུ་རྟོན་པས་མོས་པ་ལ་དབང་བ་འཛོལ་
 པོ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་ཀུན་
 ཏུ་རྟོན་པས་རྒྱ་འབྲུལ་ལ་དབང་བ་འཛོལ་པོ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྟོགས་

དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། མཆོན་དང་
 དཔེ་བྱང་བཟང་པོ་དང་། མདོན་པར་རྒྱུགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོན་
 པས་ཡོ་ཞེས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་པོ། མཐའ་དང་དབུས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་
 རྒྱང་བ་ཀུན་ཏུ་རྟོན་པས་ཆོས་ལ་དབང་བ་འཛོལ་པོ་ཞེས་རྒྱལ་པར་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།
 གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་བཤད་པ་ནི། དགུ་པ་ལ་ནི་དེའི་རྟོགས་རྟོ་
 ཞིག་མཐའ་དག་རྒྱུགས་པར་དག་འབྱུང་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཆོས་
 རྒྱ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་འང་འཛོལ། ཅིས་པས་བརྟན། བྱང་མེམས་
 ས་དགུ་པ་འདི་ལ་ནི་དེའི་རྟོགས་རྟོ་ཞིག་རྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་རྟོགས་
 ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མ་ལུས་པ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་མི་མཐུན་སྐྱབས་
 ཀྱིས་དག་པ་ཐོབ་ཅིང་རྟོག་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་
 རྟོགས་ནི་བཅུ་རྟེ། འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྐྱེས་པའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་
 པའི་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུན་ཏུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས་བརྟན་པ་ལྟར། བསམ་པའི་
 རྟོགས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པ་མེད་པ། ལྟག་པའི་བསམ་པའི་རྟོགས་
 ནི་སའི་ཡོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ། གཟུངས་ཀྱི་རྟོགས་ནི་ཆོས་མི་བརྟེན་པ། ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་རྟོགས་ནི་རྟག་ཏུ་རྣམ་གཤེད་མེད་པ། ཡང་དག་འབྱུང་བའི་རྟོགས་
 ནི་མཐའ་ལས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་
 པ། དབང་གི་རྟོགས་ནི་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུགས་པ། རྟོགས་པའི་རྟོགས་
 ནི་ཞེས་རབ་ཆེ་བས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ།
 རྟོན་ལས་ཀྱི་རྟོགས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་སྦྱོང་པ་ལ་སྦྱོར་བ་མི་གཏོང་བར་སྦྱོན་
 ལས་འདེབས་པ། པར་བྱིན་གྱི་རྟོགས་བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་

ཡི་ཤེས་དང་བྱུང་བར་མེད་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྡན་པ་བྱ་བ་མངོན་ཏུ་
 འབྱུར་རྟེ། དེ་མངོན་ཏུ་བྱུར་མ་ཐག་ཏུ་ཉིང་གསུམ་འབུམ་སྐྱུ་བཅའི་གཏོན་
 དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ས་རྩམ་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཉིང་གསུམ་འབུམ་སྐྱུ་བཅའི་ཆར་བའི་རྒྱལ་ཡུལ་འབྱུང་བ་
 ཉིང་གི་པད་མའི་འཁོར་དང་ལྡན་པ་འབྱུར་བར་འབྱུར་རྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་དེའི་ལྷན་གྱི་དེ་དང་འཆོམས་ཞིང་དེའི་སྐྱེན་ཏུ་བབ་པར་གནས་སོ།
 དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་པད་མ་དེ་ལ་འབྱུག་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རྟེ། །
 དེ་དེ་ལ་འབྱུག་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་
 ཀུན་ནས་གདན་འཛོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོད་སྐྱེན་ནས་འོད་ཟེར་དག་སྤྲང་ནས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་དོ་ཞེས་པའི་བར་ཏུ་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།
 གཉིས་པ་ནི། ཡི་ཤེས་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའང་ཡིན། ཞེས་
 པས་བརྟན། དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་འདི་ལ་པར་བྱིན་བཅུ་ལས་ཡི་ཤེས་ཀྱི་པ་རྩལ་
 ཏུ་བྱིན་པ་ཉིང་སྟོན་མ་དག་ལས་ཆེས་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་བྱུར་པ་འབྱུང་བར་
 འབྱུར་བའང་ཡིན་ནོ། །འད་ནི་ཡོན་ཏན་སྟེ་མ་སྤྱད་པའི་དོན་ནོ།
 གསུམ་པ་ནི། ཆར་སྒྲིབ་ནམས་ལས་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་རྒྱུ་དེ་བཞིན་འཕྱ་
 རམས་ཀྱི། །དགོ་བའི་མོ་རྟོག་ཆེད་ཏུ་རྒྱལ་སྐྱུ་ལས་ཀྱི་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ཆར་
 འབབ། ཅེས་པས་བརྟན། འཇིག་རྟེན་ན་ཆར་སྒྲིབ་རྣམས་ཀུན་ནས་སྤྱད་ཅིང་
 རབ་ཏུ་སྤྱག་ལ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བར་འབྱུར་པ་ལས་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་རྒྱུ་དེ་
 བཞིན་ཏུ་འདི་འཛོམ་འཕྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་མོ་རྟོག་མངོན་པར་སྤེལ་བའི་
 ཆེད་ཏུ་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་ལས་པར་བཅུ་བ་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྤྱག་རབ་ཏུ་རྒྱུ་པ་
 ལས་ཀྱི་འབད་པ་མེད་པར་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་

ཀུན་ཏུ་འབབ་པར་འབྱུར་པ་ཡིན་ནོ། དེ་པས་ན་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཞེས་
 བྱང་བུའོ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་འཛི་སེམས་འབྱེད་པ་བཅུ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ།
 གཉིས་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། ས་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་
 སྐྱུ་བཅུ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དེས་གཞན་ལ་བསྐྱེད་ལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། དེ་ཆོ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱུ་བཅུ་མཛོད་ཞིང་། །དེ་དག་བྱིན་བྱིས་
 བཟུངས་ཀྱི་འདི་ཡིས་ཐོབ། །དེ་ཉིང་ཆོ་བ་ཤེས་པ་བཅུར་གནས་ཤིང་། །
 དེ་ཉིང་སྤྱད་དང་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་འབྱུག །ཉིང་འཛིན་བཅུ་ལ་འབྱུག་ཅིང་
 ལྷང་བྱེད་དེ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་བཅུ་གཤེས་ཞིང་རྒྱུ་བར་ལུས། །དེ་བཞིན་
 སེམས་ཅན་བཅུ་སྐྱུ་སྒྲིབ་བྱེད་ཅིང་། །བཅུ་སྐྱུ་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འཕྱ་བར་
 འབྱུར། །དེ་ནི་རང་གི་ལྷན་བཅུ་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་ལྷན་ལ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་
 ཡང་སྤྱོད། །མཛོས་པའི་ལྷན་པེ་ལ་ཡང་རང་གི་འཁོར། །རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་ལས་བཅུ་
 སྐྱུ་ལྡན་པར་སྤྱོད། །མོ་ལྷན་རབ་དག་འལ་གནས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་སྟེ། །
 ཞེས་པས་བརྟན། གད་གི་ཆོ་སྤྱད་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་བ་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་ལས་འདིས་
 བྱི་སྤྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱུ་བཅུ་འཛི་ཞལ་མཛོད་ཞིང་། །དེ་དག་གིས་རང་
 རྒྱུད་བྱིན་བྱིས་བཟུངས་པའི་ཆུ་ཉིང་གྱི་བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་ཐོབ་པ་ལ། རྒྱུད་
 ཅིག་མ་གཅིག་དེ་ཉིང་བྱི་ཆོ་བ་ཤེས་པ་བཅུར་གནས་པའི་ལུས་པ་ཐོབ་ཤིང་།
 རྒྱུད་ཅིག་མ་དེ་ཉིང་ལ་སྤྱོད་འདས་པའི་བསྐྱལ་པ་བཅུ་དང་བྱི་མའི་བསྐྱལ་པ་
 བཅུ་འཛམ་ཡང་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཡང་དག་པར་འབྱུག་ཅིང་། མོ་ལྷན་
 འདིས་ནི་རྒྱུད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བཅུ་སྐྱུ་གཅིག་ལ་སྤྱོད་པར་
 འབྱུག་ཅིང་ལྷང་བར་ཡང་བྱེད་ཅིང་དེ་བཞིན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་བཅུ་
 རྒྱུད་ཅིག་གཅིག་ལ་རྒྱལ་སྐྱུ་འདི་ཡིས་ཀུན་ནས་གཤེས་ཞིང་། །འབྱུལ་བར་ལུས་

པ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གནས་ལྷགས་མཐའ་བཤམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་འོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་རིགས་སྟེ། ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོད་མེད་ཤེས་སུ་
ཚུལ་གྱུན་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ནི་
ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའམ་ཤེས་པར་རི་ལྷུང་འབྱུང་ཏེ་ཡུལ་ཤེས་དང་
མ་ཤེས་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་འགལ་བར་འབྱུང་རྒྱུ་ཞེས་ཆོད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཁྱེན་པ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟོས་ཞེས་སུ་ཞིག་
སྟོན། ཞེས་པས་བརྟན། ཆོད་པ་གཞན་ཡང་མཐོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་གནས་
རྒྱལས་ན་མེས་ས་དང་མེས་ས་ལས་བྱུང་བའི་འཇུག་པ་ཉི་མར་ཞི་བར་དང་བཞིན་
ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པ་པོ་མེད་ལ། དེ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་
ལ་ངས་སྐྱུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་རི་ལྷུང་བ་དང་རི་སྟེང་པའི་ཆོས་ནི་འདི་ལྟ་པའོ་ཞེས་
སུ་ཞིག་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ་མི་རིགས་སོ། །སྟོན་པ་ནི་ཤེས་པ་སྟོན་ཏེ་འཇོ་
བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ། ཡུལ་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་པར་འཐད་པའི་ལན་དང་། ཡུལ་ཡུལ་
ཅན་ཐ་དང་ཏུ་མི་རྟོག་གྱུར་ཆོས་སྟོན་པར་འཐད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
གང་ཆེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བཤམ་པ། དེ་ཆེ་དེ་ནས་རྟོན་
ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བརྒྱན་བྱ་སྟེ། རི་ལྷུང་མེས་ས་ནི་གང་གི་རྣམ་
པ་ཅན་ཏུ་བྱུར་པ་དེ་ཡིས་ཡུལ། དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་ཉི་མར་
བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། ཞེས་པས་བརྟན། གང་གི་ཆོ་ན་གདོད་ནས་མཐའ་
བཞི་གང་གི་སྟོན་སུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐྱེ་ཏེ་ཤེས་དེ་ཡང་སུ་བཞིན་
སྐྱེ་བ་དང་བཤམ་པའི་གཤིས་སུ་ནར་སོན་པ་དེ་ཡི་ཆོ་ན། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཏུ་
བྱུགས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཆོས་དབྱིངས་སྐྱེ་མེད་མཐའ་བཤམ་པ་

ཉིད་ཏུ་དབྱེ་བས་ལ་མེད་པར་རྟོག་ཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་ལོ། དེ་ལྟར་དབྱེ་
བས་ལ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འབྲེལ་པ་དེ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་བརྟེན་པ་
ལས་ཤི་ཤེས་དེ་ཡིས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་པ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་
ལ་ཉི་མར་བརྟེན་ནས་བརྒྱན་པར་བྱ་བ་ཉི། དེས་སུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཏུ་
བྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། དཔེ་རི་ལྷུང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འམ་མེས་ས་ནི་ཡུལ་སྐྱེ་ལ་
སྟོན་པ་ལྟ་བུ་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་སྐྱེ་བར་བྱུར་པ་ན་མེས་ས་དེ་ཡིས་ཡུལ་སྟོན་
པ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བརྒྱན་པ་འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་བྱགས་པ་དེ་བཞིན་
ཏུ། འདིར་ཡང་དོན་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཞིག་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་
བྱགས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་ཉི་མར་བརྟེན་ནས་ཡུལ་རིག་པ་དང་རྟོགས་པ་ཞེས་སྟོགས་
བརྟེན་པ་མི་ཆོངས་པའི་ཆེད་ཏུ་བརྒྱན་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། དེས་དང་། དེའི་དཔེ་འཐད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་
ཡོངས་སྐྱེད་རྟོགས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ཀྱིས། ཞིན་དང་སྐྱེ་ལ་པ་མཐའ་གཞན་
ལས་དེའི་མཐུས། སྐྱེ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ། དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་
ཀྱིས་བྱུར་དེ་ཉིད་རིག་ ཅེས་པས་བརྟན་ཏེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་མི་དང་
པས་ཡུལ་ཅན་འདི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་མོད་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
སྟོན་པ་མི་ཤིང་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གཤིགས་པ་མཐའ་སྐྱུག་པ་ཤི་ཤེས་ཆོས་སུ་
དེ་ཡི་ཡོངས་སྐྱེད་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བྱུར་ཆུབ་མེས་ས་དཔའ་རྟེན་སྐྱིས་ཆོས་ལ་
ཡོངས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་བྱུར་པ་བསྐྱེད་ནས་ཀྱིས་བྱུར་པོ་བརྒྱུ་ལས་སྟེང་གིས་ཞིན་
ཅིང་བརྟེན་པའི་སྐྱེ་དེ་ལྟ་བུ་ལས། འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ལྟ་བུ་གས་སོ་ཞེས་སྟོགས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱིན་གྱིས་བརྟེན་པས་སྐྱེ་གང་ཞིག་བྱུར་བ་དེ་ལས་རྣམ་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཆོད་ཏུ་བྱུར་པའི་གཏུལ་བྱས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡང་

དག་པར་དེས་པ་དང་། ཡང་མཁུན་རྒྱུ་ལས་ཆོས་འབྱུང་བ་མ་ཟད་དེས་
 བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་རྒྱལ་པ་དག་ལས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གསལ་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་
 ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དེ་ཉིད་རིག་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་པ་མཆོག་ལས་
 ཆོས་འབྱུང་བ་མ་ཟད་མེས་ས་མེས་ས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་
 རྩེད་པའི་དབྱིངས་དང་གཞན་ཞིང་དང་ཆིག་པ་དང་བྲག་ལ་ཤོགས་པ་ལས་
 བྱུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དེའི་མཐུས་རྒྱ་ཤར་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཆོ་
 བ་ཉིད་གསལ་བར་རྩོན་པའང་འབྱུང་བ་དང་། དེ་དག་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་
 བྱུང་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟེ་འགག་མེད་པའི་དེ་ཆོ་བ་ཉིད་རིག་པས་མཁུན་
 པ་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་མེད་བྱུང་ཆོས་རྩོན་པ་མི་འགལ་ཤོ། །ནམ་མཁའ་
 ལ་ཤོགས་པ་ལས་ཆོས་རྩོན་པ་འབྱུང་བ་ཡང་ཡོད་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་གི་
 ཡོད་ཤེས་མེད་པར་ནི་མི་འབྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཁན་རྩོད་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིས། །ཡུན་རིང་འབད་
 པ་ཆེས་བསྐྱར་འཁོར་ལོ། །དེ་ཆོ་ལ་ད་ལྟར་སྟེས་པ་མེད་བཞིན་ཏུ། །འཁོར་
 ཞིང་བྱམ་པ་ལ་ཤོགས་རྒྱར་མཐོང་ལྟར། །དེ་བཞིན་ད་ལྟར་ཆོས་མེད་བཞིན་
 ཏུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྟེ་ཉིད་ལ་ཁྱེད་པ་དེ། །འཇུག་པ་གཏུལ་བྱའི་དག་
 དང་རྩོན་ལམ་གྱི། །བྱུང་བར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་བྱུང་། །ཅེས་
 བས་བཏུན། གལ་ཏེ་ཆོས་སྟེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པས་ཆོས་པ་མི་ཡིད་པའི་བྱིར་ཆོས་
 རྩོན་པའི་བྱུང་བའི་རྒྱར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས། དཔེ་ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཁན་བཟོ་ཡི་ཐབས་
 ལ་མཁས་པའི་རྩོད་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡིས་བྱམ་པ་ཤོགས་བྱེད་པའི་སྐབས་
 འདིར་ཡུན་རིང་ཏུ་འབད་པ་ཆེས་ལེགས་པར་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་དེ་ནི།
 དེ་བསྐྱར་བའི་ཆོས་པ་ད་ལྟར་སྟེས་པ་མེད་བཞིན་ཏུ་འང་རྩོན་གྱི་ཆོས་པ་ལེགས་
 པའི་བྱུགས་གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་གིས་འཁོར་ཞིང་། །འཁོར་བ་ཅན་ཏུ་མ་ཟད་

པར་བྱམ་པ་ལ་ཤོགས་རྒྱར་གྱི་བྱེད་པ་ཡུན་གྱི་རྒྱར་འབྱུང་བའང་མཐོང་བ་ལྟར།
 དེ་བཞིན་ཏུ་མང་ས་རྒྱས་པ་ཅོ་མ་ལྷན་འདས་ནམས་བྱུང་ད་ལྟར་མམ་པར་རྟོག་
 པ་ཞི་བས་སྟོན་གཏུམ་ལས་སྟེས་པའི་ཆོས་པ་མེད་བཞིན་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟེ་ཤེས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་འཆར་སྟེ་ཆུར་མཐོང་
 བེས་བསྐལ་བ་བྱུར་བས་མ་བྱུང་སྟེ་གསལ་ཅན་ཡང་ཤེས་མི་ཏུ་མ་པའི་ནམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་པ་དེའི་རྟོག་བྱུང་བ་ལྟར་གྱིས་བྱུང་བའི་ཡིན་ལས་
 ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་གཏུལ་བྱའི་སྟེ་པོ་རང་རང་གི་མངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཉན་ཏུ་བྱང་
 བའི་དག་བསྟན་པ་དང་། རྩོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བྱུང་པ་རྩོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྩོན་
 ལམ་གྱི་བྱུང་བར་གྱིས་འཕངས་པ་ལས་བྱུང་བས་ཆོས་པ་མེད་པར་ཆོས་རྩོན་
 པ་དང་མེས་ས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་འབྱུང་བས་ཆེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་
 ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བཞེས་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་ལ། རྟེན་སྟེ་ནམ་བཞག་དང་། བཞེན་
 པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་བར་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆོས་སྟེ། ཡངས་སྟེ་དང་། རྒྱ་མཐུན་
 པའི་སྟེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱའི་བྱུང་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྟེག་
 པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་ནམས་ཆོས་སྟེ། དེ་ཆོ་སྟེ་པ་མེད་ཅིང་འགགས་པ་མེད། །
 མེས་ས་འགགས་པ་དེ་སྟེ་ཡིས་མདོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་པས་བཏུན། སྐར་ས་
 པའི་བྱུང་བར་མཐར་འཁོན་གྱི་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ཤེས་བྱའི་བྱུང་ཤིང་སྐམ་
 པོ་མ་ལུས་པ་ནམ་པར་དབྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོད་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྟེགས་པས་
 རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཞི་བ་དང་། རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 ཅན་གྱི་སྟེ་དེ་རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་སྟེ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ཆོ་རང་བཞིན་གྱི་དབྱིངས་
 མདོན་ཏུ་བྱུར་པ་ཡིན་པས་དཔལ་པོ་ཤོགས་གསར་ཏུ་སྟེ་པ་མེད་ཅིང་འཇིག་
 པའི་འགག་པ་འང་མེད་དེ། བསམ་མི་བྱུང་འབྱུང་གི་འཆི་འཕོ་དང་སྟེ་པ་ལས་

འདས་ཏེ་མཐའ་ཐུག་གི་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་ཞི་བའི་དབྱིངས་མའོན་ཏེ་ཐུར་
 པས་སོ། །དེའི་ཆོ་སེམས་དང་སེམས་ལས་ཐུང་བ་མཐའ་དག་འགག་དགས་
 ཏེ། དེ་མིང་པས་བརྟུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་མ་འགག་པར་ལུལ་ལུལ་ཅན་
 རོ་རྩམས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་མྱོད་ལ། དེ་ཐད་པར་འགག་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་མའོན་
 ཏེ་འཐུར་བ་ཡིན་པས་ན། སེམས་འགགས་པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་མོངས་
སྐྱོད་རྒྱལ་པ་པའི་སྐྱེ་ཞེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མའོན་ཐུན་ཏེ་མའོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ག་སྟངས་ཏེ་རྒྱལ་པར་བཞག་སོ། །སེམས་དང་སེམས་ཐུང་རྒྱལ་པར་འགག་ཅིས་
བརྒྱན་པ་ཡང་དེ་རྒྱལ་པར་བཞེན་ཀྱིས་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་བའི་ཡིན་ལུགས་མའོན་
ཏེ་ཐུར་པ་ཅི་མ་ལ་འགག་པ་ཞེས་བཀྲལ་པས་ཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞེ་སྐྱོད་པས་པས་མ་ཤིང་ཉུང་གསལ་ཐུར་ཅིང་། ཡིད་བཞིན་
 རོར་བུ་རི་བཞིན་རྒྱལ་མི་རྒྱལ། འཛོམས་པར་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འཁྱོར་སྟངས་ཀྱི་ཀྱུ་
 འདི་ནི་སྐྱོར་དང་ཁལ་ལ་སྟངས་པར་འཐུར། ཞེས་པས་བརྟུན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་
 མའོན་ཐུན་ཏེ་མའོན་པའི་སྐྱེ་དེ་སྐྱོར་པ་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པས་
 རྒྱལ་པར་མི་རྒྱལ་བུ་ཟིན་ཐུང་། དཔག་པས་མ་ཕྱི་ཤིང་ཉུང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཉིར་
 འཆོ་ཉིད་ཏེ་མོངས་སྐྱེ་ཤེས་པ་ལུ་ལྟན་ཀྱི་ཆོས་ཏེ་གསལ་བར་ཐུར་ཅིང་ཡིད་བཞིན་
 རོར་བུ་རི་བཞིན་ཏེ་རྒྱལ་པར་མི་རྒྱལ་པའི་སྐྱོར་པ་འཛོམས་ཅན་མ་ཐོལ་
 ཕྱི་བར་ཏེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་པར་མའོན་མཐོ་དང་ཤེས་ལེགས་ཀྱི་འཁྱོར་པའི་སྟངས་
 ཏེ་རྒྱལ་བུ་བཞུགས་པ་ཤོ། བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་པས་བརྟུན་པའི་མཆོན་
 དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེ་འདི་ནི་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཐུགས་སྐྱོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཁལ་པའི་
 ཤེས་རབ་དེ་མ་མེད་པའི་མེ་མོང་ཐོབ་པ་རྒྱལ་པར་མོན་ལ་སྟངས་པར་འཐུར་ཀྱི།
 དེ་ལས་གཞན་ཀྱི་སྐྱོད་ལུལ་ཏེ་ཐུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

གསལ་པ་ལ། སྐྱེ་པ་སྐྱེ་ལྷན་ཏེ་ཐུར་པ་གི་སྐྱོད་པ་ཀུན་རྟེན་ཆོས་ཀྱིས་གནས་དེར་
 གཞན་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ཀུན་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཐུན་ཆོག་པས་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱུར་
 ཆོས་གསལ་པས། དང་པོ་ནི། ཐུབ་དབང་ཏུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱ་མཐུག།
 གསལ་པས་སྐྱེ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་སྐབས་། ཉུང་འགགས་གསལ་དང་མ་
 འཆོལ་ཐུང་ཆོས་ནི། བཅུ་ལྷན་ཀྱིས་པ་ལྟ་མཐའ་དག་རྟེན་པར་མའོན་། ཡངས་
 རྒྱལ་ཞིང་ནི་རི་འདྲར་མངས་རྒྱལ་དང་། དེ་དག་སྐྱོད་པ་ཐུན་ཐོག་པའི་འདྲ་
 དང་། ཉན་ཐོས་དག་འདུན་རི་སྟེང་རི་འདྲ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་རྒྱལ་ས་
 དེར་གསལ་པའི་འདྲ་དང་། རི་འདྲའི་ཆོས་དང་དེར་བདག་རི་འདྲ་དང་།
 ཆོས་ཐོས་སྐྱོད་པ་གང་ལ་སྐྱོད་པ་དང་། སྐྱིན་གང་ཅི་ཅས་དེ་དག་ལ་ཐུལ་བ།
 དེ་དག་མ་ལུས་སྐྱེ་གཅིག་ལ་རྟེན་མའོན་། དེ་བཞིན་ཆོས་མེས་པ་ཐོས་པ་ཐོས་
 ཏིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་སྐྱོད་ཆོ་སྐྱེ་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་། བཅའ་
 མེད་དག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ཀུན་། སྐྱེ་པ་སྐྱེ་ལྷན་ཏེ་ཐུར་གསལ་པར་རྟེན་པར།
 ཞེས་པས་བརྟུན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ཏུས་གཅིག་ཁོ་
 བར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འཇུག་མོངས་སྐྱེ་དེའི་རྒྱ་མཐུག་ཀྱི་གསལ་པས་སྐྱེ་གཅིག་ལ་ཐམས་
 ཅད་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་རོལ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པར་རང་གི་སྐྱེ་བའི་
 གནས་སྐབས་སྐྱེ་འགགས་ཞིན་པ་མ་ལུས་པ་གསལ་བ་དང་གི་ཤེས་པ་འཆོལ་
 པ་སྟེ་ཐན་ཆོན་མ་འདྲེས་པ་རི་ཉུང་ཐུང་པའི་ཆོས་ནི་ཆད་ལྟག་མེད་པར་མ་
 ལུས་པ་མེ་མོང་ལ་གསལ་པས་བརྟུན་པ་ལྟར་ལྟར་ཀྱིས་ཐུབ་པར་རབ་ཏུ་བཀྲ་
 ཞིང་མཐའ་དག་རྟེན་པར་མའོན་དོ། དེ་བཞིན་ཏེ་སྐྱོད་ཐུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྐྱོད་པ་སྐྱོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐུང་ལྟར་ཀྱིས་ཐུབ་པར་སྐྱེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་
 རྟེན་པར་མའོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་སྐྱེ་རྟེན་
 པའི་མ་རོལ་ཏེ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱོད་པའི་ཆོ་སྐྱེ་པས་རྒྱལ་ཀྱི་ཞིང་ནི་བེད་རྒྱུ་ལ་སོགས་

གསུམ་པ་ལ། དུལ་བྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དུས་བྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པར་འཇུག་པ་ཡིས། རྩལ་གཅིག་ལྟལ་
 ལ་མཁས་གཏུགས་འཇིག་རྟེན་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་སྤྱད་པ་
 རྩལ་རྟེན་མོད། རྩལ་རག་མི་འཇུར་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་མི་འཇུར། ཞེས་པས་བརྟན་
 ཏེ། མཁུན་པ་ཡོངས་སྤྱད་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་འདི་ནི་བཞེད་པ་ཅེས་བྱས་དེ་
 རྩལ་འཇུག་པ་ཡིས་རྩལ་སྤྱི་རབ་གཅིག་གི་ལྟལ་ལ་ནམ་མཁའ་མཁས་གཏུགས་
 པའི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་རབ་གི་རོ་པོ་རྩལ་གནས་པ་རྩལ་རྟེན་པ་དང་།
 འཇིག་རྟེན་བྱི་བཞོད་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱད་པས་མཐས་ཅད་ལ་བྱུང་པའི་རྩལ་
 སྤྱི་རབ་ཉིད་ཀྱང་རྟེན་པར་མཛད་མོད། རྩལ་སྤྱི་རབ་དེ་རག་པར་ཡང་མི་འཇུར་ལ།
 འཇིག་རྟེན་རྣམས་སྤྱི་བར་ཡང་མི་འཇུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་རྟག་མི་མང་འཁྱོད་བྱིས་ཀྱིད་མཐའི་བར། རྒྱུད་ཅིག་རེ་
 ལ་རྟེན་མཛད་སྤྱོད་པ་ཡི། རྣམ་པ་རྩ་ཆོག་པ་དེ་རྟེན་འཛམ་གྱིར་གྱི། མ་ལུས་
 རྩལ་བྱི་གངས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་པས་བརྟན། རྣམ་པར་རྟག་པ་མི་མང་
 པའི་སངས་རྒྱུ་ཁྱོད་བྱིས་ཀྱིད་པའི་མཐའ་ལ་ལྷག་གི་བར་དུ་རྒྱུད་ཅིག་མ་རེ་
 རེ་ལ་རྟེན་པར་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་ཡི་སྤྱི་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པ་རྩ་ཆོག་པ་རྟེན་
 ཡོད་པ་གངས་དེ་རྟེན་ནི་འཛམ་བུའི་གྱིར་གྱི་མ་ལུས་པའི་རྩལ་སྤྱི་རབ་བྱི་གངས་
 ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་འདི་ནི་སྤྱོད་མིན་བྱི་ཡོན་ཏན་སྤུལ་བྱུང་
 མང་འབའི་རྫོགས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་བྱི་གཙོ་པོ་རྟོགས་བཅུ་བཤད་པ།
 ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྗོད་མི་ལུས་པའི་རྩལ་ ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཤེས་པའི་སཐ་ཡོན་
 དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བརྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གནས་
 དང་གནས་མིན་མཁུན་རྟོགས་དང་། དེ་བཞིན་ལས་རྣམ་སྤྱོད་མཁུན་དང་།

མོས་པ་རྩ་ཆོག་པ་ལྷག་པ་རྒྱུད་དང་། རྩ་ཆོག་པ་ལས་ཤི་མཁུན་རྟོགས་དང་།
 དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན། མཁུན་དང་ཀུན་འགྲོ་མཁུན་པ་དང་།
 བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་དང་། རྟོགས་པར་འཇུག་སོགས་མཁུན་
 རྟོགས་དང་། རྟོན་གནས་དྲན་པ་མཁུན་པ་དང་། དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྤྱོད་
 མཁུན་དང་། ཟག་པ་རྣམས་ཟད་མཁུན་རྟོགས་ཏེ། རྟོགས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་
 དག་གོ། ཞེས་པས་མདོར་བརྟན་ནས།

གཉིས་པ་ནི། བཅུ་ལས་དང་པོ་ནི། རྩལ་བཞིག་ལས་གང་ཞིག་དེས་བར་སྤྱོད་འཇུར་
 པ། དེ་ནི་དེ་ལི་གནས་སྤྱི་དེ་མཁུན་རྣམས་བྱིས་གསུངས། བཤད་པ་ལས་བརྒྱུ་
 གནས་མིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ། མཁུན་པ་སོགས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་རྟོགས་
 སྤྱི་བཤད། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། དག་པ་དང་མི་དག་པའི་རྩལ་བཞིག་ལས་
 རེས་པར་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་དེས་བར་སྤྱོད་པར་
 འཇུར་བ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དེ་ལི་གནས་སྤྱི་དེ་རྟོགས་པ་བཞིན་མཁུན་པའི་སངས་
 རྣམ་རྣམས་བྱིས་གསུངས་ལ། རི་རྒྱུད་བཤད་པ་ལས་བརྒྱུ་པ་རྩལ་དག་པ་ལས་
 འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་རྩལ་དག་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤྱོད་
 པ་གནས་མིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནས་བྱིས་པོན་ལས་ནས་བྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་
 གནས་ཡིན་པ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་གནས་མིན་པ་དང་། བདག་མེད་པར་
 རྟོགས་པ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་གནས་ཡིན་ལ་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལས་
 ཐར་པ་ཐོབ་པ་གནས་མིན་པ་སོགས་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་མཁུན་པ་སོགས་
 པ་མེད་པ་དེ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་རྟོགས་སྤྱི་བཤད་དོ།
 གཉིས་པ་ནི། འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་བརྒྱུ་དང་ཟད་དངོས་བྱི། ལས་
 དང་དེ་ལི་རྣམ་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་རྩ་ཆོག་པ་ལའང་། མཁུན་པ་ལུས་མཐུ་སོགས་མེད་
 སོ་སོར་འཇུག་བྱུང་པ། རྩལ་གསུམ་ཤེས་བྱ་བུ་མཛད་དེ་ནི་རྟོགས་སྤྱི་འདོད་།

ཅེས་པས་བསྟན། འདྲི་བ་དག་གི་ལས་དང་མི་འདྲི་བ་མི་དག་གི་ལས་
 ཉེ། མོ་མོར་མ་འདྲིས་པའི་ལས་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུ་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དག་
 མི་དག་མ་ཡིན་པ་འདྲིས་མའི་ལས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཟད་པར་
 བྱེད་པ་ཟག་མེད་དེས་ཀྱི་ལས་དང་། ལས་དེ་དང་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མིན་
 ཏུ་རྩ་ཆོག་པ་ལའང་མཆོད་པའི་རྣམ་པ་མཐུ་མོག་པ་མེད་པར་མོ་མོར་འཇུག་
 པར་འབྱུར་བ་དེའང་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཤེས་བྱ་འདིག་ཉེན་མ་ལུས་
 པ་ཀུན་ལ་བྱུང་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མཆོད་
 པའི་རྩོམས་སུ་འདྲི་དོ། འདིར་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྒྲིན་མི་འབྱོན་
 པ་མཛོན་པ་གང་འོག་གི་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་འབྱོན་པ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཡིན་
 པས་སྒྲིགས་གཅིག་མཐོང་བས་གཞན་སྟབས་འབྱོན་པར་མི་བྱ་ཉེ། མཛོན་རྣམས་
 རྒྱལ་ལས། དེ་མཐར་དེ་ཡི་རྣམ་སྒྲིན་ནི། ཞེས་གསུངས་པའང་མཐོང་བར་བྱའོ། །
 ཞེས་ཀུན་མཆོད་ཀོ་རམ་པས་གསུངས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། འདྲི་ཆགས་མོགས་ཀྱི་འབྱུར་བའི་རྩོམས་ཀྱིས་འདྲི་བ་པ་ནི། །
 སིན་ཏུ་རྩ་ཆོག་པ་དམན་དང་འབྲིང་དང་བྱུང་འབགས་དག དེ་ལས་གཞན་
 རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་མོས་པའང་མཆོད་པ་ནི། །དུས་གསུམ་འཕྲོ་བ་མ་ལུས་
 རྒྱུ་བ་པ་རྩོམས་ཞེས་བྱ། ཞེས་པས་བསྟན། འདྲི་ཆགས་མོགས་ཉེན་མོངས་
 རྣམས་དང་། དང་པ་མོགས་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་ལས་འབྱུར་བ་རང་རང་
 གིས་ཐོན་དེའི་རྩོམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་འདྲི་བ་འཕམ་མོས་པ་ནི་སིན་
 ཏུ་རྩ་ཆོག་པ་དམན་དང་འབྲིང་དང་གང་ཡང་ཆེས་བྱུང་པར་ཏུ་འབགས་
 པ་དག་དང་། དེ་ལས་གཞན་འདྲི་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྒྲིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེ་
 ལྷང་ལ་མོས་པ་མོགས་གཡོགས་ཤིང་བསྒྲིབས་པ་ལྟ་བུའི་མོས་པ་རྩ་ཆོག་པ་
 ལའང་མཆོད་པ་མོགས་པ་མེད་པ་ནི་དུས་གསུམ་ཀྱི་འཕྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་བྱུང་

པ་ནི་མོས་པ་རྩ་ཆོག་པ་མཆོད་པའི་རྩོམས་ཞེས་བྱའོ། །
 བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། མིག་
 མོགས་དག་གི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས། །རྩོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། རྣམ་ཀུན་ཁམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་
 འཇུག་རྩོམས་སུ་འདྲི་དོ། ཅེས་པས་བསྟན། སངས་རྒྱས་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་ལ་མོགས་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་དང་།
 ས་ལ་མོགས་ཁམས་བྱུག་དང་། གཞན་ཡང་འདྲི་བ་མོགས་ཁམས་གསུམ་མོགས་
 དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནང་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་བྱེ་སྒྲིང་པ་ཉིད་
 དང་བྱེ་ནང་སྒྲིང་པ་ཉིད་མོགས་བྱེ་ནང་གི་ཆོས་མ་ལུས་པ་དེ་དག་ཁམས་སུ་
 གསུངས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དུ་མ་ལ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་
 པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཆོད་བཟུང་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བྱུང་པར་
 ལ་འཇུག་པ་ནི་ཁམས་རྩ་ཆོག་པ་མཆོད་པའི་རྩོམས་སུ་འདྲི་དོ། །
 ལྷ་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་རྣམ་མོགས་ཆེས་རྩོད་ནི་མཆོག་ཉིད་དང་། འབྲིང་དང་
 རྒྱལ་པའི་གནས་སྐབས་མཆོག་མིན་བརྗོད་པ་དང་། མིག་ལ་མོགས་དང་མན་
 ཆོན་སྒྲུབ་ཏུ་སྒྱུ་བ་པ་ལ། རྣམ་པ་མཐའ་ཅད་མཆོད་པ་ཆགས་མེད་རྩོམས་
 སུ་འདྲི་དོ། ཅེས་པས་བསྟན། འདྲི་ཆགས་ལ་མོགས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་དབང་བསྟུར་
 བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ལ། རྣམ་
 བྱུང་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་སྟུར་བའི་ཕྱིར་དང་པ་ལ་མོགས་པ་ནི་རྣམ་བྱུང་གི་དབང་
 པོ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཆེས་རྩོད་པ་ཉིད་ནི་མཆོག་ཉིད་དང་། དེ་དག་འབྲིང་ཅན་
 ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་སིན་ཏུ་རྒྱལ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་མཆོག་མིན་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པ་དང་། མིག་ལ་མོགས་པ་སྐྱེ་མིག་ན་སྐྱེ་ལུས་ཡིད་དབང་། སྐྱེ་དབང་
 མོ་དབང་སྐྱེ་དབང་དང་། རྒྱུག་བསྐྱེད་དང་ནི་ཡིད་མི་བདེ། བདེ་དང་ཡིད་

བདེ་བའང་སྒྲིམས་དབང་། དང་བཅོམ་བྱ་བྱེད་ཤེས་རབ་དབང་། གུན་ཤེས་
བྱེད་དང་གུན་ཤེས་པ། གུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཉིད་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་
ཀྱི་རྩ་བ་དང་། དབང་པོ་དེ་དག་པམ་ཚུན་འབྲས་པ་རྒྱུ་བ་པར་རྒྱས་པའི་རང་
གྱུར་པོ་བྱང་ཆུབ་པར་མཐུན་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་འདོད་དོ།

རྒྱལ་པ་ནི། ལམ་འགའ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི། བྱང་ཆུབ་
དང་ནི་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ལྟ་མི་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་འཁོར་ལྷུ་ལ་བ་ལ་ཐོགས་
རྣམས་འཁོར་གྱི། དེ་ལ་མཐུན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་མཐའ་ཡས་རྣམ་པ་ལྟ་འདོད་། །
ཅས་པས་བརྟན། ལམ་འགའ་ཞིག་རྣམས་དང་ཉིད་རྩེ་བྱང་ཀྱི་འབྲེལ་ཞིང་ཐབས་
ཤེས་ཀྱི་ཆ་གས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་བའི་
ལམ་དང་། ལམ་འགའ་ཞིག་ཉིད་ཐབས་དང་བྲལ་ཞིང་བདག་མེད་བྱེད་གཉིས་
ཅམ་རྣྒྲུགས་པའི་ལམ་དེ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དང་ནི་ལམ་གང་ཞིག་
ཐབས་ཀྱིས་མ་ཐེན་ཅིང་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་ཅམ་རྣྒྲུགས་པའི་ལམ་ནི་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འཁོར་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། ཐག་བཅས་ཀྱི་དགོང་བ་བཅུ་
ཐོགས་རྣམས་དང་མི་རྣམས་དང་། རྒྱ་རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་གུན་ནས་བསྐྱར་བ་མི་དགོ་
བའི་ལས་ལམ་ཐལ་ཆེ་བ་ནི་ཡི་དྲགས་དང་རྒྱུ་འཁོར་ལམ་དང་། གུན་རྩེ་དང་
དང་ལས་རན་ཤིན་ཀྱི་རྣམས་ཆེ་བའི་ལས་རྣམས་དཔལ་བ་ལ་ཐོགས་པ་རྣམས་
སུ་འཁོར་བའི་ལས་དེ་དག་ལ་མཐུན་པ་གང་ཞིག་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འཇུག་
པ་ཐམས་ཅད་པ་དེ་ནི་གུན་ཀྱི་འཁོར་བའི་ལས་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་འདོད་དོ། །

བརྟན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་འཁྱར་བྱེད་བྱེད་པ་དང་པ། །བསམ་
གཏན་རྣམས་ཐར་བརྒྱུད་དང་ཞིག་ནས་གང་དག་དང་། །རྣམས་འཇུག་བྱེད་
པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱུད་ལྟར་པ། །དེ་ལ་མཐུན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་

ནི་རྣོ་བས་སུ་བཤད། །ཅིས་པས་བརྟན། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལས་པ་
ན་གནས་པའི་རྣལ་འཁྱར་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་དྲི་བྱེད་བྱེད་པ་དང་པའི་བསམ་གཏན་
བཞིན་དང་རྣམས་ཐར་བརྒྱུད་དང་ཞིག་ནས་དགོ་བ་ཆེ་གཅིག་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་
གང་དག་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་པའི་རྣམས་པར་འཇུག་པའི་བྱེད་པར་གང་
དག་གཅིག་དང་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྟར་པ་དག་པོ་རྩེ་དང་པ་དང་། ཉིད་དེ་འཛིན་དེ་
དག་གུན་ནས་ཉན་ཐོངས་པའི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་པ་དང་རྒྱལ་བ་ཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་དག་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་གཞན་གྱི་རྒྱ་དང་རྒྱལ་བ་ཞིན་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ཐོགས་དེ་དག་ལ་མཐུན་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་
འདི་ནི་བསམ་གཏན་ཐོགས་དང་གུན་ནས་ཉན་ཐོངས་དང་རྣམ་བྱང་མཐུན་
པའི་རྣམ་པ་ལྟ་འདོད་དོ། །

བརྒྱུད་པ་ནི། གཏི་ལྷག་དེ་མིང་མིང་གནས་འདས་པའི་བདག་དང་ནི། །ཐེམས་
ཅན་གཞན་དེའི་མིང་པར་ཐེམས་ཅན་རི་རྩེད་པ། །དེ་རྩེད་ཐམས་ཅད་ལས་གཞི་
དང་བཅས་ཤིང་ལྷལ་རྒྱལ་དང་། །རྣམ་པ་དང་བཅས་མཐུན་པ་གང་ཡིན་
རྣོ་བས་སུ་བཤད། །ཅིས་པས་བརྟན་ཏེ། །གཏི་ལྷག་མ་རིག་པ་རི་མིང་གནས་
པ་དེ་མིང་རྒྱུ་མིང་པའི་གནས་འདིར་རྩེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཐོག་
མ་མེད་པར་འདས་པའི་རྒྱལ་སུ་བདག་རང་ཉིད་དང་ནི་ཐེམས་ཅན་གཞན་
དེ་དག་རེ་རེའི་མིང་པར་རྩེ་གི་ཁ་ལོ་བརྒྱུད་དེ་རིགས་རྒྱལ་གི་ཐེམས་ཅན་བཟང་
རན་རི་རྩེད་ཀྱི་ལུས་རྟེན་ཐམས་ཅད་དེ་རྩེད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་པའི་གཞི་དང་བཅས་
ཤིང་ལྷལ་རྒྱལ་དང་རྣོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཆོག་དམན་འཁྱར་ཐོགས་སྐྱར་
ཅིག་གི་རྒྱུ་དང་བཅས་ཏེ་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣོ་བ་གནས་རྩེས་སུ་བྱན་
པ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་འདོད་དོ། །

དགྲ་པ་ནི། ཐེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་དང་། །རྩེ་དང་

འཛིག་རྟེན་ལ་གནས་ནས་མཁའ་མཁའ་ལྷན་གྱི་དང་། འབྲུག་པའི་ལ་མཁའ་
པ་རྣམས་དེར་འབྲུག་པ་ཡིས། མ་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་དག་མཁའ་ཡས་རྟེན་པས་
མཁའ་དོད་། ཅེས་མིན་པའི་མེས་མ་ཆགས་ཀྱི་ནང་ནས་རིམ་པར་མེས་མ་
ཆགས་རེ་རེ་འཛི་འཕོ་བ་དང་། རྒྱུ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་མཁའ་ཆད་། འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་གནས་པའི་ནམ་མཁའ་འཁོར་ལུག་འདིའི་མཁའ་ལྷན་པ་
དང་། དེ་ཡང་རང་རང་གི་ལས་མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམས་པའི་བརྟེན་རྒྱུ་རྒྱུ་
བའི་ལས་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ཟེའོག་གི་རིམ་རྒྱུ་བ་ཀྱུ་ཞིང་གངས་མང་བ་དེ་མཁའ་
ཆད་ལ་མཁའ་བ་སྐྱེད་ཅིག་གཅིག་གི་རྣམས་དེར་རྒྱུ་ལྱིས་ལྷུ་བ་པར་འབྲུག་པ་
ཡིས། མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པར་རྣམས་པ་ཀྱུ་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཁའ་ཡས་
པ་འདི་ནི་འཛི་འཕོ་བ་དང་རྒྱུ་བ་མཁའ་བའི་རྟེན་པས་མཁའ་དོད་དོ། །

བརྒྱུ་པ་ནི། རྣམས་ཀྱི་མཁའ་བའི་རྟེན་པས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་རྣམས་ཀྱིས། ཉོན་
མོངས་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་འཛིག་འབྲུར་དང་། རྒྱུ་བ་མ་ཐོགས་
ཉོན་མོངས་རྒྱུ་ཡིས་འཕོག་པ་གང་། དེ་ལ་མཁའ་བ་ཆགས་མེད་མཁའ་ཡས་
རྟེན་པས་མཁའ་དོད་། ཅེས་པས་བརྟེན། ཤེས་བྱའི་རྣམས་པ་ཀྱུ་རྒྱུ་ཡོངས་
ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་བ་སྐྱེད་ཅིག་གཅིག་གི་ཡོངས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་པའི་སངས་རྒྱུ་
རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་ཐོགས་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའང་འཛིག་པ་རྟེན་སངས་པར་འབྲུར་བ་དང་། རྒྱུ་བ་མ་ཐོགས་
དང་ལ་ཐོགས་པ་རྟེན་རང་རྒྱུ་ལ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་བ་ཟེའོག་མེད་
ཀྱི་རྒྱུ་ཡིས་འཕོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མཁའ་བ་གང་ཞིག་ཆགས་ཐོགས་མེད་
ཅིང་མཁའ་ཡས་པ་འབྲུག་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁའ་བའི་རྟེན་པས་མཁའ་དོད་
དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ལ་དེ་རྒྱུ་པའི་རྒྱུ་ལ་དེ་རྒྱུ་པའི་
འདིར་ནི་

ཅུང་ཟད་བརྟེན་པའང་ཡོངས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
ནམ་མཁའ་མེད་པས་འདྲ་བ་ཆགས་ཐོགས་པར་མི་འབྲུར་གྱི། འདིར་ནི་རང་
མཁའ་ཟད་པས་ཐོགས་པར་འབྲུར་དེ་བཞིན། རྒྱུ་བ་མ་ཐོགས་པར་བཅས་སངས་རྒྱུ་
སྤྲ་བ་རྣམས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི། ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྷན་བརྟེན་པའི་རྣམས་པ་ཐོགས་པར་
འབྲུར། ཞིས་པས་བརྟེན། འདྲ་བ་ཆགས་ཀྱི་དབང་པོ་ནམ་མཁའ་མེད་འདྲ་བ་
གཤོག་ཡངས་པའི་རྒྱུ་ལྷན་ཀྱིས་པ་རྟེན་པ་ཐོགས་པའང་ནམ་མཁའ་
མེད་པས་འདྲ་བ་ཆགས་དེའི་གཤོག་རྒྱུ་ལྷན་བརྟེན་པའི་ཡོངས་ཟད་ནས་ལྷན་ཐོགས་
པར་མི་འབྲུར་གྱི། འདིར་སྤྲ་བ་ཐོགས་པ་ནི་རང་གི་གཤོག་རྒྱུ་ལྷན་ཐོགས་པས་
ཐོགས་པར་འབྲུར་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱུ་བ་མ་ཐོགས་པར་སངས་རྒྱུ་
དང་བཅས་པས་དེ་བཞིན་གཤོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྷན་རྟེན་པས་འབྲུར་
བ་རྟེན་ཅི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ལྷན་པས་ཀྱི་སྤྲ་བ་ཐོགས་པ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་པར་ཐར་
པ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བ་པ་བརྟེན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ནམ་མཁའ་ལྷན་མཁའ་ཡས་པ་བརྟེན་པའི་རྣམས་པས་ཐོགས་པར་འབྲུར་གྱི་ཡོན་
ཏན་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱོང་གྱི་ཡོན་ཏན་བདག་འདྲ་བས། ཤེས་པ་དང་ནི་བརྟེན་
པར་རྣམས་མིན་ཡང་། འོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་པ་རྒྱ་སྤྲེལ་གྱིས། འབྲུག་ཕྱིར་
དོགས་སྤངས་ཅུང་ཟད་ཅེས་ཞིག་རྒྱས། ཞིས་པས་བརྟེན། དེ་ལྷན་སུ་ཐོགས་པ་
ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་པས་མི་རྣམས་ན་བྱོང་གྱིས་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་བཅས་ཏེ་བརྟེན་པ་འདི་གང་ལས་རྟེན་ཅེན།
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱུ་མ་གཤོགས་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་དང་བརྟེན་
པར་མི་རྣམས་པ་དེ་ཡི་ལྷན་བཅས་ལྷན་འདས་བྱོང་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཅེས་ཡང་རྒྱ་
བ་ཤུགས་པ་བདག་འདྲ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་རྒྱ་མིག་མཛད་ས་པ་དག་

གིས་ཤེས་པ་དང་ནི་བརྒྱུད་པར་ལྷན་པ་མེད་པར་། འོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དེ་
དག་འབགས་པ་སྤྲུལ་བ་ཀྱིས་རིན་ཆེན་ཡིད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལས་བཤད་པའི་
ཡུལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་སྤྲུལ་ཏེ་མེ་ཆོམ་མེད་པར་རྒྱུད་ཐང་ཅན་ཞིག་སྤྲུལ་
སྟེ།

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཟབ་མོ་རྩྭ་པ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། ཡོན་ཏན་གཞན་ནམས་རྒྱ་ཆེ་བའོ། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆུ་ལ་ཤེས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་འདི་དག་འཁོབ་པར་འཕྱུར། ཞེས་པས་བརྟན་ དེ་ལ་འདིར་ཟབ་
མོ་ནི་རྩྭ་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་པ་རྩྭ་པ་ཉིད་
རི་རྩེ་པར་མཛོན་ཏུ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་གཞན་
ཡངས་སྤྱོད་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྤྱི་ཡོན་ཏན་སོགས་ནམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་
ཏན་ཡིན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། དེ་རྩེ་བུའི་མཐར་ཐུག་གི་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ན་དེའི་རྒྱ་ལ་དོན་ཏུ་གཉེར་བས་དེ་ནི་ས་པའུའི་གནས་སྐབས་
སྤྱི་ཟབ་མོ་རྩྭ་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་སོགས་བརྒྱུ་
པའི་རྩེ་མོ་ཟོ་བ་གཉིས་དགས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་ལ་ཆོག་པ་རྩྭ་པ་ཀྱི་གནས་སྐབས་
སྤྱི་དེ་གཉིས་མོས་བསམ་བྱས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རྩོན་པས་མཐས་པ་དགོས་ཏེ།
ཐར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆུ་ལ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་པས་ཤིང་། རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་
བའི་ས་ནི་འཁོབ་འཕྱུར་བས། དེ་ནི་དོན་ཏུ་གཉེར་བས་དོན་འདི་མཉམ་པར་
ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་རྩྭ་པ་ཉིད་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆུ་ལ་རིམ་གྱིས་ཤེས་ཤིང་།
ཉམས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པས་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་འཁོབ་པར་འཕྱུར་རོ་
ཞེས་བརྟན་པའོ། །

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ནས་སྤྱུལ་པས་འཁོར་བ་མཛོད་ཆུང་ལ། རྩྭ་པ་མཆོག་
གི་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་ཡོན་མཐར་རྩྭ་པ། བརྟན་པ་མཐར་ཐུག་ཤིག་པ་གཅིག་ཏུ་

བརྒྱུ་བ་ལ། རྩྭ་པ་དེ་ཉིད་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། བཞུགས་པའི་ཏུས་
ཀྱི་རྩོན་ནས་ཆོད་མེད་པར་བརྟན་པ་རྩེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྩྭ་པ་ཉིད་གསུམ་
བཟའ་ཏེ་མི་གཤའི་སྤྱུ་ལས་སྤྲུལ་ཡང་སྤྱུ་ལ་ཡིས། གཤེགས་པ་དང་ནི་བརྟེན་ས་
དང་བྱང་ཆུབ་ཞི་བའི་འཁོར་ཡོད་རྩྭ་པར་མཛོད། དེ་རྩྭ་པ་རྩྭ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་
རྩྭ་གཤོ་བ་གསྤྱོད་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི། མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་
ཐུགས་རྟེན་སྤྱོད་འདས་པར་བཀྱི་བར་མཛོད། ཅིས་པས་བརྟན་ཏེ། བཅོམ་
ཐུན་འདས་རྩྭ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྤྲུལ་ཏེ་སྤྱི་
པ་གསུམ་ལས་བཟའ་ཏེ་རྩྭ་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བཅོས་ཀྱི་སྤྱོད་མཛོན་ཏུ་
བྱུར་ཐོན་བྱང་། མི་གཤོ་བཅོས་ཀྱི་སྤྱུ་ལས་མ་གཤོ་བཞིན་ཏུ་སྤྲུལ་ཡང་སྤྱུ་ལ་འདི་
རབ་བཞིན་རྩྭ་པ་ཉིད་མཛོད་པ་རྩམས་ཀྱིས་དགའ་ཐུན་ཀྱི་གནས་ནས་གཤེགས་
པ་དང་ནི། དུས་ཀྱི་རྩམས་སྤྱུ་ཞུགས་པ་དང་། རྩྭ་པ་ཉིད་པ་དང་། བཅོམ་མའི་
འཁོར་ཏུ་རོལ་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ། དགའ་བ་བྱུང་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལས་བཟོས་
པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མཛོན་ཏུ་བྱས་ནས་ཞི་བ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ཡོ་བཟོར་བ་དང་སྤྱུ་ལ་ལས་འདས་པ་དང་གཏུང་དང་རིང་བཤེལ་སོགས་
ཀྱིས་འཁོར་བའི་དོན་མཛོད་པ་འདར་རྩྭ་པར་མཛོད་དོ། དེ་རྩྭ་པ་ཐམས་ཅད་ཆོག་པས་
ཀྱི་རྩོན་ནས་རྩྭ་པ་རྩྭ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྩྭ་པ་རྩྭ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྩྭ་པ་
པ་གཤོ་བས་བག་རྩེ་ཆགས་སྤྲུལ་ཆོངས་གསུམ་ཀྱི་རྩྭ་པའི་དང་ཆུ་ལ་ཅན་རི་
དུགས་ཞིག་རྒྱ་ལ་ཆུར་རེ་བ་རྩྭ་པ་ཡུལ་ལ་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་པོས་
བཅིངས་ཤིང་དམ་པོར་བརྟེན་པ་མ་ལུས་པ་རྩམས་ལ། ལན་དང་རྩྭ་པ་གསུམ་
སོགས་ལ་རེ་བས་མ་ཡིན་པར་ཐུགས་རྟེན་སྤྱོད་འདས་པ་ཐར་པ་དམ་
པའི་ཁྱོད་ཀྱིས་གཤེགས་པར་བཀྱི་བར་མཛོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཐར་ཐུག་ཤིག་པ་གཅིག་ཏུ་རིགས་པས་སྤྱུལ་ཆུང་པ་མཛོད་པ་དང་།

ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་བརྟན་པ་ཉིད་དྲ་དོན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་
 བོ་ནི། གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཐེལ་བ་ནི། །ལྟར་
 ལེན་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འཕྱར་དབྱེ་ལའང་བརྟན་མིན་ཞིང་། །
 དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་སྒྲོ་སྒྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འཕྱར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་
 བརྟོན་ཀྱིས་འཕྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བརྟན། །ཞེས་པས་བརྟན་
 ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་རྟོན་པ་ནི་དྲ་དོན་
 ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་ན་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མཆོད་གང་གི་ཕྱིར་
 བ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཆོས་མཐས་ཅད་ཀྱི་དྲེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདག་མེད་པ་རྣམས་པ་
 གཉིས་རིམ་ལ་བཞུགས་ཏུ་ཤེས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་
 དྲི་མ་མཐའ་དག་ཐེལ་བར་བྱེད་པའི་གཉེར་པོར་ལྟར་བ་ནི། །ལྟར་ལེན་བྱེད་པ་
 གཞན་མེད་ཅིང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟེ་བ་མེད་པ་དྲེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་
 ཅན་སྔོ་མེད་རྣམས་འཕྱར་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་དག་ལའང་བརྟན་པ་མིན་ཞིང་།
 ལྟེ་ཆོས་ཅན་སྔོ་མེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཐ་དད་ཡོད་པ་མིན་པར་ཆོས་དབྱིངས་མཐའ་
 བལ་ཀྱི་སྟེ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་མཐའ་ཀྱན་བལ་ཀྱི་དབྱིངས་
 སྟེ་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་མདོ་བསྟན་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་སྒྲོ་སྒྲོས་མཐའ་གང་ཏུ་འང་
 རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་མཁུན་པའི་སྒྲོ་སྒྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་
 ཏུ་ལྟར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏུ་མ་ཡོད་པར་འཕྱར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། བཅོམ་
 ལུན་འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་འཕྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གཞན་དང་མི་མཉམ་པ་རྟེ་དྲ་
 དོན་ཏུ་བརྟན་པའི་ཐེག་པའི་རྣམས་བཞག་ཏུ་མ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཏུ་མར་དབྱེར་
 མེད་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་བརྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་འཕྲོ་ལ་ཉེས་པ་སྟེད་བྱེད་སྟིགས་མ་འདི་དག་ཡོད་ལྟར་
 པ། །དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་སྟོན་ཡུལ་གཏིང་ཐབ་ལ་འཇུག་མི་འཕྱར་

ཞིང་། །བདེ་གཤེགས་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་མཁུན་རབ་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་དང་
 ལུན་ཅིག་པ། །མངའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐེམས་ཅན་དཀྱུལ་ཞེས་ཁྱོད་
 ཀྱིས་ཞལ་བཞེས་པ། །དེ་ཕྱིར་མཐས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྤྱིར་ཏུ་ཆས་པའི་འཕྲོ་
 ཆོགས་ཀྱི། །ངལ་བ་ཉེར་ཐེལ་སྤྱང་ཁྱེད་ཡོད་ལོང་བར་ཏུ་རྣམས་པར་བཞོད་པ་
 ལྟར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྒྲོ་བ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྩལ་ལ་ཡིད། །ལྟར་
 བར་མཐོང་ཅིང་རྣམས་པར་དཔེན་ལ་སྒྲོ་སྒྲོས་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གསུངས། །ཞེས་
 པས་བརྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་བསྟོན་བྱའི་ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་གཅིག་
 ཁོ་ན་ཡིན་ན་རིམ་ལྔར་ན་ཉེན་རང་གི་ཐེག་པས་ཀྱང་ལྷ་དན་ལས་འདས་པར་
 བརྟན་ཅི་ན། འདི་ནི་དྲ་དོན་དཀོངས་པ་ཅན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འཕྲོ་བ་
 རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་མོས་པའི་ཤེགས་ཉོན་མོངས་
 པ་ལ་འཇུག་པ་གསུངས་ཆེ་ཞིང་སྟོན་གསུམ་ལས་སུ་མི་ཏུང་བར་ཉེས་པ་བསྟེན་པར་
 བྱེད་པའི་སྒྲོ་སྒྲོས་ཅན་དང་བསྐལ་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷ་བ་དང་ཆོའི་
 སྟིགས་མ་འདི་དག་ཡོད་པར་ལྟར་པ་དེའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་དག་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་སྟེ་ཁྱོད་པར་ཀྱི་ཆོས་གཏིང་ཐབ་ཅིང་དཔག་པར་དགའ་བའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་དང་པོ་ནས་འཇུག་པར་མི་འཕྱར་ཞིང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་
 ཀྱང་རེ་ཞིག་འཕྲོ་བ་སྟོན་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་ཅོམ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་དོན་ཡར་
 བར་འདོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བདེ་གཤེགས་ཁྱོད་ལ་གཏུལ་བྱ་རྣམས་
 པ་གཞན་ཀྱིས་འདུལ་བའི་མཁུན་རབ་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་དང་ལུན་ཅིག་པ་
 མངའ་འཁའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་མཆོད་གཞན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ན་སྒྲོ་བ་ཀྱི་ཆོེ་ན་བདག་
 གིས་ཐེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཀྱུལ་བར་བྱ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐབས་ལ་མཐས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 དཔེར་ན་དེད་དཔོན་མཐས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྤྱིར་ཏུ་ཆས་པའི་འཕྲོ་བའི་ཆོགས་

རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་དུ་བ་པའི་དཔལ་བཞེ་བར་མེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 དུ་འོང་བ་ལམ་གྱི་བར་དུ་རྣམས་པར་བཞོན་ཅིང་དེར་ནི་ཕྱི་པ་དེ་དག་རེ་ཞིག་
 དབུགས་དབྱུང་ནས་སྤར་ཡང་རིམ་པས་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱིར་དུ་འཁྱེད་པ་ལྟར་
 དུ་རྩོན་པ་ཆེད་ཀྱིས་ཤིན་པའི་ལུལ་ལམ་ཤིང་པོར་འཕྲོ་བའི་འཕྲོ་བ་རྣམས་
 ལས་མེས་སྟོབས་ཞན་པས་དང་པོ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་ཐོག་པར་འཇུག་མི་
 ལུས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུ་རྩལ་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐོག་པ་འདྲི་བཞོན་ནས་སྤྱོད་པ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་
 ཉེ་བར་ཞི་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོད་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་སྐྱུར་བར་
 མཛད་ཅིང་། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཉན་ཐོངས་པ་སྤྲངས་པའི་འཁོག་པ་ཐོབ་པས་
 ཤིན་པ་ལས་རྣམས་པར་དབུན་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱི་ནས་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་
 ཐོན་ཉེ་བར་བརྟན་ཉེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལྟར་ཐོག་ཆེན་
 ལ་སྤྱོད་པས་ཞིང་ཆོག་པས་ཡོངས་སྤྱོད་པས་བྱས་ནས་གདོན་མི་བཟུང་བའི་ཐམས་
 ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་
 ལྟར་ལ་ཉེགས་ཀྱི་ཐོག་པ་གཉིས་ལོགས་སྤྱོད་པས་ཕུངས་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །
 གཞུམ་པ་ལ། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཉག་ཀྱི་ཤིན་
 པར་བཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལུལ་
 ལྟར་ཕྱོགས་བཅུ་ཞིང་རྣམས་མ་ལུས་ན། ལུལ་ལྟར་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་སྟེང་
 བདེ་གཤེགས་ནི། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཀྱི་གཤེགས་པའི་བསྐལ་བ་དེ་སྟེང་དེ། །
 ཆེད་ཀྱི་གསང་འདྲི་བརྟན་པར་བཟྱི་བ་མ་ལགས་སོ། །ཞིས་པས་བརྟན། སངས་
 རྒྱལ་རྣམས་ནི་སྤུལ་པའི་སྤྱི་མོ་ནས་གདུལ་བྱའི་རྣང་རྩེར་བརྟམས་པ་དང་
 རྒྱ་རྒྱལ་ལས་འདའ་བ་མོགས་ཉེ་བར་རྩོན་མོད་ཀྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞིས་སྤུལ་
 པའི་སྤྱི་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་གཤེགས་པའི་རྩོན་མཐའ་རི་ཅམ་ཡིན་པའི་

དུས་དེའི་ཆོད་ནི་བཞགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དབུས་བརྟན་ཉེ། སངས་རྒྱལ་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོད་ལུལ་དུ་ལྟུང་པའི་ཕྱོགས་བཅུ་ཞིང་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཞིང་རྣམས་
 མ་ལུས་པ་ན་ལུལ་ལྟར་རི་སྟེང་ཡོད་པའི་བྱང་སངས་དེ་སྟེང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་
 ཉི་མེས་ཅན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་སྤུལ་པའི་སྤྱི་འབྱུང་པའི་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
 དུ་སྟེ་ཆོས་སྤྱང་པར་གཤེགས་པའི་བསྐལ་བ་འདྲ་དེ་སྟེང་ཅིག་འདས་པ་ཡིན་
 ཉེ། ཞིས་ཆོད་གཟུང་དུ་མེད་པར་བརྟན་པའོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པའི་སངས་
 རྒྱལ་ཆོད་ཀྱི་གསང་བ་མཐའ་འདྲི་ནི་རྩོན་དགོ་པའི་རྒྱ་བམ་པས་གསུམ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྤྱོད་པར་མོས་པར་བྱ་དགའ་བའི་ཕྱིར་ན་བརྟན་པར་བཟྱི་བ་སྟེ་ཀུན་ལ་
 བརྟམས་བྱར་མ་ལགས་སོ། །འགའ་ཞིག་ཀྱི་དེ་ལ་སྤྱོད་པར་མོས་པར་བྱེད་པ་
 རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་བསགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །
 གཉིས་པ་ལ། མདོན་བརྟན་དང་། རྒྱལ་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 རི་ཤིན་འཛིག་ཉེན་མ་ལུས་མཆོག་ཀྱི་ཞི་བ་ཐོབ་དང་། རི་ཤིན་ནམ་མཁའི་
 ཁམས་རྣམས་མེད་པར་མ་ལྟར་དེ་ཤིན་དུ། ཞིས་རབ་ལུས་དང་སྟེང་རྩེའི་མ་
 མས་བརྟེན་ཅིང་འཛིན་བྱེད་པས། རྒྱལ་བ་ཆོད་ལ་རབ་དུ་ཞི་བར་འབྱུང་བ་
 ག་ལ་མངའ། ཞིས་པས་བརྟན། རྒྱལ་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་
 སྤྱི་ཆོད་ཆོད་ནི་རི་ཤིན་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་མཆོག་ཀྱི་ཞི་བ་ཆོས་
 སྤྱིའི་གོ་འཕར་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དང་། རི་ཤིན་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་མེད་
 པར་མ་ལྟར་པ་དེ་ཤིན་དུ། ཞིས་རབ་ཀྱི་ས་རྩལ་དུ་ཕྱིན་མ་ཆོས་ཉིད་སྟེ་བམེད་
 པར་རྩོགས་པའི་ལུས་དང་། དེ་ཉིད་མདོན་དུ་བྱས་ནས་བཟུང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
 ལུགས་སྟེང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་འབལ་མི་ཤེས་པས་སྟེང་རྩེའི་མ་མས་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་
 པར་ལུས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟེན་ཅིང་སྟེང་རྩེའི་མ་མས་འཛིན་པར་བྱེད་པས།
 མཁུན་བཅོམ་མངའ་བདག་རྒྱལ་བ་ཆོད་ལ་ཉན་རང་ལྟར་འཁོག་པ་སྤྱོད་པ་གཅིག་

པར་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ག་ལ་མངའ་ཞེ། རྩོད་ཉིད་ཉིད་རྩོད་ཏུ་འཇུག་
པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་ཏུ་ཐུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། འཁྲོ་ལ་ཐུགས་པ་ཆེ་ཆོད་མེད་པ་མངའ་ཚུལ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཐུག་
བཟུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཟད་པ་མེད་པས་ཐུ་རན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཏི་ཐུག་རྩོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་ཏུག་བཅས་
ཟ་བ་ཡི། རྩོད་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་བཅེ་རི་རྩེ་བ། དེ་རྩེར་ཏུག་ཆོས་
ཉེན་པའི་བྱ་ལ་མ་ཡིས་ཐུག་བཟུལ་མིན། དེས་ན་མགོན་པོ་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞིར་
གསེགས་པར་ཐུར་མ་ལགས། ཞེས་པས་བཟུན། ཆོས་ཀྱི་གནས་ཐུགས་ལ་
ཆོངས་པའི་གཏི་ཐུག་རྩོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡུལ་འདོད་ཡོན་ལུང་
ཁ་ཟས་ལ་ཞེན་པའི་ཏུག་དང་བཅས་ཏེ་ཟ་བ་ཡི་རྩོད་པོ་རྣམས་ཐུབ་པ་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྩིང་རྩིང་ཆེ་ཆེན་པོས་བདག་གིར་བཞེས་པའི་ནང་མི་
དེ་རྣམས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་བཅེ་བའི་རྩེ་བ་དེ་རྩེར་ཏུག་ཆོས་ཏེ་ཐུག་བཟུལ་
ཏུག་པོས་ཉེན་པའི་བྱ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་བཅེ་བར་ཐུགས་པའི་མ་ཡིས་བཅེ་བའི་
ཐུག་བཟུལ་དེ་ཅས་རྩོག་ས་མིན་པ་དེས་ན། འཁྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཐུབ་དབང་
རྣམས་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལ་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གསེགས་པར་འགྱུར་བ་
མ་ལགས་ཏེ། འཁྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཏུ་གཅིག་པུའི་མས་ཏུ་ནད་ཀྱིས་གཏུངས་པ་
ལ་བཅེ་བ་ལས་ལྷག་པའི་བཅེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་མཁས་དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་
པའི་རྩོ་ཅན་གྱིས། རྩོད་དང་འཇིག་གནས་རྣམས་དང་ཐུག་དང་མི་ཐུག་བྲལ་
འཕྲད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཐུག་བཟུལ་དང་། རྩིག་ཅན་འཁྲོ་བ་འཁོབ་པ་དེ་ཕྱིར་འཇིག་
རྟེན་ཐུགས་བཅེ་འི་ཡུལ་ཏུ་རབ་དོང་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐུགས་རྩིང་
ཐུགས་ཞི་ལས་བརྒྱག་པས་ཁྱོད་ལ་ཐུ་རན་འདའ་མི་མངའ། ཞེས་པས་བཟུན་

ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁྱོད་ལ་ཐུ་རན་འདའ་བ་མི་མངའ་ཞེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་
དེ་ཞེན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་མཁས་པ་ལ་
པར་ཞེན་པ་དང་ལ་
དེ་ལས་ཐུ་མ་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་རྩོ་ཅན་གྱིས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པས་
ལྷ་དང་མི་དག་ཏུ་རྩོད་བས་ལོ་རྩོད་བ་དང་ག་བ་དང་ན་བ་དང་འཇིག་པའི་གནས་
རྣམས་ཀྱི་ཐུག་བཟུལ་དང་། རྩིང་ཏུ་ཐུག་པ་དང་རྩིང་ཏུ་མི་ཐུག་པ་སོ་སོར་བྲལ་
བ་དང་འཕྲད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཐུག་བཟུལ་ཡང་ཁྱོད་བ་དང་། ཕྱི་མ་
མེད་པར་ལྷ་བའི་རྩོ་ཅན་ནི་ལོག་པར་ལྷ་བ་དང་ལྷན་པས་རྩིག་ཏེ་ཅན་གྱི་འཁྲོ་
བ་དཔུལ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་གོང་ཏུ་བཤད་པའི་ཐུག་བཟུལ་ཡང་འཁོབ་
པ་དེའི་ཕྱིར་ན། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ཐུགས་བཅེ་འི་ཡུལ་ཏུ་འགྱུར་བའམ་
རབ་ཏུ་དོང་བས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐུགས་རྩིང་རྩིང་ཆེ་ཆེན་པོ་མ་མ་ཡིས་འདྲ་
འབྲལ་མེད་པར་རྩྭ་དང་བས་ཁྱོད་ཐུགས་ཞི་བ་ཐུགས་གཅིག་པའི་ཕྱང་འདས་
ལས་བརྒྱག་པས་ཁྱོད་ལ་འཁྲོ་བ་མ་རྩོང་ས་ཀྱི་བར་ཏུ་ཐུ་རན་ལས་འདའ་བ་
ག་ལ་མངའ་ཞེ་མི་མངའ་ལོ།

གཞུག་པ་མཇུག་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། རི་རྩེར་བཅུམ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་
རྩེར་བཅུམ་པའི་དགེ་བ་བརྩོ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བཅུམ་ཚུལ་དངོས་
དང་། དེ་རྩེར་བཅུམ་པའི་དགོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གང་ལ་བརྟེན་
ནས་བཅུམ་ཚུལ་དང་། དེ་རྩེར་བཅུམ་པའི་བཟུན་བཅོས་འདི་ཐུན་མོངས་མ་
ཡིན་པར་བཟུན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐུགས་འདི་དག་རྩོང་རྩོང་ཐུགས་
ཀྱིས། དཔུ་མའི་བཟུན་བཅོས་ལས་བཏུས་ནས། །ལྷང་རི་བཞིན་དང་མན་
དག་ནི། རི་རྩེ་བ་བཞིན་བརྒྱད་པ་ཡིན། ཞེས་པས་བཟུན་ཏེ། དེ་རྩེར་ཆོས་
མཐས་ཅན་གྱི་གནས་ཐུགས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་རབ་བཞིན་རི་

ཉེ་བར་བརྒྱུད་པའི་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ལུགས་འདི་ནི་དག་སྒྲིབ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ལས་
 ས་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ལྷ་སྒྲུབ་གང་གི་ཞལ་
 ར་ནས་བཅའ་བའི་དབུ་མའི་བརྟན་བཅོས་ཆ་བ་ཤེས་རབ་སྒྲིབ་པ་ལས་བརྟན་
 བས་ལྷང་མདོ་ཉེ་ས་བཅུ་པ་དང་ཤེས་མདོ་ལས་བརྟན་པ་རྒྱུ་ལྷ་བ་བཞིན་དང་།
 ཟབ་པ་བདག་མེད་གཉིས་དང་ཆུ་ཆེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་གསུམ་འཕགས་པ་སྒྲུབ་
 པའི་ཆོས་བཅུ་མཐར་ཐུག་མི་སྒྲུབ་པའི་ས་བཅས་སྒྲུབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་མན་
 དག་ནི་རྒྱུ་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པས་ན་རང་བཟོའི་ཉེས་པ་མེད་དོ།
 གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་ལྷ་ཆོས་འདི་གཞན་དག་ལ། མེད་པ་དེ་བཞིན་ལུགས་འདི་
 ཡང་། གཞན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱིས། །
 ཞེས་པས་བརྟན། རྒྱུ་ལྷ་ཉེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་འདི་ནི་སྒྲུབ་དཔོན་གྱི་དབུ་
 མའི་བརྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་འདི་ལས་གཞན་དག་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ཡོད་པར་
 བརྒྱུད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་འདིར་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་
 རྣམ་ཐངས་མིན་པའི་དོན་དམ་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་ཆལ་ཏུ་བརྟོན་ནས་བརྟན་ཀྱང་
 རྒྱུ་ལྷ་ཏུ་འཕྲུལ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲུབ་པའི་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་ལྷ་བ་འགག་མེད་
 ཏུ་འཐད་ཆུ་ལྱི་ལུགས་གང་ཞིག་བཟུལ་ལན་དང་བཅས་པར་བརྟན་པ་འདི་
 ཡང་བརྟན་བཅོས་གཞན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་དོན་ལ་རྟོན་པའི་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱིས་ཤིག

གཉིས་པ་དགོས་པ་ལ། དཔོན་དང་། དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཞུང་འདི་ཁོ་ན་འཛིན་
 པར་གདམས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་སྒྲུབ་སྒྲིབ་པའི་ཆུ་ཆེ་འོ་ཁ་དོག་
 གིས་འཛིགས་པས། རྒྱུ་པོས་ལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱུད་པར་སྒྲུབ་པས་
 དེ་ཡི་ཆོག ལེའུར་བྱས་པའི་ཁ་འཇུག་ཀྱི་ཁ་ཆུ་ཏུ་ཁ་ཆུ་པའི་ཆུས། ད་ལྟ་སྒྲུབ་
 གུགས་པས་རེ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྒྲོང་བར་བྱེད། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། སྒྲུབ་དཔོན་

ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ཆུ་ཆེ་ལ་གཏོང་བཟང་པ་མཐའ་མཐས་ཅན་དང་ལུ་
 བའི་གནས་ལུགས་ཆོས་དབྱིངས་ས་མཐའ་ཡས་པའི་ཁ་དོག་གིས་འཛིགས་པས་
 དཔོན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་གང་དག་རྒྱུད་པར་སྒྲུབ་པས་
 བས་སྒྲུབ་དཔོན་གྱི་དཔོན་པ་མཐར་ཐུག་པ་རྒྱུ་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་འཆད་
 པ་མིན་ཏུ་དཔོན་པར་གྱུར་ཀྱང་། དབུ་མ་ཆ་བ་དེ་ཡི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་ཁ་
 འཇུག་པ་ཉེ་ཁ་ཆུང་ཟད་ལས་མ་ཆུ་བའི་ཀྱ་ལྷ་ཏུ་དེ་ཉིད་ད་ལྟ་གཞུང་དབུ་མ་
 འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དཔོན་སྒྲུབ་པས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་
 འབྲེལ་པའི་ཆུ་ལྱིས་གཞུང་ཆ་ཤེས་ཀྱི་ཀྱ་ལྷ་ཏུ་འོ་ཁ་གསལ་བྱས་ཆོགས་གསུམ་
 ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ཟེལ་མངར་བརྟན་ཆེའི་ཆུས་ད་ལྟ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་པ་བདག་
 གིས་སྒྲུབ་ལྟར་དག་རྒྱུལ་བ་དཔེས་པའི་ལས་བཟང་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་སྒྲིབ་
 རྒྱུད་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྒྲོང་བར་
 བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟབ་མོ་འཛིགས་ཏུ་འདི་ནི་སྒྲིབ་པོ་མས་ཉིད་
 ལས་སྒྲུབ་པ་ཡིས། དེས་པར་རྟོགས་འབྱུར་འདི་ནི་གསལ་བྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་
 ཐུགས་སྒྲུབ་མི་འབྱུར། དེ་ལྟར་ཆུ་ལྱི་ལུགས་རང་སྒྲིབ་རྒྱུར་བ་དེ་དག་མཐོང་
 བས་བདག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཡི། གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལུགས་བཞིན་
 གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་དག་འཛིན་དོན་བར་བྱ། ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། གནས་
 ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ལྷ་སྒྲུབ་པའི་ཆུ་ཆེ་འོ་ཁ་འབྲུང་
 པ་ཟབ་མོའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་འཛིགས་སྒྲུབ་པའི་གནས་འདི་ནི་སྒྲིབ་
 རྒྱུད་པ་ཉིད་ལ་མོས་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པའི་མཐུ་ཉིད་ལས་སྒྲུབ་པོ་ཡིས་དེས་
 པར་རྟོགས་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རྟོན་འབྲེལ་སྒྲིབ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་ཤིང་སྒྲིབ་
 རྟོན་འབྱུར་ཏུ་འཆར་བའི་རྣམ་ཐངས་མིན་པའི་དོན་དམ་པ་འདི་ནི་སྒྲིབ་པོ་མས་

པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་གསུང་བྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཐུགས་སྤྲུང་པར་མི་འཇུག་
བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། རྟོན་དམ་པའི་ཚུལ་ལུགས་རྟོག་གིས་རིགས་ལམ་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་སྒྲིམ་སྒྲུབ་པ་སྒྲིམ་བུལ་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་གཞན་པ་དེ་དག་མཐོང་
ནས། དཔོན་པོ་ནམས་བདག་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟེན་པ་ཡི་ཕྱི་རྒྱུ་རྩལ་པའི་གཞུང་ལུགས་
ནམས་དགའ་བའི་གནས་མིན་པ་ལྟར་དུ། ཟབ་མོའི་རྟོན་མི་རྟོན་པའི་གཞན་
ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པའི་གཞུང་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལས་གཞན་དུ་ལྟར་
པ་དག་ལའང་ཆོག་སྟན་སྟན་འདྲ་ཡང་རྟོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དཀའ་བའི་
ཁྲོ་ནི་དོར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དགེ་བ་བསྟོན་པ་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་སྤྲུལ་ལུགས་བཟང་བསྟན་ལས་བདག་
གིས་བསྟོན་ནམས་ཐུགས་ཀྱི་མཐར། ལྷག་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་
སྒྲིབ་རྟོན་ཀའི་རྒྱ་མཚར་ལྟར་དཀར་བའོ། །མེས་ཀྱི་སྒྲུལ་ལ་གདེངས་ཀའི་
རྟོན་བྱ་དང་འདྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་
ནས་སྒྲུབ་དུ་བདེ་གཤེགས་སར་བཞུད་ཤོག །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་
དཔོན་སྤྲུལ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བར་པ་གཙོ་བོར་ལྟར་པའི་རེས་རྟོན་གྱི་
མདོའི་དཀོང་ས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཀའ་བའི་ལུགས་བཟང་པོ་དབུ་མའི་བརྟན་
བཙོས་ཀྱི་རྟོན་ལྷང་དང་མཁའ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་
ནམས་གཞུང་གཞན་དང་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལས། སྒྲིབ་པ་ཐུགས་
པ་བདག་གིས་བསྟོན་ནམས་གང་ཞིག་ཐུགས་ཀྱི་མཐར་ལྷག་ཅིང་དེ་ཉིད་གང་
ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དྲངས་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་
སྒྲིབ་པོར་བསྒྲུབ་པའི་རོར་བསྟོན་ནམས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་རྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་མཚར་
ལྟར་དཀར་བའོ། །མེས་ཀྱི་སྒྲུལ་ལ་གདེངས་ཀའི་རྟོན་བྱ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་
མེས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སྒྲུལ་ལྟ་བུ་ལས་ལེགས་བཤད་བཙུང་

པའི་བསྟོན་ནམས་རྟོན་བྱ་དང་འདྲ་བ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། །འཇིག་རྟེན་
མ་ལུས་པས་ཟབ་མོ་སྟོང་དང་རྟེན་འཇུང་དབྱེར་མེད་བྱུང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་
གནས་པའི་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྒྲུབ་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སར་བཞུད་
པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པའོ། །
བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ། སྒྲིབ་དཔོན་གང་གིས་མཐོང་པའི་མཐོང་བྱུང་དང་།
མ་ཤུག་གང་གིས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཟབ་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
པ་གཉིས་རང་བཞིན་རྟོན་པ་ཉིད་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཀྱན་རྒྱུ་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་མེས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོན་རྟེན་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་། སྒྲུབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྟོན་
དམ་བྱང་རྒྱལ་མེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔའི་ས་བཅུ་དང་། འབྲས་
དུ་རྒྱ་ཆེ་བ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་མིན་ལས་དང་བཅས་
པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་གཞུང་འདི་ལུལ་རྒྱ་གར་སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ས་མ་
ན་ཞེས་པར་སྤྲུལ་འཇུངས་པའི་སྒྲིབ་དཔོན་སྤྲུལ་པ་ཐུགས་པ་རིག་པ་འཇིན་པ་ཐེག་
པ་མཆོག་ཁྱ་ན་མེད་པའི་རྟོན་ལ་ཐུགས་གཞིལ་བ། མི་མཐུན་ཐུགས་ཀྱིས་མི་
འཕྲོག་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྟེན་ལ་དུ་བྱུང་བ་མངའ་བ། རྟོན་འབྲེལ་
རྒྱ་མའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ལ་མངའ་བ་རྟེན་པས་རི་མོར་གྱིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་
འོ་མ་བཞེས་པས་གདུལ་བྱའི་བདེན་པར་ཞེན་པ་བསྒྲིག་པར་མཐོང་པའི་སྒྲིབ་
དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྒྲུབ་པ་རྟོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁའ་པོ་ཀྱེ་པ་ཤེ་ཤེ་དང་། བོད་ཀྱི་མ་རྩུ་བ་ནག་
ཆོ་རྩུ་ལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ལས། སྒྲིབ་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་ལུལ་གྱི་
ཁྲ་ཁྲིར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབུས། རིན་ཆེན་སྒྲིབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། ཁ་ཆེའི་
རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་རྟོའི་སྤྱི་རིང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁའ་པོ་ཀྱེ་ལ་ཀ་པ་པ་

ཉི་མེད་ལེ་ལུ་མ་པ་དང་། མད་ཀྱི་མོ་ཚུ་པ་པ་མེ་ཆོད་ཉི་མ་ལྟམ་པ་མ་པ་མེ་ཆོད་
དཔེ་དང་མཐུན་པར་བརྒྱུད་པ་ལྟར། ལྷན་ཉི་མ་ར་མོ་ཆེར་རྒྱ་གར་གྱི་མཐུན་
པོ་གན་ག་མཐུན་ཉི་མེད་ཀྱི་གོ་ཆ་དང་། མོ་ཚུ་པ་པ་མེ་ཆོད་ཉི་མ་ལྟམ་པ་ལྟམ་
ཉི་མེད་གསུམ་ལྟམ་པའི་དཔེ་དང་གཏུགས་ཤིང་ཕྱིར་བཤད་པའི་མེ་ཆོད་པ་
མ་དག་ལ་བརྟེན་པས་དོན་ཆོད་ཞིང་ཆོད་པ་དེ་བར་གྱིས་པའོ།

སྒྲུབ་པ།

བདག་གི་རྗེ་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་བ་མ་ཐོབ་པར། །

ཆེ་མེད་ཀྱན་ཏུ་རྗེ་བཅོན་ལྷ་མས་རྗེས་བཟུང་ཉི། །

ཏྲུ་ཏུ་སངས་རྒྱལ་བཏུན་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཉི། །

བསྐྱེད་པ་ལྟམ་རྒྱལ་འཆར་འཕྱོད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་ཤོག །

ཉི་མེད་གཉིས་མེད་སྟོང་དང་བྱུང་ཐུབ་མེས་པ་ཏེན་ནས། །

དོན་དམ་བྱུང་ཐུབ་མེས་མཆོག་རིན་ཆེན་རབ་ཤོམས་ཏེ། །

ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་མཐར་ཕྱིན་ནས། །

སྐྱེ་གཉིས་མའོན་ཏུར་ཏྲུ་ཏུ་བཏུན་འཕྱོད་དོན་བྱེད་ཤོག །

ཅེས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་སྟོང་གསར་ཡིད་ཀྱི་མོ་ཏྲུ་མེ་ཆོད་ཀྱི་པ་འདི་
ཉི། མཆོན་བརྗོད་པར་དགའ་ཡང་དོན་ཀྱི་སྒྲུབ་ཏུ་མཆོན་ནས་སྟོན་ན་བཀའ་
དྲིན་མཆོད་ས་པ་མེད་པ་ལ་ཆོས་རྗེ་དམ་པ་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ལོར་ཏུ་འཇིགས་མེད་
ཐུན་ཆོག་ས་འབྱུང་གནས་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་སྟོན་འབར་མའི་པ་ཀྱི་
མ་གལ་པ་ཡོན་ཏན་ནམ་ཐུབ་བཏུན་རིག་བྱེད་རྩ་མོ་ཞེས་བྱ་བས། ལྷ་མ་དང་
མཐུན་པོ་མཐུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གསོ་བྱིས་དང་། ཆེས་ཏུ་ཏུ་འཇིགས་
སྟོགས་གསར་པ་འགའ་ཞིག་ལ་པན་པའི་བསམ་པས་བསྐྱེད་ཏེ་ཐོད་རབ་བྱུང་

བཏུ་བཏུན་པའི་ས་ཀྱི་མོ་མཐུན་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཏུ་ས་ཆོན་བྱེད་པར་
ཅན་ས་རྒྱའི་པར་ཆོས་པའི་ལོ་ཉིན་གསེར་ཐང་ལྷ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོད་ཞེས་ཀྱི་
སྐྱེ་གསུམ་མཐའ་འཕྱུར་འདྲེ་ཤིང་ནས་བཅམ་པ་མཐུག་རྗེས་པའི་དགོ་པ་
འདིས་བྱུང་པས་རྒྱལ་གྱི་བཏུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུལ་ཏུ་ས་གནས་སྐབས་ཀྱན་
ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱལ་ལ་ཡུན་རིང་ཏུ་གནས་པར་ཐུར་ཅིག་དཔེའོ། དཔེའོ།
དཔེའོ།

མེ་ལྷོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་ལ་འཛིན་པའི་མཆོད་རྟེན་ལས་ལྷན་ན་པའི་མཆོད་རྟེན་འཕྲུང་
ལས་ལས་ཀྱང་ཉི་མའ་པའི་འཕྲུང་ལས་ལས་མཆོད་རྟེན་རྒྱུད་ལས་ལྷན་པའོ།

